

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

47'nci Birleşim 16 Şubat 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	137
II.- GELEN KÂĞITLAR	143
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	173,199,226

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Pençe Kartal-2 Operasyonu sırasında şehit olan Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun, Muhabere Komando Yüzbaşı Ertuğ Güler ve Muhabere Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan'ı rahmetle andığına, yıllardır asker-sivil ayırmadan katliam yapan terör örgütünün şimdi de algı oyunlarına hazırlandığına, bu çetin zamanda Mecliste görev yapan herkesin asli vazifesinin terörizmin kirliliği propaganda mekanizmasına baş eğmemek olduğuna, terör örgütlerinin vesayetinde siyaset yürütenlerin bu yoldan derhâl vazgeçmesi gerektiğine, nasıl terör örgütünün başı paketlenip ülkeye geri getirilirdiyse Kandil'deki eli kanlı katillerin de bu akıbetten kurtulamayacaklarına, 54 senatör tarafından

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Joe Biden'e mektup yazılarak Türkiye'nin baskı altına alınmasının istenmesinin millî egemenliği tahkir eden bir diploması rezaleti olduğuna ilişkin konuşması 173:174

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptıkları açıklamalar üzerine HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması 199

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Meclis Başkan Vekili olarak herhangi bir Grup Başkan Vekiliyle polemige girmek niyetinde olmadığına ancak 13 vatandaşın beş altı yıl önce kaçırıldığına, onlara sıkılan kurşunun milletin merhametine, sevgisine ve kardeşliğine sıkıldığına ilişkin konuşması 226

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

175,187,193,201,216

A) HÜKÜMETİN GÜNDEM DIŞI AÇIKLAMALARI

175:184,187:192,
193:199,201:212

1.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Pençe Kartal-2 Harekâtına ve Gara bölgesinde 13 vatandaşın terör örgütüne şehit edilmesine ilişkin gündem dışı açıklaması ve İYİ PARTİ Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan; MHP Grubu adına Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; HDP Grubu adına İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş; CHP Grubu adına İzmir Milletvekili Murat Bakan ile Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün; AK PARTİ Grubu adına Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ile Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu ve şahısları adına; Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin aynı konudaki konuşmaları 175:184,187:192,
193:199,201:212

B) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

213:215,216:217

1.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, iklim değişikliği ve kuraklık tehdidine ilişkin gündem dışı konuşması 213:214

2.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması 214:215

3.- Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş'ın, Gümüşhane ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması 216:217

V.- AÇIKLAMALAR

184,192,199,216,217,
224,227,228,243,248

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 184:186

- 2.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 186
- 3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 187
- 4.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptıkları açıklamalar üzerine İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 192
- 5.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptıkları açıklamalar üzerine HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 199:200
- 6.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 200:201
- 7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Irak'ın Gara bölgesinde Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Pençe Kartal-2 Harekâtı'yla kurtarılmaya çalışılan ancak terör örgütü PKK tarafından şehit edilen 13 kişiye Allah'tan rahmet dilediğine, PKK'nın milletçe lanetlendiğine, Türk milletinin vatan bütünlüğünü korumaya azimli olduğuna ilişkin açıklaması 216
- 8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Irak'taki operasyonda şehit olanlara Allah'tan rahmet dilediğine, şehitlerin kanının PKK terör örgütüne sahip çıkan, destek veren, sempati besleyen herkesin eline bulaştığına, vatan topraklarında tek bir terörist kalmayana kadar mücadeleye devam edeceklerine ilişkin açıklaması 218
- 9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir ilinde çiftçilere DSİ'den hiçbir hizmet almadıkları kuyuları için en az 2 bin liralık su faturaları gönderildiğine, DSİ'nin Türkiye'nin dört bir yanında Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı tüm çiftçilere hiçbir kontrol yapmaksızın otomatik su faturaları gönderdiğine, kanun çıkmadan önce yıllarca hiç alınmamış böyle bir paranın şimdi isteniyor olmasının Eskişehir ili ve ülkede on binlerce çiftçiye yapılan bir haksızlık olduğuna, bu adaletsizlikten derhâl dönülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 218
- 10.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Pençe Kartal-2 Harekâtı'nda şehit olan 3 asker ile teröristler tarafından kaçırılarak şehit edilen 13 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, Türk ordusunun önünde durabilecek ne bir terör örgütü ne de bir piyon güç olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi teröristler için ne Kandil ne Sincar ne de Suriye'de buldukları hiçbir yerin artık güvenli olmayacağına ilişkin açıklaması 219

- 11.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, ülkenin büyümesini durdurmaya çalışanların, bu amaçla çok uluslu operasyonlara ortak olan herkesin kaybedeceğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşu ve milletin güçlü desteğiyle hem sınırlar içinde hem de sınır ötesinde terörle ve destekçileriyle mücadelenin sonuna kadar sürdürüleceğine, Gara şehitleri başta olmak üzere vatanın bekası uğruna canlarını feda eden tüm şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 219
- 12.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Irak'ın Gara bölgesinde terör örgütü tarafından şehit edilen Hüseyin Sarı'yı Kahramanmaraş Şehitliğinde defnettiklerine, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 219
- 13.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, pandemi sürecinde en dertli kesimlerden olan esnafın başında elektronik ve bilgisayar sarf malzemeleri satan küçük esnaf olduğuna ve bunların devletten destek beklediklerine ilişkin açıklaması 220
- 14.- İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın, Gara şehitlerinden Semih Özbey'in 2019 yılında ailesine yazdığı mektuba ilişkin açıklaması 220
- 15.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Irak'ın Gara bölgesinde PKK tarafından 13 kişinin şehit edildiğine, teröre destek veren ve ses çıkarmayan herkesin bu cinayete ortak olduğuna, PKK terör örgütüne ve destekçilerine karşı verdikleri mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceklerine ilişkin açıklaması 220
- 16.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, çiftçilerin desteklerinin bir an önce ödenmesini beklediğine ilişkin açıklaması 221
- 17.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, 16 Şubat 1969 günü İstanbul Taksim Meydanı'nda 6'ncı Filo'yu protesto eden devrimci gençlerin saldırıya uğramasının üzerinden elli iki yıl geçtiğine, o saldırı sırasında Taksim Meydanı'nda öldürülen Ali Turgut Aytaç ve Duran Erdoğan'ı bir kez daha saygıyla andığına ilişkin açıklaması 221
- 18.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, kaçırılan ve Irak'ın Gara bölgesinde öldürülen şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşuyla en kısa sürede terör belasından kurtulunacağına ilişkin açıklaması 221
- 19.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, "Hangi AK PARTİ milletvekilinin çocuğu bedel ödedi bu ülkede?" diye soran Kemal Kılıçdaroğlu'na 1 şehit annesini Mecliste az mı bulduğunu sorduğuna ilişkin açıklaması 222
- 20.- Kahramanmaraş Milletvekili Habibe Öçal'ın, PKK tarafından yıllardır alıkonan 13 vatandaşın katledildiğine, terör örgütü adına hâlâ siyasi tehdit dilinden vazgeçmeyenlerin de büyük bedel ödeyeceğine, bu ilişkileri açık etme ve terör örgütlerinin belini kırma gayretinden asla vazgeçmeyeceklerine ilişkin açıklaması 222

- 21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 224:225
- 22.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, televizyon kanallarının Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın kendilerine atfen söylediği sözleri yayınladığına, bunu talihsizlik olarak gördüğüne, kendilerinin tarafının hukuk, insan hakları, barış, özgürlük ve adalet olduğuna, Meclis Başkan Vekillerinin hiçbirisinin bu yönlü açıklamalarını asla kabul etmeyeceklerine ilişkin açıklaması 225
- 23.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Gara'da şehit olan asker, polis ve vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı basın açıklamasında CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na Uşak iliyle ilgili atıflarda bulunduğu, her zaman halkın ve esnafın yanında olduklarına ilişkin açıklaması 227
- 24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, ALS hastalığıyla ilgili Meclis Araştırması Komisyonu Raporunun görüşülmesinin son derece önemli olduğuna, bu rapor görüşüldükten sonra ülkede ALS hastası çocuk doğmasını diye belki anne babaya test yapılmaya başlanabileceğine, raporun görüşülmesinin gelecek haftadan daha ileriye ötelenmemesini belediklerine ilişkin açıklaması 228
- 25.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, şehitlere Cenab-ı Hak'tan rahmet dilediğine, Gümüşhane ilinini düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması 243
- 26.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Gümüşhane ilinin kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümünü canıgönülden tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 248

VI.- ÖNERİLER

222,226

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

222:224,226:227

1.-AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 1'inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru ve cevap işleminin tamamlanmasına kadar, 17 Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 17 Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde, 18 Şubat 2021 Perşembe günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 23 Şubat 2021 Salı günü birleşiminde gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında bulunan 200, 199 ve 159 sıra sayılı Meclis Araştırması

Komisyonu raporlarının görüşmelerinin yapılması, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşma sürelerinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi ve bu birleşimde Meclis araştırması komisyonu raporlarının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 24 Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 25 Şubat 2021 Perşembe günü birleşiminde Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak olan bir üyelik için seçim yapılması ve bu birleşiminde 204 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi, 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi

222:224,226:227

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**228,229***A) ÖNERGELER*

228,229:230

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, (2/2361) esas numaralı 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/109)

228,229:230

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**230,243,248***A) KANUN TEKLİFLERİ*230:242,243:247,
248:249

1.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3346) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)

230:242,243:247,
248:249

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.04'te açılarak dört oturum yaptı.

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, Kahramanmaraş ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 101'inci yıl dönümüne,

Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak, 2021 yılının Afyonkarahisar'da Aile Yılı ilan edilmesine,

Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir, üç ayların başlamasına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Millî Uzay Programı'nın başlıca hedeflerinin 2023 yılında Ay'a sert iniş ve 2028 yılında yumuşak iniş yapmak, uydu üretimini tek çatı altında toplamak, uzay limanı kurmak, 1 Türk vatandaşını bilimsel misyon için uzaya göndermek olduğuna, programın ülke ve tüm insanlık için hayırlı olmasını dilediğine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin ili Murgul ilçesi Damar köyünde içme suyunun aşırı derecede kirlendiğine, Eti Bakır AŞ'nin atık barajında sızıntı olduğuna dair tereddütler olduğuna, bölgede siyanür havuzu kurulmasıyla ilgili çalışmaların durdurulmasını bir kez daha rica ettiğine,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, pandemi döneminde bile iktidardan yeterli desteği alamayan çiftçinin traktörüne bile haciz işlemi uygulandığına, çiftçileri üretimde tutmak ve rahatlatmak için Tarım Kredi Kooperatiflerine ve bankalara olan borçlarının faizsiz uzun vadeli yapılandırılması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, vefatının 6'ncı yılında Özgecan Aslan'ı rahmetle andıklarına, kadına yönelik şiddet dalgasının, masum canlara kasteden canice saldırıların son bulmasını dilediğine,

Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü, dört yıldır İzmir Şakran Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan Ceylan Bozkurt ve Didar Bozdağ'ın cezaları bitmesine rağmen tahliye edilmediklerine, iktidarın infaz paketini siyasi muhalifler üstünde siyasi kırım amacıyla uyguladığına,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, gıda fiyatlarındaki artışın önemli sebeplerinden birisinin yaş sebze ve meyvenin üreticiden tüketiciye ulaşıncaya kadar yaşanan kayıplar olduğuna, zincir marketlerin sorumsuz satış politikaları ve bunlara imkân sağlayan yerel yönetimlerin pazarcılık ve manavlık sektörünün yok olma aşamasına gelmesine sebep olduğuna,

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, 13 Şubat Erzincan ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Mustafa Demir, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın vizyonuyla ülkenin uzayda da yerini almasını sağlayacaklarına, hayallerini gerçekleştirme yolunda kararlı adımlar atmaya devam edeceklerine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, Malatya ilinde 425 bin hektar tarım alanının 218 bin hektardan fazlasının sulanabilir arazi olduğuna, sulama birliklerinin fiyat artışlarının durdurulması gerektiğine, Covid-19 pandemi süreci dikkate alınarak çiftçilerin sulama birliklerine olan borçlarına acil bir yapılandırma yapılması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, şehit askerler Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun, Muhabere Komando Yüzbaşı Ertuğ Güler, Muhabere Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan'ı ve Hakk'ın rahmetine kavuşan Türk milliyetçisi Kerküklü Nejdet Koçak'ın ablası Nezahat Koçak'ı rahmetle andığına,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışan 16 bine yakın işçinin farklı farklı ücret aldığına, iş barışını bozan bu adaletsiz ücretlendirme sorununun bir an önce çözülmesi gerektiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana ilinde birçok ilçede elektrik sorunu yaşandığına, elektrik kesintilerinin uzaktan eğitim alan çocukların eğitim alması önünde en büyük engellerden biri olduğuna, çiftçi ve seracıların da elektrik kesintilerinden dolayı büyük kayıplar yaşadığına, bu sorunun çözülmesi için yetkilileri göreve çağırdığına,

Muğla Milletvekili Mürsel Alban, soru önermesine gelen cevaba göre Muğla ilinde 138 adet jeotermal kaynak arama başvurusu yapılmış olduğuna, “jeotermal” adı altında doğanın talan edilmesine karşı olduklarına,

Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer, “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” prensibinden yola çıkılarak, pandemi nedeniyle kapatılan mekânların kurallara uygun olarak tekrar açılmasına, açılmayacaksa tüm esnafa asgari şartlarda geçinebilecekleri aylık yardımı yapılmasının kaçınılmaz olduğuna,

Erzincan Milletvekili Burhan Çakır, Pençe Kartal-2 Operasyonu’nda şehit olan kahraman Mehmetçiklere Allah’tan rahmet dilediğine, 13 Şubat Erzincan ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 103’üncü yıl dönümünde bu güzide şehri emanet edenleri rahmetle andığına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Pençe Kartal-2 Harekâtı’nda şehit olan Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun ve Muhabere Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan’a Allah’tan rahmet dilediğine, vefatının yıl dönümünde Özgecan Aslan’ı rahmetle andığına, kadına düşman olan zihniyetle mücadelenin sonuna kadar devam edeceğini kamuoyuna ilan ettiğine, Kadri Enis Berberoğlu’nun milletvekili haklarına yeniden kavuşmasını temin eden hususun aslında uygulamadan kaynaklanan bir eksikliğin giderilmesi bakımından önemli olduğuna, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anayasa Mahkemesini birbiryle çatışan kurumlar olarak göstermenin doğru bir yaklaşım olmadığına, bu konuda bir an önce bir yasal düzenleme yapılmasının Meclisin görevleri arasında olduğuna, Kadri Enis Berberoğlu’na geçmiş olsun dediğine ve CHP Grubuna da hayırlı olmasını temenni ettiğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, PKK/KCK ve diğer terörist unsurları etkisiz hâle getirmek, Irak’ın kuzeyinden gelecek terör saldırılarını bertaraf etmek için 10/2/2021 günü Pençe Kartal-2 Harekâtı başlatıldığına, operasyonda şehit olan Muhabere Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan, Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun ve Muhabere Komando Yüzbaşı Ertuğ Güler’i rahmetle andığına, operasyona katılan güvenlik güçlerine başarılar dilediğine, vefatının yıl dönümünde Özgecan Aslan’ı rahmetle andığına, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesince Kadri Enis Berberoğlu hakkında fezleke düzenlenmesine karar verilmesinin yani Kadri Enis Berberoğlu şu an hâlâ faal bir milletvekiliymiş gibi değerlendirilmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yasama organına yapılan büyük bir saygısızlık olduğuna, Meclisin bu konuda gerekli düzenlemeleri ivedilikle yapmasının önemli olduğuna, şu anda yapılan işlemin günü kurtarmaya yönelik olduğuna,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Kadri Enis Berberoğlu’yla ilgili yaşanan hukuksuzluğun Anayasa Mahkemesinden dönmesini memnuniyetle karşıladıklarını ve Meclise tekrar hoş geldiniz dediğine, aynı gün vekilliği düşürülen Musa Farisoğulları ve Leyla Güven’in başvurularının Anayasa Mahkemesi tarafından reddedildiğine, çifte standart meselesinin bu tarihî günde bir kez daha ortaya çıktığına, her 2 vekilin de hâlâ halkın vekili olduğuna, RTÜK tarafından Halk TV, KRT, FOX TV ve Tele1 ile Habertürk’e yeni cezalar verildiğine, RTÜK’ün iktidarın halkın sesini kısma için kullanılan bir sopa konumuna düştüğüne, kamuda kadrolu personel yerine sözleşmeli personel çalıştırılmasının bu döneme damgasını vuran meselelerden biri olduğuna; 4,8 milyon kamu personelinin 2 milyon 970 bininin kadrolu, 502 bininin ise sözleşmeli olarak görev yaptığına, iktidarın işçilerin kadro taleplerine

rağmen hiçbir adım atmadığına, esnek çalışma modelinin bir istismara, bir sömürüye dönüştüğüne, Van ilinde VEDAŞ'ın elektrik sayaçlarını direklerle taşımasıyla birlikte faturaların 2'ye, 3'e katlandığına, bu konuda gerekli çalışmaların yapılmasını istediklerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, okunan Başkanlık tezkeresiyle İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu'na karşı yapılan bir hak gasbının ortadan kaldırıldığına, Anayasa Mahkemesi kararlarının hukukiliğini ve bağlayıcılığını tartışmanın Meclisin işi olmadığına, Meclisin bu konuyla ilgili net bir yasal düzenleme yapması zorunluluğunun bu örnek olayla ortaya çıktığına, demokrasilerde temel hak ve özgürlüklerin önünde hiç kimsenin, hele hele mahkemelerin engel olmamasını dilediğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Irak'ın kuzeyinde başlatılan Pençe Kartal-2 Harekâtı sırasında şehit olan Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun, Muhabere Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan ve Muhabere Komando Yüzbaşı Ertuğ Güler'e Allah'tan rahmet dilediğine, Kadri Enis Berberoğlu'yla ilgili konunun bir hukuki bir de siyasi tarafı olduğuna, Anayasa Mahkemesinin kararına bağlı olarak işleyen bir süreç olduğuna, hukukun kendi mecrasında yürüdüğüne, okunan kararın esasa ilişkin olmadığına, usuli bir işlem olduğuna, MİT tırları dosyasında diğer tarafların ceza aldığına, Kadri Enis Berberoğlu'nun da vekillikle ilgili dokunulmazlık tartışması olduğu için tekrar yargılanmasına kararı verildiğine, dokunulmazlığın kaldırılmasıyla ilgili tezkere geldiğinde Genel Kurulun karar vereceğine, okunan mahkeme kararının baş tacı olduğuna, hukukun gereğinin yapıldığına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, kendilerine karşı, hiçbir yargı kararı olmadan, saldırı ve terörize etme söyleminin her yerde devam ettiğine, Parlamentoda 3 milletvekilinin milletvekilliğinin düşürüldüğüne, Kadri Enis Berberoğlu'nun geri döndüğüne, Leyla Güven ve Musa Farisoğulları'nın şu anda hapiste olduğuna, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve İdris Baluken'in de niye cezaevinde olduğunun sorgulanması gerektiğine, ayrımcılığın en temel hak ihlallerinden biri olduğuna, bu ayrımcılıkla mücadele edeceklerine, ülkede halkların gerçekten kardeş olması için her şeyden önce eşit olması gerektiğine, buradaki günahın sadece iktidar partisinin olmadığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Irak'ta operasyon sırasında Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun, Muhabere Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan, Muhabere Komando Yüzbaşı Ertuğ Güler'in kaybedildiğine, artık şehit haberlerini duymak istemediklerine, bunun için devletin bu konuda gerçekten bütüncül tedbirler alması gerektiğine, Meclisin taziye dileme işlevinden daha önemli işlevleri olduğunu düşündüğüne, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklama sırasında zımnen İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu'na,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTI'ye,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin 10/02/2021 tarihli yazısı ile TBMM Başkanlığına bildirilen mahkeme kararıyla İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu hakkında verilen ve 4/6/2020 tarihli 95'inci Birleşimde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun bilgisine sunulan kesin hükmün ortadan kalktığına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan (10/3200, 3361, 3362, 3364, 3365) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi okundu, daha önce verilen üç aylık çalışma sürelerini doldurmaları nedeniyle İç Tüzük'ün 105'inci maddesine göre komisyona bir aylık ek süre verildiği bildirildi.

Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan, CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Nurettin Canikli ve 45 Milletvekilinin, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 20 Milletvekilinin, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt ve 20 Milletvekilinin, Giresun Milletvekili Necati Tıgılı ve 20 Milletvekilinin, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 21 Milletvekilinin, HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, MHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün; Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümünün Araştırılması ve Bu Konuda Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri (10/1058, 1071, 1108, 1220, 1288, 1369, 1464, 1559, 1560) ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 224),

2'nci sırasında yer alan, Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güler ve 23 Milletvekilinin, Eskişehir Milletvekili Nabi Avcı ve 37 Milletvekilinin, Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güler ve 27 Milletvekilinin, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve 34 Milletvekilinin, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 Milletvekilinin, İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 19 Milletvekilinin; Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Saptanması Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri (10/38, 466, 494, 536, 978, 983, 984) ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214),

Üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

3'üncü sırasında yer alan, Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 30 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 19 Milletvekilinin, Kayseri Milletvekili Hülya Nergis ve 22 Milletvekilinin, MHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 32 Milletvekilinin, İYİ Parti Grubu Adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun; Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri (10/242, 349, 392, 394, 397, 401) ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 200),

4'üncü sırasında yer alan, Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 28 Milletvekilinin, Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 Milletvekilinin, Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 Milletvekilinin, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 Milletvekilinin, Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 Milletvekilinin, Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 19 Milletvekilinin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin, MHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün ve 23 Milletvekilinin, Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 34 Milletvekilinin, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 19 Milletvekilinin, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 Milletvekilinin; ALS, SMA, DMD,

MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri (10/184, 185, 281, 403, 585, 604, 734, 914, 915, 917, 920, 921) ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 199) ,

5'inci sırasında yer alan, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 Milletvekilinin, MHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 Milletvekilinin, CHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İYİ Parti Grubu Adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun; Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri (10 / 361, 405, 406, 407, 410) ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159),

Görüşmeleri Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, kayyum uygulamalarını teşhir etmeye devam edeceklerine, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kayyumunun Ergani ve Bismil ilçelerinde yaklaşık maliyeti 22 milyon 710 bin TL olan 2 adet yatılı kız Kur'an kursu inşa edeceğine, Diyarbakır İl Müftülüğünün talebiyle bu kursların yapımı gerçekleştirildiği hâlde bu kursların yapımının neden Diyanet İşleri Başkanlığının karşılamadığını sorduğuna, bu projelerde Sayıştay raporlarına da yansıyan çok ciddi yolsuzluklar olduğuna, vefatının yıl dönümünde Özgecan Aslan ve katledilen bütün kadınları saygıyla andıklarına,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in 224 sıra sayılı Komisyon Raporu üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in 224 sıra sayılı Komisyon Raporu üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan, 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu'nun (5/3) (S. Sayısı: 219) görüşmeleri tamamlandı.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın 219 sıra sayılı Komisyon Raporu üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasında HDP'ye,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında MHP'ye,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, tekraren, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında MHP'ye,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, tekraren, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır'ın 219 sıra sayılı Komisyon Raporu üzerinde konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, tüm partilerin konuşmacılarının Kamu Denetçiliği Kurumunun çok kıymetli çalışmaları yaptığını ifade ettiğine, bu hafta 13 uluslararası sözleşme ve 3 komisyon raporunun görüşüldüğüne, katkı sağlayan herkese teşekkür etmeyi bir borç bildiğine,

Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Başkanı Mihrimah Belma Satır, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında yer alan Meclis araştırması komisyonu raporları ve kanun teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 16 Şubat 2021 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşime 21.32’de son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 84

12 Şubat 2021 Cuma

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bir televizyon programında sarf edilen sözler nedeniyle soruşturma açılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40577) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.01.2021)

2.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep'te yapılan bazı kamu ihaleleri ile ilgili iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40578) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.01.2021)

3.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç edilen bir kişinin OHAL Komisyonuna başvurusunun sonuçlandırılmadığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40579) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

4.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kamu personeli atamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40580) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

5.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, PTT çalışanların çalışma koşullarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40581) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

6.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Hrant Dink cinayeti kapsamında soruşturmaya dahil edilen kamu görevlilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40582) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

7.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, bir haber ajansında yaşandığı iddia edilen taciz olayına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40583) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

8.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, basın kartı yenileme ve talep başvurularına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40584) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

9.-İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, bir büyükelçilikte basın müşavirliği görevi yapmış olan bir kişinin uyuşturucu kaçakçılığı nedeniyle tutuklandığı ve çeşitli suçlardan dolayı yargılandığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40585) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

10.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Ankara'nın Keçiören ilçesinde hayatını kaybeden bir kadının şüpheli ölümüyle ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40586) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kronik solunum yetmezliği teşhisi konulan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40587) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karaman Ermenek M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40588) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, işten atılan bir kişinin işe iade davasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40589) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı yönündeki iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40590) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şakran 4 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40591) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aliağa Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun cezaevinde aldığı disiplin cezası nedeniyle tahliye edilmediğine dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40592) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40593) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuyla ilgili bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40594) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40595) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

20.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumla ilgili bazı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40596) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

21.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40597) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

22.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan tahliye olan bir kişinin bazı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40598) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

23.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun infaz koruma memurlarının keyfi davrandığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40599) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumun fiziki yetersizliğine dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40600) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40601) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıkkale F Tipi Kapalı Cezaevinde kalan hasta bir mahkumun tedavisinin kelepçe ile yapıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40602) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

27.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun eşyalarının infaz koruma memuru tarafından tutanaksız olarak elinden alındığına dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40603) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

28.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 1 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40604) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

29.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aliğa Şakran Kadın Kapalı Cezaevinde kalan ağır hasta bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40605) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

30.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Düzce Çilimli T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun infazını tamamlamasına rağmen tahliye edilmediği yönündeki iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40606) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda suların kısıtlı sürede verildiği yönündeki iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40607) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

32.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, noterlerdeki anadilde tercüme hizmetine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40608) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

33.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Adana Kürkcüler F Tipi Cezaevi'nde bir tutuklunun infaz memurları tarafından kötü muameleye maruz bırakıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40609) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

34.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Hrant Dink cinayeti kapsamında soruşturmaya dahil edilen kamu görevlilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40610) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

35.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Ankara ve İstanbul Barosu yöneticileri hakkında verilen soruşturma iznine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40611) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

36.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40612) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

37.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'da bir çiftin bebekleriyle birlikte gözaltına alındığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40613) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

38.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, OHAL Komisyonu tarafından ret kararı verilen başvurularla ilgili açılan davalara ve yargılama süreçlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40614) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

39.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Medula Sistemi kapatılan eczanelere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40615) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

40.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, bir marketin deposunda çalışan işçilerin bazı iddialarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40616) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

41.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin emeklilik maaşını alamadığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40617) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

42.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç olan ve kanser tedavisi gören bir kişinin ilaçlarını teminde yaşadığı zorluğa ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40618) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

43.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Üsküdar Belediyesi tarafından 2020 yılında düzenlenen ihalelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40619) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

44.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Üsküdar Belediyesi tarafından 2019 yılında düzenlenen ihalelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40620) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

45.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yurtdışında faaliyet gösteren bir şirkette çalışan işçilerin ücretlerini alamadıkları iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40621) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

46.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Akkuyu Nükleer Santrali inşaatına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40622) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2021)

47.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin Akkuyu Nükleer Enerji Santralinde meydana gelen patlamalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40623) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

48.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Akkuyu Nükleer Güç Santralinin çevresel etkilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40624) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

49.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Merkez Bankası tarafından yapılan döviz satışlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40625) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

50.-Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Rize ili Fındıklı ilçesi Belediye Başkanı hakkında kamuyu zarara uğrattığı gerekçesiyle soruşturma açılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40626) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2020)

51.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, doğalgaz ölçüm cihazının tutukluluk yaptığı sebebiyle bir kişinin doğalgaz faturasının haksız yere yüksek geldiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40627) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

52.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir parti kuruluşu için Bakanlığa verilen dilekçelerin kabul edilmediği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40628) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

53.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundaki bir mahkumun tedavi olamadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40629) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

54.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hakkında haber alınamayan bir kişinin akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40630) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

55.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Hrant Dink cinayeti kapsamında soruşturmaya dahil edilen kamu görevlilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40631) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

56.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, bir siyasi partinin kurulma sürecine dair bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40632) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

57.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye öğretmenlik yapabilmek için çalışma izni verilmemesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40633) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

58.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Antalya'nın Demre ilçesinde bir imam hatip okulunda tabletlerin bir siyasi parti ilçe başkanı tarafından dağıtılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40634) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

59.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, uzaktan eğitim sisteminde yaşanan sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40635) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

60.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, bir okul müdürünün İsmet İnönü'ye yönelik sosyal medya paylaşımlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40636) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

61.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hasta bir tutuklu hakkında verilen infazın ertelenmesi kararına rağmen cezaevinde kalabileceğine dair sağlık raporu verildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40637) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

62.-Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, Türkiye'ye Alman menşei Covid-19 aşısından geldiği ve gizli olarak bazı kişilere yapıldığı yönündeki iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40638) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

63.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, genel sağlık sigortasını ödeyemeyenlerin yaşadıkları mağduriyetlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40639) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

64.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'de bulunan bir özel hastanenin Covid-19 tanısı konulan kişilerden yüksek ücretler talep ettiğine dair iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40640) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

65.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, eczane teknisyenlerinin aşılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40641) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

66.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, bir doktor tarafından hasta yakınına gönderilen ilçe haritasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40642) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

67.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, İstanbul'da bulunan Zirai Karantina Müdürlüğü'nün hizmet binası ve arazisinin bir vakfa devredildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40643) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

68.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, kulak küpesi olmadığı gerekçesiyle öldürüldüğü iddia edilen küçükbaş ve büyükbaş hayvanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40644) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

69.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, PTT acentesi olarak çalışanlara asgari ücretin altında ücret verildiği iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40645) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2021)

70.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, TCDD yönetimi tarafından bazı demiryolu işçilerine haksız tayin ve atama yapıldığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40646) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.01.2021)

71.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, IPA I desteğinin kullanılmamasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40647) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2021)

72.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ülkemizdeki çocuk evi, sergi evi ve çocuk yuvası verilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40648) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

73.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sağlık yönetimi bölümü mezunu atamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40649) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

74.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, içme suyu olarak kullanılan musluk sularının denetimine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40650) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

75.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, veterinerlik fakültesi bölümü mezunu atamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40651) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

76.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Sağlık Bakanlığında boş bulunan kadro sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40652) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

77.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda kapatılan köy ve kasaba okullarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40653) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

78.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, mevsimlik işlerde çalışan ailelerin çocuklarının eğitimi için yürütülen çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40654) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

79.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal yardım alan ailelerin eğitim gören çocuklarına yönelik maddi destek verilmesi talebine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40655) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

80.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, boşanmış veya eşini kaybetmiş kadınlara verilen desteklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40656) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

81.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, koruyucu aile uygulamasının artırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40657) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

82.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son bir yılda konkordato ilan eden şirket sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40658) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

83.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, Giresun Limanında bulunan siloların kaldırılacağı yönündeki haberlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40659) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

84.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, bakan yardımcılara dair bazı verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40660) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

85.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2019-2021 yılları arasında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesinden iller bazında ayrılan kaynak miktarına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40661) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

86.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarından eğitim yardımı alan kişi verilerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40662) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

87.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda gümrük vergisi düşürülen ürünlere ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40663) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

88.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2020 yılları arasındaki işsizlik verilerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40664) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

89.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son iki yılda sahte içki nedeniyle hayatını kaybedenlere ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40665) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

90.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılı itibarıyla kamu kurumlarında boş bulunan engelli kadrolarına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40666) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

91.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yurtdışında öğrenim gören kişi verilerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40667) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

92.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2020 yılında Rusya'ya ihraç edilen ürünlere ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40668) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

93.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yabancı dil öğretimine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40669) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

94.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2020 yılında kullanılan banka kredilerinin miktarlarına ve türlerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40670) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

95.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, okulların bünyesinde bulunan spor tesislerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40671) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

96.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2020 yılındaki doğrudan sermaye girişlerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40672) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

97.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, tarımsal üretimin ekolojik koşullara uygun yapılması konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40673) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

98.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yatırım yapma koşulu ile vatandaşlık hakkı başvurusu yapan kişilere ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40674) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

99.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasındaki kırmızı biber ithalatına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40675) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

100.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasındaki nohut ithalatına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40676) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

101.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, illere göre özel okullarla ilgili verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/40677) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

102.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40678) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

103.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2020 yılında güvenlik birimlerine gelen ya da getirilen çocuk verilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40679) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

104.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40680) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

105.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteğinden yararlanamayan mevsimlik işçiler ve turizm işçilerine yönelik tedbir alınması talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40681) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

106.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 1 Ocak 2018-27 Ocak 2021 tarihleri arasında SGK'ya yapılan ihbar ve şikayetlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40682) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

107.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 11 Aralık 2020 tarihi itibarıyla ülkemizdeki işsizlik verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40683) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

108.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırloğlu'nun, Kod 29 gerekçesiyle haksız işten çıkarmaların önlenmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40684) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

109.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, 2015-2020 yılları arasında Kastamonu ilinde Kod 29 gerekçesiyle yapılan işten çıkarmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40685) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

110.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kuruluşlara ve görevli personel verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40686) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

111.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde yapılması planlanan Millet Bahçesi'ne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40687) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

112.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40688) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

113.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, faaliyette olan altın ve gümüş madenlerinin sayısına ve devletin bu madenlere yönelik denetimlerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40689) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

114.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Gömükân Sulama İnşaatına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40690) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

115.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40691) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

116.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ülkemizdeki enerji santrallerinin türlerine göre dağılımına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40692) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

117.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Çanakkale'de bir şirkete maden arama ruhsatı verilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40693) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

118.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40694) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

119.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Hazine destekli esnaf kredilerinin faiz oranına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40695) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

120.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40696) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

121.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da kamu kurum ve kuruluşlarına ait binaların kira tutarlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40697) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

122.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'i Geliştirme ve Destekleme Derneğinin işlettiği bir otoparka dair çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40698) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

123.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de Eski Köprübaşı mevkiinde yürütülen inşaat çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40699) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

124.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında yıllara göre hakkında kolluk tedbiri uygulanan belediye başkanlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40700) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

125.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40701) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

126.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Türkiye'deki il ve ilçe insan hakları kurullarının yapısına ve kurullara yapılan başvurulara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40702) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

127.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40703) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

128.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteğinden yararlanamayan mevsimlik turizm işçilerine yönelik tedbir alınması talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40704) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

129.-Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, İzmir'de yapımına başlanan bir külliye'nin tamamlanmasına yönelik çalışmalara ve Bakanlıkça ayrılan ödeneye ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40705) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

130.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40706) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

131.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, mesleki teknik öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40707) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

132.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, eğitim fakültesi mezunlarına öğretmenliğe geçiş hakkı tanınmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40708) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

133.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Arhavi Devlet Hastanesinden yapılan hasta sevklerine ve yoğun bakım ünitesinin faaliyete geçmeme nedenine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40709) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

134.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40710) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

135.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da tespit edilen koronavirüs vakalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40711) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

136.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, acil tıp teknisyenlerinin atama sorununa ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40712) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

137.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, diş protez teknolojisi bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40713) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

138.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, sağlık yönetimi mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40714) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

139.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, tıbbi sekreter atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40715) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

140.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Covid-19 pandemisi ile mücadele sürecinde görevlendirilen diş hekimleri ile ağız ve diş sağlığı teknikerlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40716) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

141.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Çin'den alınan koronavirüs aşılara dair bazı verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40717) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

142.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, sağlık yönetimi bölümü mezunlarının atama sorununa ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40718) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

143.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, lise hemşireliğinden lisans hemşireliğine geçişlerin kolaylaştırılmasına ve ortaöğretim mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40719) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

144.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, kafe ve restoran işletmelerinin HES kodu sorgulayarak hizmet vermesi önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40720) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

145.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, aşılanamayan sağlık çalışanlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40721) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

146.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40722) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

147.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, harita mühendislerinin KOSGEB desteklerinden yararlanması önerisine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40723) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

148.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, gübre fiyatlarındaki artışa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40724) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

149.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Belediyesi et kesim mezbanesinde veteriner hekim görevlendirilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40725) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

150.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40726) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

151.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Sayıştay raporunda yer alan Et ve Süt Kurumuna yönelik tespitlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40727) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

152.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'de koruma altında bulunan yaban keçisi sayısı ile Bakanlık tarafından açılan av ihalelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40728) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

153.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, GDO'lu yem ve gıda ürünlerinin üretimine ve etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40729) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

154.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Sayıştay'ın Denetim Raporu'nda Et ve Süt Kurumuna dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40730) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

155.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Sayıştay'ın Denetim Raporu'nda Et ve Süt Kurumuna dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40731) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

156.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, çiğ ve işlenmiş süt ve peynir fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40732) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

157.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'ın Başyayla ilçesinde yapımına devam edilen Üzümlü Göleti projesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40733) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

158.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2021 yılında görülen kuraklık sebebiyle sebze ve meyve üretiminde yaşanan düşüşe ve bunun ihracata olan etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40734) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

159.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Sayıştayın 2019 yılı raporunda Orman Genel Müdürlüğüne dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40735) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

160.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Koçali Barajı havzasında kalan bölgelerin kamulaştırılma işlemlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40736) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

161.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizde kamu kurumlarında istihdam edilen gıda mühendisi sayısı ile bölüme ayrılan kontenjanın artırılması istemine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40737) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

162.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Alo 174 Gıda Hattına yapılan başvuru ve şikayetlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40738) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

163.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40739) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

164.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, esnaf ve sanatkarların zincir marketler karşısında korunması talebine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40740) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

165.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2015-2020 yılları arasında Aydın'da açılan ve faaliyetine son veren işletmeler ile kira yardımından yararlanan işletme sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40741) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

166.-Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla'da son 1 yılda iflas eden, kapanan ve konkordato ilan eden işletme sayısı ile icra dosyası verilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40742) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

167.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, LİMAŞ Limanında bulunan ve gıda ürünlerinde kullanılan alkole izo propul alkol karıştırıldığı iddiasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40743) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

168.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Karayolları Genel Müdürlüğüne bağlı bölge müdürlüklerinde işçilere farklı skalalar üzerinden ücret verilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40744) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

169.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2021 yılında Bakanlık bütçesinden Aydın için ayrılan paya ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40745) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

170.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da baz istasyonu bulunan yerlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40746) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

171.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Giresun Limanında bulunan siloların depolama kapasitesine ve bunların kaldırılacağı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40747) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

172.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, felaket kurtarma merkezi sistemi kurulumu çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40748) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

173.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Bingöl-Erzincan ve Karlıova-Yedisu güzergahındaki yol yapım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40749) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

174.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, THY bünyesinde çalışan yabancı uyruklu pilot sayısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40750) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

175.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 2016 yılında devlet uçak filosuna alınan bir uçağa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/40751) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2021)

Genel Görüşme Önergeleri

1.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, koronavirüsle mücadele sürecinde vaka sayılarındaki artış ihtimaline karşı alınması gereken önlemler ile aşı tedariki konularının ele alınması amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/35) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 19 milletvekilinin, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da yaşanan terör saldırısına ilişkin çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3731) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2021)

2.-Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk ve 19 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3732) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2021)

3.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, bir vatandaşın kaçırılmasına ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3733) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2021)

4.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 19 milletvekilinin, cezaevlerindeki kötü muamele iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3734) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2021)

5.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve 20 milletvekilinin, 2015 yılında Şırnak'ın Cizre ilçesinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3735) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.02.2021)

6.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve 19 milletvekilinin, başta vergiler olmak üzere son dönemde yapılan zamların toplumsal ve ekonomik yaşam üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3736) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.02.2021)

7.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya ve 21 milletvekilinin, rektör atama usulüne ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3737) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.02.2021)

8.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, polislin toplumsal olaylardaki tutumuna ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3738) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.02.2021)

9.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği kapsamında gerçekleştirilen projelere ilişkin çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3739) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.02.2021)

10.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 19 milletvekilinin, iklim değişikliğinin etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3740) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.02.2021)

11.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 24 milletvekilinin, internet üzerinden satılan gıda takviyeleri ve reçetesiz ilaçların halk sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3741) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

12.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 21 milletvekilinin, pandemi sürecinde daha derinleşen kadın istihdamı sorununa ilişkin çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3742) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

13.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 22 milletvekilinin, İstanbul'da tarım sektöründe yaşanan sorunların tespit edilerek bu sorunların giderilmesi için çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3743) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

14.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 milletvekilinin, engelli bireylerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3744) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

15.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 25 milletvekilinin, olası bir su kıtlığı sorununun önüne geçilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3745) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

16.-Antalya Milletvekili Cavit Arı ve 21 milletvekilinin, avukatları intihara sürükleyen nedenlerin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3746) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

17.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 19 milletvekilinin, çocukların ilgi ve beceri alanlarına uygun bir eğitim sağlanması ve yapılan yeterlilik sınavlarının öğrencileri yeteneklerine uygun alanlara yönlendirmesini sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3747) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

18.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel ve 21 milletvekilinin, Gümrük ve Turizm A.Ş.'ye ilişkin olarak Sayıştay raporlarında yer alan bazı tespitlere dair iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3748) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

19.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 21 milletvekilinin, Trakya bölgesinde yoğun bir şekilde yaşanan covid-19 salgınının sebeplerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3749) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

20.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 22 milletvekilinin, başta Çanakkale olmak üzere tüm ülkemizde tarım ve hayvancılık sektöründe sürdürülebilir politikalar oluşturulmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3750) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

21.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 24 milletvekilinin, kamuda diyetisyen istihdamının artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi ve vatandaşların diyetisyenlere erişiminin kolaylaştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3751) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

22.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 23 milletvekilinin, covid-19 salgını döneminde esnafın karşılaştığı sorunların tespit edilerek yaşanan mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3752) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

23.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 22 milletvekilinin, olası bir deprem karşısında yapı denetimlerinin ve müteahhitlerin mesleki sorumluluğu ile ilgili mevzuatların yeterli olup olmadığının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3753) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

24.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 22 milletvekilinin, Fikirtepe kentsel dönüşüm uygulamalarında karşılaşılan sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3754) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

25.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, TÜİK'in enflasyon hesaplama yönteminin incelenerek enflasyon artışının emekli, memur ve asgari ücretliler üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3755) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

26.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 23 milletvekilinin, yurt dışına beyin göçünün nedenlerinin araştırılarak bu göçün önlenmesi ve tersine çevrilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3756) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

27.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 22 milletvekilinin, yaşlı nüfusun karşı karşıya olduğu sorunların tespit edilerek bunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3757) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

28.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve 23 milletvekilinin, dericilik sektöründe uygulanmaya konulan Destekleme ve İstikrar Fonu'nun sektör üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3758) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

29.-Ankara Milletvekili Levent Gök ve 22 milletvekilinin, Covid-19 geçiren vatandaşların orta ve uzun vadede yaşadığı sağlık sorunlarının incelenmesi ve olası olumsuz etkilerin en aza indirilmesini sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3759) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

30.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 24 milletvekilinin, Çocukların Cinsel Suistimal ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin etkin uygulanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3760) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

31.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 23 milletvekilinin, kadınların iş yaşamında yeterli düzeyde istihdam edilmemelerinin sebeplerinin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3761) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

32.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 22 milletvekilinin, madencilik faaliyetlerinin sebep olduğu sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3762) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

33.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 24 milletvekilinin, yerel gazetelerin ve bu yerel gazetelerde çalışmakta olan gazetecilerin sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3763) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

34.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya ve 23 milletvekilinin, Maarif Vakfına bütçeden aktarılan ödeneye ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3764) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

35.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 19 milletvekilinin, Başta Mersin'de bulunanlar olmak üzere ülkemizdeki su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3765) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

36.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 19 milletvekilinin, Türkiye'de zeytincilik sektöründe yaşanan sorunların tespit edilerek bu sorunlara çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3766) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

37.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 19 milletvekilinin, İmar Barışı kapsamında verilen yapı kayıt belgelerine yönelik bazı sorunların incelenerek yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3767) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

38.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 19 milletvekilinin, Kayseri'nin ilçelerinde yaşanan göçün sebeplerinin araştırılarak göçü önlemeye yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3768) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

39.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekilinin, ülkemizde kuraklık ve su kıtlığına sebep olan etkenlerin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3769) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

40.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekilinin, Aksaray'da besicilik sektöründe yaşanan sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3770) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

41.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün önemi konusunda farkındalığı artırmak ve av yöntemlerine yönelik tedbirleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3771) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

42.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, televizyon kanallarında ve internet ortamında yayınlanan dizilerin özellikle çocukların ve ergenlerin sosyalizasyonundaki olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3772) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

43.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, ruhsatsız bireysel silahlanmanın asgari düzeye indirilmesini sağlayacak çözümlerin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3773) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

44.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, aşı ve ilaç keşfinde karşılaşılan sorunların tespit edilerek olası pandemilere karşı tecrübe kazanmak için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3774) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

45.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği projelerinin bütçeye maliyetinin tespit edilmesi ve kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3775) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

46.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş ve 19 milletvekilinin, Şırnak'ın Toptepe köyünde bulunan kömür eleme kırma paketleme tesislerinin çevreye verdiği zararların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3776) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.02.2021)

47.-İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 21 milletvekilinin, ayakkabı sektöründe yaşanan sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3777) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

48.-İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 21 milletvekilinin, hızlı tren hattı yapımına yönelik olarak ortaya çıkabilecek sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3778) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

49.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, Artvin'in Murgul ilçesi Damar köyünde sulara meydana gelen kimyasal kirlenme iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3779) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

50.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, pandemi sürecinde bir siyasi partinin farklı illerde yapmış olduğu kongrelerin incelenmesini sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3780) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

51.-Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu ve 20 milletvekilinin, Tunceli'de tarım sektöründe yaşanan sorunların ve çiftçilerin beklentilerinin tespit edilerek gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3781) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

52.-İstanbul Milletvekili Gökân Zeybek ve 23 milletvekilinin, İstanbul'da tarımda yaşanan sorunların ve çiftçilerin beklentilerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3782) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

53.-Muğla Milletvekili Burak Erbay ve 20 milletvekilinin, Muğla'da turizm sektörünün Covid-19 salgını nedeniyle karşılaştığı sorunların tespit edilerek bu sorunlara çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3783) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

54.-İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 26 milletvekilinin, plastik üretiminin, tüketiminin ve atığının azaltılmasını sağlamak ve halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini önlemek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3784) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

55.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, belediye şirket işçileri ile belediyelerde taşeronda çalışan işçilerin durumlarının araştırılması ve yaşadıkları sorunların çözüme kavuşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3785) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

56.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, çocuk işçiliği konusunda alınan önlemlerin gözden geçirilerek son durumun değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3786) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

57.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, ulaştırma sektöründe ve özellikle karayolu taşımacılığında çalışan şoförlerin ve muavinlerin sorunlarının tespit edilerek bu sorunların çözüme kavuşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3787) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

58.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin yeni depo yapımı projesine ilişkin bazı sorunların araştırılarak çözüme kavuşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3788) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

59.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün mamul ürün yönünden geliştirilerek bor madeni açısından daha çok fayda getirmesini sağlamak ve kuruluşun sorunlarını incelemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3789) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

60.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, maden mühendislerinin eğitim, istihdam ve iş güvenliği konularındaki sorunlarının tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3790) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

61.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, uzaktan eğitim sürecinde okul çağındaki çocukların bilgisayar başında geçirdikleri sürenin göz sağlığına olumsuz etkilerini değerlendirmek ve gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3791) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

62.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 milletvekilinin, Türkiye’de ağız ve diş sağlığı konusunda yaşanan sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3792) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, Boğaziçi Üniversitesine yapılan rektör atamasına ve kampüste gerçekleştirilen protestoya ilişkin yazılı soru önergesi (7/39679)

2.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç’ın, basın kartlarının yenilenme sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39681)

3.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım’ın, TRT’den emekli olan, başka kurumlara giden, geri dönen personele dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39682)

4.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan’ın, üst düzey yöneticilerin atama usullerine ve YÖK politikalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39684)

Adalet Bakanlığı

5.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir’in, çeşitli siyasi partilerde görevleri bulunan üç kadının yaşamını yitirdiği olaya dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39686)

6.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek’in, Antalya E Tipi Kapalı ve Açık cezaevlerinde meydana gelen intihar girişimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39687)

7.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek’in, Antalya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39688)

8.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek’in, infaz koruma memurlarının yaşadığı bazı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39689)

9.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal’ın, İskenderun T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüs testi pozitif çıkan kişiler ile temaslı kişilerin çalışmaya zorlandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39690)

10.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya’nın, Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39691)

11.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç’un, bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39692)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

12.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırloğlu’nun, emekli maaşlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39693)

13.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre’nin, ülkemizdeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39694)

14.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan’ın, 2018-2020 yılları arasındaki çocuk işçi verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39695)

15.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, mevsimlik tarım işçilerinin sigorta primlerinin düşürülmesi ve borçlarının yapılandırılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39696)

16.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, çiftçilerin sigorta primlerinin düşürülmesi ve sigorta kaydı yaptırmalarına yönelik teşvik edilmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39697)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

17.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, atık üreten işletmelerin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39698)

18.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, ÇED başvurularında yanlış beyanda bulunan işletmelerin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39699)

19.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul'un Beykoz ilçesinde tarımsal niteliği korunacak bir alanın kamu yararı gerekçesiyle tarım dışı kullanımına izin verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39700)

20.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesindeki kentsel dönüşüm sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39701)

Dışişleri Bakanlığı

21.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Afrin'den kaçırılan bazı kadın ve kız çocuklarının Türkiye'ye ve Libya'ya getirildikleri ve bu kişilere yönelik kötü muamelede bulunulduğuna dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39702)

22.-İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, Çin Halk Cumhuriyeti ile Türkiye arasında imzalanan Suçluların İadesi Anlaşmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39703)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

23.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde ve Türkiye genelindeki maden işletmeleri ve ruhsatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39704)

24.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, elektrik faturalarındaki dağıtım birim bedellerindeki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/39705)

25.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 2020 yıl sonu itibarıyla ülkemizdeki ve Hatay'daki elektrik abone sayısı ile faturasını ödeyemeyenlere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39706)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

26.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, TÜİK verilerinin güvenilirliğine dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39707)

27.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, bir banka tarafından bir şirkete kullanılan krediye ilişkin yazılı soru önergesi (7/39708)

28.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, kamu bankaları tarafından basın yayın kolunda faaliyet gösteren kurumlara verilen kredilere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39709)

29.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırloğlu'nun, salgın hastalık destekleme programları kapsamında verilen kredilerin borçlarını ödeyemeyen esnaf ve sanatkarlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39710)

30.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, DASK fonunda toplanan para miktarına ve kullanım alanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39711)

31.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay'ın 2019 yılı Denetim Raporu'nda Ziraat Bankası'na dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39712)

32.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, yap-işlet-devret yöntemiyle yaptırılan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39713)

33.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, enflasyon oranının belirlenmesinde TÜİK tarafından seçilen marka ve marketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39714)

İçişleri Bakanlığı

34.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bir siyasi parti sözcüsünün ailesine koruma tahsis edildiği yönündeki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39715)

35.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bazı vakıflara ait taşınmazlara ve mal beyanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39716)

36.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Boğaziçi Üniversitesi'nde gerçekleştirilen protesto gösterisine yapılan müdahaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/39717)

37.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Boğaziçi Üniversitesinde gerçekleştirilen protesto gösterisi sonrası polislerin bir evi aramasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39718)

38.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, 2019 Yılı Sayıştay Raporundaki Rize Belediyesine ait tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39719)

39.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, güvenlik birimlerine yapılan kayıp başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39720)

40.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, ülkemizdeki mülteci ve sığınmacılarla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39721)

41.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2018-2020 yılları arasında maganda kurşununun sebep olduğu yaralanma ve ölüm vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39722)

42.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir kişinin kaybolduğu iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39723)

43.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Belediyesinde 2004-2021 arasında özel kalem müdürlüğü yapmış kişilere ait bilgilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39724)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

44.-Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Göreme Vadisi'nin milli park statüsünden çıkarılmasına yönelik Cumhurbaşkanı kararnamesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39725)

45.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının gelir, harcama ve personel verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39726)

46.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 3'üncü Turizm Şurası sonrasında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39727)

47.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ta bulunan Kerkenes Harabelerine yönelik yürütülen arkeolojik kazı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39728)

48.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, 2010 yılından itibaren il bazlı gelen turist sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39729)

49.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Büyüknefes köyünde bulunan Tavium Antik Şehri'ne arkeopark yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39730)

Milli Eğitim Bakanlığı

50.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, bir okul müdürünün sosyal medya paylaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39731)

51.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, usta öğreticilerin özlük ve mali haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39732)

52.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, usta öğreticilerin mali ve özlük haklarının iyileştirilmesine ve Rize'deki Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nün taşınacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39733)

53.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2013-2020 yılları arasında Balıkesir'e atanan öğretmen sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39734)

54.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Cumhuriyet İlkokulu binasının tekrar ilkokula dönüştürülmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39735)

55.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Yerköy ilçesinde bir demiryolu meslek yüksek okulu kurulması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39736)

56.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Yerköy ilçesinde bulunan bir çiftlik arazisinin Bozok Üniversitesi'ne devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39737)

Milli Savunma Bakanlığı

57.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Enez ilçesine bağlı Karaincirlı köyündeki bir arazinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39738)

Sağlık Bakanlığı

58.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Çin'den getirilen koronavirüs aşılarna ilişkin yazılı soru önergesi (7/39739)

59.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, covid-19 aşılarna ilişkin yazılı soru önergesi (7/39740)

60.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, ağız ve diş sağlığı teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39741)

61.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, odyometri teknikerlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39742)

62.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, diyaliz teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39743)

63.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, diyaliz teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39744)

64.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, diyaliz teknikeri istihdamına ve diyaliz servislerinde sertifikasız çalışan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39745)

65.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, ağız ve diş teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39746)

66.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, satın alınan Covid-19 aşılarna ilişkin yazılı soru önergesi (7/39747)

67.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, diyaliz teknikeri atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39748)

68.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, acil tıp teknisyeni atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39749)

69.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, tıbbi laborant atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39750)

70.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, perfüzyon teknikeri ve perfüzyonist atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39751)

71.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu tarafından yürütülen çalışmalara ve çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39752)

72.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2021 yılları arasında SMA taraması yapılan kişilere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39753)

73.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'deki Torbalı Devlet Hastanesindeki yoğun bakım servisinde koronavirüs nedeniyle kalan bir kişinin bakım ücretinin SGK tarafından karşılanmadığına dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39754)

74.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, anestezi teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39755)

75.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, odyometri bölümü mezunlarının atanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39756)

76.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın çocuk nöroloji doktoru ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39757)

77.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, cerrahi ameliyathane teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39758)

78.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, sağlık çalışanlarına 1 Kasım 2020 tarihinden itibaren 2 ay süreyle yapılacak ek ödemeye ve bu kişilerin emekliliklerine yönelik ödemelerde iyileştirmeye gidilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39759)

Tarım ve Orman Bakanlığı

79.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Bergama Orman İşletmesi tarafından gerçekleştirilen gençleştirme projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39760)

80.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Et ve Süt Kurumu stoklarında bulunan etlerin dağıtımıyla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39761)

81.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Trakya bölgesinde hayvancılık sektörünün iyileştirilmesine ve köyden kente göçlerin önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39762)

82.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarım üretimindeki girdi fiyatlarının düşürülmesi, tarımsal desteklemenin kapsamının genişletilmesi, üreticilerinin zararlarının telafisi ve muafiyette geçen sürelerin borçlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39763)

83.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TMO'da bulunan nohut stoku miktarı ile bunların depolanması ve muhafazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39766)

84.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hububat desteklemelerinin verileceği tarihe ve 2019 yılı Aralık ayına ait hububat müstahsil faturalarının işleme alınmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39768)

85.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TMO'nun uzun süreli kiralama kapsamında belirlediği depo kapasitesi ihtiyacının gerçekleştirilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39769)

86.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karadağ Sulama Projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39770)

87.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Deliçay Barajı'ndan yapılan klasik sulamanın basınçlı borulu sisteme dönüştürülmesi ile ilgili projeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/39771)

88.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Gödet Barajı'ndan yapılan klasik sulamanın basınçlı borulu sisteme dönüştürülmesi ile ilgili projeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/39772)

89.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Büyük Menderes nehrindeki kirliliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/39773)

90.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2019 ve 2020 yıllarında gıda güvenliği alanında yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39774)

91.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2002, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında ülkemizde ve İzmir ilinde çiftçi kayıt sistemine kayıtlı üretici sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39775)

92.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2002, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında ülkemizde ve İzmir ilindeki tarım alanı verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39776)

93.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, gıda arzında sorun yaşanmaması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39777)

94.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kuraklığa karşı alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39778)

95.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay'ın 2019 yılı Denetim Raporu'nda Atatürk Orman Çiftliği'ne dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39779)

Ticaret Bakanlığı

96.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay'ın 2019 yılı Denetim Raporu'nda Türk Eximbank'a dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39780)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

97.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Samsun, Amasya, Çorum, Kırıkkale hızlı tren projesinin akıbeti ile Kırşehir-Yozgat karayolunun yenilenmesi çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39784)

98.-Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, Şanlıurfa'da yapılan Kuzeybatı Çevre Yolu Projesi ile Çevik Kuvvet Köprüsü Kavşağı projelerinin akıbetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39785)

16 Şubat 2021 Salı

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Adalet Bakanlığı

1.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, cezaevinden salıverilmesi beklenen bazı tutukluların idare ve gözlem kurulu raporu ile tahliyelerinin durdurulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39788)

2.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karabük Eskipazar Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39789)

3.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kastamonu Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlarda kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39790)

4.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlarda kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39791)

5.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Akdağmadeni Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlarda kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39792)

6.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlarda kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39793)

7.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ceyhan Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39794)

8.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39795)

9.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlarda kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39796)

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gaziantep Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39797)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gümüşhane Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39798)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İskilip Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39799)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıkkale Keskin Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39800)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39801)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana Kozan Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39802)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Midyat Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39803)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Osmaniye Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39804)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri Açık Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların kötü şartlar altında kaldıkları iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39805)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunun kapasitesine ve kurumda sağlık açısından alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39806)

20.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ Açık Ceza İnfaz Kurumunda sağlık açısından yeterli önlemlerin alınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39807)

21.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ödemiş T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundaki bazı mahkumların çeşitli iddia ve istemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39808)

22.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kozan Açık Ceza İnfaz Kurumundaki fiziki koşulların yetersiz olmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39809)

23.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar Açık Ceza İnfaz Kurumundaki fiziki koşulların yetersiz olmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39810)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Maltepe 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir hükümlünün şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39811)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir hükümlünün şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39812)

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkoğlu 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kaldığı koğuşa gelen elektrik faturasının yüksek tutarda olmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39813)

27.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin üniversiteden ders alabilmek için bilgisayara erişiminin sağlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39814)

28.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39815)

29.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39816)

30.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39817)

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin çocuğunun yanında bulunmasına dair istemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39818)

32.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39819)

33.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bergama M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39820)

34.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bazı mahpuslara kötü muamelede bulunduğu iddialarına ve kurumda koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39821)

35.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan yabancı uyruklu mahkumların şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39822)

36.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Balıkesir Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı tedbirlerinin alınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39823)

37.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan mahkumların sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39824)

38.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan mahkumların sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39825)

39.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Espiye Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39826)

40.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan hasta bir mahkumun şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39827)

41.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39828)

42.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İç Anadolu Bölgesi hapisanelerinde yaşandığı iddia edilen kötü muamelelere ve hasta tutukluların sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39829)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

43.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında diyaliz merkezlerine ödenen ücrete ilişkin yazılı soru önergesi (7/39830)

44.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Bakanlığa bağlı kuruluşlarda ek ders karşılığı çalışan personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/39831)

45.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 15 Temmuz şehit yakınları ve gazileri için toplanan yardım paralarının dağıtımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39832)

46.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, emeklilerin aylıklarında eşitsizliğin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39833)

47.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, genel sağlık sigortası borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39834)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

48.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari'de görülen hava kirliliğinin sebeplerine ve sorunun çözümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/39835)

49.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyon'da TOKİ konut alımında kullanılacak kredilerin taksit ve faiz oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39836)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

50.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Akkuyu Nükleer Güç Santrali inşaatında beton zeminde meydana geldiği iddia edilen çatlaklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39837)

51.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2010-2020 yılları arasındaki elektrik kayıp/kaçak oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39838)

52.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, yaz saati uygulamasının kaldırılmasının sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39839)

53.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, trafo merkezleri, aydınlatma ve nakil direkleri ile diğer taşınmazların kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39840)

54.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, elektrik dağıtım hat ve tesisleri ile bunların işletilmesi için varlığı zorunlu diğer taşınmazların bilgilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39841)

55.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TEDAŞ'ın dağıtım tesislerinde yapması gereken kontrol ve denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39842)

56.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TEDAŞ'ın yenilenebilir üretim tesislerine yönelik işlemlerine ve bu kapsamda açılan davalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39843)

57.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TEİAŞ'ın iletim sistemine ve sistemde yaşanan sıkıntılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39844)

58.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bir şirketin TEDAŞ'tan alacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39845)

59.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bazı şirketlerin TEDAŞ'tan alacaklarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39846)

60.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, SCADA sisteminin etkinliğinin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39847)

61.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, SCADA sisteminin etkinliğinin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39848)

62.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TEDAŞ'ın kontrol faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39849)

63.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TEDAŞ'ın elektrik dağıtım şirketlerine yönelik kontrol ve denetim yetkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39850)

64.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye Elektrik Kurumu adına kayıtlı taşınmazların TEDAŞ adına tescil edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39851)

65.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Tunceli'nin Çemişgezek ilçesindeki bir alanda başlatılan maden arama çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39852)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

66.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Merkez Bankası'nın Sayıştay denetimine tabi olmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39853)

67.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, işverenlere yönelik sigorta prim desteğinin süresinin uzatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39854)

68.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, TMSF bünyesindeki şirket ve kurumlar ile bunların özkaynağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39855)

69.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gelir vergisine tabi esnafın destek paketinden faydalandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39856)

70.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilen ürünlere ve alınan gümrük vergilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39857)

İçişleri Bakanlığı

71.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Karşıyaka ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39858)

72.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Kemalpaşa ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39859)

73.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Kınık ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39860)

74.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Kiraz ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39861)

75.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Menemen ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39862)

76.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Ödemiş ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39863)

77.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Tire ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39864)

78.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Beydağ ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39865)

79.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Bornova ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39866)

80.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Çiğli ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39867)

81.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Bergama ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39868)

82.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Aliağa ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39869)

83.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Bayındır ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39870)

84.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir ilinin Bayraklı ilçesinde taşınmaz edinme yolu ile Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39871)

85.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir'in Dikili ilçesinde taşınmaz edinme yoluyla Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39872)

86.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2020 yılında İzmir'in Foça ilçesinde taşınmaz edinme yoluyla Türk vatandaşlığı kazanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39873)

87.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'un Ataşehir ilçesi Barbaros Mahallesindeki kafe ve işletmelere uygulanan cezai işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39874)

88.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Muş'ta gerçekleşen heyelan olayları nedeniyle meydana gelen zarara ve alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39875)

89.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sancaktepe Belediyesi tarafından yapılan bir ihaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/39876)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

90.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı tarafından İzmir'in sağlık ve termal turizm alanında tanıtımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39877)

91.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, pandemiden etkilenen turizm sektörünün desteklenmesine yönelik çalışmalarla ilişkin yazılı soru önergesi (7/39878)

92.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı tarafından sanal tanıtımı yapılan illere ve İzmir'in de tanıtımının yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39879)

93.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, İzmir'de kongre turizminin geliştirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39880)

94.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'ın Çermik ilçesinde bulunan sinagogun korunmasına dair yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39881)

Milli Eğitim Bakanlığı

95.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, uçak mühendisliği ve uçak kontrol makinistliği unvanlarının eleman olarak değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39882)

96.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, evrim ve mutasyon gibi konuların ilköğretim ve ortaöğretim müfredatındaki yerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39883)

97.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, sözleşmeli öğretmenlerin mazeret tayin hakkında yararlandırılmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39884)

98.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, yükseköğretime ve ARGE çalışmalarına ayrılan bütçe ile son 10 yılda yükseköğretimde öğrenim gören ve yurt dışına gönderilen kişilerin verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39885)

Sağlık Bakanlığı

99.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, tıbbi sekreter atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39886)

100.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında diyaliz merkezlerine ödenen ücrete ilişkin yazılı soru önergesi (7/39887)

101.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, sağlık güvencesi olmayan kişilere ve bu kapsamda ihtiyaç sahibi bir kişinin borcunun silinmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39888)

102.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Alman menşeli Covid-19 aşısının Türkiye'ye geldiğine dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39889)

103.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Türkiye'deki Covid-19 aşılama çalışmaları ve verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39890)

104.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, kamu ve özel hastanelerde çalışan tıbbi sekreter sayısı ile 2021-2022 arasında yapılacak tıbbi sekreter alımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39891)

105.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, diyaliz teknikerlerinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39892)

106.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, diyaliz teknikerlerinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39893)

107.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Türkiye genelinde ve Edirne'de eksik olan ve talep edilen aile sağlığı merkezi personeli sayısı ile 2021'in ilk 6 ayında alınacak personel sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39894)

108.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, anestezi teknikeri ve teknisyenlerinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39895)

109.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, pandemi döneminde ihtiyaç sahiplerine maddi destek sağlanması ve sağlık hizmetlerinin tüm sağlık kuruluşlarında ücretsiz olmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39896)

110.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Covid-19 aşısına yaygın erişimin 2021 yılında sağlanması adına yürütülen çalışmalara ve hasta mahkumların aşılanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39897)

111.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközgeü'nün, ameliyathane teknikeri atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39898)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

112.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Düzce 1. Organize Sanayi Bölgesinin genişletilmesi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39899)

113.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Kayseri Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığı tarafından bazı usulsüz harcamalar yapıldığı yönündeki tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39900)

Tarım ve Orman Bakanlığı

114.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Hibe Programı kapsamına alınması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39901)

115.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'de meydana gelen şiddetli yağış sebebiyle çiftçilerin uğradığı zararın giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39903)

116.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, yapımı yarım kalan Lalapaşa 1 Göletinin ne zaman bitirileceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39904)

117.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Katar ile imzalanan Su Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/39905)

118.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, sanal su tüketimine göre tarım ve hayvancılıkta yapılacak planlamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39906)

119.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal ürün ihracatına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39907)

120.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, nohut ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39908)

121.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, son 5 yıl içerisinde İstanbul'da meydana gelen orman yangınlarına dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/39909)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

122.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, ülkemizde 5G teknolojisine geçiş ile ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/39911)

123.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, posta dağıtıcılarının çalışma koşullarına ve bu kişilere kış mevsimi için araç tahsis edilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39912)

124.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Uzunköprü ilçesindeki tarihi taş köprü'nün restorasyon çalışmalarının ne zaman biteceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39913)

125.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, nakliyeciler ve uzun yol kamyon şoförlerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/39914)

126.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Ankara-Sivas, Bursa-Osmaneli ve Konya-Karaman hızlı tren hattı projeleri ile Gebze-Darica metro hattı projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/39915)

16 Şubat 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 47’nci Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın, Pençe Kartal-2 Operasyonu sırasında şehit olan Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun, Muhabere Komando Yüzbaşı Ertuğ Güler ve Muhabere Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan’ı rahmetle andığına, yıllardır asker-sivil ayırmadan katliam yapan terör örgütünün şimdi de algı oyunlarına hazırlandığına, bu çetin zamanda Mecliste görev yapan herkesin asli vazifesinin terörizmin kirli propaganda mekanizmasına baş eğmemek olduğuna, terör örgütlerinin vesayetinde siyaset yürütenlerin bu yoldan derhâl vazgeçmesi gerektiğine, nasıl terör örgütünün başı paketlenip ülkeye geri getirildiyse Kandil’deki eli kanlı katillerin de bu akıbetten kurtulamayacaklarına, 54 senatör tarafından Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Joe Biden’e mektup yazılarak Türkiye’nin baskı altına alınmasının istenmesinin millî egemenliği tahkir eden bir diplomasi rezaleti olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri, milletimizin yüreğini yakan önemli bir süreç yaşıyoruz. Irak’ın kuzeyindeki Gara bölgesinin bölücü terörden arındırılması için Pençe Kartal-2 isimli bir askerî hareket düzenlenmiştir. Bu operasyon esnasında meydana gelen çatışmalarda Yüzbaşı Ertuğ Güler, Yüzbaşı Burak Coşkun ve Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan şehit olmuştur. Ayrıca, kahpece, alçakça pusu kurularak kaçırılan, bir süredir bölücü örgüt tarafından rehin tutulan 13 vatan evladımız, elleri bağlı, başlarına kurşun sıkılarak infaz edilmiş, evlatlarımız şehadete ermiştir. Bu vesileyle bütün şehitlerimize Allah’tan rahmet, milletimize başsağlığı diliyoruz.

Onlarca yıldır asker-sivil, kadın-erkek, genç-yaşlı ayırt etmeden katliam yapan, beşikteki bebeklere kurşun sıkacak kadar zalimleşebilen bu örgüt, şimdi de çeşitli algı oyunlarına hazırlanmaktadır. Böylesi çetin bir zamanda bu Mecliste görev yapan herkesin asli vazifesi, terörizmin kirli propaganda mekanizmasına baş eğmemek olmalıdır. Muhalefet olsun iktidar olsun, bu milletin bütün vekilleri, bu milletin evlatlarını şehit eden “PKK” isimli emperyalist maşası çeteye karşı tavır koymalıdır. Nereden geldiği belli olmasına rağmen terör örgütünün adını vermeyenleri milletimiz yakinen takip etmektedir.

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kurtuluş Savaşı'nın karargâhı, millî iradenin tecelligâhıdır. Bu çatının altına giren herkes bu yükümlülüğün de altına girmek zorundadır. Terör örgütlerinin vesayetinde siyaset yürütenler bu yoldan derhâl vazgeçmelidir. PKK'nın ölüm saçan namlularını örtmek için Mehmetçik'i suçlayanların, dokunulmazlık zırhına bürünerek teröriste politik kalkan olanların milletimizin gözünde teröristten zerre kadar farkı yoktur. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Terörle arasına mesafe koymayanlar, bölücü katillerin güdümünden çıkmayanlar, karanlık ortaklıklar tesis edip el ovaşturanlar bu saatten sonra milletimizin vicdanında PKK'yla aynı muameleyi görecektir. 15/2/1999 tarihini vatan hainleriyle iş tutan ahlaksızlara hatırlatıyoruz. Bebek katili terör örgütünün başı nasıl paketlenip ülkemize geri getirildiyse Kandil'deki eli kanlı katiller de bu akıbetten kurtulamayacaklardır.

Ayrıca, geçtiğimiz günlerde Amerikalı 54 senatör tarafından Joe Biden'a hitaben yazılan bir mektupta, Türkiye'nin baskı altına alınması, tabiri caizse ders verilmesi istenmiştir. Bahsettiğimiz mektup, emperyal bir küstahlığın ürünü, millî egemenliğimizi tahkir eden bir diplomasi rezaletidir. Türkiye Büyük Millet Meclisine Başkanlık görevini yapan Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu tarz hadsizliklere karşı daima dik durmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi Büyük Atatürk, Millet Meclisinin temellerini atmak üzere kongreler tertip ederken kendisine engel olmak isteyen işgal kuvvetlerine şu şekilde hitap etmiştir: "Ben herhangi bir yabancı devletin yardımına tenezzül eden şahsiyetlerden değilim. Benim için en büyük korunma yeri, yardım kaynağı milletimizin sinesidir."

İster Joe Biden yönetimi isterse başka bir kuvvet, Türkiye Cumhuriyeti'nin iç işlerine karıştığı takdirde karşısında bu çelikten iradeyi görecektir. Meclisimizin harcında aziz kanları bulunan şehitlerimize karşı, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına karşı milletimizin birliğini, devletimizin yüceliğini korumak bizim için namus borcudur. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.06

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.09****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 47’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın milletvekilleri, yürütmenin, Pençe Kartal-2 Harekâtı ve Gara bölgesinde 13 vatandaşımızın hain terör örgütünce şehit edilmesi hakkında İç Tüzük’ün 59’uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince gündem dışı söz istemi vardır. Bu istem, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar’ın, İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu’nun gündem dışı konuşma yapması şeklindedir. Bu talebi yerine getireceğim.

Sayın Bakanları Genel Kurula davet ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın bakanların açıklamasından sonra istemleri hâlinde siyasi parti gruplarına ve grubu bulunmayan milletvekillerinden 2’sine söz vereceğim. Konuşma süreleri, 2 Sayın Bakan konuşma yapacağı için, bakanlar ve siyasi parti gruplarına yirmişer, grubu bulunmayan 2 milletvekili için ise beşer dakika uygulanacaktır.

İlk söz, Milli Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar’a aittir.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**A) HÜKÜMETİN GÜNDEM DIŞI AÇIKLAMALARI**

1.- Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun, Pençe Kartal-2 Harekâtına ve Gara bölgesinde 13 vatandaşın terör örgütünce şehit edilmesine ilişkin gündem dışı açıklaması ve İYİ PARTİ Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân; MHP Grubu adına Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; HDP Grubu adına İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Siirt Milletvekili Meral Daniş Betaş; CHP Grubu adına İzmir Milletvekili Murat Bakan ile Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün; AK PARTİ Grubu adına Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ile Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu ve şahısları adına; Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal, Ankara Milletvekili Mustafa Destici’nin aynı konudaki konuşmaları

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerimin başında, Gazi Meclisin çatısı altında sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün, burada sizlere Irak’ın kuzeyi Gara bölgesinde icra edilen Pençe Kartal-2 Harekâtı hakkında özet bilgi sunacağım. Fakat bundan önce birkaç konuya değinmek istiyorum. Millî Savunma Bakanlığı tüm birlik ve unsurlarıyla başta FETÖ, PKK, YPG ve DEAŞ gibi terör örgütleri olmak üzere her türlü tehdit ve tehlikeye karşı, asil milletimizin sevgisi, güveni ve duasından aldığı ilhamla “Ölürsem şehit, kalırsam gazi.” anlayışı içerisinde, azim ve kararlılıkla mücadelesini sürdürmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Irak’ın kuzeyinde varlığını sürdürmeye çalışan PKK’ya karşı mücadelemiz, operasyonlarımız artan bir şiddet ve tempoda aralıksız devam etmektedir ve devam edecektir. Şunu özellikle belirtmek isterim ki: Irak’ın toprak bütünlüğüne saygılıyız, Irak’ın siyasi birlik içinde istikrar ve refaha kavuşması

da en samimi arzumuzdur. Bu çerçevede, yıllardır ülkemizin enerjisini tüketen terörü bitirmekte, 83 milyon vatandaşımızı, asil milletimizi bu terör belasından kurtarmakta kararlıyız. Irak'ın kuzeyinde terör örgütünün sınır ötesindeki tahkimli mevzilerini ve barınma alanlarını imha etmek, hudut emniyetini ileriden sağlamak ve azami teröristi etkisiz hâle getirmek maksadıyla operasyonlarımız icra edilmektedir.

Mayıs 2019'da Irak'ın kuzeyinde başlattığımız Pençe Kaplan Serisi Operasyonu'yla harekâtlar planlandığı şekilde devam etmektedir. Bu operasyonlar sonucunda belirli bölgeler, istikametler ve yerler teröristlerden büyük ölçüde temizlendi, temizlenmekte ve böylece teröristlerin hareket kabiliyeti kısıtlanmış bulunmaktadır. Bu şekliyle hareket serbestisi kısıtlanan örgütün Gara'da toplanmaya başladığı istihbar edilmiştir. Kısaca bir fikir vermek bakımından, şurada görüldüğü üzere, hududumuza mücavir olan Sinat-Haftanın, Metina, Zap, Avaşın-Basyan ve Hakurk'taki teröristlerle mücadele yoğun bir şekilde uzun bir zamandan beri devam etmekte ve buradaki teröristler büyük ölçüde etkisiz hâle getirilmiş bulunmaktadır. Ancak bulunduğu konum itibarıyla ve aradaki arazi itibarıyla ters kompartımanlardan dolayı, sıradağlardan dolayı, buraya ulaşmanın zorluğundan dolayı, çeşitli şekillerde, şu ana kadar Gara'da bir harekât, operasyon icra edilmemiştir. Bu nedenle, bu bölgede bulunan teröristlerin büyük bir bölümünün, bir şekilde, PKK'nın, sözde güvenli bölge olarak Gara'yı seçtiği ve oraya odaklandığı, sözde okul, eğitim merkezi ve toplantı alanı olarak bu bölgeyi kullanmaya başladığı da yine bize gelen bilgiler arasında bulunmaktadır. Bugüne kadar girilmeyen bu bölgede teröristler "Her an gelebilirler." diye korksalar da kendilerini nispeten rahat ve emniyette hissetmişlerdir. Bu bölgeyi zaten takip ediyorduk. Son beş ayda özellikle bu bölgeye yoğunlaştık. Bu operasyon kara desteği olmadan, 35 kilometre derinlikte icra edilmiştir ve bu harekâtın kritik ve önemli olmasının sebebi de bundan kaynaklanmaktadır. Herhangi bir şekilde karadan irtibat ve destek olmadan yapılan bir harekât olması nedeniyle, nicelikten ziyade nitelik bakımından daha önceki operasyonlardan son derece farklıdır.

Operasyon için, gerekli gizlilik önlemleri içinde geniş bir hazırlık süreci yaşanmış, bu çerçevede, operasyon yapılacak araziyle ilgili ayrıntılı harita çalışmaları gerçekleştirilmiş, kuvvet ihtiyaçları belirlenmiş ve hedeflere yönelik ayrıntılı çalışmalar ilgili unsurlarımız tarafından icra edilmiştir. Dost ve müttefiklerimizle koordine edilerek yapılan harekât öncesinde hedefler özenle seçilmiş, harekâtın planlaması ve icrasında sivil halkın can ve mal güvenliği ile çevrenin korunmasına azami dikkat ve hassasiyet gösterilmiştir. Öncesinde, Kara ve Hava Kuvvetleri, kara, havacılık unsurları ile Özel Kuvvetler unsurları arasında ayrıntılı planlama ve koordinasyon da gerçekleştirilmiştir.

Bilahare yapılan bu çalışmalar harekât emrine dönüştürülmüş ve 10 Şubat saat 02.55'te uluslararası hukuktan doğan meşru müdafaa haklarımız doğrultusunda Hava Kuvvetlerine ait uçaklar ile İHA ve SİHA'ların desteğinde harekât başlatılmıştır. Harekât alanımızın çapı 75 kilometreye 25 kilometre olacak bir dikdörtgen şeklinde söylenebilir. Planın 50'den fazla hedefinden 48'i vurulmuştur. Diğer hedefler, güvenlik nedeniyle, hem kendi unsurlarımız hem de çevre nedeniyle iptal edilmiştir. Hedeflerin vurulmasını müteakip saat 05.45'te hava hücum harekâtı başlatılmış ve belirlediğimiz çeşitli bölgelere özel kuvvet unsurlarımız helikopterlerle inmeye başlamışlardır ve böylece, bölgeye giriş ve çıkışı önlemek, uygun arazi kesimlerini kontrol altına almak için gerekli uygulama gerçekleştirilmiştir.

İlk temasta, bölgelerden birinde, yani bu olayların gerçekleştiği yere ilk inildiğinde, bu bölgede 2 şehit ve 1 yaralımız olmuştur. Yaralanan subayımız, yüzbaşımız daha sonra hastanede şehit olmuştur. Harekâtın tamamında 3 şehit ve 3 yaralımız mevcut olup yaralılarımız hastanede tedavi altındadır ve hayati tehlikeleri bulunmamaktadır. Biraz önce aldığımız haberdan de 1 yaralımız da buradan taburcu olmuştur. Birçok mağaranın bulunduğu bu bölgede ateş gelen mağaraya yoğunlaşmış ve mağara girişlerinin demir kapılarla tahkim edildiği tespit edilmiştir.

Arazinin niteliğini görmek bakımından bu fotoğrafın önemli olduğunu değerlendiriyoruz. Söz konusu mağara şuradaki bulunan bölgede, şu bölgede, şurada. Dolayısıyla, buraya herhangi bir şekilde hava unsurlarıyla, ne uçaklarla ne SİHA'larla etki etmek mümkün değil ve dolayısıyla, buraya mutlaka kara operasyonu yapmak mecburiyetimiz var. Diğer bir deyişle -bazı tezvirata da cevap vermek bakımından- geometrik yapısı itibarıyla buraya herhangi bir şekilde Hava Kuvvetlerimizin bombasının ulaşması da pek mümkün değil.

Gerekli keşif ve araştırmayı müteakip mağaranın diğer kapıları, 2 kapısı daha bulundu; güvenlik tedbirleri alınarak kapılar tahrip edilmeye çalışıldı içeriye girebilmek bakımından. Bu esnada içeriden ateş ediliyordu, el bombası atılıyordu ve bunlara karşılık orada askerlerimiz, Özel Kuvvet unsurlarımız el bombasıyla gerekli karşılığı veriyorlardı. Ayrıca, bölgede el bombası ve hafif silahlara karşılık olarak mağara girişinde sadece ve sadece göz yaşartıcı gaz kullanılmıştır; bunun dışında herhangi bir şekilde herhangi bir silah, mühimmat kullanılması asla söz konusu değildir.

Bu uygulamalar sırasında teröristlere teslim olmaları yönünde sürekli çağrıda bulunuldu; yaptıkları işin yanlış olduğu, herhangi bir şekilde kurtulma imkânlarının olmadığı ve dolayısıyla, teslim olmaları gerektiği hususu tekrar tekrar hatırlatıldı. Daha sonra, mağara içinde ilerleme sırasında çok dar geçitlerin ve ilave demir kapıların olduğu görüldü; başlangıçta bunlar bilinmediği için bunlarla karşılaşıldı ve dolayısıyla, ilerleme çok zor oldu.

Uzun süren bu çalışmalar sonunda cuma günü akşam saatlerine doğru birinci terörist -Şervan Korkmaz, kod- Osman Acer "Ateş etmeyin, teslim olmak istiyorum." diye dışarı çıktı ve oradaki unsurlarımız tarafından teslim alındı. Teslim alınan birinci terörist tarafından, bir, içeride 7 terörist ve alıkonulan 12'si Türk vatandaşı, 1'i yabancı olmak üzere toplam 13 kişinin olduğu; alıkonulan 13 kişinin, sözde mağara sorumlusu Sorej kod tarafından hava hücum harekâtının başlangıcında yani 5.45 civarında başlarına 1'er kurşun sıkılarak şehit edildikleri ifade edildi.

Özel Kuvvet personelinin anonlarına ilaveten birinci teröristin de "Bana iyi davranıyorlar, korkmayın, gelin, teslim olun." çağrılarına rağmen diğer teröristlerden teslim olmaya gelen olmadı. Ertesi gün sabah saatlerinde ikinci bir terörist mağaradan çıkıp kaçmaya çalışırken güvenlik kuvvetlerimiz -askerlerimiz- tarafından yakalandı. İkinci terörist -Merkaz Botan, kod- Doğan Geçgel'in ifadesinde, alıkonulan 13 kişinin Sorej kod tarafından başlarından vurularak şehit edildiği tekraren ve teyiden ifade edildi.

Operasyon sırasında yakalanan teröristlerin ifadesinde, sözde Gara sorumlusunun Cuma Biliki'yle yaptığı bir toplantıda, Erbil ziyaretimiz sonrasında, Derik, Sincar veya Gara'da bir operasyon yapılacağını beklediklerini söylediği ifade edilmektedir ilave bilgi olarak. Bu kapsamda, diğer bu faaliyetlerin önemli bir bulgusu da, önemli bir ispatı da, kullanılabilecek diğer bir veri de biraz sonra arz edeceğim konu.

Sözde mağara sorumlusu Sorej kod, YPG-PKK ilişkisini göstermek bakımından çok hayati önemi haiz olduğunu değerlendiriyoruz, en somut ispatıdır. Aranan terörist Kamuran Ataman, Şırnak Beytüşşebap 1986, turuncu listede olan teröristlerden biri. Bu kişi 2017'den önce Beytüşşebap bölgesinde birçok katliama katıldı ve buradan bir şekilde kaçtı; Kamışlı bölgesinde, Derik bölgesinde, orada 2017-2018 yıllarında, sözde cephe sorumlusu olarak görev yaptı. Daha sonra, bir şekilde yaralanma veya hastalanma sonucunda Derik'teki hastanede tedavi gördü, bu tedaviye müteakip de Gara bölgesine gönderildi ve 2019 yılı sonbaharında sözde cezaevi sorumlusu olarak görevlendirildi. Dolayısıyla, YPG ve PKK arasında ilişki olmadığını söyleyen -içeride, dışarıda- bazı kişiler var; bu ve buna benzer örneklerin -ki çok bu örnekler, en son örnek bu- bunun mutlaka görülmesi lazım. Dolayısıyla, bizim her yerde söylediğimiz gibi YPG'nin PKK'dan farkı yok; YPG PKK'nın Suriye kolu diyebiliriz.

Ayrıca, Özel Kuvvet personeli tarafından 2 teröriste, tekrar, mağaraya yönelik olarak, teslim olun çağrılarını yaptırıldı ancak yine çıkan olmadı, içeriden ateşle cevap verildi. Bunun üzerine içeriye girmeye karar verildi, operasyon başlatıldı; içerisi tamamen karanlıktı, fenerlerle kısmi bir aydınlatma yapmak mümkündü, operasyon güvenlik sebebiyle dikkatli ve yavaş sürdürüldü.

Mağara içerisinde, teröristler tarafından yapılan ateşe karşılık verilerek ilerlendi ve bir müddet sonra karşıdan gelen ateşler kesildi. Mağara denildiği zaman da -birçok kez televizyonlarda gösterildi bu, basına verildi- başlangıçta mağaranın birinci kapısı olarak burası görüldü, daha sonra buradaki 2 kapı keşfedildi ve teslim olan 1 kişi buradan geldi, kaçmaya çalışan terörist burada yakalandı ve burada önemli olan husus, -buraya tekrar geleceğiz- şurada görmek lazım, tabii operasyonlar içinde, operasyonlar tabii ki zor ama bu mağara operasyonları özellikle çok daha zor çünkü bilmediğiniz bir alan, bilmediğiniz bir şekil, bilmediğiniz birtakım uygulamalar, bilmediğiniz birtakım tedbirler içinde askerlerin ilerlemesi gerekiyor. Bu manada, burada görüleceği üzere, 1,20 metre yüksekliğinde, çok alçak bir alan ve burada 70 santime düşüyor koridor ve buradaki geçişler de 1,5 metre, bir tarafta demir kapı var, arkasında demir parmaklıklar var. Dolayısıyla karanlıkta ve karşıda kimin olduğunu bilmeden buradaki bizim unsurlarımızın, askerlerimizin, Mehmetçik'in ilerlemesi gerçekten ciddi bir takım zorluklar içeriyordu. Bu çerçevede, ateş de geliyor, ateşle cevap veriliyor, karanlık ve bu zor şartlarda Mehmetçik kendisine verilen görevi başardı ve 7 kapı -şunlar, kırmızıyla gösterilen kapılar- demir kapılar ve demir perdeler var, birbirinden geçişleri önemli; dolayısıyla bunların her birinin uygun bir tahlille tahrip edilmesi gerekiyor, parçalanması gerekiyor, açılması gerekiyor.

Bu şekilde, dikkatli bir şekilde, olabildiğince güvenli bir şekilde, olabildiğince de teslim alma esasına dayalı bir şekilde, her seferinde teröristleri teslim olmaya çağırarak mevzu burada geliştirildi, ilerleme geliştirildi ve nihayet 13 vatandaşımızın şehit edildiği bölmeye girildi. Ve hakikaten oraya girildiğinde vatandaşlarımızın naaşları yerde görüldü. Gerekli güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle, önce çevrenin güvenliği sağlandıktan sonra, giriş ve çıkış emniyete alındıktan sonra naaşlar mağaradan dışarıya tahliye edildi. Ve sonunda, 2 teröristin de verdiği ifadeler de benzer şekilde, içeride 7 demir kapı ve parmaklık ve 9 da oda olduğu bir şekilde fiilen görülmüş oldu. Bütün oradaki mağaranın durumu da bizim oradaki unsurlarımız tarafından operasyon sırasında, sonrasında videolarla ve fotoğraflarla tespit edildi; karanlığa rağmen, flu da olsa, fenerle vesair anlaşılacak şekilde. Dolayısıyla operasyon gerçekten kahraman personelimiz tarafından, güvenlik kuvvetlerimiz tarafından oldukça zor şartlarda ve her birliğin, her ülkenin yapamayacağı bir şekilde gerçekleştirilmiş oldu.

Adli Tıp işlemleri için Adalet ve İçişleri Bakanlarımızla görüşmek ve konuşmak suretiyle nasıl bir hareket tarzı uygulayacağımız tartışıldı, konuşuldu, koordine edildi; bunun sonunda, en yakın yer olarak Şırnak belirlendi. Ancak Şırnak'a indikten sonra Şırnak'taki Adli Tıp imkân ve kabiliyetinin sınırlı olması nedeniyle bilahare yine İçişleri Bakanımız ve Adalet Bakanımızla görüşmek suretiyle şehitlerimiz -13 şehit, 1'i Iraklı olmak üzere- Malatya Adli Tıba teslim edildi. Mağaradan, önce Şırnak'a nakledildi ve Malatya'daki Adli Tıp bunları teslim aldı, gerekli işlemleri yaptı, yapmaya devam ediyor. Bunların, raporların da bir kısmı efendim yayımlandı, yayımlanacak.

Şehitlerimizin naaşları emniyetli bir şekilde yurt içine nakledildikten sonra, oradaki güvenlik kuvvetlerimizle karadan ve havadan gerekli emniyet tedbirleri alınarak, operasyona iştirak eden unsurlarımız kademeli bir şekilde ve emniyetli bir şekilde yurt içine dönmeye başladılar. Ancak, şu anda dahi, döndükten sonra dahi, oradaki operasyonlarımız devam etti. "Paramotor" diye tabir edilen -efendime söyleyeyim- bir şekilde bu paraşütle hareket eden bir aygıt var. Ayın 14'ünde bu aygıtlarla 3 terörist tespit edildi ve onlar da etkisiz hâle getirildi. Daha sonra bölgenin tarassudu, keşfi, incelenmesi devam ettiği cihetle tespit edilen 2 hedef de, 3 hedef de yine Hava Kuvvetlerimiz tarafından vuruldu.

Bu manada, bizim oradaki gözetleme faaliyetlerimiz, oradaki istihbarat faaliyetlerimiz devam ediyor. Orada herhangi bir şekilde ortaya çıkan bir durum olursa onlara karşı da gerekli faaliyetleri yapmaya hazır olduğumuzu burada ifade etmek istiyorum.

Burada bir istihbarat notunu sizlerle paylaşmak istiyorum, o da şu: Bu operasyon sonucunda ne oldu? Bu operasyon sonucunda gerçekten teröristlerin hem psikolojik bakımdan hem maddi bakımdan çok ciddi bir zayıyata uğradıkları kesin. Bunun sonunda, yine, bu sözde karargâhları tarafından yayımlanan talimatlarda -teröristlere yayımlanan talimatlarda- özellikle önümüzdeki on beş gün süreyle hiç kimsenin, hiçbir teröristin 3-4 kişiden aşağı olmayacağını -çünkü firarlar başladı, bu firarları önlemek için 3-4 kişiden aşağı olmayacağını- bir diğer tedbir olarak da telefon, internet, tablet vesair gibi aygıtların kullanılamayacağını, televizyon seyredilemeyeceğini, haber seyredilemeyeceğini orada teröristlere tebliğ etmiş bulunuyorlar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; harekât boyunca 4'ü üst düzey yönetici olmak üzere 51 terörist ölü, 2 terörist ise sağ olarak ele geçirilmiştir. İstihbarat kaynakları tarafından etkisiz hâle getirilen terörist sayısının çok daha fazla olduğu yönünde değerlendirmeler yapılmaktadır; bu hususun önümüzdeki günlerde açıklığa kavuşması beklenmektedir.

Bu harekâtle bölgeye yerleşen, yeniden yapılanmaya çalışan ve bir şekilde hudutlarımızı, güvenlik güçlerimize ve halkımıza saldırı hazırlığında bulunan tüm unsurlar da büyük ölçüde temizlenmiştir. Türk Silahlı Kuvvetleri, terör örgütünün, PKK'nın kendisini çok emniyette hissettiği Gara'da, 75 kilometreye 25 kilometrelik bir alanda, PKK'ya ağır zayıat vermiştir. Terör örgütü, dün olduğu kadar bundan sonra da kendini burada artık rahat hissedemeyecektir. Asil milletimizin bağrından çıkan Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin ve milletimizin güvenliği için terörle mücadeleye en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar azim ve kararlılıkla devam edecektir. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bugüne kadar hiçbir şehidimizin kanı yerde bırakılmadı, bundan sonra da bırakılmayacaktır.

Harekât sırasında hayatını kaybeden aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine, Türk Silahlı Kuvvetleri ile asil milletimize başsağlığı ve sabır, yaralı personelimiz için de acil şifalar diliyorum.

Sonuç olarak, Türk Silahlı Kuvvetleri asil milletimizin sevgisi, güveni ve desteğiyle, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Suriye'de, Irak'ın kuzeyinde, Libya'da, Doğu Akdeniz'de, Karabağ'da ve daha birçok coğrafyada bölgesel ve küresel barış ve istikrara katkı sağlamak, dost ve kardeşlerimizin hakkını, hukukunu korumak için büyük bir fedakârlık ve kahramanlıkla mücadelesini sürdürmektedir.

Gazi Meclisimizi, yüksek heyetinizi bir kez daha saygıyla selamlıyor, dikkat ve sabrınız için teşekkür ediyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

Şimdi İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu'ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Soylu. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; bir hüzünlü günde, bir yas gününde hep birlikteyiz. Milletimizin, ülkemizin, ailelerimizin acısını paylaşmak, burada bulunduğumuz görevlerden daha ziyade bizim için bir evlat, bir insanlık ve bir aile vazifesidir.

Öncelikle, Gara'da şehit olan, kaçırıldığı günden itibaren beş yıldır, altı yıldır her birimizin aileleriyle tek aile olduğumuz, dertleriyle dertlendiğimiz bu evlatlarımızın şehadetine Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

Bu operasyonda şehit olan 2 yüzbaşı, bir astsubay ve yaralanan kahramanlarımıza hem başsağlığı hem rahmet hem de geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Bütün milletimizin başı sağ olsun ve geçmiş olsun.

Dün, arkadaşlarım gibi ben de bir cenazede idim Mersin Bozyazı' da. Ünzile teyzeyi dün tanımadım, İçişleri Bakanlığımın ilk gününden itibaren evladı nasılsa biz öyleyiz. Dün Balıkesir' de evladımı toprağa veren Sülbiye anneyi dün tanımadım. Eskişehir' deki Ayşe Güler ablamızı dün tanımadım. Gardırop siyasetçisi değiliz biz, gönlümüzle üzerimize düşen meselenin nasıl yapılabileceğini bilerek bu meseleleri milletimize layık bir şekilde gerçekleştirmek için, bize verilen sorumluluğu bu dünyada da öteki dünyada da yerine getirebilmek için çaba sarf eden arkadaşlarımızı.

Ünzile teyze yana eğildiğimde bana bir cümle söyledi, ilkin anlamadım, bir daha eğildim, evladıyla ilgili bir şey söylemedi, acısıyla ilgili bir şey söylemedi, yüreğiyle ilgili bir şey söylemedi, 3 defa “Dik durun! Dik durun! Dik durun!” dedi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Sadece o mu? Dün gece 12 kişiyi, 12 aileyi aradım arkadaşlarımla beraber; Bakan Yardımcılarımız, Jandarma Genel Komutanımız, Emniyet Genel Müdürümüz. Müslüm Altıntaş'ın babası Şevket Altıntaş'ın söylediği cümle -ifade etmem gerekir ki- belki de hayatım boyunca benim peşimden gelecek cümledir. “Başımız sağ olsun.” demeye gerek kalmadan “Gam yok, keder yok Bakan Bey.” dedi, sözümün tamamını kesti. Birçok şehit cenazesine katılıyorum ama bu kadar uzun ve yorucu bir süreçten sonra ailelerin bu metaneti ve ortaya koydukları bu sabır, bu milletin ruhunun kendilerinin tamamen vücudunda bezenmiş hâli -ifade etmek istiyorum ki- bize dün akşam ve dün bir ders daha verdi.

Bu çocuklarımızın hiçbirisi pikniğe giderken kaçırılmadı, bu çocuklarımızın hiçbirisi terörle mücadele içerisindeyken, bir operasyondayken de kaçırılmadı. Burada açık bir şekilde söylemek istiyorum: Bu olayın duyulduğu ilk andan itibaren Avrupa' dan ve Amerika' dan, FETÖ ve PKK inşasıyla gerçekleşen sosyal medyadan, diğer birtakım cereyanlar içerisinde söylenenler elbette ki bir amaca matuf bir şekilde söylenmektedirler, hem acımız var hem bıçağı içimize sokup biraz daha kanırtmak için söylemektedirler. Bu çocuklar ailesinin ve eşinin yanından kaçırıldılar, çocuğunun yanından kaçırıldılar. Malatya' ya annesine babasına, orada kendine hazırlanmış baklavayı yemek için gitmek üzereyken, kimisi de bayramdan dönerken, anasının babasının kokusunu yeni duymuşken kaçırıldı. Kimisi de, 2016 yılında en son kaçırılanlar da “Acaba üniversite imtihanını kazanabilir miyiz?” diye açık öğretim imtihanına giderken yoldan kaçırıldılar ve alıkonuldular.

Olayı olduğu gibi anlatacağım size çünkü yaklaşık dört buçuk yıldır, beş yıldır bu olayı Hükümetimizin bütün birimleriyle, Sayın Cumhurbaşkanımız da dâhil olmak üzere hep beraber yaşıyoruz. Bakan Yardımcımız, genel müdürlerimiz, biz bu ailelere sadece bir vatandaş muamelesi yapmadık, Allah şahittir, evlat muamelesi yaptık, evlat olduk; her üç ayda bir bunlarla görüştük ama kimlerin nasıl görüştüğünü, bu ailelerimizi nasıl istismar etmeye çalıştıklarını, nasıl PKK' ya yönelik yeni bir alan açmak için çaba sarf ettiklerini de burada, bu kürsüde söyleyeceğim. Hepimizin derdi; sadece benim derdim değil, bu Meclisteki herkesin derdi, milletimizin derdi. Biz terörle mücadele yapıyoruz. Biraz önce Sayın Bakanımız anlattı, derdimiz ne bizim Gara' da, niçin Avasın-Basyan, niçin Hakurk, niçin Sinat-Haftanın; niçin buralara giriyoruz, kendi topraklarımızın ötesinde niçin varız? 2019 yılında terör örgütünün yaptığı tacizlerin yüzde 70' i o bölgelerden bize geldi. Allah razı olsun Türk Silahlı Kuvvetlerimizden, minnettarız; ölümü korkutarak o bölgelere gittiler. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Biz de içeride terörle mücadele ediyoruz beraber. Niçin acaba biz “300' ün altına indirdik terörist sayısını.” “Türkiye' den artık 53 kişi katıldı, daha fazla katılmıyor; annelerin, babaların evlatları artık dağa gitmiyor, okula gidiyor, öğreniyor.” diye böbürleniyoruz, niye hoşumuza gidiyor, niye bu mücadelenin yakasını bir türlü bırakmıyoruz? Sebebi o. Sinat-Haftanın' de varsan,

Avaşın-Basyan'da varsan, Gara'da varsan... Gara öyle kolay bir yer değil, burada göremediniz, üç boyutlu fotoğraflarını görerseniz dağlar şöyle eğri kumbur, kara hareketinin çok zor yapılması lazım gelen yerlerden bir tanesi. Gerçi bir milletvekili çok yakın bir zamanda gitti, oralarda boy gösterdi; onu da biliyoruz, nasıl boy gösterdiğini de biliyoruz. İsmi sorarsanız söyleriz. (AK PARTİ sıralarından "Söyleyin." sesleri)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Soruyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Şunu net bir şekilde söyleyeyim: Buradaki bu operasyonda ilk tezvirat şu oldu: Bu çocuklar, bu evlatlarımız ayın 10'unda şehit oldu; ailelere telefon açtılar, Belçika numaralı bir telefonda dediler ki: "Bombalıyorlar, çıkın deyin ki Türk Silahlı Kuvvetleri burayı bombalamasın." Yani çocuklarımız şehadete kavuştuktan sonra, onları orada öldürdükten sonra, katlettikten sonra aileleri nasıl beş yıl -onu da anlatacağım- istismar etmişlerse yine ölümlerinde de istismar etmeye çalıştılar. Bunlar, bu Meclisin ve milletimizin bilmesi gerekli olan genel gerçeklerdir. Bakan Yardımcılarımız, Emniyet müdürlerimiz, Emniyet Genel Müdürümüz aileleri tek tek aradılar. Onlar, aileler bizi aradılar, arkadaşlarımızı aradılar ve biz ne böyle bir katli biliyoruz ne de başka bir şeyi biliyoruz ve burada şunu ifade etmem gerekir ki dedikleri şu: "FETÖ ve PKK inşası." Emre Uslu denilen müptezelden FETÖ'nün bütün müptezellerine kadar, Türkiye'yi birbirine düşürmek için PKK'nın Avrupa'da beslediği bütün müptezellere kadar, hainlere kadar -Allah'ını severseniz- terör örgütünden merhamet bekleyen, terör örgütünden vicdan bekleyen vicdansızdır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Terör örgütünden -burada bir kez daha söylüyorum- ahlak bekleyen ahmaktır. Terör örgütünden hukuk bekleyen ve terör örgütünden "Acaba bir şey olur mu?" diye ona yaslanan hain oğlu haindir, bu kadar basit. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ben burada söylemeyeceğim.

"Ailelerle hiç temas kurulmadı." deniyor. İşte, Öznur Çalık orada. Sayın Cumhurbaşkanımızı ailelerle görüşürdü, ben de oradaydım. Çağırıldı Cumhurbaşkanımız yanına, teminat verdi. Aileler dediler ki: "Bize İnsan Hakları Derneği bunları Türkiye'ye getirebileceğini söylüyor ama sizin bir hukuki uygulama yapmanızdan çekiniyorlar." Sayın Cumhurbaşkanım bizatihî bana talimat verdi: "Getirsinler, sınırdan alalım. Herhangi bir şey olmayacak." Bir daha, Mehmet Ersoy Bakan Yardımcım...

"Hiç devlet irtibat kurmamış." Yalanın boyu bu kadar olur mu? Yazıklar olsun! DHKP-C'li ve MLKP'li militanlar için Bakanlığımıza gelenlere söylüyorum. İnsan Hakları Derneği, Adalet Ağaoğlu senden ayrılırken ne dedi? "Kurucusu olduğum dernekten..." Dedi ki: "Bu derneği PKK'lılar ele geçirdi, İHD'yi."

Şimdi, dikkat edin; bir, PKK'nın yayınladığı bildiri, HDP MKYK'nin yayınladığı bildiri ve İHD'nin yayınladığı bildiri birbiriyle örtüşük bir bildiridir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üçü de PKK'lı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Üçünün de amacı şudur: Devlet de sorumludur, PKK da sorumludur. Öyle mi? Biz terazinin aynı kefesiyiz, öyle mi? Neyle? Terör örgütüyle beraber aynı kefesiyiz. Evlatlarımızı aldığımız yetmedi, evlatlarımızı katlettiğiniz yetmedi bir de bizi dünyaya karşı, ülkemizdeki insanlara karşı, hele de aileleri istismar ederek, ailelere karşı sorumlu yapıyorsunuz. Tam 5 kere benim Bakan Yardımcım sadece bir yılda görüştü. Tarihi, saati, hepsi bizde var, biz devletiz. Neyin ne zaman görüşüldüğünü, ne edildiğini hepimiz biliyoruz. Aileleri alıp Irak'a götürdüler, Erbil'e götürdüler. Ne oldu? Elleri boş döndüler. Neden? Çünkü terör örgütün ilk katliamı mı? Hayır.

Değerli milletvekillerim, şimdi vereceğim rakam Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk kez söylenen rakamdır: 1984'ten bugüne kadar, terör örgütü 6.021 sivil katliam gerçekleştirdi. O, İnsan Hakları Derneği denilen canı çıkasica dernek bunların biri için bir laf söyledi mi? (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Onun peşine takılıyorsunuz, bir tane söz söyledi mi? Orada, Diyarbakır Anneleri'nde 7 kişi bu ailelerden olanlar vardı, Şevket Amca oradaydı, hepsi oradalar. Birinin yanına gidip "Sizin derdinizle dertlendik." denildi mi? Devlet burada her şeyi yapmıştır, üzerine düşen her şeyi yerine getirmiştir ve bu konuda da her türlü muhataplığı da ortaya koyabilecek, insani olarak ortaya koyabilecek hiçbir kapıyı kapatmamıştır, Naci Bostancı Başkanım şahit. Size gelmediler mi? Mehmet Uçum'a gelmediler mi? "Bu ailelerle beraber görüşün." denilmedi mi defalarca? Defalarca bunun için gerekli her türlü imkân ortaya konulmuştur. Hatta Bakan Yardımcıma "Eğer bir bombalama olmazsa teminatı biziz, siz merak etmeyin." denildi. Yani, bunlar alınırken bir bombalamayla karşı karşıya kalınır mı?" diye sorulduğunda "Hayır, bunları getirin yeter ki, her türlü teminatı biziz..." Bütün bunların üzerinde Sayın Cumhurbaşkanım... Daha yirmi gün önce bir bakanımızın masasındaydınız. Derdiniz neydi? En son görüşmelerinde söylediği cümleyi söyleyeceğim. Bunu bir dernekten söylüyorum ama herkes üzerine alsın. Dediler ki: "İşte şu MLKP'li gözaltına alınmış." "Ya, onu bırakın, şu askerleri getirin, şu polisleri getirin." dedik, işi yumuşatmaya çalışıyoruz. Bitmedi daha, işte Öznur Çalık'ın yüzü burada, bu çocuklar kaçırıldığı zaman siz Pervin Buldan'ı aradınız mı aramadınız mı? Peki, Pervin Buldan'a -Grup Başkan Vekili- "Bunlar gelsin, bunları getirelim." denildi, dedi ki: "Bakacağım, onlar mı kaçırmışlar." Cevaben döndü ve dedi ki Pervin Buldan: "Biraz misafir edecekler, sonra bırakacaklar." (AK PARTİ sıralarından "Yuh!" sesleri ve gürültüler)

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) Yuh olsun, Yuh olsun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Bunların hepsi tarihî şahitliklerle geçerlidir. Şunu ifade etmek istiyorum: Burada katliamlar var, bu katliamların nasıl olduğu, ne şekilde olduğunu, ne noktada ortaya konulduğunu hepimiz biliyoruz. (HDP sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sakin olun arkadaşlar, cevap vermeyin, ciddiye almayın.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Yalan atıyor, yalan! "Getirelim." dedi burada Grup Başkan Vekili. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bakın, şuraya bakın... (HDP sıralarından gürültüler)

Bakın, 1987'de 16 şehit; 10 çocuk, 2 kadın. Bunlara acımayan, 10 çocuğa acımayan, İkiyaka köyündeki katliama acımayan, benim polisime, benim askerime ve benim oradaki kahraman jandarmama, sivil vatandaşıma acır mı? Neyin muhasebesini, neyin muhakemesini yapıyoruz? Amerika şöyle demiş de Amerika böyle demiş. Amerika ne derse dersin, hiç umurumuzda bile değil. Biz bu coğrafyada neyin yaşadığını, neyin ortaya konulduğunu ve ne acıların çekildiğini biliyoruz. Peki, bu olay oldu, olay olduktan sonra -biraz önceki tezviratların tamamını söyledim- nereden telefonla arandığını... Sonra elbette ki biraz önce Sayın Bakanımızın söylediği gibi evlatlarımız Türkiye'ye getirilecekti. Adalet Bakanımız, Millî Savunma Bakanımız ve ben, ardından da Sayın Cumhurbaşkanımızla müşavere ederek Malatya'ya getirmeye karar verdik, bu evlatlarımızın otopsisinin orada zaman açısından daha kolay olabileceğini düşünerek. Ama bu tezviratları bildiğimiz için, bu yalanların hepsini bildiğimiz için, bombalama yalanlarının her yerde ama her yerde Türkiye Cumhuriyeti devletine ve bu millete bir daha haince yaftalanacağını düşündüğümüz için hemen inisiyatif de alarak Sayın Valiye, Sayın Başsavcıya, Sayın 2'nci Ordu Komutanına, Sayın Emniyet Müdürüne ve Sayın Jandarma Komutanına; 5'iniz beraber olacaksınız, meseleyi de şöyle yöneteceksiniz: Bir, hepsinin fotoğrafları çekilecek, bütün evlatlarımızın. İki, bakan yardımcılara talimat verdim -Sayın Cumhurbaşkanımıza da bilgi arz ettim-

hemen döneceksiniz” aileleri bu evlatlarımızın yanına getireceksiniz ve hepsi vücut bütünlüklerini görecek. Kimsenin kafasında herhangi bir istifham kalmayacak. Ardından hepsinin tutanakları tutulacak. Bir, fotoğrafların hepsi burada, hepsi, vücut bütünlüklerinin fotoğrafları, otopsi fotoğraflarının hepsi ve otopsi raporlarının hepsi burada, tek tek, bütün evlatlarımızın. İçim kan ağlıyor, içimiz kan ağlıyor ama bu fotoğraflara baktığımız zaman, Allah şahittir, o Murat Karayılan’ı bin parçaya bölmzsek... Tekrar şeref sözü veriyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu fotoğraflar... Ve şunu burada ifade etmek istiyorum: Burada Türkiye Cumhuriyeti devleti terörle mücadelede hukukun, namusun dışında hiçbir adım atmamıştır bugüne kadar. Orada 2 terörist yakalandı, o hınçla her şey yapılabildi, değil mi? Hayır, alındı, götürüldü, ifadesi alındı, talimatların kimin tarafından verildiği en nihayetinde orada ortaya konuldu.

Şunu çok net bir şekilde söylemek istiyorum: Elbette ki biz bu evlatlarımızın ülkemize, ailelerine canlı kavuşabilmesi konusunda inanın kaçırıldığı günlerden itibaren büyük bir heyecan ve beklenti içerisindeydik. Dün aileleriyle nasıl konuşacağımızı, nasıl ailelerine bir kelam edeceğimizi hepimiz kara kara düşündük. Ama onlar, yine bir ailenin bana söylediği gibi “Cenab-ı Allah onları bizden daha çok sevdi ve aldı, Peygamber’e komşu etti.” inancımız da budur. Terörle mücadele bugün başlamamıştır ama bilmenizi istiyorum, çok büyük bir süreçle de inşallah en yakın zamanda bu PKK’nın kökünü kazıyarak sona erdirilecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine bir şey daha söylemek isterim, bunu da bilmenizi isterim. Evet, Türkiye’de 300’ün altına düştü, bu doğru ama İran ve Irak’ta 5 bin terörist var. Yine aynı meseleyi Suriye’de yaptıkları için, 15, 16, 17, 18 yaşındaki çocukları orada ailelerinden kopartarak, çalarak, tehdit ederek askere aldıkları için -sözde askere- ve çocukların eline boyu kadar silah tutuşturdukları için orada da 15 bin kişi var.

İşimizin bitmediğini söylemek istiyorum. Evet, Türk Silahlı Kuvvetleri dışarıya taşarak içeriyi muhafaza, içerideki operasyonlarla da içeriyi muhafaza ettiğimizi biliyoruz ama Allah şahittir, bu PKK ve PYD terör örgütü ailelerimize karşı zafer kazanamayacak, ailelerimiz onları yenecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu PKK terör örgütü ve PYD terör örgütü şehitlerimize karşı zafer kazanamayacak, şehitlerimiz onları yenecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve bu PKK/PYD terör örgütü, bilmenizi istiyorum ki annelere karşı zafer kazanamayacak, anneler onları yenecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Hiç gülmeyin hanımefendi, biz gülmüyoruz, hiç gülmeyin. Bak, gülüyorsunuz, hiç gülmeyin. (HDP sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Genel Başkanın gülüyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Benim Genel Başkanımı ağzınıza alacak sizin ağzınız yok, ağzınız. (HDP sıralarından gürültüler) Sizin ağzınız yok, sizin ağzınız yok.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sayın Bakanım, cibilliyet meselesi bu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6.021 katliamı nasıl gerçekleştirmişlerse bu evlatlarımızı da o mağarada katlettiler ve elbette ki biz bunları getirip ailelerine teslim etmek isterdik ama bunu gerçekleştiremedik. Hüznümüz de yasımız da büyüktür. Benim Meclisten tek bir isteğim, tüm Meclisten tek bir arzum var; bugün sabah gittik, Sayın Genel Başkanlara da durumu izah ettik ve anlattık bütün içtenliğimizle, bütün samimiyetimizle, tarihin yanlış bir şekilde kaydedilmesinin engellenmesini temin etmek için. Burada Türkiye Büyük Millet Meclisine de izahatta bulunuyoruz, meseleyi anlatmaya çalışıyoruz ama şunu bize sorarlarsa haksızlık ederler; dönüp şu soru sorulursa, bu izahattan sonra “Trump’tan bunları isteseydiniz.” diye sorarlarsa -Sayın Başkan, siz de oradaydınız- ben de size şunu söylerim: “Siz yanınızdaki gruptan bunları istemek

için ne yaptınız da Sayın Cumhurbaşkanımıza; bu memleketin evladı olmayan Trump'tan bunu istiyorsunuz?" (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bakınız, samimi olalım Allah rızası için. Bakın, bir gündeyiz ve samimi olalım

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hepimiz samimi olalım ve biz bunu hep beraber ortaya koyduk ve bütün anlayışımızla geldik, bu bilgileri size.... (CHP sıralarından gürültüler)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Osman Öcalan'ı TRT'ye çıkarırken de bunları düşünseydiniz. Osman Öcalan'ı TRT'ye niye çıkardınız?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kırmızı bültenle aranan teröristi TRT'ye niye çıkardınız?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun, toparlayın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu vesileyle hem şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, ailelere başsağlığı diliyorum. Özellikle, operasyonda hayatını kaybeden kahraman evlatlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, yaralıları acil şifalar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun.

Hepinizi hürmetle, saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz talebim var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bitiminde Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Soru sordu, cevap veriyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, böyle bir günde polemik yapacak, tartışmanın boyutunu birilerinin kendi kusurlarını örtme noktasındaki gayretini tatmin edecek bir yere getirecek değilim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne kusuru be! Ne kusuru! Hangi kusur! Kusuru kendinde ara.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Dinleyin ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Özgür Bey, bir saattir istişare ediyorsun değil mi? Yan tarafla bir saattir istişare ediyorsun, sonra da gözüme bakıyorsun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, lütfen müdahale edin, dinlemiyorlar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bir saattir istişare ediyorsun, gözüme de baktın, değil mi? Baktın değil mi istişare ederken?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Bakanın sorduğu konuyu yan tarafla istişare ediyordun konuştuklarını. Gözüme de baktın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Yan taraf” ne ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Yan taraf” ne demek ya! Adımız var ya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin içini yakan bu olay karşısında birbirimize söz atarak çözebileceğimiz bir konu yoktur.

Buyurun Sayın Grup Başkan Vekili...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Kes sesini!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Benim muhabatım değilsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen sus! Sen sus! “Yan taraf” ne demek?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Kes sesini!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Orayla konuşuyorum. Sözcüsü müsünüz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bana “Sus!” diyemezsin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Özgür Bey'in sözcüsü müsünüz? HDP CHP'nin sözcüsü mü?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizi hedef gösteremezsin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Grup Başkan Vekili söz aldı, ayıp ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Orası sözcülük yapıyor Sayın Altay.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, size söz vereyim, gelin konuşun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Öyle yok. Laf atanı çağıracağım buraya.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Tamam Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Özgür Bey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, böyle bir günde polemik yapmak, sataşmak; bunlar doğru değil, bu incitir; şehit annelerini incitir, evlatlarına yıllarca canlı kavuşmayı bekleyip de kaybetmiş olan anneleri incitir, şehitleri incitir, hepimizi incitir.

Burada dilimize dikkat edeceğiz, bugün herkes diline dikkat edecek. O kürsünün bir sorumluluğu var. Bugün usulüne uygun talep edilmiş randevuya, usulüne uygun talep edilmiş görüşme isteğine hızlı cevap verilmiştir, misafir edilmişlerdir, dinlenmişlerdir, karşılıklı görüşmeler yapılmıştır; o görüşmeler bundan sonraki süreçte hepimize ışık tutar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Genel Başkan, muhabatına soracağı soruları, muhabatının atadığı bakanlara sormamakla suçlanamaz. Sayın Genel Başkan'a yapılmış olan bir bilgilendirme ziyareti, Sayın Genel Başkanın haftalık grup toplantısına istikamet ya da çerçeve çizemez, oradaki bilgilendirmeden sonra sorulmuş soru da sorunun meşruiyetini ortadan kaldırmaz. Sayın Genel Başkan sadece Trump'ı da sormamıştır, Sayın Genel Başkan örneğin yerel seçim sürecinde destek istenenlerden gerektiği noktada bu evlatların kurtarılması için inisiyatif alınmasının neden istenmediğini de sormuştur. (CHP sıralarından alkışlar) 5 tane soru vardır; cevapları Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı ve o günden -kaçırılan ilk askerden- bugüne Cumhurbaşkanı olan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a sormuştur, cevapları da yarın beklemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Süleyman Soylu'nun bize içeride sormadığı, kürsüden sormayı tercih ettiği soruya ilişkin elimde 20 sayfayı aşkın bir rapor vardır CHP ne gayretler göstermiştir diye. Ben kendisine Genel Başkanın Recep Tayyip Erdoğan'a sorduğu 5 soruyla birlikte bu dosyayı da takdim edeceğim, ondan sonra belki bir düzeltme ihtiyacı duyar.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yürütme adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ben de bir söz rica ediyorum. Çünkü bence baştan vermemek lazımdı. Ben de bir söz rica ediyorum, lütfen.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

2.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; doğrusu, üslup konusunda ben de hemfikirim fakat şunu belirtmek isterim Sayın Özel: Bizim AK PARTİ olarak şöyle prensibimiz vardı yani Genel Başkanların konuşmalarına, Genel Başkanların söylediği şeylere kendi Genel Başkanımız cevap versin diye adı konmayan ama kendi içimizde verdiğimiz bir karar vardı. Bu kararı, bu ilkeyi siz yıktınız, siz yıktınız özellikle Grup Başkan Vekilleri olarak. Bizzat arkadaşlarımızla şahit oluyoruz, Cumhurbaşkanımıza öyle ağır ithamlarla konuşuyorsunuz ki -daha evvel bunları Genel Kurulda çok konuştuk- hitaplarınız, söylediğiniz cümleler yani burada bu ilkeyi tarumar eden sizsiniz. Aslında siyaseten bence de öyle olmalıdır. Genel Başkanlara öncelikle Genel Başkanlar cevap vermelidir fakat siz bu ilkeyi yerle yeksan ettiğiniz için eğer farkındaysanız biz de artık yeri geldiğinde cevap veriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bugün de gün içerisinde siz soruyu sorarsınız. Kaldı ki onlar bence birer soru değil, soru olabilmesi için gerçek bir merakın ürünü olması lazım. Bugün zaten 2 Sayın Bakanımız sizleri ziyaret etti, çok detaylı konuşulduğu kanaatindeyim ve bu konuşmaların da özel olmasının bir anlamı var. Yani burada konuşulanlar ile orada konuşulanlar arasında da fark olduğuna eminim, bunu da bence gayet iyi biliyorsunuz. O yüzden, bu manada soruları sorarsınız -gerçek soruysa- bu bizler gün içerisinde ve devamında da vereceğiz.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Devam edelim mi bu...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir cümleyle...

BAŞKAN – Buyurun.

3.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hepimiz görev tanımımızı bilmemiz lazım. Burada hepimiz Grup Başkan Vekilleriyiz. Grup Başkanlarımızın siz ve ben Genel Başkanlarımızın vekiliyiz ve onlara vekâleten imza atarız, söz söyleriz. Bu Parlamentonun geleneğinde liderlerin açtığı tartışmaların vekillerince sürdürülmesi vardır. Böyle bir gelenek yoktur da, yıktınız diye bir şey yok. Ama şöyle bir şey vardır: Sayın Genel Başkanımızın, Recep Tayyip Erdoğan'ın vekili sizsiniz, 4 de mevkidaşınız var ama bir bakan ya da bir başka atanmış tutup da sizin bu noktadaki pozisyonlarınızın yerine geçerse buna itiraz kadar tabii bir şey yoktur. Aslında bu sizi hiçe saymaktır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım, bir cümleyi çok aştı bu.

Toptan reddediyoruz...

BAŞKAN – Bu tartışmayı devam ettirmenin bir anlamı yok.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) HÜKÜMETİN GÜNDEM DIŞI AÇIKLAMALARI (Devam)

1.- *Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Pençe Kartal-2 Harekâtına ve Gara bölgesinde 13 vatandaşın terör örgütince şehit edilmesine ilişkin gündem dışı açıklaması ve İYİ PARTİ Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan; MHP Grubu adına Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; HDP Grubu adına İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş; CHP Grubu adına İzmir Milletvekili Murat Bakan ile Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün; AK PARTİ Grubu adına Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ile Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu ve şahısları adına; Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin aynı konudaki konuşmaları (Devam)*

BAŞKAN – Yürütme adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi siyasi parti gruplarının söz taleplerini karşılayacağım. Gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Dervişoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyorum, mekânları cennet olsun. Aziz milletimizin başı sağ olsun, vatan sağ olsun, Türklük var olsun diyorum.

Bugün siyaset konuşacak değiliz, dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin kürsüsünü polemikler için işgal etmek niyetinde değilim. Ayrıca, sabah saatlerinde...

(Uğultular)

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Dervişoğlu.

Değerli milletvekilleri, hatibi dinleyemiyoruz. Konuşmak isteyenleri kulise davet ediyorum değerli milletvekilleri.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Önemli değil efendim, ben tarihe konuşuyorum, o sebeple buradayım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) İster dinlerler, ister dinlemezler. Zaten bu zamana kadar söylediklerimiz gerçek manada dinlenmiş olsaydı, bugün karşı karşıya bulunduğumuz problemlerin de birçoğunu yaşamıyor olacaktık.

Sayın Bakanlarımıza siyasi partilerimizin genel başkanlarına ve genel merkezlerine yapmış oldukları ziyaretler ve bilgilendirme için de ayrıca teşekkür ediyorum. Bugün lütfettiler, böylesine önemli bir günde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi alma ihtiyacını karşılamak üzere de Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi verdiler. Tekraren teşekkür ediyorum. Sayın Savunma Bakanımız, operasyonun teknik detaylarıyla ilgili ayrıntılı bilgiler içeren konuşmaya imza attılar. Sayın İçişleri Bakanımız da tıpkı Millî Savunma Bakanımız gibi terörle mücadele konusundaki kararlılıklarını ifade ettiler. Bunlardan siyasi bir rant devşirebilmek adına polemik üretebilmek, polemik yaratabilmek, karşılıklı atışmalara girmek niyetinde değilim. Bugün siyaset konuşacak değiliz ama aynı duyarlılığı herkesten beklemek, bizim de hakkımızdır.

Ortak acılardan ders çıkarmak, siyasi ikbal kaygılarını bir tarafa bırakmak, kelimelerimize özen göstermek, bizim açımızdan bir mecburiyettir ama biz bu hassasiyeti sergilerken aynı hassasiyeti iktidar grubundan da bekliyoruz. Çünkü böyle acılı günlerde istiyorsunuz ki geçmişe yönelik hiçbir hatanızdan bahsetmeyelim. Biz de böyle acılı günleri sinemize çekip “Kan içip kızılık şerbeti içtik.” demek üzere milletten oy alıp Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmedik. Elbette ki hassasiyetlerimizi paylaşacağız, acımızı paylaşacağız ama iktidar grubundan bazılarının da “Keşke yapmasaydık.” demelerini temin edebilecek tarihî verileri Türkiye Büyük Millet Meclisinden, Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden dile getireceğiz.

Bu zamana kadar “Şunlar yapıldı, bunlar yapıldı.” diyerek böyle bir ortamda, böyle acılı bir ortamda, her şeyi yüreğimize bastığımız bu ortamda yüzünüze ayna tutmak suretiyle kendinizi sorgulamanıza vesile olabilecek cümleler de sarf etmek istemiyorum ama ifadelerimden şunu çıkarın: Baktığımız aynayla yüzleşmek gibi bir mecburiyetle de pek tabiidir ki karşı karşıyasınız. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye, terör belasıyla otuz yedi seneden beri uğraşiyor; bu zaman zarfında siz de takdir edersiniz ki terörle mücadele etmek bütünlük ister, bu zaman zarfında birtakım kırılmalıklar yaşanmıştır. Bugün eleştirdiğimiz birtakım sivil toplum kuruluşlarını medet kapısı olarak gördüğünüz dönemler de olmuştur. Az önce Sayın Bakan buradan ifade ettiler, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna dönerek işte, Trump’tan niye istemediniz demek yerine, “Yanınıza dönseydiniz de alıkonulan askerlerimizi ve vatandaşlarımızı oradan isteseydiniz.” beyanında bulundular. Sayın Bakanım, hassasiyetle edilmiş bir cümle olarak görüyorum ama Türk milletinin evlatlarını bir terör örgütü alıkoymuşsa onu Trump’tan istemek kadar HDP’den istemek de ayıptır çünkü bu, Hükümetin asli görevidir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Sakın yanlış anlamayınız, kürsünün hassasiyetinden kaynaklı olarak telaffuz edilmiş bir cümle gibi de görmek mümkündür.

Büyük devletler, mücadele ederken kayıplar verebilir, harekâta da verir, tatbıkatta da verir ama büyük devletler stratejide, istihbaratta ve yıgmakta hata yapma lüksüne sahip değildir. Terörle mücadele, sına- yanılma yöntemleriyle sürdürülemez. 2009’da başlattığımız süreçten bu evlatlarımızın alıkonuluncaya kadarki süreç içerisinde yaşanmış hatalarınızı da gözden geçirmek gibi bir mecburiyetle karşı karşıyasınız. Eleştirilerimize kulak vermediğiniz, terör örgütünün müttefiklerini doğru bir biçimde algılayamadığınız, Büyük Orta Doğu Projesi’nin eş başkanlığının büyüüne kapıldığınız dönemde terör örgütleriyle müttefik olanları kendinize müttefik seçtiğiniz dönemler de yaşanmıştır.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Kim seçmedi ki?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – PKK, İŞİD, FETÖ; Türk milletinin başına bela olmuş terör örgütleridir. Bunların bir kısmıyla geçmiş dönemlerde halisane duygularla da görüşmüş olabilirsiniz, onlarla birlikteliği “çözüm” olarak addetmiş de olabilirsiniz ama bugün bir gerçekle karşı karşıyasınız.

Meclise bilgi vermek elbette ki önemlidir ama bu kürsüden iktidar grubunun öz eleştiri yapması ve “Bazı şeyleri keşke yapmasaydık.” demeleri de bizim İYİ PARTİ olarak beklentimizdir. Eleştirilerimize ve sözlerimize kulak veriniz. Bizim açımızdan PKK, kanlı bir terör örgütüdür ve PKK, Türk milletinin düşmanıdır, Türkiye’nin birliğinin düşmanıdır. Neredeyse 1984’ten beri bu milletin başına tebelleş olmuştur. Biz böyle bir durum karşısında, terörle uğraşmamızı, siyasal bölücülükle uğraşmamızı yaşadığımız coğrafyanın kaderidir diye geçiştiremeyiz. “Bu bölgede yaşıyorsanız bazı şeylere katlanacaksınız.” diye birtakım olayları kanıksayamayız. Gerçekle yüzleşmek mecburiyetinde olduğumuz dönemlerde de sesimizi gür ve yüksek bir biçimde çıkarmak mecburiyetinde bulunduğumuzu asla ve kata aklımızdan uzak tutamayız.

Dediniz ki “Karayılan’ı bin parçaya böleceğiz.” 10 bin parçaya bölün, elimizden gelen destek neyse vermekten geri durmayacağız. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Sadece Karayılan’ı değil, ona destek olanları da bölüp parçalayın; Türkiye Cumhuriyeti devletinin birliğine kastedenleri, coğrafyamızın bölünmesini hedefleyenleri, insanlarımızı yıllardan beri katledenleri de bin değil 10 bine bölün, sonuna kadar arkanızda durmayan, namerttir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sözlerimi daha fazla uzatmayacağım, zaman da doldu. Türk milletine düşman olan PKK, bizim de düşmanımızdır; Türk milletine ilan ediyorum. PKK’yla dost olan da bizim düşmanımızdır. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Herkes iyi bilsin ki PKK’ya düşman olamayanlar da asla ve kata bizim dostumuz olamaz. Aziz milletimize bu gerçeği haykırıyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Çok teşekkür ederim. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dervişoğlu.

İYİ PARTİ Grubu adına ikinci söz, Sayın Türkkkan’a ait.

Buyurun Sayın Türkkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINALÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle bugün her iki Bakana Sayın Genel Başkanımızı ziyaret ederek bilgilendirmelerinden dolayı burada, aziz milletimiz huzurunda teşekkür ediyorum.

Yalnız, bir şey dikkatinizi çekti mi bilmiyorum, Sayın Savunma Bakanı konuştuktan sonra bizim grubumuz da dâhil herkes alkışladı. Sayın Bakan, siz konuştuktan sonra biz alkışlayamadık, üzülerek beyan ediyorum. Sebebi neydi biliyor musunuz? Biz bugün siyasetten ari bir gündemle toplandığımızı düşünüyorduk ama baktık ki o siyasetin taassubuna kaptırılmış, kendinizi ondan çıkaramadınız. Üzüntülerimi ifade etmek istiyorum sadece.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Sen de mi...

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Devamla) – Evet, ben de tabii, bu minvalde devam edeceğim.

Öncelikle, şehitlerimizin Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından bombalanarak öldürüldükleri algısını yayma girişimlerini, PKK ve FETÖ algısıyla dünyada ve Türkiye’de bu algının yerleşmesine çaba sarf edenlerin hepsini müfteri ve alçak ilan ediyorum buradan. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben size bir kronolojik açıklamada bulunmak istiyorum. Sene 2009, “Oslo görüşmeleri” olarak adlandırılan MİT-PKK görüşmeleri başladı. 11 Mart 2009, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, ilerleyen günlerde Kürt sorununda çok iyi şeylerin olacağını söyledi. 9 Mayıs 2009, Sayın Abdullah Gül “Kürt sorunu, Türkiye’nin birinci sorunudur ve mutlaka halledilmelidir.” şeklinde bir açıklama yaptı. 31 Temmuz 2009, İçişleri Bakanı Beşir Atalay, Kürt açılımı kapsamında yapılan temasları basına açıkladı

“Bir aylık süre zarfında yaptığım görüşme ve toplantılar, süreç açısından çok olumlu olmuştur.” dedi. 5 Ağustos 2009, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Kürt açılımıyla ilgili olarak DTP lideri Ahmet Türk’le bir araya geldi. 19 Ekim 2009, Abdullah Öcalan’ın çağrısıyla 34 PKK üyesi Habur Sınır Kapısı’ndan girip teslim oldu.

16 Ocak 2010, Beşir Atalay çözüm süreci doğrultusunda hazırlanan ve dört ayrı mekanizmadan oluşan insan hakları paketinin başlıklarını açıkladı, yol kontrollerinin azaltılması ve yayla yasaklarının asgari seviyeye indirilmesi yönünde valiliklere genelge gönderdi “PKK’lıları görmezlikten gelin.” dediği günlerde. Evet, “PKK’lıları görmeyin.” diye talimat verdiği günlerden bahsediyorum.

28 Aralık 2012 “Biz PKK’yla görüşmedik, görüştüğümüzü söyleyenler şerefsizdir.” diyen dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, Millî İstihbarat Teşkilatının, Kürt sorununa çözüm bulmak için Abdullah Öcalan’a ziyaretlerde bulunduğunu ifade etti.

15 Şubat 2013, Erdoğan, MİT ile Öcalan arasındaki görüşmelerin “İmralı süreci” yerine “çözüm süreci” olarak adlandırılmasının daha doğru olacağını söyledi. 3 Nisan 2013, Hükümet, çözüm sürecini halk nezdinde tanımak ve teşvik etmek için akil adamlar adlı bir komisyon kurdu, PKK’yı aklama komisyonudur bu; tarih, sizi bu yüzden affetmeyecek.

3 Ocak 2014, Türkiye’de “Kürdistan” adıyla ilk siyasi parti kuruldu. 20 Ağustos 2014, MİT Müsteşarı Hakan Fidan, İmralı’ya geçerek Abdullah Öcalan’la görüştü.

21 Mart 2015, Diyarbakır’da Nevruz kutlamalarında mektubu okunan Öcalan, PKK’ya çağrıda bulundu. 22 Mart 2015, Ukrayna dönüşü uçakta konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Dolmabahçe açıklamasını doğru bulmadığını söyleyerek sürecin sonunu getirdi. İşte, ne olduysa bundan sonra oldu. Temmuzda ilk olarak polis memuru Vedat, daha sonra Semih, sırayla 13 askerimiz, alçak PKK terör örgütü tarafından kaçırıldı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 vatan evladımızı Gara’da şehit verdik. Operasyonda şehit olan 3 askerimizle birlikte tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine, sevenlerine başsağlığı diliyorum; milletimizin ve hepimizin başı sağ olsun.

Burada, söylenecek çok şey var. Bugüne kadar zaten biz söyledik ama siz duymadınız. İktidar, maalesef ne söylediklerimizi dinledi ne çağrılarımıza kulak verdi ne de bu evlatlarımız için harekete geçildi, hiçbir şey yapılmadı. Trolleri yönetmekten ülkeyi yönetmeye fırsat bulamadınız. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Mecliste 8 Ocak 2019 tarihinde yaptığım konuşmada “1.540 gün önce Semih kaçırıldı.” demiştim ve sözlerimi şu cümlelerle bitirmiştım: “Bu duyarlılık içerisinde devletimizi PKK’nın elinde bulunan bu askerle ilgili ciddi bir şekilde çalışma yapmaya davet ediyorum.” demiştim. Kanser olduğu hâlde oğlunu görmeden ölmek için direnen annenin hatırına, askerini gözleyen bütün aileler adına, bu devlete can vermiş bütün şehitler adına, bu devlete uzvunu kaybetmiş, sakat kalmış bütün gaziler adına Türk milletinin bir ferdi olarak Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı başta olmak üzere, bu Mecliste bulunan herkesi bu konuda duyarlı olmaya davet etmişim; herkes sustu, herkes unuttu, sanki Semih hiç yaşamamış gibi, sanki PKK’nın elinde 12 canımız yokmuş gibi davrandınız.

2019 yılında HDP Grubuna hitaben İŞİD’in kaçırdığı Ezidilerden bahsedince ben de sizlere bizim kaçırılan askerlerimizi sordum, hiç sesiniz çıkmadı, hiç. Bunu da tarih yazacak, bunu da bir kenara not ettim. İŞİD’in yaptığı zulümler söylenirken PKK’nın yaptığı zulümlere hiç değinmediniz. O yüzden “Benim teröristim, senin teröristin.” çizgisinden ayrılmadığınız sürece bu milletin karşısında suçlu ilan edileceksiniz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Seçim ittifakını kim yaptı?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - “Senin teröristin, benim teröristim.” meselesi, AKP’yi getirdiği noktaya sizi de getirecektir, evet. Bu da aslında Türkiye’nin dibine dinamit koymaktır, yanlış yapıyorsunuz. 12 asker ve polis, 2 MİT görevlisi yıllardır PKK’nın elindeydi, o zaman HDP’den hiç ses çıkmadı. Yani burada IŞİD’i tartışırken asker ve polis katili, polisleri kaçırap kaç yıldır elinde tutan PKK’dan bahsedemediniz hiç. PKK’ya karşı sessiz kalıp diğer terör örgütlerinden bahsederseniz bu konudaki samimiyetiniz her zaman sorgulanacaktır. Eğer bir zulümden bahsedecekseniz zulmün ismine göre saklı tutmayın; PKK’nın zulmünden de bahsedeceksiniz, IŞİD’in zulmünden de bahsedeceksiniz, FETÖ’nün zulmünden de bahsedeceksiniz.

14 Şubat günü Semih’le beraber 12 vatan evladımızın şehit olduğu acı haberi geldi. Hain terör örgütü PKK’nın 2015-2016 yılları arasında kaçırdığı, yıllardır haber alınmayan tam 13 güvenlik görevlimizi bir mağarada infaz ettiği ortaya çıktı. 13 vatan evladımızın katledildiği mağara, bildiğimiz bir mağara değil, verilen bilgiye göre 9 odalı, 7 demir kapılı, 3 girişi olan bir mağara.

Yıllarca PKK’nın hamiliğini yapan Amerika Başkanı Trump, hani “dostum” dediğiniz Trump var ya, Brunson’ı isterken, o Papaz Brunson’ı isterken hiç bu konu gündeme geldi mi, çok merak ediyorum. Dünyayı ayağa kaldırdı Amerika bir papaz için. Siz bu rehinelere ilgili tek bir laf edebildiniz mi, tek bir laf? En azından bunun dünya kamuoyuna duyurulmasına katkıda bulunurdunuz. “PKK’nın kaçırdığı askerlerimiz var.” denilebilirdi. Bunu hiç gündeme getiremediniz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bunun nedenini, nasıllı konuşmak yerine, maalesef işi yine iç siyasetin malzemesi hâline getirdiniz. Öcalan’a “Bize mektup yaz, biz oy alalım.” demek yerine, orada tutulan Öcalan’a bu konuda herhangi bir şey söylediniz mi, merak ediyorum. Mektup yazdırmak yerine “Şu rehinelere, ne oluyor bu rehinelere? Senin kurucusu olduğun bu PKK ne yapıyor?” demek yerine, siz “Seçimler için bize oy verin, mektup yazın.” dediniz, hiç bu rehinelere bahsetmediniz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Başarısız olduğunuz, kabul ediniz bunu, lütfen kabul ediniz.

Harekât başarılı olunca, herhangi bir harekât, Sayın Cumhurbaşkanını ekranlarda. Harekât başarısız olunca savunmak, anlatmak, Genelkurmay Başkanına düşüyor maalesef. Yani başarılı olunca siyasetler sahipleniyor, başarısız olunca askerler kamuoyunun karşısına çıkıyor, maalesef Sayın Bakanım.

Sayın Cumhurbaşkanı, Rize’de yaptığı açıklamada, sınır ötesi operasyonun hedeflerinden birinin de şehit olan 13 evladımızın kurtarılması olduğunu ancak başarısız olduğunu söyledi. Şimdi soruyorum Sayın Bakan: 13 vatandaşımızın kurtarılması amacıyla başlatılan operasyondaki başarısızlığın suçlusu kim? Bunu size sormak istiyorum, sorumlusu kim? Bir de esir meselesi var Sayın Bakan. Esir, savaşlarda devletler arasında yapılan meselede ortaya çıkan bir tanımdır. PKK ne zaman devlet kurdu da bizim haberimiz yok, siz “esir” diye bahsediyorsunuz! (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Başarısızlığın sorumluluğuyla, suçlu psikolojisiyle ne yaptığımızı şaşırılmış durumdasınız ama artık masal anlatmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZAFER IŞIK (Bursa) – “Savaş esiri” diye bir tabir var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Sayın Bakanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Son bir dakika veriyorum ben.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Ama artık masal anlatmayı bırakmanız lazım. Masalları anlattığınız yüreğinizde gamın, acının olmadığı, maalesef partinizin Rize Kongresi görüntülerinde düpedüz ortaya çıktı. O kongrede gülmeyecek bir şey var mı arkadaş ya! (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Ben 4 evlatlı bir babayım, 1 evladımın kılına zarar gelse dünyayı dar ederim adama, 13 evlat gitmiş, gülmek ne demek ya! (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Böyle bir şey olur mu? Eğer sinir bozukluğuyorsa anlayabilirim ama bu gülmeye tahammül edemiyorum, bu gülmeyi kabul edemiyorum, anlayamıyorum; bilin istedim.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Sayın Bakanı eleştirdiniz ama bu konuşmayı Sayın Bakanın konuşmasından sonra mı hazırladınız?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – “Bölücü terör örgütü, 1984 yılından bugüne kadar 30 bin insanımızı aynı şekilde katletmiştir. Gelin, bu alçakların gerçek yüzünü iyi tanıyın.” diyorsunuz. Ben de buradan diyorum ki: Siz onları çok iyi tanıdığınız için mi 2009 yılında çözüm sürecini başlattınız, siz onları çok iyi tanıdığınız için mi kırmızı halı sererek davulla, zurnayla, lahmacunla karşıladınız? Siz onları çok iyi tanıdığınız için mi Kandil ve Mahmur’dan gelen teröristleri Habur’da kurulan ve “çadır mahkemeleri” adı verilen mahkemede sözüm ona yargılayıp serbest bıraktınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Siz niye ittifak yaptınız?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Siz onları çok iyi tanıdığınız için mi 30 Eylül 2012 tarihinde AK PARTİ Kongresinde PKK hamisi Barzani’yi davet edip ayakta alkışladınız, “Türkiye, seninle gurur duyuyor.” dediniz?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – İttifakınız ne oldu sizin?

ZAFER IŞIK (Bursa) – HDP’yi ağır şekilde eleştirdiniz, HDP sıralarından niye ses çıkmadı?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Türkiye’nin canını yakan her konuyu iç siyasete malzeme yapmak, bu ülkenin en talihsiz dönemi demektir.

Saygılarımla. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

ZAFER IŞIK (Bursa) – Sayın Bakanı eleştiriyorsun, siyasi konuşma hazırlayıp gelmişsin buraya!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Orada “tutsak” diyor, cevap versene! Her gün “tutsak” diyor! Her gün “tutsak” diyor, cevap verin o zaman!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özlem Hanım, isterseniz konuşmaların sonunda bir değerlendirme yapın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım, o zaman çok kopukluk olacak. Bir cümle söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun yaptıkları açıklamalar üzerine İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, şimdi, bakın, size “Evet.” derken tebessüm ettim; insanız yani. Hayat böyle bir şeydir. Yani, acınız varken düğün evinde, cenaze evinde bir taraftan ağlırsınız, o anlık bir şey için bir tebessüm edersiniz; insan olmak böyle bir şeydir. Bu, yüreğinizin yanmadığı, kanamadığı anlamına gelmiyor. Hoş, bunun için söz almadım ama şunu söyleyeceğim: Bakın, Sayın Türkkan kürsüye geldiği zaman güzel bir başlangıç yaptı, “Bombalama meselesinde FETÖ ve PKK’lılar bombayla öldürüldüğünü söylüyorlar; bunu kınıyorum, lanetliyorum.” dedi ve biz de kendisini alkışladık, eğer gördüyse. Fakat konuşmanızın devamında Sayın İçişleri Bakanımızı siyaset yapmakla itham ettiniz, siyaset yaptığı için alkışlamadığınızı söylediniz. Kaldı ki tek bir cümle söyledi yani “Yan tarafınıza bakınız.” dedi, tek bir cümle. Ama bakıyorum, Sayın Türkkan, sizin konuşmanız başından sonuna siyaset, başından sonuna. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden ya bunu söylemeyin ya söylüyorsanız da kendiniz yapmayın ki inandırıcı olsun.

Teşekkür ederim.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**A) HÜKÜMETİN GÜNDEM DIŞI AÇIKLAMALARI (Devam)**

1.- Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Pençe Kartal-2 Harekâtına ve Gara bölgesinde 13 vatandaşın terör örgütince şehit edilmesine ilişkin gündem dışı açıklaması ve İYİ PARTİ Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Kocaeli Milletvekili Lütü Türkkan; MHP Grubu adına Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; HDP Grubu adına İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş; CHP Grubu adına İzmir Milletvekili Murat Bakan ile Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün; AK PARTİ Grubu adına Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ile Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu ve şahısları adına; Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin aynı konudaki konuşmaları (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Muhammed Levent Bülbül'e aittir.

Buyurun Sayın Bülbül. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclis İçtüzüğü'nün 59'uncu maddesi gereğince, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar'a ve İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'ya, vermiş oldukları bilgiler ve göstermiş oldukları kararlılık dolayısıyla teşekkürlerimizi sunmak istiyorum.

10-13 Şubat 2021 tarihleri arasında icra edilmiş olan Pençe Kartal-2 Harekâtıyla, Irak'ın kuzeyinde yer alan Gara bölgesindeki terör hedefleri yok edilmiş, en az 53 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Pençe Kartal-2 Harekâtı sırasında göğüs göğüseye yaşanan çarpışmalarda Yüzbaşı Burak Coşkun, Yüzbaşı Ertuğ Güler ile Kıdemli Başçavuş Harun Turhan şehit olmuştur. Yine, harekât kapsamında gerçekleştirilen mağara operasyonunda daha önceden PKK terör örgütü tarafından kaçırılmış olan ve bu mağarada buldukları anlaşılan 13 değerli vatan evladı kurtarılacakları sırada teröristler tarafından yakın mesafeden başlarından vurularak kahpece katledilmişlerdir.

Kamuoyuna yansıyan şehit haberleri milletçe bizleri acıya boğmuş, yüreklerimizi yakmıştır. Kahraman şehitlerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum. Harekât sırasında yaralanmış olan gazilerimize de buradan acil şifalar dilemek istiyorum.

Pençe Kartal-2 Harekâtı kapsamında, Türkiye sınırına yaklaşık 40 kilometre mesafede bulunan ve birden fazla yüksek dağ silsilesinden oluşan Gara bölgesi, bugüne kadar PKK terör örgütünün derinliği ve sarplığı nedeniyle güvenli bulunduğu saklanma ve sığınma bölgesi olmuştur; daha önce yapılan Pençe operasyonlarının etkisiyle de terör örgütü mensupları bu bölgeye çekilmişlerdir. Çekilme ve toplanma hareketini dikkatle takip etmiş olan Türk Silahlı Kuvvetleri, bölgeye yönelik eşine az rastlanacak derecede zor ve başarılı bir operasyon gerçekleştirmiştir. Teröristler devamlı olarak kuzeyden saldırı beklerken bu defa güneyden gelinerek şok bir operasyon, bir harekât gerçekleştirilmiştir. PKK terör örgütünün Kandil-Sincar arasında bulunan çok önemli bağlantı ve geçiş noktalarına yapılan harekâta terör örgütüne ait çok sayıda silah ve mühimmat da ele geçirilmiş, örgüt tarafından kullanılan sığınak ve depolar yok edilmiştir.

Terör örgütü mensuplarının büyük bir şok yaşadığı ve bölgede kaçacak delik aradıkları ve pek çoğunun, aralarında yapılan telsiz çağrılarını dahi cevaplayamadıkları, moralman, psikolojik olarak da bir çöküntüye uğradıkları tespit edilmiştir.

Türkiye, bu harekâtla bir defa daha imkân ve kabiliyetini bütün dünyaya kanıtlamıştır. Dünyada ender orduların gerçekleştirebileceği bu harekâtla Kandil ve Sincar gibi derin bölgelere harekât yapılabilmek imkânı ortaya koyulmuştur.

Ülkemizin, Birleşmiş Milletler Şartı'nın 51'inci maddesinden, uluslararası hukuktan kaynaklanan meşru müdafaa hakları kapsamında gerçekleştirdiği Pençe Kartal-2 Harekâtı inşallah, Kandil'e ve Sincar'a yapılacak olan operasyonların habercisi olacaktır. Hain terör örgütü PKK'nın yuvalandığı Kandil ve Sincar yok edilmeli, onun katil elebaşları etkisiz hâle getirilmeli ve Türk milletinin, analarımızın intikamı alınmalıdır.

Daha önce ifade etmiş olduğumuz gibi bu saatten sonra hiçbir şey eskisi gibi olmamalıdır. Türkiye, coğrafyanın derinliklerine inerek hain, bölücü terör örgütünün yuvalandığı yerleri, karargâh olarak kullandığı bölgeleri yok etmek durumundadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu noktada, devletimize ve Hükümetimize sonuna kadar destekçi olduğumuzu buradan bir defa daha dile getirmek istiyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Terörle mücadele sahada, coğrafyanın derinliklerinde bu kadar yoğun bir şekilde devam ederken, sosyal medyada büyük bir propaganda savaşı verildiğine hep birlikte şahit olmaktadır. Sahte hesaplarla, bot hesaplarla, PKK, FETÖ yönlendirmesiyle hareket eden sosyal medya mecrasındaki hesaplarla bugün çok büyük bir tezvirat, çok büyük bir terör propagandası yapıldığını ve bu terör propagandasına, bu tuzağa "Muhafifim." diyerek, masumane niyetlerle dahi olsa düşenlerin olduğunu hep birlikte görmekteyiz. Bu noktada, devletimizin sahada almış olduğu güvenlik tedbirleriyle birlikte bu hain terör propagandasına karşı da gerekli tedbirlerin alınması gerektiğini burada bir defa daha dile getirmek istiyorum.

Bizler bu noktada devletimizin, milletimizin sözcüleri olarak PKK'yla, FETÖ'yle ve bütün hain terör örgütleriyle mücadelede birlikte, beraber şekilde hareket ederek inşallah bu terör örgütlerinin kökünü kazıyacağız. Milliyetçi Hareket Partisi dün de bugün de milletimizin bekasına yönelik bu tür tehditlerin ortadan kaldırılması için canıyla, her türlü varlığıyla, devletiyle ve milletiyle beraber olacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç'a ait.

Buyurun Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; öncelikle Gara'da savunmasız insanlara yönelik yapılan katliamı en sert biçimde kınıyoruz; ölenlere rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyoruz. Uluslararası insancıl hukukun ağır bir ihlali olarak değerlendiriyoruz bu durumu.

Şimdi, bu konuyu tartışırken ve konuşurken geçmişten kopuk olarak ele almak mümkün değil. Önce bir hatırlatma yapmak istiyorum: 1990 ile 2012 arasında -yani yirmi iki yıl boyunca- güvenlik güçlerinden, güvenlik kuvvetlerinden alıkonulmuş olan kişi sayısı 350 civarında ve bütün bu süre boyunca -yani yirmi iki yıl boyunca- bu alıkonulmuş olan asker, polis, koruculardan hiçbiri ölmeden ve hiçbirinin burnu kanamadan tekrar geri alınmışlar; bu bütün kayıtlarda vardır, tam sayıyı "350 civarında" diye hatırlıyorum. Neden böyle olmuştur, bu soruyu sormamız gerekiyor. Neden ve nasıl böyle olmuştur? Nedeninin cevabı şudur: Siyaset devreye girmiştir o yıllarda, devreye girmiştir ve heyetler oluşturulmuştur. Bu heyetler çeşitli siyasi partilerden, sivil toplum kuruluşlarından, tek tek aydınlardan oluşan heyetlerdir, üstelik farklı siyasi partilerden oluşan heyetlerdir ve bu heyetler gidip diyalogla, görüştürerek, ikna ederek, konuşarak hiçbir kişinin burnunun kanamasına yol açmaksızın

onların hepsini geri alıp gelmişlerdir. Çok örnek vardır, vaktim yetmeyeceği için tek tek anlatamam ama hepsi kayıtlı olarak elimizde vardır. Bu heyetlerin içinde sizin öncülünüz olan siyasi partiden insanlar da yer almıştır, Adalet ve Kalkınma Partisiyle aynı kulvarda mücadele etmiş ama sonra kapatılmış olan partilerden insanlar da yer almıştır.

Şimdi, bu çok önemli; bu sefer bu olmadı. Neden? Çünkü siz iktidar olarak siyasetin devreye girmesini engellediniz, siz engellediniz. Yaşanan bu ölümlerin siyasi sorumluluğu iktidardadır, maalesef iktidardadır. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yuh olsun! Yuh!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi, bakın, bunu örnekleriyle de anlatacağım. Güvenlikçi politikalar ve uygulamalara kendinizi o kadar kapırdınız ki siyaseti devre dışı bıraktınız, diyalogu, diplomasiyi devre dışı bıraktınız, siyaseti eksik hâle getirdiniz çünkü derdiniz güvenlikçi politikalarla bir çözüm yaratmaktı. “Bu bir çözümsüzlüktür.” dedik, anlatamadık size.

Şimdi, bakın, bu son durumla ilgili -Sayın Lütfü Türkkan da söyledi, burada yok şimdi ama dinlediğini umuyorum- ne olmuş, alıkonulmuş insanlarla ilgili partimiz ne yapmış bugüne kadar? 5 kez bu aileler Meclis grubumuzu ziyaret etmişler ve Grup Başkan Vekillerimizle kameraların önünde görüşme yapmışlar. Döneceğim, ne demiş Grup Başkan Vekillerimiz diye. 4 kez Genel Kurul konuşması yapılmış bu konuda partimiz tarafından, 3 basın toplantısı yapılmış, aileler grup toplantımıza katılmışlar, araştırma ve soru önergeleleri verilmiş. Tarihlerini de söyleyeyim bunların hepsinin size.

Bakın, 26 Kasım 2015’te İdris Baluken -şimdi cezaevinde, sizin rehineniz olan İdris Baluken- ailelerle görüşmüş, 26 Kasım 2015’te açıklama yapmış, Meclis Genel Kurulunda konuşma yapmış, ailelerin yanında açıklama yapmış “Bu sorun acilen çözülmelidir.” diye; video ve Meclis kayıtları var, bakarsınız. 15 Aralık 2015’te yine İdris Baluken Mecliste, Genel Kurulda konuşma yapmış. 17 Aralık 2015’te İdris Baluken araştırma önergesi vermiş, sizin oylarınızla reddedilmiş. 23 Aralık 2015’te yine İdris Baluken’i aileler ziyaret etmiş, listesi var kimlerin geldiğini.

Devam ediyorum, 23 Şubat 2016’da yine ziyaret var ailelerden, 23 Şubat 2016’da ayrıca grup toplantımıza katılmışlar. 23 Aralık 2016’da Ahmet Yıldırım’ı -o zaman Grup Başkan Vekilimiz- ziyaret etmişler. Aradan üç yıl geçmiş, 29 Mayıs 2019’da Fatma Kurtulan ve ben, Grup Başkan Vekili olarak ailelerle buluşmuşuz grup salonumuzda ve kameralar eşliğinde konuşmuşuz. Sonra 29 Mayıs 2019’da Fatma Kurtulan bunu Meclis Genel Kuruluna getirmiş. 12 Haziran 2019’da Nimetullah Erdoğan Meclis Başkan Vekilimiz, Genel Kurul konuşmasında gündeme getirmiş meseleyi. 6 Eylül 2019’da ben basın toplantısı yapmışım, Mecliste gündeme getirmişim. 11 Eylül 2019’da Eş Genel Başkanımız Mithat Sancar İHD ziyaretinde gündeme getirmiş meseleyi. 6 Kasım 2019’da ben Genel Kurulda konuşma yapmışım bu konuda.

Şimdi bu örnekleri size söylüyorum, daha başka örnekler de var. Ne demişiz bu konuşmalarda; mesela, ben ne anlatmışım? Burada, tutanaklarda, açın, Meclis tutanaklarında; bakın, demişim ki ailelere: “Sizin alıkonulan çocuklarınızla ilgili biz üzerimize düşen ne varsa yapmaya hazırız. Mecliste bulunan diğer partiler de eğer bu konuda bir anlayış birliğine sahipse bu konuda gereken adımları birlikte atalım. Hem partiler olarak hem sivil toplum kuruluşları olarak, insan hakları dernekleri olarak, alıkonulan asker ve polis çocuklarının hepsini ailelerine geri getirecek adımları hep birlikte atalım. Bir tek önemli şey var, iktidarın bu konuda bir güvence vermesi gerekiyor.” “Bu konuda hâlâ aynı şeyi söylüyoruz.” demişim, “Defalarca söyledik.” demişim, bunların hepsini ben burada, Genel Kurulda konuşmuşum. Siz bunların hiçbirini duymamışsınız, bunların hiçbirine cevap vermemişsiniz. Şimdi ben size onun için diyorum “Siyasi sorumlusu sizsiniz bu işin, biz değiliz” diye.

Ama buradan bir iş çıkarmaya çalışıyorsunuz. Nedir çıkarmaya çalıştığımız şey? “Acaba HDP’yi kriminalize edebilir miyiz? Acaba HDP’nin üstüne bazı şeyleri yıkabilir miyiz? Acaba HDP’yi bu toplumda yeniden tartıştırap kapatma mapatma meselelerini gündeme getirebilir miyiz?” Yapamazsınız bunları çünkü biz bu ailelere de söz vermişiz, üzerimize düşen neyse yapacağız diye, sizin de önünüzde bu lafları etmişiz; bunu da size hatırlatayım.

Bakın, bir tane daha, İçişleri Bakanı söyledi Eş Genel Başkanımız Pervin Buldan’la ilgili; hatırlatayım, 2014, Pervin Buldan, Sırrı Süreyya Önder ve Selahattin Demirtaş, üçü bizzat Lice’ye, dağlara çıktılar, 3 uzman çavuşu sağ salim aldılar getirdiler, bunları unuttunuz mu? Siz unutmadınız, kayıtlarınızda vardır, açıp bakın bunların hepsine.

Niye bunların hepsini söylüyorum? Bakın, sayın iktidar, bu tutumu değiştirmenin ve açık tartışmanın gereği vardır, çok açık. Çünkü biz dün ne söylüyorsak bugün de söylüyoruz, ben dün bu Meclisin kürsüsünde ne söylediysem bugün de bunu söylüyorum, yarın da bunu söyleyeceğim. Biz, barış olsun, bir tek ocağa ateş düşmesin, bir tek gencimiz...

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU BAN (Erzurum) – Yalancısınız, yalancısınız, yalancısınız!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - ...kim olursa olsun bir tek gencimiz daha yaşamını yitirmesin, ister Türk ister Kürt olsun, hiçbir gencimiz ölmesin diye mücadele ediyoruz ve bu mücadelede her zaman diyoruz ki: “Kürt sorununda demokratik ve barışçı çözümü gerçekleştirmek için bizler adım atmaya hazırız, üzerimize düşen varsa yapmaya hazırız, her türlü fedakârlığı yapmaya hazırız. Türkiye’nin hiçbir sorununu şiddet yoluyla çözemeyiz, şiddet uygulayarak sonuç alamayız. Şiddetsiz bir şekilde, müzakere ederek, diyalog yoluyla, konuşarak, tartışarak bütün sorunlarımızı çözebiliriz Kürt sorunu başta olmak üzere.” “Hiçbir sorunumuz yoktur ki konuşarak çözemeyelim.” diyoruz. Bunu size bir kez daha hatırlatıyorum ve bunun gerçekleşebilmesi için üzerimize düşenleri yapmaktan da sizin bütün politik ve fiili saldırılarınıza rağmen vazgeçmiyoruz; inatla barış elini uzatmaya devam ediyoruz. Demokratik çözümü, barışı, şiddetsiz çözümü hep birlikte gerçekleştirebilmek için bu Meclisteki bütün partilere sesleniyoruz, sadece iktidar partilerine değil, muhalefete de sesleniyoruz “Ancak hep birlikte bu sorunu çözebiliriz, hep birlikte sorumluluk üstlenirsek bu sorunun şiddetsiz çözümünü sağlayabiliriz. Türkiye’ye barış gelir, Türkiye’ye huzur gelir, Türkiye’ye refah gelir.” diyoruz ama bunu nedense bir türlü anlatamıyoruz. Neden?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Çünkü sizin içinizdeki birileri güvenlikçi politikalarla, yıllardan beri uygulananların tekrar edilmesiyle bir sonuç alınacağını düşünerek bu politikaları ve uygulamaları sürdürüyorlar. Yanlış yapıyorlar. Bir kez daha vurgulayalım: Yanlış yapıyorlar ve bu yanlışın neresinden dönülürse hepimiz için, bütün toplum için bu kârdır, bunu bir kez daha vurgulayalım. O zaman bir tek kişinin bile artık canı yanmadan, bir tek ocağa bile ateş düşmeden ve Türkiye sadece içeride değil, dışarıda, Orta Doğu’da bir bölge gücü olacaksa eğer, demokrasisiyle, barışıyla, Türk ve Kürt halklarının birlikte, el ele mücadele etmesiyle ve Türkiye’nin refahını ve huzurunu birlikte sağlamalarıyla olabilir, bunu da bir kez daha vurguluyoruz ve bu teklifimizi bütün kamuoyu önünde halklarımıza bir kez daha iletiyoruz.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ikinci söz Siirt Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş’a aittir.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizi izleyen değerli halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Gara’da 13 kolluk gücü ve istihbarat görevlilerinin katledilmelerini kınıyorum, ailelerine, sevenlerine ve tüm Türkiye’ye başsağlığı dileklerimi iletmek istiyorum; Allah’tan rahmet ve sabır diliyorum ailelerine.

Evet, hakikaten zor bir gün. Hepimizi derinden sarsan, yasa boğan, canımızı yakan bir olay üzerinde konuşmanın, bir kadın olarak, bir anne olarak da kolay olmadığını söylemek istiyorum.

Konuşmama geçmeden önce, bir iki notum var, öncelikle Sayın Meclis Başkan Vekiline. Meclis Başkan Vekillerinin İç Tüzük’e göre görevleri belirlenir; onların görevi Meclisteki bütün milletvekillerinin hukukunu gözetmektir ve tarafsız bir şekilde Meclisi yönetmektir. Bugün girişte yapmış olduğu konuşmayı kabul edilemez bulduğumuzu ve ileriki oturumlarda buna dair görüşmelerimizi -bu gündemde değil- paylaşacağımızı ifade etmek istiyorum.

ZEHRA TAŞKESENLIOĞLU BAN (Erzurum) – Ben de ayakta alkışlıyorum(!)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Provoke etmeye çalışmayın ya, boş verin ya.

Evet, diğeri, Eş Genel Başkanımız Sayın Pervin Buldan’a ilişkin Sayın İçişleri Bakanı bir şey söyledi. Ben kendisiyle konuştum, sanırım kendisi de Sayın Çalık’ı aradı. Olay şu: Çözüm sürecinin devam ettiği dönemde Sayın Çalık Eş Genel Başkanımız Pervin Buldan’a bir annenin çocuğunu arayışını anlatmış “Bir şey yapabilir miyiz? Kötü durumda.” diye, o da demiş ki: “Süreç devam ediyor, bir ilgilenelim, elimizden geleni yapalım.” Sonra da aramış -bana aktardığı- demiş ki: “Umarım en kısa sürede döner, ailesine kavuşur ve annesine de selam ve sevgilerimi iletin.” Yani olay anlatıldığı gibi değil; bir misafir etme, böyle keyifle anlatma gibi bir durum asla söz konusu değil, bu da paylaşacağım ikinci not.

Üçüncü not: Yine Sayın Soylu, İnsan Hakları Derneğine, üyesi olduğum, 1988 ve 1994 yılları arasında Diyarbakır’da yöneticiliğini yaptığım İnsan Hakları Derneğine hakikaten asla kabul edemeyeceğim sözler sarf etti. Yani İnsan Hakları Derneğinin raporu elimde, tamamen uluslararası insancıl hukuk, Cenevre Savaş Konvansiyonu, uluslararası teamüller ne diyor bunu kendisi objektif bir şekilde açıklamış. Yani bence sorun insan hakkıyla... İnsan Hakları Derneğinin bu şekilde hedef gösterilmesini kabul etmiyoruz. İnsan haklarını savunmayla ve insanların haklarıyla ancak bir hukuk süjesi olduğu gerçeğini akıllardan hiç kimsenin çıkarmaması gerektiğini de önemle ifade etmek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar) Türkiye’deki kurumları, odaları, insanları, partileri bu şekilde hedef göstererek, ötekileştirerek ne Türkiye toplumuna ne Türkiye’nin geleceğine ne de bu Meclise hiçbir fayda sağlamadığının yine altını çizerek belirtmek istiyorum.

Evet, bugün yaşamını kaybeden, katledilen insanlar aramızda değil, anne-babaları yastalar ve biz burada Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak oturuyoruz, konuşuyoruz, değerlendiriyoruz. Dileğimiz, temennimiz ve yaklaşımımız budur ki Halkların Demokratik Partisi olarak, ölümler siyaset malzemesi olmasın. Burada ilk günden itibaren partimize Gara üzerinden yapılan saldırıları kesinlikle korkunç ve dehşet verici bulduğumu ifade etmek istiyorum. Daha cenazeler morgdayken, daha aileler teşhis etmemişken, daha olay tartışılmaya bile başlanmamışken partimizin bu şekilde hedef gösterilmesi, “HDP kapatılsın.” sözleri ve “Muhalefet tercihini yapın.” yani muhalefete yönelik büyük sözler söylendi aslında iktidarın bu olaya nasıl yaklaştığını da bize ve tüm Türkiye’ye gösterdi. Biz bunlara cevap vermedik çünkü biz ölümler üzerinden, yas üzerinden, aileler henüz taziye evindeyken bunlara yanıt vermeyi Halkların Demokratik Partisi olarak kendi ilkelerimize ve programımıza asla uygun görmüyoruz.

Evet, bugün aslında Gara'yla ilgili, Sayın Zengin'e söyledim, bir önerge verecektik fakat bilgilendirme olacağı için bu önergeyi vermedik ve geldik nasıl olsa konuşacağız. Önümüzdeki günlerde, yarın ya da öbür gün onu grup yönetimimizle konuşacağız, bu önergemizi getireceğiz. Biz, hakikaten, daha önce de verdiğimiz gibi, soru önergesi, araştırma önergeleriyle bu meselenin de ve daha birçok meselenin de -bugün konumuz Gara olduğu için söylüyorum ve kaçırılan, alikonulan kolluk gücü olduğu için söylüyorum- bu Meclis çatısı altında araştırılmasını istiyoruz, Meclisin görev almasını istiyoruz ve bu konuda tek bir gün hiçbir olaydan -altını çizerek söylüyorum- kaçmadık, hepsini araştıralım dedik. Biz verdik, burası reddetti; biz verdik, burası reddetti. İşte, size bir örnek: Evet, burada elimde bir Meclis tutanağı var; zamanım sınırlı, hepsini okuyamayacağım. Evet, sevgili İdris Baluken ve o dönem Mardin milletvekili konuşmuş, önerge reddedilmiş; araştırma önergesi bu. Kaç yılında biliyor musunuz değerli milletvekilleri? 17 Aralık 2015. Ya, 17 Aralık 2015'te biz bu meseleyi araştıralım, sağ salim evlerine gelsinler, annelerine, babalarına, çocuklarına kavuşsunlar diye önerge vermişiz, çıkıp AKP sözcüsü Metin Külünk ne demiş, bir cümlesini söyleyeceğim. Demiştir ki: "PKK'nin elindeki asker ve polislerimiz üzerinden Türk devletini pazarlık masasına oturtmaya gücünüz yetmeyecektir." Şimdi ne alakası var? Bugüne kadar -diğer Grup Başkan Vekilimiz ayrıntılı anlattı- kaç defa girişim oldu? İlk defa bu kadar vahim bir olay yaşanıyor, alikonulanlar canından oluyor, yaşamlarını yitiriyor. Her seferinde götürülüyor, sivil toplum, partiler, akil insanlar sağ salim getiriyorlar. Bu sefer niye getirilmedi? Asıl bu sorunun cevabını bulmamız lazım.

Sayın Lütfü Türkkan bize epey laf söyledi ama ona cevap yerine değil, sadece Genel Başkanlarımızın İçişleri Bakanı olduğu dönemde de böyle bir heyetin olduğunu hatırlatmak isterim. (HDP sıralarından alkışlar) 8 Aralık 1996 tarihinde, evet, Refah Partisi Milletvekili Fethullah Erbaş, İHD ve MAZLUMDER'in de olduğu bir heyet gidip uzman çavuşlardan oluşan bir ekibi, kolluk gücünü teslim almış ve İçişleri Bakanı olarak sizin Genel Başkanınız buna karşı durmamış. Bugün siz Genel Başkanınıza mı aykırı davranıyorsunuz, düşünceniz mi değişti, bunu da anlayamadım doğrusu, çünkü bu başka bir şeydir, bu yaşamdan yana olmaktır. Biz Halkların Demokratik Partisi olarak bütün saldırılara, bütün suçlamalara, bütün kutuplaştırmalara, bütün hakaretlere rağmen ve ödediğimiz bu kadar büyük bedele rağmen, burada hep ne dedik biliyor musunuz? Demokrasi, eşitlik, özgürlük, Kürt sorununun demokratik çözümü dedik. Tek bir gün ağzımızdan başka bir söz duymadınız. Bunu söyleyerek hepimizin -"hepinizin derken" turnak içinde söylüyorum, bir kısmınızın- özellikle iktidar grubu ve ortağının suçlamalarına maruz kalıyoruz, farkındayız ama biz yaşam siyasetini iliklerimize kadar hissediyoruz. Biz yaşatmak için buradayız, öldürmek ya da ölüme seyirci kalmak için değil.

Bir de HDP'ye saldırılarda son dönemlerde şöyle bir şey moda oldu. Sanki 6,5 milyon insan, aileleriyle beraber 20 milyon insan bizi hiç desteklemiyormuş gibi -HDP ve seçmenlerini ayıran- bize atıp tutuyorsunuz. Ya, bize saldırmıyorsunuz, Türkiye yurttaşlarına saldırmıyorsunuz. Tercihlerinden dolayı sizin hakaret, küfür, aşağılamalarınız bize değil sadece, bizi destekleyenlerdir. Yani biz ile seçmenlerimizin arasına böyle bir ayırım koymanıza da acı acı gülümseyerek bakıyorum. Biz nasıl sizin seçmenlerinize laf söyleyemeyeceksek... Bir parti halktan destek alıp buraya gelmişse bu düşüncelerimize oy vermiş arkadaşlar. Biz uzaydan gelmedik; biz seçim meydanlarında, mitinglerde, televizyonlarda, gittiğimiz evlerde buradaki konuşmalarımızı anlatıyoruz, biz başka bir şey anlatmıyoruz ve bu konuşmalarımız, bu siyasetimiz halktan destek görüyor. Bizi Meclise 3'üncü büyük parti olarak gönderiyorlar. Bu nedenle herkesin siyasette sözlerine, yaklaşımına, böylesi kritik dönemlerde ve her zaman dikkat etmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Açıkçası, bugün siyaset yapmak üzerinden söz almadık, burada kimseye cevap vermek gibi bir telaşımız da yok, farkındasınız çünkü şu anda bütün Türkiye bu acı olayın aslında nasıl olduğunu merak ediyor, burada ne konuşulacağını merak ediyor, ayrıntıları soruyor. Evet, 42 uçak ve tonlarca -galiba- kazan bombasıyla bir operasyonda ölümlerin olması tabii ki normal. Bunu herkes anlıyor ama bunu bugün konuşma zamanı değil. İleriki günlerde araştırma önergeleri vereceğiz. Bu konuda insancıl hukuk şunu söyler: “Devletlerin çatışmanın tarafı olmayanlara yönelik can güvenliklerini koruma yükümlülüğü var.” Burada bunu bugün değil ama önümüzdeki günlerde, bu acı günler biraz geçince tabii ki tartışmaya devam edeceğiz.

Bizi izleyen herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptıkları açıklamalar üzerine HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Beştaş, bizim tarafımız bellidir; Türkiye'dir, Türk milletidir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Benim konuşmamda Türkiye'nin birliği vardır, devletin yüceliği vardır, sırtını PYD'ye dayayan açıklara karşı bir cevap vardır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bundan rahatsızlık duyduğunuz için çok mutlu olduğumu ifade etmek isterim. Sözümün sonuna kadar arkasındayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir usul yok.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şu anda söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Zengin'e söz verdim. Buyurun oturun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptıkları açıklamalar üzerine HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ben her iki Grup Başkan Vekiline genel bir şey ifade etmek istiyorum. Şimdi, çok ısrarla bir soruyu soruyorlar: “Daha evvel getirilmişti, şu anda niye getirilmedi?” sorusu var. Şimdi bu soru hem eksik bir soru yani ortadan bir soru. Bunun başı olması lazım. Başı şu: Niye kaçırıldılar? Hangi saikle kaçırılıyorlar masum insanlar? Niçin kaçırılıyor? Yani bir eylemin ortasında değil, bir şey değil. Bir öğretmen niye kaçırılır? Evlenmeye giden bir delikanlı niye kaçırılır? Annesinin baklavasını yemeye giden bir çocuk niye kaçırılır, nedir bunun sebebi?

Şimdi, bu konuşmaların tamamında biz şunu görüyoruz: Ben bu kürsülerde hiçbir gün “Ya, bu PKK neyin nesidir, neden bu yapıyor?” Bu sorular soruldu mu bugüne kadar? Hayır, sorulmadı. Şimdi, Sayın Oluç güzel bir şey söylüyor, diyor ki: “Siyasetin gücü.” Ben kendilerine şunu tavsiye ediyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siyasetin gücü kendi siyasetlerini dönüştürmektir, kendi siyasetlerini milletin, kendilerini destekleyen insanların sesi hâline getirmektir. Fakat onlar bugüne kadar kürsülerde maalesef PKK'nın yaptıklarını normalleştiren şeylerden bahsettiler, bugün de aynı şeyi yapıyorlar. Diyorlar ki: “Bize suç yıkmaya çalışıyorsunuz.” Hiç gerek yok, hiç gerek yok, tablo zaten ortada, bizim suç yıkmamıza gerek yok. En azından şu bombayla ilgili konuşmanız bile enteresandır, bombayla alakalı diyorsunuz ki: “Bu kadar bomba yağdırıldıktan sonra ölümlerin olması normaldir.” Yani sizin konuşmanızın başı ile sonu bile birbirini tutmuyor.

Şimdi, son bir şey Sayın Başkanım, Öznur Hanım burada, kendi aramızda değerlendirdik. 2 siyasetçi arasındaki konuşmadan bahsediyoruz. Eğer Pervin Hanım burada olsaydı ben Öznur Hanım'a da hassaten söz verilmesini isterdim yani 2 siyasetçi, konuşan isim karşı karşıya bunu ifade etmeliydi. Kendisinin de burada olduğu bir gün söz verelim ama şu anda ben kendisine hassaten sorduktan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir cümle söyleyeceğim, lütfen...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ...kendi aralarında yaptıkları konuşmanın aynen böyle olduğunu tekrar teyit etmiştir ve “misafir etme” ifadesini kullandığını söylemiştir. Hassaten Genel Kurulda işitilmesini de isterim.

Daha sonraki hakkımızı da bu manada mahfuz tutuyoruz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

6.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, Sayın Zengin'in söylediği meseleyi tabii ki bugün değil ama başka günlerde tartışırız, niçin kaçırıldılar meselesini. Bunu tabii ki tartışalım, kesinlikle tartışalım, biz bundan kaçınmayız. Fakat şunu işaret ettim ben: Bakın, 350'ye yakın insan da daha önce alıkonulmuş ve ortak çabayla bunların hepsi, hiçbirinin burnu bile kanamadan tekrar evlerine geri gelmişler. Yani o zaman, o yıllar boyunca, şimdi nedenini, niçinini tartışmadan farklı siyasi partiler bir araya gelmişler ve alıkonulmuş olan insanları kurtarmışlar. Bu çok önemli bir şey.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Neden kaçırılıyor ya? Bu soruya cevap verin ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Öznur Hanım, onu konuşalım, tartışalım.

Bakın, 17 bin faili meçhul bu ülkede neden oldu? Siz bunun cevabını verin, gelin onu da tartışalım, onu da tartışalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bugünün konusu değil ki o.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Var mı faili meçhul? Var mı faili meçhul? Onlara niye cevap vermiyorsunuz?

BAŞKAN – Toparlayın sözlerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Zengin, ben tartışmadan kaçalım demiyorum, istediğiniz platformda, kürsüde tartışalım diyorum düzenli bir şekilde. Bundan kaçmıyorum yani Kürt sorununun çözümü, demokratik, barışçı çözümü; memlekette binlerce, on binlerce ölmüş insanın neden öldüğünü tartışmak, bundan hiç kaçmıyoruz, tam tersine bunlar yaşanmasın diye tartışalım ve ortak çözüm bulalım istiyoruz. Bunu söylüyorum, siz buna niye itiraz ediyorsunuz ki benim söylediğim bundan ibaret. Yani 350’ye yakın insan kurtarılmış da niye bu sefer bu yapılmadı? Bu sorunun cevabını sizin vermeniz lazım; siyasi sorumluluk derken bunu kast ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Asıl soru, neden kaçırılıyor; neden? Siz cevap vereceksiniz, siz. Neden kaçırılıyor?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bir şey söyleyebilir miyim?

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) HÜKÜMETİN GÜNDEM DIŞI AÇIKLAMALARI (Devam)

1.- *Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Pençe Kartal-2 Harekâtına ve Gara bölgesinde 13 vatandaşın terör örgütünce şehit edilmesine ilişkin gündem dışı açıklaması ve İYİ PARTİ Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ile Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân; MHP Grubu adına Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; HDP Grubu adına İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş; CHP Grubu adına İzmir Milletvekili Murat Bakan ile Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün; AK PARTİ Grubu adına Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ile Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu ve şahısları adına; Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin aynı konudaki konuşmaları (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan’a aittir.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ama böyle bir usul yok. Ya, bir dakikalık bir söz istiyorum Sayın Başkan.

CHP GRUBU ADINA MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, önceki gün Gara’da, elinde silah olmayan, çatışmaya girmeyen 13 askerimizi, polisimizi şehit eden PKK terör örgütünü lanetliyorum. Operasyonda şehit olan asker ve polislerimize Allah’tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, ben 2015 yılında milletvekili oldum. Anadolu’nun yoksul bir köyünden çıkan ve Peygamber ocağı Türk Silahlı Kuvvetlerine giren, yirmi beş yıl sırmalı ay yıldız kolunda taşıyan bir babanın evladıyım. Babama ve onun silah arkadaşlarına duyduğum minnet ve vefa duygusuyla milletvekili seçildiğim günden bugüne Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet mensuplarının sorunlarını bu Parlamente’ye getirmiş bir kardeşinizim; benimle beraber Genel Kurulda çalışan her siyasi partiden arkadaşım da bu hassasiyetimi bilir. PKK tarafından kaçırılan ve al bayrağa sarılı olarak defnettığımız şehit askerlerimizle, polislerimizle ilgili konuyu da aynı hassasiyetle Meclis gündemine getirdim. Bir jandarma komando astsubay beni telefonla aradı “Vekilim, bir astsubay kardeşimiz, Semih Özbey PKK tarafından kaçırıldı. Konuyla ilgilenir misiniz?” dedi. Konuyla ilgilenmeye başlayınca başkalarının da olduğunu gördüm, Genel Başkanımızla paylaştım. Sayın Genel Başkanımız dedi ki: “Kamuoyunu bilgilendirin, konunun takipçisi olun.” İlk soru önergemini PKK ve IŞİD’in kaçırdığı tüm asker ve polislerimiz için Aralık 2016’da dönemin Başbakanı Binali Yıldırım’a verdim. Yanıt geldi mi

arkadaşlar? Yanıt gelmedi. Vazgeçmedik, vazgeçerse unutulurlar dedik. Tekrar Temmuz 2017’de yine Binali Yıldırım’a sordum: “Terör örgütlerince kaçırılan asker ve polislerimizin kurtarılması için ne yapıyorsunuz?” diye. Cevap alabildik mi? Yine cevap alamadık. Eylül 2017’de bu defa Süleyman Soylu ve dönemin Savunma Bakanı Nurettin Canikli’ye “Kaçırılan asker ve polislerimiz için ne yapıyorsunuz? Ailelerin yardım çağrılarına neden sessizsiniz?” diye sordum; ne Soylu ne de Canikli cevap verdi. Ekim 2017’de aileler bizimle irtibat kuruyordu, arıyordu; konuşuyorduk; telefonlaşıyorduk ve Veli Ağbaba’yla beraber Mecliste ailelerle birlikte basın toplantısı düzenledik; o gün o ailelerin söyledikleri hâlâ kulaklarımda çınlıyor. Şehit Müslüm Altıntaş’ın annesi şöyle demişti: “Cumhurbaşkanına ve Başbakanına sesleniyorum, artık sesimizi duysunlar; dünyaya sesleniyorum içimizdeki yangını duysunlar; dağdakilere sesleniyorum, onların da anaları babaları vardır, bizi anlasınlar; evlatlarımızı bıraksınlar.” Songül ana sesini duyurabildi mi? Hayır, sesini duyan olmadı.

Şehit Astsubay Semih Özbey’in babası Gürsel Özbey -aradım ulaşamadım başsağlığı dilemek için Gürsel ağabeyi- “Bize hep sabır dediler artık sabredemiyoruz; ya kendimizi yakacağız ya da çocuklarımız için bu devlet bir adım atmalı.” dedi. Adım atan oldu mu? Olmadı.

Biz dünyanın en zor mesleğini yapan, ailelerini, koklamaya doyamadıkları eşlerini, yavuklularını, minicik dünya tatlısı bebeklerini, evlatlarını arkalarında bırakarak bir emirle vatan için gülerek ölüme giden; yalçın dağlarda, ıssız yerlerde, kuş uçmaz kervan geçmez yerlerde, azgın denizlerde görev yapan; bizim çocuklarımız rahat uyuyabilsinler diye kendi çocuklarının babasız kalmasını göze alan bu evlatlarımız için sormaya devam ettik arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Şubat 2018’de Binali Yıldırım’a tekrar sordum, yine yanıt alamadım. Ekim 2018’de bu defa Hulusi Akar’a sordum, ilk defa yanıt geldi sekiz ay sonra; okuyayım yanıtı size: “Terör örgütleriyle mücadeleye yönelik keşif, gözetleme ve operasyonel faaliyetler azim ve kararlılıkla devam etmektedir.” Yani sorduğumuz sorunun yine cevabını alamadık. Son olarak 9 Şubatta, operasyon başlamadan bir gün önce Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’a soru önergesi verdim, beş gün sonra acı haberi aldım, tüm askerlerimiz, polislerimiz mağarada şehit edilmişti.

Tam altı yıl; gecesi, gündüzü, sabahı, akşamı, kışı, baharı, yazı tam altı yıl bu çocuklar sağdı. Mektup yazdılar; Semih, o mektupta diyordu ki: “Aileme: Bu mektubun size ulaştırılıp ulaştırılmayacağını bilmeden size yazıyorum. Bütün aile üyelerim, umarım iyisinizdir. Beni soracak olursanız, iyi olmaya çalışıp, kavuşacağımız gün için sabrediyorum. Ben buradayım; sağım, ölmedim, yaşıyorum demek için yazıyorum, sesimizi artık birileri duysun diye yazıyorum.” Biz senin sesini duyduk şehidim ama duyuramadık.

Değerli arkadaşlar, tüm dünyada bu tip olaylar olur, bu tip kaçırımlar, alıkoymalar olur; biz bunları yaşadık, çeşitli örneklerini de gördük.

ÖZNR ÇALIK (Malatya) – Kaçıranlara bir hesap sorsanız ya! Kaçıranlara bir hesap sorun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Daha ne diyecek?

MURAT BAKAN (Devamla) – 2006’da Amerika Birleşik Devletleri’nin 2 askeri Irak’ta kaçırıldı. Amerika Birleşik Devletleri 8 bin askerle, Hava Kuvvetleriyle operasyon yaptı; hiç beklemeden.

2007’de Basra Körfezi’nde 15 İngiliz askerini İran askerleri alıkoymdu; Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini toplantıya çağırdı İngiltere ve Avrupa ülkeleri; 15 İngiliz askeri için ve dönemin Hükûmeti, bizim Hükûmetimiz, önce kadın askerler serbest bırakılsın diye devreye girdi.

2014’te İsrail’in 1 askerini Hamas kaçırdı. Dönemin ABD Dışişleri Bakanı Kerry, o askerin serbest bırakılması için bizimle ve Katar’la irtibata geçti; Hamas’ı arayalım, İsrail’in askeri bırakılsın diye.

Bu ve benzer olayları biz dünya kamuoyunda duyuyoruz, takip ediyoruz. Her ülke kendi askerini, polisini korumak için elinden geleni yapıyor, tüm olanaklarını seferber ediyor ancak şunu da belirteyim: O asker, o polis sade bir yurttaş değil, bir devletin onurudur değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bilhassa İsrail'in bu konudaki hassasiyeti malumunuzdur, 1 İsrail askeri için çok çaba sarf ediyorlar. Ben kendi kendime şöyle düşünüyorum: “Holokost”ta milyonlarca Musevi katledildi. Bizim için 1 can çok değerlidir diye düşünüyor olabilirler, çok çaba sarf ediyorlar.

Peki, biz Osmanlı-Rus Harbi'nden başlayarak Balkan Harbi'nde, Birinci Dünya Savaşı'nda, Çanakkale'de, Hicaz'da, Yemen'de, Sina çöllerinde vatan evlatlarımızı kaybetmedik mi? Birinci Dünya Savaşı'nda, Çanakkale'de vatan evlatlarımızı kaybetmedik mi? Kurtuluş Savaşı'nda; Sakarya'da, Dumlupınar'da, Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde evlatlarımızı kaybetmedik mi? Analar evlatsız, evlatlar babasız kalmadı mı değerli arkadaşlar? Bizim askerimiz, bizim Mehmetçik'imiz İsrail'in askerinden, İngiliz'in askerinden, Amerika'nın askerinden daha mı az değerli? (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Beş yıldır, altı yıldır neyi beklediniz? Beş yıldır, altı yıldır diller lal, kulaklar sağır, gözler kör. Dünya, kendi askerini kurtarmak için her türlü operasyonu, diplomasiyi, her türlü yolu kullanırken iktidar, 23 Haziran İstanbul seçimleri için terör örgütü reisi Abdullah Öcalan'dan mektup getirdi, mektup! Madem böyle olanaklarınız vardı, niye bizim askerimiz için -istihbarat bunun için var- bu 13 askerimiz için, şehidimiz için bu olanakları kullanmadınız? Niye bunu gelip burada anlatmıyorsunuz?

Yine, Sayın Hulusi Akar'ın dediği gibi, eğer 13 asker ve polisimizle ilgili devletin elinde istihbarat varsa -böyle bir açıklama yaptı- öyle anlaşılıyor -Türk Silahlı Kuvvetlerinin elinde nokta operasyonlar için çok özel birlikler var; Özel Kuvvetlerin MAK taburu var mesela, Jandarmanın İçişleri Bakanlığına bağlı olduğu JÖAK'ı var, SAT komandaları var Deniz Kuvvetlerinin- yani dünyaya ilan eder gibi “Sürprizim var.” diyecek Cumhurbaşkanı, davulla zurnayla operasyona gideceksin; böyle bir şey olur mu? Dünyada var mı? Sessiz sedasız olur böyle operasyonlar.

Değerli arkadaşlar, bu başarısızlığın hesabını bu millete vermek zorundasınız, vermek zorundasınız, vermek zorundasınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi soruyorum: Başarısız olduğunu Cumhurbaşkanı'nın kürsüden ilan ettiği bu operasyonun sorumluluğunu kim alacak, bu çocukların hesabını kim verecek? Sayın Soylu, Sayın Akar, size soruyorum. Altı yıldır çocuğunun yolunu gözleyen, bayram yapmayan, düğüne gitmeyen, yüzü gülmeyen -şehit haberini almış- gözlerinde yaş, konuşamayan şehit anasını AK PARTİ kongresine canlı bağladınız; ağlamaktan konuşamıyor. Yani empati yoksunu “şahsım” verecek o zaman bunun hesabını değerli arkadaşlar. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu başarısızlığın hesabını bu millete vermek zorundasınız. Bırakın aya gitmeyi, galaksiler arası yolculuk yapsanız arkadaşlar bu utançtan, bu ayıptan kurtulamayacaksınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz, Bilecik Milletvekili Sayın Yaşar Tüzün'e aittir.

Buyurun Sayın Tüzün. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinin Gara Operasyonu hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu acının tarifi yok, bu yasın sizi bizi yok; hepimizi ilgilendiren, ortak, Türkiye'mizi ilgilendiren temel bir konuyu konuşuyoruz. Öncelikle, gerek bu operasyonda gerekse geçmiş operasyonlarda ölen Türk Silahlı Kuvvetleri, MİT, Emniyet mensubu arkadaşlarımıza ve tüm sivilere Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Ancak, bu konulara bugün büyük bir merakla hazırlanırken, sistemin iki Bakanı yani Hükûmetin bakanı değil, iktidarın bakanı değil çünkü “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” diyorsunuz, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yani sistemin bakanları dünyada eşi ve benzeri olmayan bir Parlamento konuşması gerçekleştirdiler. Yürütme, yasamaya her zaman hesap verir ama bugün sistemin iki bakanı yasamadan hesap sorar şekilde bir konuşma yaptılar; bunun hiçbir parlamentoda eşi ve benzeri yoktur. Sistemin iki bakanının yapmış olduğu konuşmayı da kendilerinde hak olarak görmemelerini bir yasama üyesi olarak temenni ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu temel konunun iki farklı aşaması var; birinci aşaması, 2015 ile operasyon arasında neler yapılmalıydı, Hükûmetin değil sistemin bakanları hangi girişimlerde bulunmalıydı? Bu konulara bir açıklık getirmemiz gerekiyor. Birincisi: Bu vatan evlatlarının serbest bırakılması için Hükûmet olarak, Başbakan olarak ve Cumhurbaşkanı olarak neler yaptınız? Bunu açık ve net bir şekilde söylemeniz gerekiyor. İkincisi: Bu vatan evlatlarının aileleriyle kaç kez görüştünüz? Onları kaç kez dinlediniz? Dinlerken içiniz sızladı mı? Evlatlarımız aynı durumda olsaydı yine böyle davranır mıydınız?

Sayın Soylu, Grup Başkan Vekilimize kürsüden laf attı, dedi ki “Hemen yanı başınızda oturan HDP'den madem yardım isteseydiniz.” Ona gerek yok ki zaten sizin Malatya milletvekiliniz, Grup Başkan Vekilini aramış, gerekli yardımı, katkıyı istemiş. Bize satışmada bulunmanızın bir anlamı yok Sayın Soylu. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, uluslararası insan hakları örgütleriyle vatan evlatlarına zarar gelmemesi için, serbest bırakılmaları için hangi girişimlerde bulundunuz? Terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'dan seçimlerde size yardımcı olması için üniversiteden hoca gönderip yardım dileneceğinize neden rehinelere bırakılması için yardım istemediniz? Osman Öcalan'ı seçimlerde size yardım için televizyona çıkaracağınıza neden vatan evlatlarının bırakılması için kullanmadınız?

Yine, davul zurna eşliğinde rehine kurtarma operasyonuna giden dünyada başka bir ülke var mı? Kurtarma operasyonu vatan evlatlarını imha operasyonuna dönüştü; bunun sorumlusu kim? Sorumlu olarak hesap veriniz. Başarısız kurtarma operasyonunun açıklamasını, operasyon kararını alanlar değil de niçin Malatya Valisine yaptırınız? İdlib'de 33 askerimiz şehit olduğunda da yine açıklamayı Hatay Valisine yaptırmıştınız.

En önemlisi, Anayasa'mızın 117'nci maddesine göre Genelkurmay Başkanı, Silahlı Kuvvetler Komutanı olup savaşta Başkomutanlık görevini Cumhurbaşkanı namına yerine getirir. Anayasa'nın bu maddesini hangi gerekçeyle askıya aldınız; bunu açıklamak durumundasınız.

Değerli arkadaşlar, ikinci olarak sorgulanması gereken operasyon sürecidir. Gara bölgesi 75 kilometre uzunluğunda, 25 kilometre genişliğinde toplam 1.875 kilometrekare alandan oluşuyor. Bu bölgede, bu alanda 500'e yakın terörist olduğu iddia ediliyor. Operasyon vatan evlatlarını kurtarmak için mi yoksa terör örgütlerini imha etmek için mi yapıldı; bunun adını net olarak söylemeniz gerekiyor. 1.875 kilometrekarelik bir alanda 300'e yakın veya 300'den biraz fazla Özel Kuvvet elemanını gönderip buranın temizlenmesini mi beklediniz; bu soruya da mutlak suretle cevap verilmesi gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, yine, helikopter Türkiye istikametinden değil de güneyden Gara'ya giriş yapıyor; PKK bu arada KDP'yi suçluyor. Helikopterler mağaranın yakınına mı iniş yapıyor yoksa uzak bir yere mi iniş yapıp askerlerimiz –burası da çok önemli- iki gün süreyle yürüyüş yapıp mağaraya ulaşıyor? Özellikle ilk defa peşmergelerin rehberliği olmadan Gara'ya iniş yapıldığını tespit etmiş oluyoruz. Mağaranın yerini Türk Silahlı Kuvvetleri biliyor muydu yoksa canlı yakalanan 2 teröristin bilgisi doğrultusunda mı bu kroki çizdirildi? Ortada bir kroki var, Sayın Bakandan bunu açık ve net olarak açıklamasını talep ediyoruz. Bu kroki daha önce Türk Silahlı Kuvvetlerinin elinde var mıydı yoksa bu kroki canlı olarak yakalanan 2 terörist tarafından mı çizdirildi? Bunun açık ve net olarak açıklanması gerekiyor.

Evet, belki de Gara'nın temizlenmesi hedef değildi. Gara Operasyonu'nu duyurduk; gizlilik vardı ama maalesef gizlilik sağlanmadı.

Gara bölgesi, kuşkusuz, kayalık ve zor bir bölge, gece daha da zorlaşıyor. Mağaranın içine kadar girildi mi, girilmedi mi; bunun da net bilgisi maalesef yok. Asıl hedef vatan evlatlarını sağ salim kurtarmak ise böylesi bir harekât nasıl icra edilir, planlama, toplama bölgeleri nasıl belirlenir, emniyet nasıl alınır? Vatan evlatlarını kurtarma operasyonunda maalesef başarısız olduğunuzu ifade etmek istiyoruz.

Türkiye için gerçekten çok büyük yaradır. ABD'nin Bin Ladin operasyonu gibi reklam odaklı olmamalıydı. Gizlilik; operasyon bitinceye kadar her zaman gizli kalmalıydı ama maalesef bu gizliliği koruyamadınız. 1996 yılında Refahiyol Hükümetinin PKK'nın Zap kampında rehin alınmış 8 askeri almak için gösterdiği gayreti hepimiz biliyorsunuz. Bunların burunları bile kanamadan bu askerlerimiz teslim alındı ve serbest bırakıldı. Yapılan girişimler, diyaloglar sonrası bu operasyondan önce bunlar yapılabilirdi ama yapmadınız.

Özellikle Özel Kuvvet görevlilerimiz büyük risk aldı; tüm görevlilerimizi ve askerlerimizi yürekten kutluyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri personeli, Mehmetçik her zamanki gibi ölümü göze alarak, seve seve görev yapmıştır. Onların hepsini yürekten kutluyor, gözlerinden öpüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak tavrımız belli. Böylesine önemli bir konuda Türkiye'de yas ilan edilmeliydi, etmediniz. Bakıyorum, son günlerde, özellikle temsilcileriniz yapmış olduğu konuşmalarda “Terör örgütünü lanetlemiyorsunuz.” diyorlar. Sevgili arkadaşlar, ben bugün burada Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşuyorum ve aynı zamanda İçişleri Komisyonu Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanı olarak konuşuyorum. Şimdi diyorum ki: “Lanet olsun PKK terör örgütüne.” (CHP sıralarından alkışlar) Yetmez, lanet olsun FETÖ terör örgütüne. (CHP sıralarından alkışlar) Yetmez, lanet olsun bütün terör örgütlerine. (CHP sıralarından alkışlar) Yetmez, PKK terör örgütü üyelerini Habur Sınır Kapısı'nda törenle karşılayan, mobil mahkemeler kuran zihniyete de lanet olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar) FETÖ terör örgütüne mensup kişilere devletin kozmik odasını açık sınırlarını veren, FETÖ terör örgütü üyelerini devletin en üst kademelerine atama yapan zihniyete de lanet olsun diyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Arkadaşlarımız değindi, vaktimiz kısıtlı. Ben, önceki gün Rize İl Kongresinde yaşanan bu konuşmayı AK PARTİ'ye oy veren bütün annelerin vicdanına bırakıyorum; onlar, bunu vicdanlarıyla mutlaka sorgulayacaklardır diye düşünüyorum. İktidar, hesap sorma yeri değildir; iktidar, hesap verme yeridir. Bu hesabı bugün olmasa yarın Millet İttifakı'nda, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında vereceksiniz; bunu ifade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak, bir subay şehit oldu diye “Menemen'i yakın.” diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü rahmetle, özlemle, saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz, Sivas Milletvekili Sayın İsmet Yılmaz’a aittir.

Buyurun Sayın Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerince Irak’ın kuzeyinde gerçekleştirilen Pençe-Kartal Harekâtı hakkında AK PARTİ Grubumuzun görüşünü açıklamak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, bu vatan için can veren tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle ve şükranla anıyorum, hayatta olan gazilerimize de Allah’tan sağlıklı uzun ömürler diliyorum. Ülkemizin huzur ve güvenliği için büyük bir inançla, cesaret ve fedakârlıkla görevlerini yapan asker, polis, jandarma ve güvenlik korucularına teşekkür ediyorum; Allah yâr ve yardımcıları olsun. Bu milletin her bir bireyinin duası onlarıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye, uzun zamandan beri terör örgütleriyle mücadele etmektedir; bugüne kadar bu mücadelede çok büyük bedeller ödedi, bedeller ödemeye de devam etmektedir. Ülkemizin terörle mücadelesi terör sona erinceye, huzur ve barış bölgemize hâkim oluncaya kadar kararlılıkla devam edecektir. Türkiye’nin millî güvenliğine yönelik her türlü eylemlere karşı gerekli her türlü tedbiri almak, terör örgütlerinin saldırılarını bertaraf etmek, Türkiye’nin güney kara sınırlardaki mücavir bölgelerde bir terör koridorunun oluşmasını önlemek ve Türkiye’nin hak ve menfaatlerini korumak Türkiye’nin hakkı ve Türkiye hükümetlerinin milletine karşı olan bir görevidir. Türkiye, Irak ve Suriye’deki istikrarsız siyasi ortamdan faydalanarak ülkemizin güney sınırlarında terörün barınmasına ve eğitilmesine, ülkemize terör saldırılarının yapılmasına izin vermeyecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; içinde bulunduğumuz coğrafyada ülkelerin siyasi sınırları yeniden çizilmek istenmektedir, devletler küçültülmek, güçsüzleştirilmek, etkisizleştirilmek, daha kolay yönetilebilir hâle getirilmek istenmektedir, ülkelerin iç sorunları derinleştirilerek halkların sürekli birbiriyle kavgalı olmaları istenmektedir; terör de bir araç olarak kullanılmaktadır. Esasında, bu proje yeni de değildir. Cumhuriyetin kuruluş yıllarında hayata geçirilemeyen projeler yedi düvelin çağdaş versiyonları eliyle, bu bölgede yeni taşeronları vasıtasıyla hayata geçirilmek istenmektedir. Proje terör örgütlerine proje müellifleri tarafından destek de verilmektedir; bölgedeki kukla yapıların güvenliklerinin artırılmasını teminen yeni kukla yapılar oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak, 1970 yıllarında ülkemiz yöneticilerinin açıklamaları var. Eski Başbakanlarımızdan rahmetli Bülent Ecevit’in 78’de açıklaması var, 2004 yılında partisinin Olağan Kurultayında yaptığı konuşması var. Kurultay konuşmasında Sayın Ecevit şöyle diyor: ABD’ye o zaman “Kuzey Irak’ta bize gereken yetkileri verin ve orada biz bölücü terörün kökünü kurutalım.” dedik. “Yok, bu izni veremeyiz.” dediler. ‘Bu izni veremeyiz.’ diyen Amerika, sen ne istiyorsun orada? ABD, -Türklerden ayrı bir devlet kurmak isteyenleri desteklemektedir- Kuzey Irak’ta ABD’nin uydusu durumunda bir hükümet kurulmasını istiyor. Anlaşıyor ki bu istek, farklı aktörlerle bugün de devam etmektedir ancak bu projelerin bölgemizde hayata geçirilebilmesinin imkânı yoktur. Er ya da geç bu projenin takipçileri kaybetmeye mahkûmdur. O ana kadar sadece ülkelerin enerjilerinin kaybına ve dikkatlerinin dağılmasına yol açacaktır.”

Bu arada, Türkiye’nin, millî güvenliğine yönelik her türlü tehditleri bertaraf edecek imkân ve kabiliyete sahip olduğunu da açıkça belirtmek isterim. Bizim yapmamız gereken, birlik ve beraberliğimizi güçlendirmek, kardeşliğimizi pekiştirmektir. Bu süreçte devletimizin tüm kurumları ile siyasi partilerimizin terörle mücadele hususunda ortak bir irade ve hassasiyet göstermesi önemlidir. Siyasetin öznesi millettir, siyasette söz de karar da millete aittir. Demokrasilerde talimatı, görevi,

iktidarı millet verir, millet alır; beklentisi, arzusu, talebi karşılanması gereken de millettir. Bu millet terör örgütlerine destek vermez, PKK terör örgütüne bu millettan katılım yok, Sayın Bakanımız da açıkladı. Bu ülkede siyaset yapanların da bu hususu dikkate alarak desteği millettan alıp talimatı başka yerden almaması gerekir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ulusal güvenliğimizin gereği olarak Birleşmiş Milletler Şartı'nın 51'inci maddesinde yer alan meşru müdafaa hakkı çerçevesinde Irak'taki PKK varlığının sona erdirilmesi için gereken adımları bugüne kadar attık, bugünden sonra da atmaktan çekinmeyeceğiz; bunu tüm uluslararası toplum da görmektedir. Pençe-Kartal Harekâtları da bu çerçevede atılmış adımlardandır.

Hava Kuvvetlerimiz tarafından 14 Haziran 2020'de Zap, Avaşin- Basyan, Hakurk, Kandil, Mahmur ve Sincar'da konuşlu PKK unsurlarına yönelik Pençe-Kartal Harekâtı icra edilmiştir. Hava harekâtı kapsamında, 190 kilometre mesafedeki Karacak Dağı ile yaklaşık 100 kilometre uzaklıktaki Sincar Dağı'ndaki noktalar hedef alınmıştır. 17 Haziran 2020 tarihinde, hava unsurlarıyla desteklenen kara birliklerimiz tarafından Şırnak ilimize komşu, Irak'ın kuzeyindeki Haftanin, Gara ve Metina bölgesindeki terör unsurlarına yönelik harekât yürütülmüştür. 2020 Haziranı sonrasında da örgüte yönelik hedef odaklı nokta operasyonları sürdürülmüştür. Bu kapsamda, son olarak, PKK'nın lojistik sorumlusu 10 Şubat 2021 tarihinde Sincar mıntıkasında yakalanarak ülkemize getirilmiştir. Irak'ın kuzeyinde PKK, KCK terör örgütü tarafından üs olarak kullanılan Gara bölgesine yönelik hava destekli Pençe Kartal-2 Harekâtı ise 10 Şubat 2021 tarihinde başlatılmış, 14 Şubat 2021 tarihinde sona erdirilmiştir. Harekât kapsamında, 3'ü üst düzey terör örgütü yöneticisi olmak üzere toplamda 51 terör örgütü mensubu etkisiz hâle getirilmiş, 2 terör örgütü mensubu ise sağ olarak ele geçirilmiştir.

Bölgede bulunan mağara içerisinde, çeşitli tarihlerde PKK terör örgütü tarafından kaçırılan silahsız ve masum 1'i Irak vatandaşı 13 kişi 1'i omzundan, 12'si başlarından olmak üzere yakın mesafeden uzun namlulu silah Kaleşnikofla vurularak şehit edilmiştir. Sicili "on aylık bebek Bedirhan Mustafa Karakaya dâhil birçok bebek katili" olarak geçen ve hiçbir değere sahip olmadığını gösteren bu cinayet şebekesi bir kez daha 13 masumu şehit etti. Bu alçak cinayet şebekesine gereken cevabı kahraman askerlerimiz verdi, veriyor, verecek. Masum vatandaşlarımızı şehit eden bu cinayet şebekesiyle bedeli ne olursa olsun mücadeleyi sürdüreceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu cinayet şebekesine karşı en kararlı mücadeleyi veriyoruz. Bunlara destek verenlerin ve bu cinayetlere sessiz kalanların da siyasi projeleri yok olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her ne zaman terörle ilgili bir konuşma olsa mutlaka iki husus gündeme getirilir; teröristbaşı Öcalan'ın tarafsızlık mesajı içeren mektubu ve Kandil'i ve HDP'yi eleştiren Osman Öcalan'ın röportajı. Şunu çok açıklıkla dile getirmeliyim: Herkes bilir ki terörle mücadele eden devletin bir devlet aklı olmalıdır. Devlet, elbette terör örgütü mensupları arasındaki ikilikleri, ayrışmaları kullanır; bu, dünyanın her yerinde böyledir. Terörle mücadelede AK PARTİ hükümetlerinin bir izahı vardır; seçim öncesi böyle bir devlet aklının partiye zararı olabilir ancak "önce milletim" diyen için partiye zarar gelmesinden çekinilmez.

Yine, getirilen diğer bir konu da şudur: PKK'nın desteğini alan siyasilerin de ne izahı olacak anlayabilmek mümkün değildir.

Diğer getirilen husus: Çözüm süreci. Çözüm süreci gizli saklı yapılmadı; bu Meclisten kanun çıkarıldı, Resmî Gazete'de yayımlandı ve yine, arkadaşlarımız da söyledi: Silah bıraktırmak için, teröre son vermek için yapıldı. Sınıra silahlarını bırakıp gelenlerden söz edildi. Allah için, silah bırakıp senin cumhuriyet savcına teslim olmalarından niye rahatsız olursun? Kritik dönemlerde seyyar mahkemeleri her bakımdan savunanların seyyar savcılarını eleştirmesini anlayabilmek de mümkün değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; operasyonların sürdürülmesi PKK terör örgütünün Kuzey Irak'taki eğitim ve lojistik altyapısının etkisiz hâle getirilmesi ve terörle mücadele için gereklidir, zorunludur. Her ne pahasına olursa olsun, tehdit nereden ve kimden gelirse gelsin ülkemizin kendini savunmaya yönelik kararlılığı artarak devam edecektir. Uluslararası hukuk çerçevesinde gereken tüm tedbirleri bugüne kadar aldık, bundan sonra da almaya devam edeceğiz. Türkiye'ye yönelik tehditler devam ettiği sürece bu tehditlerin ortadan kaldırılması amacıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin sınır ötesi operasyonları da devam edecektir.

Bu, siyasi bir konu değildir; bu, devletin bekası konusudur; bu, milletin birliği, beraberliği konusudur. "Önce millet, önce vatan" diyenlerin "Söz konusu vatansa gerisi teferruatır." deyip Silahlı Kuvvetlerimizin yanında, polisimizin yanında, güvenlik korucularımızın yanında durması gereklidir.

Bizim yaptığımız da budur diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ikinci söz Aksaray Milletvekili Sayın Cengiz Aydoğdu'ya aittir.

Buyurun Sayın Aydoğdu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CENGİZAYDOĞDU (Aksaray)– Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şehitlerimize rahmet, yüce milletimize sabır dileyerek başlıyorum.

Türkiye haritasına kâğıt üzerindeki herhangi bir haritaya bakar gibi bakamıyoruz. Ona baktığımızda kalbimizi sızlatan acılar, gönlümüzü titreten hüznler, yerine göre içimizi tasaya boğan, yerine göre sevince gark eden bir nice duygunun içinde kalıyoruz ki o duygular inşa etmiştir bizi. Millet olmak bir duygudaşıktır kıymetli arkadaşlar. Herhangi bir millet ferdinin, sadece bir tek ferdinin kalbini ısıtan ateşin bütün milletin kalplerine değmesidir millet olmak. Bu itibarla, toplumsal ruh ve gönül planını ihmal eden hiçbir tavır ortak akıl inşa edemez. İhtiyacımız olan şey, kalbi bir akıl, kalple idrak eden bir akıl, gönülden bir zekâdır. Bunu göremeyen, hiçbir memleket gerçeğini göremez.

Birbirimizin gözünün içine bakarak ve çok özel kasıtlarla karşılıklı kurnazlıklar yapmamız müşterek aptallıktır, hepimizi aptallaştırır. Hiç kendimizi kandırmayalım. Türkiye tarihinin en ağır meselelerinden biriyle karşı karşıya iken, güya tecahülûarifane göstererek esası düşünmeyi ertelersek mesele ağırlaşarak varlığını devam ettirir. Hiç akıldan çıkarmamalıyız ki fikren çözülemeyen hiçbir şey fiilen de çözülemez. Asıl endişe kaynağı akıl ve kalbin ışığında, sevgi ve itidal metoduyla çözüm ve diyalog üretebilmek alanındaki kısırlığımızdır.

Moda söylemler geçer, hakikatler kalır; konjonktür dalgaları geçer, realiteler kalır; ifratlar tefritler uçar, tarihin mirası gerçekler kalır. Meselelere ancak sahih bir bilinçle idrak edilebilir. Kurcalayan bir bakışla, örseleyen bir yaklaşımla değil, hakikate doğru bir yöneliş ve istikamet dikkatiyle bir düşünce gayreti göstermektir doğru olan. Çünkü düşünce üretme yokluğunun yerine ikame edilebilecek hiçbir teselli yoktur. Düşünce ve fikir boşluğunun yerini hiçbir şey dolduramaz; o boşluk öylece kalır ve millet olmakla ilgili bütün denge faktörlerinin sebebi, anlaşılamayan sarsıntılara maruz kalır. Bu açıdan yaşadığımız hiçbir acıyı dışımızdaki bir şeymiş gibi göremeyiz. İçimiz yanıyor, terör belası on yıllardır içimizi yakıyor. Millet olarak hepimizin ayrılamaz, ayrıştırılamaz bir parçası olduğumuz insani gerçek, sosyolojik zaruret, görmezden gelinemeyecek büyük hakikat budur. Türkiye bizim yuvamız, yurdumuz, vatanımızdır ve bu vatan üzerinde hangi dinden, hangi dilden olursa olsun hepimiz Türkiye'ye mensubuz ve Türk milletiyez.

Maruz kaldığımız şey terör belasıdır. Evet, terör bir insanlık suçudur; her şeyden önce insan olma kimliğine yakışmayan ve insan haklarını ihlal suçudur. Kim yaparsa yapsın, kime ve niçin yapılırsa yapılsın insanlık suçudur. İyi terörist, kötü terörist; iyi terör, kötü terör ayrımı yapılamaz. Burada uzlaşma sağlayamazsak hiçbir meselede uzlaşma sağlayamayız. Terör taammüden yani tasarlayarak öldürür lakin düşünerek, konuşarak da insan öldürülebilir. Belki biyolojik olarak değil ama zihnen öldürülür ve zihnen ölü olanların sebep oldukları felaketin sonuçları en az terör kadar acıdır. Zihni ve fikri öldürme cinayeti ve caniliği, bir ideoloji veya sapık bir ideal için cinayet işlemek, cinayeti kendi amacının yapı taşı olarak kullanmak demektir, dehşet verici olan budur. Bu hastalıklı zihniyet nazarında her ceset kendi kurmak istediği inşaatın yapı taşıdır. İşte PKK budur, terör budur.

Bu ülkenin bir kısım aydınları ve aydınımsıları büyük çoğunluğuyla kırk yıldır aldanıyor. PKK'nın taleplerinin ve terörün gerekçesi olamaz. Bu rezillığe hiç kimse hiçbir şekilde, hiçbir gerekçeyle destek olamaz; destek olmamak yetmez, kayıtsız da kalamaz, sessiz de kalamaz. Dünyanın her yerinde, tarihin her devrinde böyle olmuştur. Terörün en büyük dostu öncelikle ihanet değildir, gaffettir. Belli kontenjanlarıyla ihanet zaten vardır, şartları çetin hâle getiren şey gaffetin yayılmasıdır. Terörü destekleyenler insan haklarından söz edemez; terörü destekleyip kullananlar onu yapanlardan daha az suçlu değildir.

Türkiye bölünemez; her şeyden önce aklen, maddeten, fiziken bölünemez, imkânsızdır çünkü milletimizin arasında bölgesel, sosyolojik herhangi bir beşerî sınır yoktur ki bölünsün. Irki ve etnik bir ayrım ikamet, evlenme, iş, görev açılarından şimdiye kadar hiç yapılmamıştır çünkü toplumsal günlük hayatın böyle bir derdi yoktur. Türkler ve Kürtler arasında elhamdülillah böyle bir mesele yoktur ve olmayacaktır inşallah lakin güya okumuş çocuklarımızın bazı ergenlik hastalıkları vardır.

Türkiye'de farklı kültürlerden ziyade farklı ideolojik anlayışlar vardır. Kültürün mekânı halkın arasındır, toplumsal zemindir; ideolojinin mekânı kandırılmış zihinlerdir. Nitekim, ayrılıkçı talepler toplumsal bir iradenin serbest yansıması olarak değil, silahlı propaganda stratejisini benimseyen bir örgüt tarafından gündeme sokulmuştur. Ülkemizde demokrasi tarihimiz boyunca yaşadığımız demokrasi ve yönetim sorunlarından bir etnik ayrım talebi çıkarılamaz. Evet, sorunlarımız olabilir ama bu bir ayrılıkçı talebe zemin teşkil edemez. Ülkemizde toplumsal bir bölünme talebi olmamıştır ve olmayacaktır lakin içeride ve dışarıda "PKK, YPG" gibi harflerin sembolizmine sığınan kayıp çocuklarımız, kandırılmış, ihanete uğramış çocuklarımız vardır. Ta Haçlı Seferlerinden beri Türkiye'nin bir Diyarıslam olmasını hazmedemeyenler vardır. Sevr paçavrasını yırttığımız günden beri Türkiye'nin bağımsız, müstakil güçlü bir cumhuriyet olmasını hazmedemeyen ve görünen o ki hazmedemeyecek olan yabancıların telkinlerine kapılan gafillerin hastalıklı hırsları vardır.

Kıymetli milletvekilleri, hem müsebbip hem müşteki olunmaz. Sebep olduğumuz şeylerden şikâyetçi olamayız. Ayrılıkçı, silahlı ve hâlâ Stalinist çizgiye yakın duran sol ateist unsurun kontrol ve idaresindeki marjinal kirli siyasetin memleket sosyolojisine tahakkümü hem mümkün değildir hem de doğru değildir çünkü bu da bir çeşit toplum mühendisliğidir ve bütün toplum mühendislikleri gibi hiçbir ahlaki meşruiyeti olamaz. Kürtlerin büyük çoğunluğu bu kirli siyasetin değil, şehit kanlarının suladığı tertemiz vatan Anadolu sosyolojisinin Kürtleridir ve en az bu vatan sosyolojisinin Türkleri kadar barışın da kardeşliğin de teminatıdır. Onlar, yüzlerce yıldır bu topraklarda birleşip, kaynaşip tek bir millet olmanın hem fikriyatını hem fiiliyatını hayata geçiren, işinde gücünde vatandaşlarımızdır. Aslında onlar bizim kahramanlarımızdır, gerçek kahramanlarımızdır. Vatan çatısını hâlâ ayakta tutan, ruhsuz ve kalpsiz elitlerin ideolojik duvarları değildir; vatan çatısını ayakta tutan, bu mübarek milletin inşa ettiği reel duvarlardır. Bir Batılının dediği gibi, duvarlar yıkılırsa çatıyı neyin ayakta tuttuğunu görürüz. Türkiye'de tavanı ayakta tutan milletimizin kolektif tarihsel pratiğidir, kolektif reel ihtiyaçlarıdır ve

ortak bilincidir, millî bilincidir. Arif Nihat Asya'nın dediği gibi, bırakalım bozuk saatler yalan yanlış işlesin. Hiç kimse aklından çıkarmasın, hatırına getirmesin, bundan küçük bir Türkiye olmaz; buna ne Türkler razı olur ne de Kürtler razı olur.

Türkiye'yi kuran yüce Meclise ve Atatürk'ün deyişiyle Türkiye Cumhuriyeti'ni kurarak "Türk milleti" adını alan kahraman vatandaşlarımıza, yüce milletime saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, Mecliste grubu bulunmayan milletvekillerinden 2'sine söz vereceğim. İlk söz Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Gültekin Uysal'a aittir.

Buyurun Sayın Uysal.

GÜLTEKİN UYSAL (Afyonkarahisar) – Çok Kıymetli Başkan, çok değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlamak istiyorum.

Bir acı hadisenin üzerinde burada değerlendirmeler yapıyoruz. Bu acı hadisenin hepimizi sarsması gerektiği kanısındayım ama özellikle de mutlak iktidar gücüyle yönetenleri sarsması kanaati içerisindeyim. Yaşadığımız acı tarifsiz, bu acı üzerine söylenecek her söz, maalesef, klişe bir sözden ibaret. 13 rehin alınmış, infaz edilmiş, onlarla beraber 3 daha verdiğimiz şehitlerimizi bu vesileyle bir kez daha rahmetle anmak istiyorum. Annelerinin babalarının ve elbette, milletimizin her ferdinin yüreğinde hissettiği bu acıyı, düşen ateşi hiçbir şeyin de söndürmeyeceği kanaati içerisindeyim. Karlar yağıyor ama acılarımızın üzerine kar yağması için aklımızı da beraberinde işletmek mecburiyetindeyiz. Elbette yaşananlar üzerinde birtakım mülahazalarımız, düşüncelerimiz, sorularımız var ama bugün acısı taze ailelerimiz ve milletimiz için bu soruları mahfuz tutmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün özellikle, mutlak iktidarın mutlak sorumluları olarak bu bilinçle Türkiye Büyük Millet Meclisine milletin temsilcilerini bilgilendirmeye gelen Sayın Bakanlara teşekkürlerimi de ifade etmek isterim.

Hain terör örgütüyle mücadeleyi salt bir iç mesele olarak göremeyiz. Bugün özellikle 2 tane çökmüş ülkeye komşu olmanın bedeli olarak bölgemizdeki değişen şartların ortaya çıkardığı iklim, bizleri daha fazla farklı bir stratejik pencereden bakmaya mahkûm ediyor. Terörle mücadeleyi kolaylaştıracak, hedefe en az maliyetle gitmemizi sağlayacak dış politik çerçevemizi -Suriye politikası başta olmak üzere- yeniden tanımlamak mecburiyetindeyiz. Büyük düşünürümüz Cemil Meriç'in güzel bir sözü var "Hatadan hakikate gidilmez." diye. Bunca bedeli yanı sıra ısrar ederek ödemiş olmamıza rağmen, doğruyu bulabilme imkânımız yoktur. Bugün, özellikle PKK terör örgütünün, Türkiye'nin sınırları içerisinde değil, onu aşan bir şekilde, 2 çökmüş ülkenin oluşturduğu iktidar boşluğu dolayısıyla nitelik değiştirdiğini, mahiyet değiştirdiğini, faz değiştirdiğini net bir şekilde görmek mecburiyetindeyiz ve Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak bu yeni hâle uygun entegre politikaları, düşmanı yenmenin onun mücadele azmini de yok etmekten geçtiğinin bilinci içerisinde yeni politikaları da beraberinde ortaya koymalıyız diye düşünüyorum. Burada elbette iktidarımızın, özellikle Türkiye'nin aleyhine uluslararası alanda yeterli miktarda odaklara, FETÖ terör örgütü de dâhil olmak üzere, Türkiye'nin haklı olduğu tezlerini maalesef uluslararası alanda anlatamaz hâle geldiği gerçeğini de hepimiz idrak etme ve cevap üretmek durumundayız. Bölgede uluslararası güçlerin neredeyse özel güvenlik şirketi hâline gelmiş, onlara hizmet sunan ve bu imkânlardan yararlanarak kendi hedefine ulaşmak isteyen bu terör örgütüne karşı sadece Silahlı Kuvvetlerimiz, emniyet güçlerimiz değil; dış politikada bir Kürt sorunu endüstrisi hâline gelmiş bu sorunun kompleks bağlarını, arasındaki bağları kopartacak bir üst akıl hep beraber işleteceğimizi ümit ediyorum.

Ben, bu kısa süre içerisinde, iktidarın cefada yanında olmasını beklediği muhalefete sefada kıymamasını talep ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Uysal.

GÜLTEKİN UYSAL (Devamla) – İktidardan, millî meselelerde, siyasal hesaplarına, politik mühendislikleri de millî mutabakat alanı üzerinden tartışmamız ve cevap üretmemiz gereken bu meselelerin üzerinden tavır geliştirmemesini talep ediyoruz.

Bu düşüncelerle, Türkiye'nin asırlar boyu bu coğrafyada var olmanın gereği olarak, bir düşünürümüzün de ifade ettiği gibi, ne yapalım, geldik çadırımızı sırtlanların geçiş güzergâhına kurduk. Burada akıllı olmak mecburiyetindeyiz; idrakimizi tazelemeli, aklın önderliğinde yeni politik setlerle beraber bu mücadeleyi kazanmalıyız.

Ben, bu vesileyle, tekrar, canlarıyla vatan toprağının hamuruna karışan tüm şehitlerimizle birlikte, bu büyük trajedide canlarını kaybeden şehitlerimizi bir kez daha rahmetle anıyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Ankara Milletvekili Sayın Mustafa Destici'ye ait.

Buyurun Sayın Destici. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Saygıdeğer Başkan, Saygıdeğer Bakanlarımız, kıymetli milletvekillerimiz; öncelikle, sizleri saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum, mübarek üç aylarınızı tebrik ediyorum, perşembe günü idrak edeceğimiz Regaip Kandili'nizi de şimdiden kutluyorum.

Tabii, kıymetli 2 Bakanımız burada bizleri bilgilendirdiler, kendilerine teşekkür ediyorum. Bu vesileyle, terörle mücadeledeki kararlılıkları için de şahıslarında hem kahraman ordumuzu hem de İşçileri personelimizi, polislerimizi saygıyla anıyor, başarılar ve üstün muvaffakiyetler diliyorum.

Tabii, yine sözlerimin başında, 16 Gara şehidimizle birlikte tüm şehitlerimizi de bir kere daha rahmetle anıyorum; ruhları şad, mekânları cennet olsun. Yaralı gazilerimize Rabb'imden acil şifalar niyaz ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, kırk yıla yaklaşan bir süredir küresel emperyalizmin taşeronu, vahşi bir terör örgütüyle mücadele ediyoruz. Devletimizin güvenlik güçleri mensuplarının yanında, çoğu sivil olan terör kurbanlarının içinde çok miktarda kadın, çocuk, hatta kundakta bebekler var. Terör kurbanlarının içinde, şehir merkezlerinde, şehrin en kalabalık noktalarında patlatılan bombaların kurbanları; ülkemizin güneydoğusuna, oradaki çocuklarımız cahil kalmasin, hayata yenilmesin diye aşkla giderek öğretmenlik yapan eğitimcilerimiz var; terör kurbanlarının içerisinde, sadece ibret olsun diye öldürülen yaşlılar, kadınlar, çocuklar ve Kürt kökenli vatandaşlarımız var.

Terör örgütü, varlığını, küresel emperyalist güçlerin, Türkiye'nin kendi menfaat alanlarına girmemesi ve Türkiye'yi belirledikleri çerçeveye hapsedmek amacıyla terör örgütüne yaptıkları yardımlarla sürdürüyor. Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere, pek çok emperyalist gücün hâlâ yardımlarına devam ettiğini görüyoruz. Terör örgütünün faaliyetlerine doğrudan ya da dolaylı katkısı olan herkesin elinde -hem içeridekilerin hem dışarıdakilerin- işte bu masum vatandaşlarımızın ve kahraman güvenlik güçlerimizin kanı var. Hâlâ diyalog ihanetinde takılıp kalmış olanlara tek bir soru soracağım: PKK terör örgütünün, terör örgütü mensuplarının bu topraklarda hırsızlıktan cinayete, uyuşturucu ticaretinden tecavüze, haraç almaktan çocuk istismarına işlemediği başka hiçbir suç var mı? Bütün suçları işlediler ve işlemeye devam ediyorlar. Teröristlere hâlâ insan muamelesi yapmaya çalışanlar önce bu sorulara cevap verecekler, sonra konuşacaklar. Tümü -bir kişi bile- cezasız kalmayana kadar terörle mücadeleye ara verilmesine, durmasına da hiçbir şekilde, ödeyeceğimiz bedel millet olarak, devlet olarak ne olursa olsun müsaade etmemeliyiz. Irak'ın Gara bölgesinde 13 silahsız vatandaşımızın katledilmesiyle terör örgütünün çirkin ve karanlık yüzüyle bir kez daha karşı karşıya kaldık. Onların asker, polis, sivil olması ya da silahlı silahsız olmaları anlam taşımıyor. Gara'da kahpece öldürülen 13

silahsız vatandaşımız için kullanacağımız tek sıfat: “Onlar bizim kahraman şehitlerimizdir.” Başka bir tarife de gerek yoktur. Kahramanlarımızı katlettiler ve bu alçakça cinayetlerin karşısında ne yapılması gerekiyorsa onlar yapılan kadar, hesabın tümü kapatılana kadar bu mücadelenin bitmesine ya da ara verilmesine asla müsaade etmemeliyiz. Bu şartlarda bile Türkiye’de bu terör örgütünün sözcülüğünü yapan tüm yönetim kadroları, adayları, söylemleri terör örgütünün oluruyla şekillenen teşkilatları ve belediyeleri, terör örgütünün asker alma ve lojistik üsleri gibi çalışan sözde bir siyasi partinin var olması ve yasal sayılması garabetini de yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Destici.

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Tüm dünyada, şiddete tolerans gösteren, terörün bırakın sözcülüğünü yapmak, kınamayan siyasi partiler hızla kapatılıp hiçbir hak talep etmelerine dahi izin verilmezken, kendi ülkelerinde net bir şekilde bu tavrı alan ülkelerin politikacıları, söz konusu Türkiye olunca, akan kan Türk ve Müslüman kanı olunca bu siyasi partiye desteğe dönüşüyor. Mecliste grubu bulanan 4 siyasi partimize çağrı yapıyorum: Siyasi Partiler Kanunu’nun 100’üncü maddesi açık, dolayısıyla da bu grubu olan 4 partimiz ortak bir şekilde bir metin hazırlamalı ve hepsi, terörün sözcülüğünü yapan, iltisaklı olan sözde siyasi partinin kapatılması için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına başvuru yapmalıdır. Yani kim teröre bulaşıyorsa kim terörün sözcülüğünü yapıyorsa bu Mecliste de Türkiye’de de yeri yurdu olmamalıdır, bırakılmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Terörle topyekûn mücadele edeceksek, terörün tüm unsurlarına karşı bu mücadeleyi vereceksek Meclistekiyle de belediyeledekiyle de başlamalıyız.

BAŞKAN – Peki...

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Sadece kapatılması yetmez, milletvekillikleri düşürülmeli, kayyum atanmayan belediyelere kayyumlar derhâl atanmalıdır.

BAŞKAN – Evet...

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – En büyük gücümüz birliğimiz, ortak devlet, millet ve vatan mefkûremizdir. Bunlara sınıksız sarıldığımız sürece bu coğrafyada büyüyerek ve güçlenerek var olacağız. Size rağmen, sizin arkanızdaki emperyalistlere rağmen var olduk, tarih var oldukça da var olacağız! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, peki, teşekkürler Sayın Destici.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 59’uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.23****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 47'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Şimdi 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, iklim değişikliği ve kuraklık tehdidiyle ilgili söz isteyen Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

B) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, iklim değişikliği ve kuraklık tehdidine ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri, yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken Irak'ın kuzeyinde gerçekleştirilen Pençe Kartal-2 Harekâtı bölgesinde hain terör örgütü PKK tarafından alçakça şehit edilen askerlerimize, vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Büyük Türk milletinin birlik ve beraberliğine yönelecek tüm saldırılara karşı huzur ve güvenliğimiz için bu zor kış koşullarında gerek yurt içinde gerekse sınır ötesinde kararlılıkla mücadele eden kahraman ordumuza ve güvenlik güçlerimize de üstün başarılar temenni ediyorum, dualarımız onlarla.

Değerli milletvekilleri, bilim insanlarına göre yaklaşık 5 milyar yıldır varlığını sürdüren dünyamız, bu süre zarfında birçok olaya tanıklık etti. Ancak son 200-300 yıldır tarihte görülmemiş bir dönüşüm yaşıyor. İnsan eliyle yapılan üretimler bir taraftan hayatımızı kolaylaştırırken diğer taraftan da doğamız üzerindeki baskıyı artırdı. Bilim insanları bu nedenle artık yeni bir çağda olduğumuzu dile getiriyorlar. İnsan hâkimiyetinin yoğun olduğu bu çağa da antroposen, yani insan çağı adını veriyorlar. Bu değerlendirmeyi yapan uluslararası kuruluşlardan biri de Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP). UNDP 1990'dan beri insani gelişme raporları yayınlıyor. 15 Aralık 2020 tarihinde tanıtılan 30'uncu İnsani Gelişim Raporu'nda ilk kez karbon ayak izi ve maddesel ayak izi gibi kavramları içeren çevresel konuları da ele aldı. Raporda öne çıkan en önemli nokta ise insan çağına girdiğimizin vurgulanması oldu. Raporda, insanın, doğanın düzenine uymak yerine kendi düzenini oluşturduğu, böylelikle doğa üzerinde hâkimiyet kurduğu, doğal kaynakların da bilinçsiz bir şekilde kullanıldığı bir dönemden geçtiğimiz belirtiliyor. Covid-19 salgını, iklim, su ve gıda krizleri gibi felaketler de esasında bunun doğal bir sonucu olarak ifade ediliyor.

Evet, kıymetli vekiller, gezegenimizin yüzde 71'i suyla kaplı. O yüzden bol miktarda su var diye düşünüyoruz. Hâlbuki işin aslı hiç de öyle değil. Zira yeryüzünde kullanılabilir ve tatlı olarak nitelendirilen su tüm suların sadece yüzde 3'üne tekabül ediyor. Bunun yüzde 67'si buzullarda, yüzde 30'u ulaşılamayacak şekilde yer altındaki akiferlerde yer alıyor, yani kullanamıyoruz. Kullanılabilir

nitelikteki geriye kalan miktar ise yeryüzündeki tüm suların sadece binde 6'sını oluşturuyor. Ne yazık ki o da büyük bir tehditte, büyük bir riskle karşı karşıya; kuraklık riskiyle. Esasında su döngüsü sayesinde dünyadaki su miktarı değişmiyor çünkü su, döngü dolayısıyla sürekli bir devinim, bir hareket hâlinde; kimi zaman faz, kimi zaman ortam değiştiriyor. Günümüzün en büyük küresel sorunu iklim kriziyle birlikte yağış rejimlerinde oluşan değişimler beraberinde su sorununu da gün yüzüne çıkardı. Su sorunu, sadece insanoğlunun değil, nebatat ve hayvanatın da problemi. Su, yaşamın sürdürülmesi, hayatın devamı için olmazsa olmazlar arasında. Bu yüzden, her damlasının değerini bilmeli, ona göre kullanılmalı ve gerekirse kullanılabilecek hâle getirmeliyiz.

Kıymetli vekiller, bize düşen sorumluluklar da var. Bunların en önemlisi tüketim alışkanlıklarımızı değiştirmek olmalı. Su ayak izi daha düşük olan gıdalara yönelme bunlardan birisi olabilir. Vücudumuzun ihtiyaç duyduğu 1 gram proteini dana etinden karşılamayı tercih ettiğimiz durumda su ayak izimiz 112 litre olurken; bunu 1 yumurtadan temin ettiğimizde su ayak izimiz 4 kat azalışla 29 litreye iniyor. Hatta bu 1 gramlık proteini bakliyalardan elde etme yolunu tercih edersek su ayak izimiz sadece 19 litre oluyor. Bu durum hem su kaynaklarımızı koruyacak hem iklim değişikliğiyle mücadeleye büyük katkı sunacak.

Hayata bir iz bırakalım, unutulmayan bir iz, büyük olsun, su ayak izimiz küçük olsun diyor, Gazi Meclisimizi ve yüce heyetimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Adıyaman'ın sorunları hakkında söz isteyen Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'ye ait.

Buyurun Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, aralarında hemşehrimiz Aydın Köse'nin de bulunduğu şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz, ailelerine başsağlığı diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, tabii, Adıyaman'ımız güneydoğunun incisi, doğal güzellikleri, bereketli topraklarıyla gerçekten şirin bir kent. Ancak Adıyaman'ımız on dokuz yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde maalesef kamu hizmetlerinden hak ettiği payı alamadı ve Türkiye'nin diğer illeri gibi şu anda ciddi sorunlarla boğuşuyor.

Değerli milletvekilleri, tabii, ilimizin de ülkemizin de en büyük sorunu şu anda işsizlik. Türkiye'de bütün gençlerimiz işsizlikle boğuşmakta, hayat pahalılığı ve işsizlik bütün gençlerimizi büyük bir umutsuzluğa sevk etmektedir.

Seçim bölgem olan Adıyaman'da da işsizlik, maalesef, Türkiye ortalamasının üstünde, yüzde 15'ler civarında. Tabii, ilimizde gençlerimizin, özellikle üniversite mezunu olan gençlerimizin şu anda işsizlikle mücadele etmesi, hayalleri anlamında, gelecek anlamında, gençlerimizi büyük bir umutsuzluğa sürüklemektedir. Adıyaman, bereketli toprakların olduğu bir yer. Aslında, coğrafyası, iklimi orada yaşayan bütün insanları doyurmaya yetecek bir yer, ancak dediğim gibi, hak ettiği hizmetleri alamadığı için de şu anda gençlerimiz işsizlikten kırılıyor.

Değerli arkadaşlar, Adıyaman’ımızda, Kâhta’ımızda geçen günlerde 7 çocuklu bir ailenin çocuklarından birisi olan Ünal Çetinkaya, kendi ailesine destek olmak, rahatsız olan annesi ve kardeşlerinin nafakasını karşılamak için memleketinden uzakta, Kocaeli’ye çalışmaya gitti ve bu gencimiz Kocaeli’de yaşamış olduğu ekonomik sıkıntılar nedeniyle maalesef yaşamına son verdi ve intihar etti. Ünal Çetinkaya belki de son birkaç gün içerisinde olan ve bu şekilde canına kıyan gençlerden birisi. Bu gencimiz, Mezopotamya’nın en bereketli topraklarında doğan bir gencimiz, bir kardeşimizdi. Eğer buna çalışabileceği, kendi kardeşlerinin ve ailesinin nafakasını sağlayacağı bir iş imkânı verilmiş olsaydı, iktidar gerekli imkânları sağlamış olsaydı belki bu gencimiz bugün aramızda olacaktı ve yaşamına son vermeyecekti. İşte, şu anda, Ünal Çetinkaya ve Ünal Çetinkaya gibi Türkiye’nin her tarafında ekonomik sorunlar nedeniyle canına kıyan, intihar eden bütün gençlerimizin, bütün yoksullarımızın vebali AK PARTİ iktidarındadır. Sizin iktidar olarak bu sorunları yaşayan gençlerimize iş bulmanız ve bunlara kendi hayatlarını idame edecek imkânları sağlamanız temel görevinizdir.

Değerli arkadaşlar, tabii, Adıyaman’ımızın en temel sorunlarından bir tanesi de özellikle Koçali ve Gömükan Barajlarının göl havzasında bulunan ve göl suları altında kalacak olan köylerimizin yaşamış olduğu mağduriyet. Özellikle, Koçali Barajı’nın göl sahasındaki Bağlıca, Gökçay, Çatalağaç, Doğanlı köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın, uzun yıllardan beri bekledikleri kamulaştırma işlemleri bir türlü yapılmadı. Zaten baraj sahasında olduğu için devletten kırk, elli yıldır hiçbir hizmet alamayan bu köylerimiz, kamulaştırma bilmececi nedeniyle de mağdur durumdadır. Buradan Tarım Bakanlığına açıkça çağrıda bulunuyoruz: Zor şartlarda mücadele eden... Büyük bir çoğunluğu kol emeğiyle ortaya çıkarılan bu arazilerin bir an evvel kamulaştırmalarının yapılması ve hak sahiplerine paralarının ödenmesi gerekiyor. Bakana sorduk, “2022’de barajı bitireceğiz.” diyor. Şurada kalmış on ay, on ay içerisinde eğer baraj tutulacaksa bu vatandaşlarımızın mutlaka mağduriyetinin giderilmesi gerekiyor. Aynı şekilde, Gömükan Barajı’nın da havzasında kalan köyümüz var ve burada da Çamyurdu köyünde yaşayan vatandaşlarımızın da kamulaştırma ve tarımsal iskândan kaynaklı sorunları var. Tarım Bakanlığına ve ilgili kurumlara açıkça çağrıda bulunuyoruz; hem Gömükan Barajı’ndan hem de Koçali Barajı’ndan etkilenecek olan bütün köylerimizin mağduriyetlerini bir an evvel giderin diyoruz.

Tabii, on dokuz yıllık AK PARTİ iktidarı, maalesef kentimizdeki temel sorunları çözememiştir. Ulaşımından eğitime, sağlıktan spora bir yığın sorunumuz var. Ancak inşallah, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, bizler Cumhuriyet Halk Partisi olarak iktidara geldiğimizde, Millet İttifakı olarak Mezopotamya’nın kıymetli olan bu topraklarını suyla buluşturacağız ve bu kentte doğan, bu topraklarda doğan çocuklarımız doğduğu kentlerde doycak, iş sahibi olacak, geleceğine umutla bakabilecek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Artık Adıyamanlı gençler Karadeniz’de fındık toplamaya, Malatya’da kayısı toplamaya, Niğde’de patates toplamaya gitmeyeceklerdir. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, Millet İttifakı’nın iktidarında Adıyaman’daki bütün sulama projelerini bitireceğiz. Burada doğan, büyüyen gençlerimiz bu topraklarda üretecek, bu topraklarda çalışacak ve geleceğine güvenle bakacaklardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Filiz, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Irak'ın Gara bölgesinde Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Pençe Kartal-2 Harekâtı'yla kurtarılmaya çalışılan ancak terör örgütü PKK tarafından şehit edilen 13 kişiye Allah'tan rahmet dilediğine, PKK'nın milletçe lanetlendiğine, Türk milletinin vatan bütünlüğünü korumaya azimli olduğuna ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, Irak'ın kuzeyi Gara bölgesinde Türk Silahlı Kuvvetlerimiz tarafından Pençe Kartal-2 Harekâtı'yla kurtarılmaya çalışılan ancak hain terör örgütü PKK tarafından şehit edilen 13 yiğidimize Allah'tan rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun. Şehitlerimizden Piyade Er Adil Kabaklı ve Topçu Er Müslüm Altıntaş, Gaziantep'te bugün defnedildiler; ailelerine sabır diliyorum.

1984 yılında Eruh baskınıyla başlayan terör belası sadece can almakla, anaları ağlatmakla kalmamış gelecek nesillerin de refahından, huzurundan ve yaşama sevincinden yıllar çalmıştır. PKK/PYD terör örgütlerine açıkça destek veren devletler ve yerli iş birlikçileri, savunmasız ve silahsız 13 kardeşimizin katillerinin kanlı ellerini sıklmaya devam edecek misiniz? Alçak yüzünü bir kez daha gösteren PKK'yı milletçe lanetliyoruz. Yüce Türk milleti vatanın birliği ve bütünlüğünü korumaya azimlidir. Türkiye Cumhuriyeti ilelebet yaşayacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş'a ait.

Buyurun Sayın Pektaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**B) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**

3.- Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş'ın, Gümüşhane ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü münasebetiyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken hain terör örgütü PKK tarafından alçakça şehit edilen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum. Kalles terör örgütlerine ve onların uzantılarına karşı verdiğimiz mücadelemizi kararlılıkla ve amansız bir şekilde sürdüreceğiz. Ayrıca, İstanbul'a önemli eserler kazandıran Büyükşehir Belediyesi eski Başkanımız Kadir Topbaş Beyefendi'ye bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum.

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı'nın birçok cephede savaştığı dönemde, 19 Temmuz 1916'da Torul ve Gümüşhane, 22 Temmuzda da Kelkit Ruslar tarafından işgal edildi. Harşit Vadisi'ndeki bütün meyve ağaçlarını kesen ve tarlalardaki mahsulleri yakarak halkın gıdaya erişimini engelleyen Ruslar, bölgedeki Ermeni çetelerini silahlandırarak Hüseyin Hüsnü Efendi, Mehmet Hafız ve Ömer Doğru gibi şehrimizin çok sayıda ileri gelenlerine suikastlar düzenleyerek şehit etmişlerdir. Yaklaşık bir buçuk yıl işgal altında kalan ilimiz, kahramanca verilen bir mücadelenin sonunda 14 Şubat 1918'de Torul, 15 Şubatta Gümüşhane, 17 Şubatta da Kelkit düşmandan temizlendi.

Kurtuluş Savaşı'ndan sonra, kurtuluştan sonra Gümüşhane'de hayat normale dönmemiş, özellikle gençler batı cephesindeki savaflara katılmış ve birçoğu şehit olmuştur. Ecdadımız nasıl ki bundan yüz üç yıl önce al bayrağı yere düşürmemek için canı pahasına mücadele ettiyse bugün bizler de aynı mücadeleyi sürdürüyor, aynı ruhu koruyoruz. Atalarımızdan devraldığımız bu toprakları ve tarihî mirası en güzel şekilde değerlendirerek, geliştirerek ve koruyarak insanımızın istifadesine sunmak için gece gündüz demeden çalışıyoruz.

Gümüşhane’de tarım, turizm ve madencilik sektörlerinde önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Sulanabilir arazilerimizi modern tarıma kavuşturmak için barajlar, göletler ve kapalı sistem sulama projeleri inşa ediyoruz. 23 baraj ve göletimizi bitirdik, 21 baraj ve göletimizin inşaatıysa devam etmektedir. Şu ana kadar yaklaşık 200 bin dekar araziye sulamaya açtık. Projelerimiz bittiğinde tarımsal hasılamız 5 kat daha artmış olacaktır.

Adını altın ve gümüş madenlerinden alan ve Osmanlı Dönemi’nden beri madencilik yapılan Gümüşhane’imizde son yıllarda büyük yatırım yapılmaktadır. Madencilik, ilimizin ekonomisine ve istihdamına büyük katkı sağlamaktadır. Tarihî ve tabii güzellikleri iç içe olan Gümüşhane’imizin turizm potansiyeli de oldukça yüksektir. Ülkemizin en fazla yaylaya sahip olan ilimiz yayla turizminin yanı sıra kültür turizmi, ekoturizm ve kayak turizmi için de ideal bir konuma sahiptir. “Tabiatın yer altı sarayı” diye tabir ettiğimiz Karaca Mağarası, Torul Kalesi ve cam seyir terası, Zigana Dağı’nda bulunan Limni Gölü, Şiran ilçemizdeki Tomara Şelalesi ve cam seyir terası yerli ve yabancı turistler tarafından ziyaret edilmektedir. Kelkit ilçemizdeki Satala Antik Kenti’nde kazı çalışmaları devam ediyor. Roma İmparatorluğu’nun Anadolu’daki en büyük lejyonu olan antik kentte çalışmalar bittiğinde âdeta bir açık hava müzesi olarak milyonlarca ziyaretçiyi ağırlayacaktır. Süleymaniye Kayak Merkezi’mizin proje çalışmalarına da başlandı.

Bütün bu tarihî ve tabii güzelliklere ulaşımı kolaylaştırmak için çok önemli projeler hayata geçirilmektedir. 29 kilometre uzunluğuyla Avrupa’nın en uzun tüneli olan Zigana Tüneli’nin inşaatının yüzde 81’i tamamlandı. Önümüzdeki yıl hizmete açılacak olan tünel bölge ekonomisine büyük bir ivme kazandıracaktır. Gümüşhane-Kelkit arasında bulunan Pekün Tüneli ve Gümüşhane-Bayburt yolundaki Vauk Tüneli’nin inşaatları devam ediyor. Gümüşhane-Şiran arasında bulunan Tersun Tüneli’nin ise projesi yapılmaktadır. Havalimanımızın pist inşaatı tamamlanmak üzere, üst yapısı da bitirilerek önümüzdeki yıl uçuşlara açılması planlanmaktadır. Erzincan-Gümüşhane-Trabzon Hızlı Tren Projesi’nde proje çalışmalarımız devam ediyor. Ahmed Ziyaüddin Gümüşhanevi hazretlerinin manevi mimarı olduğu Gümüşhane’imize yeni eserler kazandırmaya devam edeceğiz. Yüz üç yıl önce özgürlüğüne kavuşan Gümüşhane, inşallah ay yıldızlı bayrağın gölgesinde kıyamete kadar özgür kalmaya devam edecektir. Bu vesileyle, istiklal ve istikbalimiz için canlarını feda eden bütün şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi hürmetle yâd ediyorum.

Sözlerimi iki dönem Gümüşhane Milletvekili olarak vazife yapmış Kelkitli Şairimiz merhum Nurettin Özdemir’in “Vatan” şiirinden bir bölümü okuyarak tamamlamak istiyorum:

“Vatan,

Antalya’da bir mavi su,

Posof’ta bir çorak tarla,

Gümüşhane’de bir yemyeşil bahçedir.

Vatan,

Hakkâri’de sıra dağlar ki bölünmez,

Yürek yüreğe, el eledir.

Vatan,

Küçük ellerinin avuçladığı

Sâde bir toprak parçası değil çocuğum,

Toprakla büyüyen bir kutsal düşüncedir.”

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Buyurun Sayın Taşkın...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Irak'taki operasyonda şehit olanlara Allah'tan rahmet dilediğine, şehitlerin kanının PKK terör örgütüne sahip çıkan, destek veren, sempati besleyen herkesin eline bulaştığına, vatan topraklarında tek bir terörist kalmayana kadar mücadeleye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Irak'ta PKK terör örgütü tarafından alçakça katledilen şehitlerimizden hemşehrim polis memuru Sedat Yabalak'ı Mersin Bozyazı ilçemizde dün dualarla ebediyete uğurladık. Diğer şehitlerimiz Erhan Pekçetin, Aydın Günel, Vedat Kaya, Semih Özbey, Hüseyin Sarı, Mevlüt Kahveci, Ümit Gıcır, Adil Kabaklı, Müslüm Altıntaş, Sedat Sorgun, Süleyman Sungur, Yüzbaşı Ertuğ Güler, Yüzbaşı Burak Coşkun, Astsubay Kıdemli Başçavuş Harun Turhan da gözyaşları ve dualar eşliğinde ebediyete uğurlandılar.

Tüm şehitlerimize Cenab'ı Allah'tan rahmet, ailelerine sabırlar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun. Şehitlerimizin kanı PKK terör örgütüne sahip çıkan, destek veren, sempati sergileyen herkesin eline bulaşmıştır. Bunlar, tarih ve yüce Türk milleti önünde bunun hesabını vereceklerdir.

Şüheda yurdu ve aziz vatan topraklarında tek bir terörist kalmayana kadar mücadelemiz devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

İbrahim Aydemir yok mu arkadaşlar?

Sayın Çakırözer...

9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir ilinde çiftçilere DSİ'den hiçbir hizmet almadıkları kuyuları için en az 2 bin liralık su faturaları gönderildiğine, DSİ'nin Türkiye'nin dört bir yanında Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı tüm çiftçilere hiçbir kontrol yapmaksızın otomatik su faturaları gönderdiğine, kanun çıkmadan önce yıllarca hiç alınmamış böyle bir paranın şimdi isteniyor olmasının Eskişehir ili ve ülkede on binlerce çiftçiye yapılan bir haksızlık olduğuna, bu adaletsizlikten derhâl dönülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eskişehir'imizde Emirler, Koyunlar, Orta, Fevziçakmak, Muttalip, Cumhuriyet, Osmaniye, Karahüyük mahallelerimizde çiftçilerimiz büyük sıkıntı yaşıyor. Devlet Su İşlerinden hiçbir hizmet almadıkları kuyuları için su faturaları gönderilmiş: Dekar başına 15 lira. Her çiftçiye en az 2 bin lira yeni fatura çıkarılmış. 2018 yılında AK PARTİ iktidarı sulama birliklerini kapatmak istediklerinde uyarılmıştık “Sulama birliklerine el koyuyorsunuz ama bundan sonunda çiftçimiz zarar görecektir.” demiştik. İşte, dediğimiz çıktı. DSİ'nin kayıtları, Türkiye'nin dört bir yanında Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı tüm çiftçilere hiçbir kontrol yapmaksızın, otomatik su faturaları göndermekte. Bunun adı “sorma, ver parası”dır. Bu kanun çıkmadan önce yıllarca hiç alınmamış böyle bir paranın şimdi isteniyor olması Eskişehir ve Türkiye'de on binlerce çiftçimize yapılan haksızlıktır. Çiftçinin zaten omzunda elektrik faturası var; gübre, tohum, mazot yükü var. Hesapsız kitapsız savurganlığınızın bedelini eli nasırlı çiftçinin sırtına yüklemekten artık vazgeçin. Çiftçilere yapılan bu büyük adaletsizlikten derhâl dönülmelidir.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

10.- *Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Peñçe Kartal-2 Harekâtı'nda şehit olan 3 asker ile teröristler tarafından kaçırılarak şehit edilen 13 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, Türk ordusunun önünde durabilecek ne bir terör örgütü ne de bir piyon güç olduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi teröristler için ne Kandil ne Sincar ne de Suriye'de buldukları hiçbir yerin artık güvenli olmayacağına ilişkin açıklaması*

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, 53 teröristin etkisiz hâle getirildiği Peñçe Kartal-2 Harekâtı'nda şehit olan 3 askerimiz ile teröristler tarafından kaçırılarak alçakça katledilen, şehit edilen 13 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Terör örgütü PKK'yı ve onun uzantılarını, destekçilerini şiddetle kınıyorum. Devletimiz gereken cevabı vermiştir, vermeye de devam edecektir.

Ülkemizin büyümesini, kalkınmasını ve bölgede lider ülke olmasını hazmedemeyenler ülkemizi zayıflatmak amacıyla başta PKK olmak üzere terör örgütlerini besleyenler şunu bilmelidir ki Türkiye artık eski Türkiye değil. Milletimizin bekası için Türk ordusunun önünde durabilecek ne bir terör örgütü ne de bir piyon güç vardır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi teröristler için ne Kandil ne Sincar ne de Suriye'de buldukları hiçbir yer artık güvenli olmayacak, onlara mezar olacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

11.- *Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, ülkenin büyümesini durdurmaya çalışanların, bu amaçla çok uluslu operasyonlara ortak olan herkesin kaybedeceğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşu ve milletin güçlü desteğiyle hem sınırlar içinde hem de sınır ötesinde terörle ve destekçileriyle mücadelenin sonuna kadar sürdürüleceğine, Gara şehitleri başta olmak üzere vatanın bekası uğruna canlarını feda eden tüm şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'nin büyümesini durdurmaya, yürüyüş temposunu düşürmeye çalışanlar, bu amaçla çok uluslu saldırılara ve operasyonlara ortak olan herkes kaybedecektir. Türkiye'yi durdurma hesaplarına inananlar Gezi'de, 17-25 Aralıkta, 15 Temmuzda kaybettiler; terörle içeriden vurmaya dönük bütün girişimlerde de kaybetmişlerdir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşu ve milletimizin güçlü desteğiyle hem sınırlarımız içerisinde hem de sınırlarımızın ötesinde terörle ve destekçileriyle mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz. Şehitlerimizin intikamını misliyle alarak terör örgütünün başını tamamen ezme boynumuzun borcudur.

Gara şehitlerimiz başta olmak üzere, vatanımızın bekası uğruna canlarını feda eden tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine sabır, milletimize başsağlığı diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

12.- *Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Irak'ın Gara bölgesinde terör örgütü tarafından şehit edilen Hüseyin Sarı'yı Kahramanmaraş Şehitliğinde defnettiklerine, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kahramanmaraş'ımız son bir haftada kurtuluşumuzun 101'inci yıl dönümünün gururu ile şehitlerimizin ve şehidimizin acısını bir arada yaşadık. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Hemşehrimiz Hava Savunma Uzman Çavuş Hüseyin Sarı 13 Ağustos 2015 tarihinde kendi düğünü için izin alıp Kahramanmaraş'a gelmek için birliğinden ayrılmıştır. Star Diyarbakır firmasına ait bir yolcu otobüsüne binmiş, Bingöl-Diyarbakır yolunda bölücü terör örgütü mensuplarının yol kesmesi sonucu kaçırılmıştır. 10/2/2021 tarihinde Irak'ın kuzeyi Gara bölgesinde başlayan Peñçe Kartal-2 Harekâtı'nda kontrol altına alınan bir mağarada alkonulan Hüseyin Sarı şehit edilmiştir. Dün kendisini Kahramanmaraş Şehitliği'nde defneyledik. Milletimizin asıl mücadelesi siyonist ve Haçlı ittifakıdır, gerisi onların piyonlarıdır.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

13.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, pandemi sürecinde en dertli kesimlerden olan esnafların başında elektronik ve bilgisayar sarf malzemeleri satan küçük esnaf olduğuna ve bunların devletten destek bekleediklerine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ziyaretlerine gittiğimiz esnafımıza bir dokununca bin ah iştıyorsunuz. En çok dertli olan esnafların başında elektronik ve bilgisayar sarf malzemeleri satan küçük esnafımız “Malzemeleri aldığımız yerler dolarla hatta bitcoinle fiyat veriyorlar, sattığımız maldan zarar ediyoruz, yerine mal koyamıyoruz.” diye sesleniyorlar. Anlayacağınız bu firmaların “Batılılar bizi kıskanmasaydı Nobel ödülü alacak...” “Faiz sebeptir, enflasyon sonuç.” teorisinden ve bu teorinin “Bir ülke en kısa sürede nasıl batılır?” sorusuna yanıt olan “Dolarla ne işimiz var?” uygulamasından haberleri yok. Evet, dolar düştü ama bu malzemelerde fiyatlar düşmedi. Şimdi, bu küçük esnafımız “Sesimizi AKP’ye duyurun; ya büyük teorilerini mal aldığımız ana firmalara ve bu ürünlerin geldiği ülkelere kabul ettirsinler ya da zararlarımızı karşılamak için bize destek olsunlar.” diyor.

BAŞKAN – Sayın Kavakcı Kan...

14.- İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın, Gara şehitlerinden Semih Özbey'in 2019 yılında ailesine yazdığı mektuba ilişkin açıklaması

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Gara şehitlerimizden Semih Özbey evladımızın 2019 yılında ailesine yazdığı mektuptan kesitler: “Aileme... Bu mektubun size ulaştırılıp ulaştırılmayacağını bilmeden yazıyorum. Bütün aile üyelerim, umarım hepiniz iyisinizdir. Beni soracak olursanız iyi olmaya çalışıp kavuşacağımız gün için sabrediyorum. Bu mektubuma sizin tarafınızdan cevap verme imkânı verilir mi verilmez mi, bilmiyorum ama ben yine de yazıyorum. ‘Ben buradayım, sağım, ölmedim, yaşıyorum.’ demek için yazıyorum. Üzülmeğin ve umudunuzu hep taze tutup koruyun. Dışarıda normal hayat seyrinde devam ediyor, bunun farkında ve bilincindeyim. Ben buradayım diye kendinizi hayattan soyutlamayın, uzak tutmayın; hayatın normal akışına ve seyrine uyun istiyorum. Anne ve babamın ellerinden ve kardeşlerimin yanaklarından öperim. Büyük küçük herkese selam söylüyorum, Allah’a emanet olun.”

Allah rahmet eylesin.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

15.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Irak'ın Gara bölgesinde PKK tarafından 13 kişinin şehit edildiğine, teröre destek veren ve ses çıkarmayan herkesin bu cinayete ortak olduğuna, PKK terör örgütüne ve destekçilerine karşı verdikleri mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceklerine ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Meclisin açılışında yapmış olduğunuz konuşmadan dolayı sizlere özellikle teşekkür ediyor ve o metni milletin hislerini yansıttığı için de ayrıca kabul ettiğimizi ifade ediyorum.

Irak'ın Gara bölgesinde alçak terör örgütü PKK tarafından 13 masum kardeşimiz şehit edilmiştir. Bu eylem hain terör örgütünün gerçek yüzünü bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Terör örgütü PKK alçaklıkta sınır tanımayacağını bir kez daha tüm dünyaya ilan etmiştir. Teröre destek veren ve ses çıkarmayan herkes bu kanlı cinayete ortaktır. Tüm ülkeler “ama”sız, “fakat”sız “lakin”siz teröre ve terörizme tavır koymalıdır. Terörün her türlüsünü lanetliyorum. PKK terör örgütünü kınamayan kesimleri de şiddetle kınıyorum. PKK terör örgütü akıttığı kanda boğulacaktır. Kalleş PKK terör örgütüne ve onların destekçilerine karşı verdiğimiz mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceğiz. PKK hain terör örgütü tarafından alçakça şehit edilen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çalık? Öznur Hanım yok.

Sayın Girgin...

16.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, çiftçilerin desteklerinin bir an önce ödenmesini beklediğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarım Bakanına çiftçiden mektup: “Muğla ili Mentеше ilçesinde hayvancılık yapmaktayım. Tarım Bakanı ‘Temmuz, ağustos ve eylül ayı çiğ süt destekleme primi ekim ayında yatacak.’ dedi ama sadece temmuz ve ağustos yattı. ‘Eylül, ekim, kasım aylarının süt primleri Ziraat Bankası hesaplarına 12 Şubatta saat 18.00’de yatacak; silaj ve yulaf, arpa ve dane mısır desteklemeleri de 12 Şubatta yatacak.’ dedi ama bugüne kadar hiçbir prim desteklerimiz yatmadı. 1 litre sütü 2 lira 80 kuruş olarak Bakan açıkladı. Biz sütlerimizi 2 lira 50 kuruştan veriyoruz. 1 çuval süt yemi 140 lira, 1 kilo saman 1 lira. 1 kilo sütle 1 kilo yem alamıyoruz, derdimiz büyük, çaremize destek yok. Bir an önce çiftçinin destekleri ödensin, çiftçiyle dalga geçmesinler, perişanız perişan.”

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

17.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, 16 Şubat 1969 günü İstanbul Taksim Meydanı'nda 6'ncı Filo'yu protesto eden devrimci gençlerin saldırıya uğramasının üzerinden elli iki yıl geçtiğine, o saldırı sırasında Taksim Meydanı'nda öldürülen Ali Turgut Aytaç ve Duran Erdoğan'ı bir kez daha saygıyla andığına ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet, tüm milletimize başsağlığı diliyorum.

ABD'yi konuştuğumuz bu dönemde 16 Şubat 1969 günü İstanbul Taksim Meydanı'nda 6'ncı Filoyu protesto eden devrimci gençlerin ABD emperyalizminin uşaklığını yapan bir grup tarafından saldırıya uğramasının üzerinden elli iki sene geçti. O gün vatan toprağını ABD'ye peşkeş çekmek isteyenlere karşı onurlu bir mücadele sergileyen Cumhuriyet Halk Partisi bugün de aynı kararlıkla mücadelesine devam ediyor. Bizler o gün de ABD emperyalizmine karşıydık bugün de karşıyız. O gün devrimci gençlere saldıranların bugünkü temsilcilerini de çok iyi tanıyoruz. Elli iki sene önce Taksim Meydanı'nda kalleşe öldürülen Ali Turgut Aytaç ve Duran Erdoğan'ı bir kez daha saygıyla anıyor, sözlerimi büyük usta Ruhi Su'nun şu dörtlüğüyle bitiriyorum: “Bu meydan kanlı meydan/Ok fırladı çikti yaydan/Kalkın ayağa kalkın/Biz şehirden siz köyden.”

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Nereye gideceğiz?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Nereye gideceğiz?

BAŞKAN – Sayın Çelik...

18.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, kaçırılan ve Irak'ın Gara bölgesinde öldürülen şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşuyla en kısa sürede terör belasından kurtulacağına ilişkin açıklaması

SABAHAT ÖZGÜRSOY ÇELİK (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pençe Kartal-2 Operasyonu'nun yapıldığı Irak'ın kuzeyindeki Gara bölgesinde alçak terör örgütü PKK tarafından kaçırılarak alıkonulduktan sonra 13 canımız haince şehit edildi.

PKK'ya “terörist” diyemeyen kim varsa alçaktır, kalleştir, haindir. Şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet; ailelerine, aziz milletimize başsağlığı, sabır ve metanet diliyorum.

Kahraman şehitlerimizi ülke ve millet olarak asla unutmayacağız. Sayın Cumhurbaşkanımızın kararlı duruşu, milletimizin feraseti, askerî güçlerimizin kararlı duruşuyla inşallah en kısa sürede terör belasından kurtulacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Eronat...

19.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, "Hangi AK PARTİ milletvekilinin çocuğu bedel ödedi bu ülkede?" diye soran Kemal Kılıçdaroğlu'na 1 şehit annesini Mecliste az mı bulduğunu sorduğuna ilişkin açıklaması

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu bugün "Hangi AK PARTİ milletvekilinin çocuğu bedel ödedi bu ülkede?" diye sormuştur. Oğlu PKK tarafından şehit edilmiş bir anne olarak 2 dönemdir Gazi Meclisimizde görev yapmaktayım.

Sayın Kılıçdaroğlu benden habersiz olacak kadar Meclisten kopuk mudur yoksa siyasetten uzak mıdır yoksa bir şehit annesini Meclise az mı bulmaktadır? Ayrıca Diyarbakır'da Dicle İlçe Başkanımız Deryan Aktert birkaç yıl önce şehit edilmiştir. Yine, Lice İlçe Başkan Yardımcımız Orhan Mercan şehit edilmiştir. Bakın, şu haber portalını da göstereyim: "PKK yedi yılda 37 AK PARTİ'liyi şehit etmiştir."

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Öçal...

20.- Kahramanmaraş Milletvekili Habibe Öçal'ın, PKK tarafından yıllardır alıkonan 13 vatandaşın katledildiğine, terör örgütü adına hâlâ siyasi tehdit dilinden vazgeçmeyenlerin de büyük bedel ödeyeceğine, bu ilişkileri açık etme ve terör örgütlerinin belini kırma gayretinden asla vazgeçmeyeceklerine ilişkin açıklaması

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pençe Kartal-2 Harekâtı kapsamında yapılan operasyonlarda terör örgütü PKK yıllardır alıkoymuştu 13 vatandaşı kalıŸe katletmiştir. Şehit olan vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Türkiye'nin sadece terör örgütleriyle değil, demokratik siyasetin arkasına sığınarak teröre destek veren, paravanlık yapan ve kirli ittifaklarla terörü meşrulaştıran, normalleştiren kişi ve siyasi partilerle de mücadelesi sürecektir. Terör örgütü adına hâlâ siyasi tehdit dilinden vazgeçmeyenler de büyük bedel ödeyecektir. Terörle mücadele, teröre destek veren, kendine alan açmaya çalışan sivil görünümli kurum, kuruluş ve piyonlarıyla da sürecektir. Biz bu kirli ilişkileri açık etme ve terör örgütlerinin belini kırma gayretinden asla vazgeçmeyeceğiz. Büyük ve güçlü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 1'inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru ve cevap işleminin tamamlanmasına kadar, 17 Şubat 2021 Çarşamba günkü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 17 Şubat 2021 Çarşamba günkü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde, 18 Şubat 2021 Perşembe günkü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 23 Şubat 2021 Salı günkü birleşiminde gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında bulunan 200, 199 ve 159 sıra sayılı Meclis

Araştırması Komisyonu raporlarının görüşmelerinin yapılması, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşma sürelerinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi ve bu birleşimde Meclis araştırması komisyonu raporlarının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 24 Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 25 Şubat 2021 Perşembe günü birleşiminde Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak olan bir üyelik için seçim yapılması ve bu birleşiminde 204 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi, 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi

16/2/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/02/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince, grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

Tokat

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündeminin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 1'inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

16Şubat 2021 Salı günü (bugün) birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru ve cevap işleminin tamamlanmasına kadar,

17Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde, 18 Şubat 2021 Perşembe günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

23Şubat 2021 Salı günü birleşiminde Gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında bulunan 200, 199 ve 159 sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonu raporlarının görüşmelerinin yapılması, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşma sürelerinin en fazla iki konuşmacı tarafından kullanılabilmesi ve bu birleşimde Meclis araştırması komisyonu raporlarının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

24Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

25Şubat 2021 Perşembe günü birleşiminde Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak olan bir üyelik için seçim yapılması ve bu birleşiminde 204 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, çalışmalarını sürdürmesi;

250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması,

Önerilmiştir.

250 sıra sayılı Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri
Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
(2/3346)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 23'üncü Maddeler	23
2. Bölüm	24 ila 44'üncü Maddeler	21
	Toplam Madde Sayısı	44

BAŞKAN – Öneri üzerinde ilk söz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, gruplar olarak bir mutabakatımız var. Bugünkü gündemde Sayın Grup Başkan Vekilleri her birisi konuştu. Burada söz alıp da bugünkü gündemi konuşmadan olmaz ama Sayın Bakanlar gittikten sonra da o konuya dâhil olmak olmaz. Ben de o konuda herhangi bir şey söylemeyeceğim. Bunu Türkiye kamuoyu önümüzdeki süreçlerde zaten uzun uzun tartışacak.

Söz alma sebebim, Sayın Eronat'ın Sayın Genel Başkanımızın grup konuşmasıyla ilgili kullandığı ifadeler üzerinedir. Sayın Eronat'ın konuşmanın tümüne hâkim olmadığı anlaşılıyor; belki duydu, belki sadece bir cümle söylendi kendisine. Sayın Genel Başkanımız, Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın, şehit annesiyle yaptığı görüşme sırasında, oğlunun şehitlik mertebesine erişmesine ilişkin başlayan, ona ilişkin Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kullandığı bir ifadeden devam ederek “Neden Recep Tayyip Erdoğan'ın çocuklarının biri bedelli askerlik yapmıştır, diğeri hekim kararıyla askerlik yapmamıştır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Hep ölenler garibanlardır. Hangi AK PARTİ milletvekilinin çocuğu böyle bir bedel ödemiştir? Hep şehitliği övüyoruz ama işin bu tarafını hiç düşünmüyoruz.” demiştir.

Sizin durumunuz hepimizi üzen, zamanında hepimizin üzüldüğü, ağladığı bir durumdur ama Sayın Genel Başkanımız sizin çocuğunuzun PKK tarafından yapılan bir saldırıda katledilmiş olmasıyla uzaktan yakından ilişkisi olmayan bir konudan bahsetmektedir. Meselenin kendisi budur. Sayın Genel Başkanımız... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hepimizi kastetti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar...

BAŞKAN – Orada açıklama yapıyor, arkadaş, bekleyin ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen de çıkar dersin ki: “Benim çocuğum askerliğini Kuzey Irak’ta yapıyordu, şehit oldu, şu tarihte de cenazesi oldu.” Sayın Genel Başkan milletvekilleri üzerinden bunu söyledi, Sayın Eronat’ın bir terör saldırısı.

Ayrıca “Bugüne kadar 36 AK PARTİ’li şehit edilmiştir.” diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Asla ve asla bunu kabul edilebilir bulmuyoruz. Şehidin partisi olmaz, şehitler hepimizin şehitleridir; parti, ayırma işidir, şehidin partisi olmaz.

Ayrıca, PKK terör örgütü Artvin Şavşat’ta Sayın Genel Başkanımıza kurşun sıktı, bir askerimiz şehit oldu. IŞİD terör örgütü bomba doldurduğu bir minibüsle Genel Başkanımıza saldırıyordu, Süleyman Soylu açıkladı “Türk polisi yakaladı.” diye. Bu konuda Sayın Genel Başkanımızı eleştirmeye kalkmadan önce bu gerçeklikleri bir hatırlamakta fayda var.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

22.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, televizyon kanallarının Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın kendilerine atfen söylediği sözleri yayınladığına, bunu talihsizlik olarak gördüğüne, kendilerinin tarafının hukuk, insan hakları, barış, özgürlük ve adalet olduğuna, Meclis Başkan Vekillerinin hiçbirisinin bu yönlü açıklamalarını asla kabul etmeyeceklerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu görüşme sırasında söz istemiştim ama siz süreci devam ettirmek istediniz, o yüzden ısrar etmedim. Ancak şu anda bütün kanallar özellikle Meclis Başkan Vekili olarak sizin bize atfen söylediğiniz sözleri yayınlıyor. Açıkçası bunu çok büyük bir talihsizlik olarak görüyoruz. Şahsınız değil hedefim ama siz söylediğiniz için söylüyorum. Orada oturduğunuz koltuk, bu İç Tüzük’e ve Anayasa’ya bağlı olarak siyaset yapmanızı gerektiren ve taraflı olmanızı engelleyen bir koltuktur. Tabii ki siyaset yapma hakkınız vardır. Yani o koltukta oturamazsınız, genel başkan olursunuz, grup başkan vekili olursunuz ya da başka bir sıfatla istediğiniz siyasi değerlendirmeyi yaparsınız. Ancak yani siz “Bizim tarafımız burasıdır.” Dediniz; bizim tarafımızı da söylemek isterim, yani bu sizin konuşmanızı köpürte köpürte yayan kanallara atfen söylüyorum. Bizim tarafımızı kürsüden söyledik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir daha Sayın Başkan, tarafımız şudur: Bizim tarafımız hukuktur, bizim tarafımız insan haklarıdır, bizim tarafımız barıştır, bizim tarafımız özgürlüklerdir, bizim tarafımız adalettir ve adalet talebimiz herkes içindir. Bu yönüyle, yani Meclis Başkan Vekillerimizin, siz de dâhil hiçbirisinin bu yönlü açıklamalarını asla kabul etmeyeceğimizi, İç Tüzük’e en başta bizlerin, Grup Başkan Vekillerinin ve Meclis Başkan Vekilinin uyması gerektiğini önemle belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Meclis Başkan Vekili olarak herhangi bir Grup Başkan Vekiliyle polemige girmek niyetinde olmadığına ancak 13 vatandaşın beş altı yıl önce kaçırıldığına, onlara sıkılan kurşunun milletin merhametine, sevgisine ve kardeşliğine sıkıldığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Burada, esasında Meclis Başkan Vekili olarak herhangi bir Grup Başkan Vekiliyle polemige girmek niyetinde değilim ancak 13 vatandaşımız, beş yıldır, altı yıldır kahpece, alçakça, evine giderken, düğüne giderken, bayrama giderken kaçırılmış; bağrımız yanmış. Burası Gazi Meclis, bu Meclisi, bu devleti kuran Mustafa Kemal'in kurduğu bir irade ve bu irade şu anda bir şeyle karşı karşıya. Ben her zaman bir şey söylüyorum: Sıkılan kurşun, milletin merhametindedir, sevgisindedir, kardeşliğindedir. 13 vatandaşımız elleri bağlı, kafasına arkadan kurşun sıkılmış; Meclis Başkan Vekili olarak ben 1 milyon sefer tarafım onlardan dolayı, devletin tarafıyım. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, siz tarafsınız ama siz bir partiyi hedef gösteremezsiniz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK parti mi ya! “PKK parti değil.” de!

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 1'inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi, Genel Kurulun 16 Şubat 2021 Salı günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru ve cevap işleminin tamamlanmasına kadar; 17 Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar; 17 Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde, 18 Şubat 2021 Perşembe günü birleşiminde 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar; 23 Şubat 2021 Salı günü birleşiminde gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan 200, 199 ve 159 sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonu raporlarının görüşmelerinin yapılması, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşma sürelerinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi ve bu birleşimde Meclis araştırması komisyonu raporlarının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar; 24 Şubat 2021 Çarşamba günü birleşiminde 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar; 25 Şubat 2021 Perşembe günü birleşiminde Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak olan bir üyelik için seçim yapılması ve bu birleşiminde 204 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi, 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır, oylamaya sunamayız Başkanım.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır! Söz talepleri varken nasıl oylamaya sunacağız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Daha söz talebi var ya!

BAŞKAN – Daha önce verdiğiniz bilgi çerçevesinde...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, AK PARTİ grup önerisinde söz talebimiz olduğunu söyledik.

BAŞKAN – Arkadaşlar yanlış değerlendirdiler.

Öneri üzerinde ikinci söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Özgür Özel...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Zengin'in de...

BAŞKAN – Oluç Bey vazgeçti zannediyorum, onun için okudum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz de vaz mı geçtiniz?

İSMET YILMAZ (Sivas) – Siz de geçersiniz.

BAŞKAN – Çekiliyor diye bildiğim için...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, diğer gruplar çektiyse ben de çekiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, çekiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özkan Bey, önemli galiba, sizin bir talebiniz var.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Gara'da şehit olan asker, polis ve vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı basın açıklamasında CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na Uşak iliyle ilgili atıflarda bulunduğuna, her zaman halkın ve esnafın yanında olduklarına ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gara'da şehit olan asker, polis ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum ve tüm terör örgütlerini lanetliyorum.

AK PARTİ Uşak Milletvekili Sayın Güneş dün yaptığı basın açıklamasında Sayın Genel Başkanımıza Uşak'la alakalı atıflarda bulunmuş. Sayın Genel Başkanımız ve biz, esnafımızın ve halkımızın iyi ve kötü gününde her zaman yanındayız. Genel Başkanımız çok yakında, mart ayı içerisinde Uşak'ta olacaktır, esnafımızı ve vatandaşlarımızı ziyaret edecektir. Sayın Güneş, siz de Genel Başkanınızı Uşak'a getirin, esnafı ve vatandaşı ziyaret ettirin bir de görelim. Gerçekten, esnafın durumunu Genel Başkanımıza gösterebiliyorsanız, çağırın, Genel Başkanınızı Uşak'a getirin ve ziyaret ettirin diyorum. Ben, bunun özellikle altını çiziyorum. Biz, her zaman Genel Başkanımızla halkımızın ve esnafımızın yanındayız diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, satışta var.

BAŞKAN – Ne diye satışta...

Bir bakayım, bir bakayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) ÖNERGELER**

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, (2/2361) esas numaralı 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/109)

19/2/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair vermiş olduğum Kanun Teklifi'min (2/2361) İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını saygılarımla arz ederim.

Oya Ersoy

İstanbul

BAŞKAN – Özgür Bey, isterseniz söz vereyim ben size, demin göremedim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, ALS hastalığıyla ilgili Meclis Araştırması Komisyonu Raporunun görüşülmesinin son derece önemli olduğuna, bu rapor görüşüldükten sonra ülkede ALS hastası çocuk doğmasını diye belki anne babaya test yapılmaya başlanabileceğine, raporun görüşülmesinin gelecek haftadan daha ileriye ötelenmemesini beklediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, grup önerisinde diğer mevkidaşlarımız söz haklarını çekince biz de çektik. Söyleyeceğim şudur, önemli bir noktayı hatırlatmak istiyorum: Hepimizin üzüldüğü, rahatsız olduğu bir nokta var; ALS hastaları, hep gündemde, hepimiz rahatsız oluyoruz. Sayın Sağlık Bakanının bir değerlendirmesi oldu, o aileleri üzdü. Ama mesele bu Meclis tarafından geçtiğimiz yıl enine boyuna tartışıldı. Mesela, Meclisin hazırlamış olduğu bu araştırma komisyonu raporunda çiftlere evlenmeden önce ALS testi yaptırmak gibi çok ucuz bir şeyin birkaç yıl sonra artık ALS hastası çocukların doğmamasını sağlayacağını öneriyor; çok basit bir şey. Bu görüşülecekti, biraz önceki AK PARTİ grup önerisiyle -geçen hafta bunun görüşüleceğine söz verilmişti- bu gelecek haftaya bırakıldı; bunu bilelim. Bugünkü gündemi çok önemsiyor olabiliriz ama bu gelecek haftaya kaldı. Birazdan bunu görüşecektik. Bu konu çok hassas.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kürsüye çıksaydık eğer bunu anlatacaktım. Geçen hafta biz... Bu ALS hastaları, otizm ve diğer gelişim bozukluklarıyla ilgili Meclis Araştırması Raporu görüşülmeden ilgili bakanlıklara yollanamıyor. Bugün oy veren arkadaşlara, bunu gündemin gerisine atıp kanunu öne alan arkadaşlara bu araştırma raporunu emanet ediyoruz. Gelecek hafta bunun görüşülmesi son derece önemlidir. Bu görüşüldükten sonra, Türkiye'de ALS hastası çocuk doğmasını diye belki anne babaya test yapılmaya başlanabilir, bu konu çok hassas. Biraz önce grup önerisini geçirdiniz, eyvallah; önemli görüyorsunuz, eyvallah ama sizlere emanet ediyoruz, bunun gelecek haftadan daha geriye kalmamasını bekliyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Haftaya görüşeceğiz.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) ÖNERGELER (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, (2/2361) esas numaralı 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/109) (Devam)

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili Oya Ersoy konuşacaktır.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle konuşmama başlamadan önce Gara'da katledilen yurttaşlarımızın ailelerine, Balıkesirli hemşehrilerime ve halkımıza başsağlığı diliyorum.

Şimdi, bu kanun teklifimin amacı, pandeminin, zamların, işsizliğin ve ücretsiz izinlerin kuşatması altındaki halkımızın, yaşam mücadelesi veren halkımızın, milyonlarca hanenin en temel yaşamsal ihtiyaçlarından KDV'nin kaldırılmasını istemek. Şimdi, kanun teklifini verdiğim zaman yani 2019 yılının Eylül ayında 4 kişilik ailenin açlık sınırı 2.064 lira. Bugün ne? Bugün 2.652 lira. Peki, yoksulluk sınırı ne? 6.724 liradan çıkmış bugün 8.638 liraya. Yani bir ailenin gıda harcamasıyla birlikte asgari harcamalarını, giyim, konut, kira, elektrik, doğal gaz, yakıt, su, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri zorunlu harcamalarını yapmak için asgari olarak elde etmesi gereken gelir 8.638 lira. İnsanca bir yaşam için en asgari tutar budur. Oysaki milyonlarca yurttaş 2.825 lira asgari ücretle açlık sınırının altında yaşıyor.

Bir yılda ekmek, un, bulgur, makarna fiyatlarındaki artışa baktığımızda yüzde 23,4. Bütün gıda artışlarını vermeyeceğim ama -zaman kısıtlı- sadece gıda fiyatlarına gelen artış yüzde 28,6. Peki, iktidarın çözümü ne? Otobüs üzerlerinden halkın üzerine çay atmak, "Açım." diyeni susturmak. Bir de kaynaklarının yüzde 83'ünün İşsizlik Sigortası Fonu'ndan oluştuğu o "Sosyal Koruma Kalkanı" adı verdiği kalkanlarda onların propagandasını yapmak.

Bir de yandaş gazeteciler var, onların halka tavsiyeleri var: Marketlere giderken tok gidin, sepetinizi büyük almayın, şarküteri reyonunun önünden geçerken burnunuzu kapatın gibi. Aynı yandaş medyanın bir yandan da sabah akşam ekonomideki büyümeden, işsizliğin azalmasından, bu gibi masallardan bahsettiğini biliyoruz. Ama masalların arka sayfasına baktığımızda, İstanbul Zeytinburnu'nda 1,5 yaşındaki çocuğunu komşusuna bırakarak intihar eden anne babanın haberi var ve çözümsüzlük içinde sadece geçen hafta Kocaeli'de 7 tane intihar vakası var.

Sayın milletvekilleri, gelin, bu kanun teklifini bu Meclisten çıkaralım. Elektrikten suya, iletişimden gıdaya kadar halkın en temel yaşamsal ihtiyaçlarından KDV'yi kaldıralım. Sermayenin talebiyle, salt onlar kârına kâr katsın diye KDV indirimlerini Mayıs 2021 yılına kadara uzattınız ya, gelin, bu indirimleri halktan sakınmayalım.

Bakın, mesela kısa bir örnek, çok küçük bir örnek: Ankara'da bugün itibarıyla kış ayında 4 kişilik bir ailenin ortalama doğal gaz faturası 500 lira, elektrik faturası 200 lira, su faturası 100 lira yani toplamı 800 lira ve bunun 140 lirası KDV olarak alınıyor. Şu kara kışta, pandemi belasının ortasında, işsizlik almış başını gitmiş, ücretsiz izne çıkanlar açlığa mahkûm olmuşken devlet her konutun zorunlu ihtiyaçlarından 140 lira vergi alıyor. Bu adaletsizliktir, bu vicdansızlıktır. Bir de bunun gıdası var, kirası var, ulaşım ve iletişim harcamaları var. Hâlihazırda yurttaşların gelirini dikkate almadan herkesten aynı oranda dolaylı vergiler alınıyor. Bir kere bu zaten adaletsizdir, bir de üstüne üstlük bunun zorunlu ihtiyaç maddelerinden alınması adaletsizliği büyötmektedir.

Bu ülkede, çok bahsedildi, pandemi koşullarında bile, sokağa çıkma yasaklarında 5 şirkete köprüler, otoyollar vesaire için milyarlarca lira ödediniz. Yine, ben bu teklifi verdiğim günden itibaren bu Meclisten, defalarca, sermaye lehine vergi indirimleri, imtiyazları vesaire çıktı. Gelin, bu sefer halk yararına bir şey yapalım ve bu halkın tercihi, bu halkın yaşaması için bu yasayı bu Meclisten çıkaralım.

Bakın, DİSK, geçen hafta Mecliste grubu olan tüm partileri ziyaret etti ve asgari ücretin tümüyle vergiden muaf tutulması ve asgari ücrette prim desteği sağlanmasını istedi. Bu ne demek biliyor musunuz? Mecliste yapılacak tek bir yasayla bütün işçi ücretlerinin pandemi döneminde 750 lira artması demek. Bu konu da acilen Meclis gündemine alınmak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayınız.

OYA ERSOY (Devamla) – Buradan bir kez daha uyarım istiyorum: Unutmayın, ne yaparsanız yapın yoksulluğu gizleyemezsiniz, yoksulluğu hiçbir hamaset örtemez ve TBMM çatısı altında kalkan ellerin, birazdan kalkacak ellerin görüntüsünü halkın hafızasından asla ve asla kaldıramazsınız. Baskı ve zor aygıtlarını kullanıp “Açım.” diyen milyonları hapse atamazsınız ama bugün bir karar vererek pandemi döneminde her haneye en az 140 liralık bir nefes verebilirsiniz diyorum, tercih sizin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3346) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 250 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Abdul Ahat Andıcan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Andıcan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

(x) 250 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Gara’da kaybettiğimiz şehitlerimiz için Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Bugünkü konuşmada, iktidarın yanlış ve basiretsiz kararları ve uygulamalarıyla ülkemizin bugün karşı karşıya bırakıldığı önemli bir konuyu gündeme getirmek istiyorum: S-400 meselesi. “S-400, tarihimizin en önemli anlaşmasıdır, millî güvenliğimizin garantisidir, beka meselesidir, egemen bir ülke olarak verdiğimiz karardır; kimse karışamaz, kimseden izin alacak değildir.” Bütün bu sözler Sayın Cumhurbaşkanına aittir. Böylece, sıradan bir hava savunma sistemi olan 2 bataryalık S-400 yüz yıllık Türkiye Cumhuriyeti tarihinin egemenlik ve bağımsızlık sembolü hâline dönüştürülmüştür. S-400 konusunda aykırı düşünenler veya farklı değerlendirme yapanlar ise neredeyse “vatan haini” ilan edilmiştir.

14 Temmuz 2019 tarihli basın toplantısında Sayın Cumhurbaşkanı bir soruya karşı “Türkiye’de millî duruş ve yerli duruş sergileyenler olduğu gibi, millîlikten ve yerlilikten uzak olanlar da var. Bunlar âdeta ülke içinde, Gazi’nin geçmişte söylediği gibi, ihanet şebekeleri. Bu ihanet şebekeleri bugün olduğu gibi yarın da olacak.” diye cevap veriyor yani S-400’ü eleştiriyorsanız hainsiniz. Böylece konu etrafında toksik bir ortam yaratılıyor. İktidar bütün bu dönem boyunca birçok gerçek dışı iddia gündeme getirerek toplumda ciddi bir algı oluşturuyor. İktidarın ilk gerçek dışı iddiası “ABD Patriot vermedi, onun için S-400 aldık.” iddiasıdır.

Değerli milletvekilleri, 2013 yılında Savunma Sanayiinin açtığı ihalede Çin, 3,5 milyar dolar fiyatla ve yüzde 28 katkı payıyla ilk sırayı almıştır; ikinci sırada Fransa-İtalya ortak yapımı SAMP-T füzesi 4,4 milyar dolar ve yüzde 10 yerli katkı payıyla; üçüncü sırada ise Amerika’nın Patriot füzesi 4,5 milyar dolar fiyat ve yüzde 8 yerli katkı payıyla yer almıştır ihale sonucu. Rus Antey füzeleri ise hem fiyatı nedeniyle hem yerli katkı payı vermedikleri için ihaleden elenmişlerdir. Çin dışında hiçbir ülke Türkiye’ye teknoloji transferi yapma konusunda söz vermemiştir. Yerli katkı payı diye tanımlanan şey de füzelerin araç, taşıt, rampa gibi giderleridir.

Türkiye ilk üç ülkeye, yeniden teklif verin diye bir yıllık bir süre tanır, 31 Ocak 2014 tarihli toplantıda da icra kurulu ihaleyi sonlandırır ve Çin füzelerinin tercih edildiğini söyler. Bu tercih NATO ve Amerika Birleşik Devletleri’nde büyük bir infial yaratır, bunun üzerine Türkiye geri adım atar; dönemin Başbakanı Davutoğlu, Türkiye’nin kendi füze sistemlerini üretmeye karar verdiğini ilan ederek Çin’le anlaşmadan çekilir. Görüldüğü gibi “ABD Patriot satmadı, onun için S-400 aldık.” iddiası içi boş bir iddiadır. İkinci algı yaratma olayı da “Türkiye’nin S-400’lerden başka seçeneği yoktu. Rusya S-400’ler için ortak üretim garantisi verdi, o nedenle aldık.” iddialarıdır. Bu hikâye Rus uçağının düşürülmesiyle, 2015’te başladı değerli milletvekilleri. Hatırlayın, dönemin Başbakanı ve Cumhurbaşkanı “Emri ben verdim, sen verdin.” diye bir yarış içerisine girdiler o dönemde. Bu olay üzerine Rusya Türkiye’ye karşı bir ticaret ve turizm ambargosu başlattı. Olaydan sekiz ay sonra, 27 Haziran 2016 günü Cumhurbaşkanı Erdoğan Rusya’dan özür dileyince ilişkiler yeniden başlatıldı fakat aynı yılın kasım ayında yani beş ay kadar sonra Millî Savunma Bakanı Fikri Işık Rusya’dan S-400’ler alınması konusunda görüşmelere başlandığını söyledi. Buradan ortaya çıkan sonuç şudur değerli milletvekilleri: Rusya’dan S-400 alımı, Rus uçağının düşürülmesi sonrasında ortaya çıkan probleme karşı verilmiş bir ödünden başka bir şey değildir. Anlaşma ihalesiz yapıldığı ve şartları da açıklanmadığı için ortak üretim konusu açığa çıkmamıştır ama yandaş medya ve iktidar borazanları S-400 konusunda ciddi bir yerli üretim olayının olacağını, ortak teknoloji olacağı iddiasını popülerleştirmişlerdir ve halkta böyle bir algı oluşturmuşlardır. Fakat füzelerin tesliminden sonra Sayın Cumhurbaşkanının ortak üretim konusunda verdiği bir cevabı hatırlatmak istiyorum: “Sayın Putin’le yaptığım görüşmede de ortak

üretim konusunda hassasiyetle durduk. Hatta, biz bu sürecin arkasından S-500 olayında ortak üretim gerçekleştireceğiz.” diyor. Buradan çıkan basit sonuç şudur: Demek ki S-400 olayında bir ortak üretim söz konusu değildir. Ve değerli arkadaşlar, S-400 dışında bir seçenek olmadığı iddiası da koskoca bir yalandır. Nereden anlıyoruz bunu? S-400 alım anlaşmasının yapıldığı 12 Eylül 2017 tarihinden bir ay sonra, alım anlaşması imzalandıktan bir ay sonra Fransa, İtalya ve Türkiye Dışişleri Bakanları bir araya gelmişlerdir 8 Kasım 2017 tarihinde ve NATO sistemleriyle uyumlu bir ortak savunma sistemi üretimi için ortak niyet beyanı imzalamışlardır.

Ardından 5 Ocak 2018 günü, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, Fransa ziyareti sırasında, Fransa-İtalya ortak yapımı SAMP-T füzelerini -bu füzelerin ihalede ikinci sırada olduğunu hatırlatmak istiyorum- üreten EUROSAM ile Türk savunma sanayi şirketleri ASELSAN, ROKETSAN arasında ortak füze üretimi anlaşması konusunda anlaşma imzalıyor; bizzat Sayın Cumhurbaşkanının varlığında yapıyor bu. Bu antlaşmaya göre Fransa, İtalya’ya ve Türkiye’nin ortak olduğu bu hava sisteminin üretilmesi 2020 yılında başlayacaktır, bu anlaşma hâlen kâğıt üzerinde yürürlüktedir arkadaşlar. Burada önemli olan nokta, S-400 anlaşması imzaladığı dönemde NATO ile sorun yaratmayacak savunma sistemleri, özellikle de ortak üretim yapabilme imkânının var olduğudur yani iktidar, başka seçenek olmadığı için S-400 aldığı iddiasını içi boş olarak gündeme getirmiştir, algı yaratmak için.

Bir diğer S-400’lerle ilgili iktidar iddiası da Yunanistan’ın S-400’ü aldığı, Rusya’dan aldığı iddiasıdır ve yine Sayın Cumhurbaşkanı “Yunanistan’ın S-400 alması NATO tarafından nasıl karşılandı?” gibi bir soruya diyor ki: “Yıllar önce Yunanistan S-300 aldı Rusya’dan, herhangi bir uygulama yaptınız mı? Yapmadınız. Şimdi de biz aynı ülkeyle yani Rusya’yla S-400’le ilgili bir anlaşma yaptık.”

Değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanının bu ifadeleri gerçeği yansıtmıyor. S-300 füzelerini 1997’de Rusya’dan satın alan Güney Kıbrıs Rum Cumhuriyeti’dir. Daha sonra Türkiye’nin “Eğer bu füzeleri konuşlandırırırsanız bunları imha ederim.” baskısı üzerine Yunanistan’a bir anlaşmayla devredilmiştir, Yunanistan da onu Girit’te depolara koymuştur, hâlen Girit’te depolarda yatmaktadır.

Şimdi, dolayısıyla, Türkiye’den önce Yunanistan’ın böyle bir uygulama yaptığı gerçek değildir. Ayrıca, Bulgaristan’da ve Slovakya’da S-300 füzelerinin var olduğu söyleniyor; doğrudur, Sovyetler Birliği döneminde imal edilen S-300 füzelerinin Sovyetler Birliği döneminde bu ülkelere verilmesidir. Dolayısıyla, bu ülkeler 2004’te NATO’ya girmişlerdir. Sonuç, hiçbir NATO üyesi, hiçbir NATO üyesi Rusya’dan S-400 almamıştır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir başka konu da, iktidarın, bu S-400’lerle ilgili Türkiye’ye uygulanan yaptırımları ve bunların sonuçlarını asla değerlendiremediğini gösteren bir açıklamada bulunmak istiyorum. Değerlendiremedi, yanlış okudu. Sayın Erdoğan 14 Temmuz 2019 Pazar günü yani S-400’ler Türkiye’ye teslim edildikten iki gün sonra, teslim edilmeye başladıktan iki gün sonra Vahdettin Köşkü’nde basın toplantısı yapıyor ve söylediği şeyler basitçe şunlar:

1) “Başkan Trump’ın altındakiler ile yani ABD’deki diğer güç odakları ile Başkan Trump aynı düşüncede değil.” diyor.

2) “Başkan Trump’ın CAATSA yaptırımlarından feragat etme ve erteleme yetkisi var.” diyor.

3) Trump’ın CAATSA yaptırımları diye imzaladığı bu yasanın Türkiye ile Rusya arasındaki S-400 anlaşmasından, Türkiye’nin S-400’leri almasından sonra olduğunu söylüyor. Yani “Trump anlaşmayı daha sonra imzalamıştır dolayısıyla bizim bu S-400 alımımız Amerikalıların CAATSA yaptırımlarına girmez.” diyor. Hepsi gerçek dışı, bu iddiaların hepsi gerçek dışı. Çünkü, bir, CAATSA Yasası Trump tarafından 2 Ağustos 2017’de imzalanmıştır. Türkiye ise Rusya’yla S-400 füze alım anlaşmasını 12 Eylül günü yani CAATSA’nın imzalanmasından, Trump’ın bu yasayı imzalamasından kırk gün sonra anlaşmayı yapmıştır. Dolayısıyla, Sayın Cumhurbaşkanı burada yanıltıcı, gerçek dışı beyanda bulunuyor.

“Başkan Trump’ın yaptırımlardan feragat yetkisi var, bizi haklı görüyor, dolayısıyla yaptırımları imzalamayacak.” iddialarına gelince, Sayın Cumhurbaşkanı bu konuda asıl karar veren mercinin Kongre olduğunun farkında değil. Çünkü bu kanunlar Kongrede, Kongrenin alt kanatlarında 2/3 çoğunlukla geçtikten sonra Cumhurbaşkanının yani Başkanın imzalamak dışında hiçbir şeyi yok; 1 kere geri gönderebilir, 2’nci kez yaparlar, aynen bizim CAATSA yaptırımlarında olduğu gibi ve geçer. Dolayısıyla yetkili, Başkan değildir, Başkanın feragat etme yetkisi falan yoktur; Sayın Cumhurbaşkanı bunun da farkında değil.

“S-400’lerin F-35’lerle bir alakası yoktur.” diyor. Bu iddiaya gelince, ABD Kongresindeki bir olaydan söz etmek istiyorum ve bu, geleceği de ilgilendirdiği için çok önemli.

2018 yılının 26 Haziranında -daha S-400’ler Türkiye’ye intikal etmemiş- Amerika Dışişleri Bakan Yardımcısı Wess Mitchell Amerika Senatosu Dış İlişkiler Komisyonuna bir şey veriyor, diyor ki: “S-400 sevkiyatı başlarsa CAATSA yaptırımlarını uygulayacağız, Türkiye’yi F-35 ortaklığından çıkaracağız, ayrıca Türkiye için üretilen uçakları da teslim etmeyeceğiz.” Bunu ne zaman söylüyor? S-400’ler Türkiye’ye teslim edilmeye başlanmadan bir küsur yıl önce. Ondan sonra da Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı Türkiye’nin S-400 almasının nasıl sonuçlar doğurabileceğini Kongreye bildiriyor. 4 tane sonuç bildirmiş. Bu ne zaman oluyor? Bu da aynı şekilde bizim S-400’leri almamızdan önce gerçekleşen bir olay.

1) CAATSA yaptırımları uygulanacaktır.

2) Türkiye F-35 programından çıkarılacaktır.

3) Türkiye’ye yönelik silah transferi ve karşılıklı savunma iş birliği sona erebilecektir.

4) Ve daha önemlisi, NATO içerisindeki “interoperability” yani NATO içerisinde Türkiye’nin faaliyetleri, kapasitesi düşürülecektir.

Şimdi, önümüzde bununla karşılaşacağız, şimdiden buradan uyarıyorum.

Peki, ben bu bilgileri nereden aldım, Amerikan Senatosundan mı? Hayır arkadaşlar, bu bilgileri -belki inanmayacaksınız ama- Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının Stratejik Araştırmalar Merkezince İngilizce yayımlanan SAM Papers dergisinden aldım. Peki, ne zaman yayımlanmış? 16 Nisan 2019’da. 16 Nisan 2019’da, Türkiye’ye S-400’ler nakledilmeye başlamadan üç ay önce. Şimdi, Türkiye S-400’leri aldığı takdirde neyle karşılaşacağını demek ki S-400’lerin nakli başlamadan çok önce biliyordu, Dışişleri Bakanlığının kayıtlarında bu var. Peki, burada, 12 Temmuzda, Sayın Cumhurbaşkanı “F-35 meselesiyle S-400’lerin bir alakası yoktur.” falan diyor. Şimdi, burada iki ihtimal var: Ya Dışişleri bürokrasisi bu gelişmeleri Bakana ve dolayısıyla Cumhurbaşkanına aktarmıyor ya da Bakan ve Cumhurbaşkanı bilgi sahibiler ama kulak asmıyorlar, bilmiyormuş gibi davranıyorlar. İkisi de Türk dış politikası açısından bir rezalet tek kelimeyle. Cumhurbaşkanının yukarıdaki konuşmasından üç gün sonra 17 Temmuz 2019 günü -üç gün sonra- Türkiye F-35 programından çıkarılıyor arkadaşlar ve 15 Aralık 2020 günü de Türkiye’ye yönelik CAATSA yaptırımları başlıyor. Bütün bu olumsuz gelişmelere rağmen ve gelişmeler karşısında iktidar, ülkede hâlâ gerçek dışı beyanlarına ve hamasi nutuklarına devam ediyor bu konuyla ilgili.

Sayın Çavuşoğlu geçen yıl yani 30 Aralık günü yıllık değerlendirme yapıyor, yıllık değerlendirmeyi yaparken “ABD’den F-35 ve S-400’ler konusunda ortak çalışalım teklifi aldık.” diyor, açık bir şekilde bunu ifade ediyor. Hemen ertesi gün Amerika Birleşik Devletlerinden sözcü “Türkiye’ye böyle bir ortak çalışma teklifinde bulunmadık, bulunmayı da düşünmüyoruz.” diyor, yani Sayın Çavuşoğlu resmen yalan söylüyor. 10 Şubat günü de -yani demek ki beş altı gün önce- Sayın Hulusi Akar S-400 krizinin çözülmesi için füzelerin depolara koyulmasının yani Girit modelinin düşünülebileceğini söylüyor.

Şimdi, 1916'da başlayan bu maceranın geldiği noktaya bakın. Artık “Ey Amerika, ey Avrupa!” diye mangalda kül bırakmayan bir iktidar söylemi tamamen gitmiş, bu milletin 2,5 milyar dolarına mal olmuş füzelerin depolara kaldırılmasına razı bir iktidar hâline dönmüş.

Değerli arkadaşlar, iktidar ilk günden itibaren bir yanılığın daha içerisinde oldu; Amerika, S-400'lere NATO sistemleriyle uyumsuz diye karşı çıkıyor sandı. Hâlbuki Amerika dünyanın en büyük silah tüccarı, 240 milyar dolarlık kapasitesi var. Rusya'dan S-400'leri bir NATO üyesi aldığı takdirde arkasından başka ülkeler de alabilecekti; Amerika'nın karşı çıkmasının sebebi bu, ama iktidar bunun farkında değil, farkında değil. Nitekim James Jeffrey -yani Suriye temsilcisi- Al-Monitor dergisine verdiği bir demeçte bunu gayet açık söylüyor, diyor ki: “Eğer Türkiye'nin S-400'leri almasına sessiz kalsaydık, arkasından Arap ülkeleri vesaire sıraya gireceklerdi; böyle bir şeye izin veremezdik.”

Ben bu gerçeklerden yola çıkarak S-400 teslimatı başlamadan önce bir “tweet” atmıştım, “tweet” şöyleydi: “Sayın Erdoğan S-400 konusunu doğru okuyamıyor ve yine aldatılıyor. NATO, ABD silah ticareti için bir altın madenidir, NATO ABD için. NATO dışından silah alan bir üye diğer üyelere, hatta dünyaya örnek olur. NATO üyesi bir Türkiye S-400'leri alsa bile asla kullanamayacaktır.” Bunu S-400'ler teslim edilmeden önce atmışım. Tabii, bu “tweet” sonrasında yüzlerce trollün saldırısına uğradım.

Bir şeyi daha söylersem bu olayın önemini daha iyi kavrayacaksınız. Çin 2015 yılında Rusya'dan S-400 bataryaları aldı değerli arkadaşlar ve Amerikalılar Çin'e CAATSA yaptırımlarını uyguladılar, aynen Türkiye'ye uyguladıkları gibi. Hindistan 2018'de anlaşma yaptı S-400 bataryaları alacak Rusya'dan, Amerika Birleşik Devletleri “CAATSA yaptırımlarını sana uyguladım.” diyor. Bunlar NATO üyesi filan değil.

Değerli arkadaşlar, NATO üyesi olmayan ülkelerde bu kadar hassas davranan bir ülkenin, ABD'nin NATO üyesi bir ülkeye izin vermeyeceğini görmek için şu olayları bir değerlendirmek lazım. Tabii, ABD'nin bu yaptığı doğru mu? Değil. Haklı mı? Değil. Haydutluk mu? Evet. Ama engel olamıyorsanız en az zararı göreceğ bir seçim yapmak zorundasınız.

Özetle, reel politikanın gerçeklerinden kopuk, diplomasi kurumları dışlanmış, tek bir adamın isteklerine göre şekillenen ve hamaset edebiyatına dayanan bir dış politika anlayışı Türkiye'yi bu noktaya getirdi. Anlaşıldığı kadarıyla iktidar S-400'ler konusunda geçmişte Rahip Brunson meselesinde veya Trump'ın Sayın Erdoğan'a gönderdiği o aşağılayıcı –maalesef, Türk milletinin haysiyetini büyük ölçüde zedeleyen- mektup konusunda yaptığı gibi ikiyüzlü bir politika benimsemiş gibi görünüyor Türkiye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – İçeride “Can bu tende oldukça hiç kimse bu rahibi alamayacaktır.” dışarıda ise “Hayhay Mister Trump, Rahip Brunson'ı hemen teslim edelim.” İçeride “Sayın Cumhurbaşkanı, Trump'ın mektubunu çöp kutusuna attı.” edebiyatı, dışarıda ise “Sayın Erdoğan ABD'ye gidip mektubu bizzat eliyle takdim etti.” politikası.

Bu noktada, iktidara seslenmek istiyorum: Bu konuda net bir tavır almak zorundasınız, ya ülkeyi bu açmaza sürüklemenin sorumluluğunu üzerinize alacaksınız, S-400'leri rafa kaldıracaksınız, sıradan bir hava savunma sistemini milletimize bir beka ve bağımsızlık sembolü hâline getirme şeklindeki yanlış politikalarınız nedeniyle millettten özür dileyeceksiniz ya da S-400'ler nereye kurulacaksa kuracaksınız, ABD'ye ve NATO'ya da “Ne hâliniz varsa görün.” diyeceksiniz. Kuşkusuz bunun ciddi bir maliyeti olacak ve ne yazık ki bu maliyeti siz değil, millet üstlenecektir.

Son söz olarak iktidara sesleniyorum: Savunma sanayisi yatırımlarının denetim dışında oluşundan yararlanarak bu konuyla ilgili eleştiri yapanları ihanetle suçlamayın, suçlamayın, akıllı olun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Bir cümlem var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekillerine de söz vermedim.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – İhanetle suçlamak yerine şeffaf olun, ortak akla değer verin; siyasetle, Meclisle uzlaşın. Aksi takdirde S-400 olayında olduğu gibi açmazlarla karşı karşıya kalmak zorunda kalırsınız, bu ülkeyi de hiç hak etmediği açmazlarla karşı karşıya bırakırsınız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Mustafa Hidayet Vahapoğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Vahapoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 250 sıra sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında Gara’da alçakça şehit edilen 13 vatandaşımız ile operasyonun başlangıcında şehit olan kahraman askerlerimizi rahmetle ve saygıyla anıyorum, ruhları şad, mekânları cennet olsun, Türk milletinin başı sağ olsun.

Görüşülmekte olan kanun teklifiyle başta 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve ilişkili olan 16, yani toplam 17 kanunda değişiklik yapılmaktadır. Yaşayan tüm canlı organizmalarda olduğu gibi tüm sivil ya da kamu kurum ve kuruluşlarında zaman ve şartlara uygun olarak değişiklikler yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca teşkilatların yanında gelişen şartların zorunlu kıldığı personel ihtiyaçlarının da giderilebilmesi için değişiklikler gerekli olmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin gerektirdiği değişikliklerin kapsamında Millî Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığının teşkilat yapıları ile görev ve sorumluluklarında yapılan değişikliklere bağlı mevzuata uyum çalışmaları devam etmektedir. Görüşmekte olduğumuz yasa değişikliğinin bir bölümü de bu konuyla ilişkilidir. Teklif, uzman erbaşların özlük haklarıyla ilgili iyileştirici düzenlemelerin, 6000 sayılı Kanun’la doğan hak kayıplarını giderici hükümlerin, özel kuvvetlere alımda aranan şartları taşımadığı daha sonra anlaşılan personele yönelik yapılacak uygulamaların, hukuk sınıfı personelin amir, ast-üst bağıllık ilkelerinin yeniden belirlenmesine dair kuralların, Sağlık Bakanlığı kadrolarındaki sağlık personelinin Türk Silahlı Kuvvetlerinin görev alanlarında da görev yapabilir hâle getirilmesiyle ilgili ilkelerin, Savunma Üniversitesi bünyesinde görev alacak öğretim kadrosuyla ilgili yeni ilkelerin belirlenmesi; nasıp düzeltilmesi gereken personelle ilgili hak kayıplarını ortadan kaldıran yeni kuralların belirlenmiş olması, Millî Savunma Bakanı ile Genelkurmay Başkanının seferberlik ve savaş hâlindeki görev ve yetkilerinin yeniden belirlenmesi, komando uzman erbaşların hizmet yıllarının iyileştirilmesi, zatî silah verilmesi, devre kaybeden askerî okul öğrencilerinin genel sağlık sigortası kapsamından yararlandırılması, bakım onarım hizmeti gören erbaş ve erlerde acil işlerde mesleki yeterlilik belgesi aranmaması, bedelli askerlik yapacakların tabi olacağı kur hakkındaki yeni hükümler ve milletvekillerinin askerlik süreleri konularını kapsamaktadır. Okuduğum bu bölümden de anlaşılacağı üzere çok geniş bir yelpazesi mevcuttur.

Görüşmekte olduğumuz yasa teklifiyle yapılan düzenlemeleri genel anlamda Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacı olduğundan hareketle desteklemekteyiz. Ancak birkaç hususa dikkatlerinizi çekmek isterim: Bunlardan birincisi, Silahlı Kuvvetler personelinin yaş durumudur. Uzman erbaşlarımızın yaş haddinin 52’den 55’e çıkarılması ve lüzumu hâlinde sağlık durumu da el verdiği takdirde 60 yaşına kadar çalıştırılabilmesi askerlik mesleğiyle ilgili ayrıca değerlendirilmesi gereken bir konudur. Çünkü

askerlik mesleği, hiyerarşinin en katı uygulandığı meslektir. Dünyanın tüm orduları katı bir disiplin ve hiyerarşi üzerine kuruludur. 23 yaşındaki bir astsubayın ya da teğmenin 55-60 yaşındaki uzman çavuşu emir komuta etmesi zor olacağı gibi bazı olumsuzlukları da beraberinde getirebilecektir. Ayrıca, 44-45 yaşında general olabilen, 45-48 yaşlarında kadrosuzluktan zorunlu emeklilik durumuna giren subayların durumu ne olacaktır? Bu konuların değerlendirilmesine ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz.

Bir diğer konu da milletvekillerinin milletvekilliklerinin devam ettiği sürece askerlik yükümlülüğünden muaf tutulmaları konusudur. Bu konunun bağlayıcı olmaması ve milletvekillerinin isteği üzerine, milletvekilliği süresi içinde de askerliğini yapabilmesi hâlidir.

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda yapılan değişikliklerin gerekliliğine inanıyoruz ve destekliyoruz ancak bu konuda bütüncül bir yaklaşımla hareket edilmesinin gerekliliğini ve ihtiyaç duyulan tüm konuların topluca ele alınacağı bir düzenlemenin gerekli olduğunu düşünmekteyiz. Örneğin, bu kürsüden ben ve partimizin diğer milletvekillerince defaatle dile getirildiği üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının muvazzaflık ve emeklilik dönemlerindeki özlük hakları, sorumluluk ve maruz kaldıkları risklerle uyumlu hâle getirilmelidir. Yani bugün Gara'yı konuşuyoruz, Gara'da o bahsedilen mağaraya giren gencimizin, askerimizin katlandığı riski emeklilikte bir ödül olarak vermek zorundayız.

Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetlerinden emekli olan her rütbedeki personelin özlük haklarını iyileştirecek reform mahiyetinde özel bir çalışma yapılması ihtiyacı bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan binbaşı ve kıdemli binbaşılar meri mevzuata göre üstsubay olarak tanımlanmış olmalarına rağmen aynı kategoride buldukları albay ve yarbaylara tanınan haklardan yararlanamamaktadırlar. Dolayısıyla, başta makam tazminatı olmak üzere, bu hakların verilmesi ve emekliliklerine yansıtılması gerekmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde 2003 yılından itibaren görev yapmakta olan sözleşmeli subay ve astsubayların kadroya geçirilerek muvazzaflık statüsüne ve güvencesine kavuşturulması gerekmektedir. Silahlı Kuvvetlerin kadrolarından idari kararlarla ihraç edilen ve resen emekli olarak isimlendirilen, çoğu mağdur edilmiş bir grup subay bulunmaktadır, astsubay da bulunmaktadır bunlar içerisinde. Bunların ihraç sebepleri, mesleki safahatlarıyla ilgili belgeler şahsi dosyalarında mevcuttur. Bu personelin ayıklanarak Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkisi yeniden kurulmalıdır ancak bunlar Türk Silahlı Kuvvetlerine yeniden dönmek istememekteler. Tek istekleri itibarlarının iade edileceği bir düzenlemenin yapılmasıdır.

Astsubaylarımızın mesleğe başlangıç derece ve kademelerinin 9'uncu derece 2'nci kademe olacak şekilde yeniden düzenlenmesine, öğrenim durumlarının dikkate alınacağı şartların getirilmesine ve emekliliklerinde maruz kaldıkları ekonomik kayıplarını giderecek iyileştirmelerin ivedilikle yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli sivil memurların da özlük haklarında düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Sivil memur kadrosunda mühendis, avukat, ihale uzmanı, satın alma uzmanı, psikolog, öğretmen, hemşire ve idari personel gibi çok geniş yelpazedeki personel yer almaktadır. Bu personel sivil sayılmalarına karşılık askerî şartlarda görev yapmaktadır. Dolayısıyla, görev şartlarının gerekli kıldığı iyileştirmelerin yapılması söz konusu edilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin güvenliğine yönelik tehditlerin genel kaynaklarını Türk milletine yönelik dinî ve millî husumetler, birinci kuşak komşu ülkeler ve bu ülkelerde yaşanan sorunlardan kaynaklanan yansımalar, ülkemizi çevreleyen Kafkaslar, Balkanlar ve Orta Doğu bölgelerinde yaşanan gelişmeler ve bu gelişmelerin ülkemize yansımaları, öncelikli etki alanımız olması gereken bu bölgelere ve ülkelere yönelik küresel aktörlerin plan ve uygulamalarının doğurduğu sorunlar, toprak bütünlüğümüze ve devletimizin rejimine yönelik faaliyetler, küresel etkisini

genişletme arayışındaki ülkelerin ekonomik, politik ve askerî faaliyetlerinde öncelik taşıyan jeopolitik ve jeostratejik konumumuzdan kaynaklanan şartlar oluşturmaktadır. Bu şartları bilerek ama yılmadan mücadele etmek ve üstesinden gelmek zorundayız.

Sözlerimin sonunda, 10 Şubat 2021 günü başlatılan Pençe Kartal-2 Harekâtıyla ilgili bazı konulara ben de değinmek istiyorum. Bilindiği üzere devletimizin güvenlikten sorumlu tüm birimleri, PKK terör örgütünü bitirmek üzere tam bir kararlılık içinde hareket etmektedirler. Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğümüzün personeli ile güvenlik korucularımızın hudut güvenliği ve terörle mücadeledeki kararlılık ve azimleri takdire şayandır. Bu kapsamda kar kış, yağmur çamur demeden en küçük rütbeli personelinden bakanına kadar ciddi bir mücadele verildiğine şahit olmaktadır. Bir gün Millî Savunma ve İçişleri Bakanlarımızı, diğer bir gün Genelkurmay Başkanını, Jandarma Genel Komutanını, Emniyet Genel Müdürünü veya bir valimizi operasyondaki asker ya da polisimizin yanında görebilmekteyiz. Başta terörle mücadele olmak üzere ülkenin sınır emniyetinden sokaktaki herhangi bir asayiş olayına kadar emniyet ve asayişini ilgilendiren tüm konularda görevli güvenlik personeli, en önemli desteği siyasi kararlılıktan almaktadırlar. Bugün bu destek mevcuttur. Mevcut durumda Cumhurbaşkanından bakana kadar siyasi sorumluların bu desteği veren kararlılıktaki oldukları ve kahraman güvenlik güçlerimizin arkasında durduklarını görmenin memnuniyeti içindeyiz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz de dün olduğu gibi bugün de yarın da kahraman güvenlik güçlerimizin yanındayız, onlarla beraberiz.

Bilindiği üzere, Pençe Kartal-2 Harekâtı'nda Gara Dağı bölgesini hedefleyen 25 ila 30 kilometre derinlik ve 75 kilometre genişlikteki bir arazi parçasında 10 Şubat günü başlayan bir operasyon yapılmıştır. Irak topraklarındaki bu operasyon, planlanışı, icrası ve sonuçları itibarıyla ülkemizin göğsünü kabartması gereken nitelikli bir askerî başarıdır. Türk ordusu destan yazmaya devam etmektedir. Bu çapta bir askerî operasyonu çok az sayıda ülkenin silahlı kuvvetleri yapabilecek güçtedir. Operasyonda kara birliklerimiz helikopterle sorumluluk alanına intikal ederken, rahmetle andığımız 3 yiğidimizi şehit vermiş bulunmaktayız. Yine, operasyon sonunda, terör örgütünün korunaklı bir mağarada devletimizle pazarlık maksadıyla alıkoyduğu 13 vatandaşımızı şehit ettiği tespit edilmiş ve kahramanlarımızın naaşları yurda getirilmiştir. Harekât sonrası 51 teröristin ölü, 2 teröristin ise sağ olarak ele geçirildiği bilgisi kamuoyuyla paylaşılmıştır. Buraya kadarını biliyoruz.

Operasyonda ABD ve Rus menşeli 6 tanksavar roketatar, Rus ve Çin menşeli ağır makineli tüfek, Rus menşeli Kaleşnikof silah, keskin nişancı silahı, ABD menşeli M16 silahları, piyade silahı, Stinger hava savunma füzesi, termal gece görüş dürbünü, gece görüş gözlüğü, gündüz görüş el dürbünü gibi malzemeler ele geçirilmiştir. Bu bilgileri şunun için veriyorum: Tek tük, bulunma, çalınma vesaire hariç hiçbir silah üretici ülkenin izni ve dahil olmadan bir başka ülkeye gidemez. Silah kaçakçılığının tamamı, üretici ülkenin izniyle veya dahilyle gerçekleştirilir. Öyleyse burada saydıklarımızın dışında silah üreten AB ülkelerinin, Rusya'nın, Çin'in, Kanada'nın, Güney Afrika ülkelerinin silah ve mühimmatı PKK üzerinde çıkıyorsa bunun adı konulmalıdır. Bu bir vekâlet savaşının somutlaşmış hâlidir. PKK'nın üzerinde ele geçen her silahın üreticisi olan ülke onu Türkiye'ye karşı kullanıyor demektir. Bu, bu şekilde algılanmak zorundadır. Türkiye'nin ya da bölgenin istikrarsızlaştırılmasında menfaatleri var demektir. Emperyalizmin bir başka şekli düşük yoğunluklu silahlı mücadeleler yoluyla yapılmaktadır. Türkiye'nin millî güvenliğini sağlamak maksadıyla yaptığı askerî operasyonlara da öncelikle bu silahların üreticisi olan ülkelerin karşı çıktığını görmekteyiz.

PKK, bölgede önceliği Türkiye olan bir kriminal suç ve terör örgütüdür; vekâleten silahlı eylem yürütmektedir. Onun yaptığı, ülkemiz ve bölge üzerinde hesabı olan devletlerin Türkiye'ye ve bölgeye yönelik planlarına şiddet yoluyla politik destek sağlamaktır. PKK küresel bir suç örgütüdür, Suriye'de

Esad'la birliktedir, Marksist-Leninist ideolojide olduğunu iddia eder ancak vahşi kapitalizmin ağababası ABD'nin Orta Doğu'daki maşasıdır, sözde kara gücüdür, kurulduğu tarihten bu yana Rusya'yla Moskova'da temsilcilik açacak kadar iç içedir. PKK'nın, Irak ve Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'yle, İran'la hiçbir sorunu bulunmamaktadır. Hatta bu ülkelerle, konu Türkiye karşıtlığı eylemler olduğunda çok rahat iş birliği yapabilmektedir. PKK Mısır'ın finansmanıya Libya'ya, Türkiye'nin desteklediği meşru hükümet güçleriyle çatışmak üzere terörist gönderebilmektedir.

PKK, silahlı propagandaya başladığı tarihten bu yana Yunanistan'ın himayesindedir. Öcalan'a sahte pasaport verecek, büyükelçiliklerinde koruyacak kadar yakındırlar. Yunanistan'ın tüm politik ve askerî çıkarlarına hizmet edebilmektedir. İsrail'le, Lübnan'daki kamplarına dokunulmamasından Irak'ın kuzeyine yerleşmede Barzani, Talabani'nin ikna edilmesine kadar pek çok olayın içinde ve iş birliği içindedirler. PKK, Azerbaycan'ın Ermenistan'ın işgalindeki Karabağ topraklarını kurtarmak üzere verdiği mücadelede Ermenistan'ın saflarında Azerbaycan'a karşı savaşabilmektedir. Uyuşturucu kaçakçılığının Avrupa'ya ve kısmen de Amerika Kıtası'na, Amerika Kıtası'ndan da AB ülkeleri ile Türkiye'ye yönelik sentetik uyuşturucu trafiğinin ana taşıyıcısı, nakledicisi ve dağıtıcısı konumundadır.

PKK, FETÖ'yle çok yakın anlaşabilmektedir, hâlen iş birliği hâlidir. PKK'ya yönelik tüm operasyonlara ilk tepki FETÖ'cülerden gelmektedir. İlk 2 suç örgütünün sanal klavye sallayıcıları yakın ilişki ve iş birliği hâlidir. Varlığıyla huzur ve güven ortamını kirleten, insanlığa ve küresel barışa tehdit oluşturan bu örgütün dost ve müttefik bildiğimiz ülkeler tarafından aleni ya da dolaylı desteklenmesi artık tahammül edilemez bir hâl almıştır. Nitekim, ABD Dışişleri Bakanlığının Gara'da bir mağarada alçakça katledilen 11 asker ve 2'si sivil görevli olan vatandaşlarımız hakkındaki "Türk vatandaşlarının terör örgütü PKK'nın elinde öldüğü haberleri doğruysa bu eylemi en güçlü şekilde kınıyoruz." şeklindeki ifadesi ne müttefiklikle ne dostlukla bağdaşmayan terör seviciliğinden ve iş birlikçilikten başka bir şey değildir. Dışişleri Bakanı Blinken'in, Dışişleri Bakanımız Sayın Çavuşoğlu'yla görüşmesinde bu ifadeyi "sorumlu PKK" değerlendirmesiyle tekzip etmeye çalışması da tatmin edici değildir. Nitekim, bu çirkin kamu diplomasisi taktiklerine karşı olarak MHP lideri Sayın Devlet Bahçeli'nin, Sayın Cumhurbaşkanının, Sayın Millî Savunma Bakanının, Sayın İçişleri ve Dışişleri Bakanlarının net tavırları muhataplarına gereken mesajı vermiş bulunmaktadır. Terör temizlenecektir. Teröre destek veren her tür güç odağıyla yurt içi ve yurt dışında sonuna kadar mücadele edilecektir, bu böyle bilinmelidir.

Türkiye, hem dost bildiğimiz hem de komşumuz olan ve dostane ilişkiler kurmaya çalıştığımız ülkelerin hasmane tavırlarıyla karşı karşıya bulunmaktadır. Türkiye, siyonistlerin, Helenistlerin ve bu ikiliği kullanan ABD ve AB ülkeleri gibi ağababaları ile Slavistlerin ülkemizdeki oyunlarının farkında olmak zorundadır. Bunların oyunları boşa çıkarılacaktır, Türkiye, bunu yapacak güçte ve kararlılıktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak görüşülmekte olan teklifi desteklediğimizi ifade eder, Gazi Meclisimize saygılarımızı sunarken tüm şehitlerimizin aziz hatıraları önünde saygıyla eğilirim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başkan.

Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu'na ait.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de konuşmama başlamadan önce Gara'da hayatını kaybeden 13 vatandaşımızın ölümüyle ilgili olarak Allah'tan rahmet, ailelerine sabır diliyorum.

Değerli arkadaşlar, ben 250 sıra sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde konuşmak üzere, Halkların Demokratik Partisinin görüşlerini yansıtmak üzere buraya geldim.

Yirmi dakikam var. Doğrusunu isterseniz, bu kanun ve bu kanunla getirilmek istenen personel değişiklikleri, bildiğiniz gibi, 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle ortaya çıkan yani Silahlı Kuvvetler içinde Genelkurmayın ve Kuvvet Komutanlıklarının Savunma Bakanlığına bağlanmasıyla birlikte ortaya çıkan mevzuat farklılıklarını gidermek üzere gündeme gelmiş durumda.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkanım, çok uğultu var.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Hakikaten çok uğultu var Başkanım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hem milletvekillerimiz hem biz gürlütden rahatsız oluyoruz. Konuşmak isteyenleri kulise davet ediyorum.

Buyurun Sayın Milletvekilim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu kanunla ilgili olarak biz herhangi bir şekilde etki analizini görmediğimiz için, bu kanunun esasında güvenlik harcamalarımıza, toplam olarak bütçemize ne kadar bir etki yapacağını bilemiyoruz ama bugüne kadar bu türden değişikliklerin genel olarak güvenlik harcamalarına giderek artan bir etki ürettiğini biliyoruz. Dolayısıyla bunun da yine bizim güvenlik harcamalarımızı yükselten bir etkisi olacaktır diye düşünüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bugün çok duygusal bir gündü bir bakıma ve sağduyulu ve akla uygun laflar duymayı çok istedim ama doğrusunu isterseniz bunları duymadım. Ben bir ölçüde böyle bir amaçla birkaç şey söylemek istiyorum sizlere. Şimdi, şu an itibarıyla baktığımızda, 2021 bütçesinin aşağı yukarı yüzde 20'si güvenlik harcamalarına gidiyor, yani bizim 1'inci sıradaki harcamamız, yani bütçenin beşte 1'i güvenlik harcamalarına ayrılmış vasiyette ve demin de ifade ettiğim gibi, bu, üstelik de yıllar itibarıyla da artıyor. Şöyle bir soru sormak lazım ve sanırım, bu Meclisin böyle bir soruyu da cevaplamaya çalışması lazım: Sahiden bizim bu denli büyük bir güvenlik harcaması yapmamızı anlamlı kılan bir tehdit altında mıyız biz? Yani bu değerlendirilse muhtemelen -benim şahsi kanaatim bu- böyle olmadığı şeklinde bir sonuçla karşı karşıya kalacağız belki de. Fakat yani Türkiye'de bu meseleleri ve de bu tür harcamaların yapılmasıyla ilgili olarak sağduyuyla konuşmak pek mümkün olmadığı için Türkiye toplumundaki güç dengeleri, güvenlik harcamalarının sürekli olarak artmasıyla sonuçlanan bir süreç oluşturuyor.

Şimdi, burada, baktığımızda, “terörle mücadele harcamaları” dediğimiz harcamalar da var tabii ki bu güvenlik harcamaları içinde ve bugüne kadar yapılmış harcamalarla ilgili olarak verilen rakamlardan bir tanesi, Sayın Kurtulmuş'un 2018'de verdiği; 1,5 trilyon dolar diye bir rakam telaffuz ediyor ve bu rakamla ilgili tartışmalar var, daha az olduğuna ilişkin önerileri olanlar da var, yapılan hesaplardaki farklılıklardan dolayı. Ama her hâlükârda, bugüne kadar güvenlik harcamalarıyla ilgili olarak yapılmış harcamalar, Türkiye'nin şu an ve bu yılın bütçesine denk gelen bir harcama toplamını söylüyor.

Değerli arkadaşlar, güvenlik harcaması veya herhangi bir harcamayı yaptığımız zaman kaçınılmaz olarak başka bir şeyden kısıtlıyor olmanız lazım. Neden? Çünkü kaynaklarınız sonsuz değil. Yani aile bütçesini düşünün; aldığımız aylığı düşünün ve harcamalarınızı düşünün; istediğinizi alma şansınız yok, çocuklarınızın her istediğini karşılama şansınız yok. Ne yapıyorsunuz? Bir öncelikler sıralaması yapıyorsunuz “Önce bunu alacağız, sonra bunu alacağız, sonra bunu alacağız.” biçiminde. Değerli arkadaşlar, devletler de böyledir. Devlet bütçesi dediğimiz bütçe, esas itibarıyla toplumun taleplerinin bir yansımasıdır ama yapılan her harcama bir başka harcamayı da kısıtlayan bir etki üretecektir. Dolayısıyla da şunu söyleyebilirim: Kalkınmakta olan bir ülke niteliği olan Türkiye toplumunun kalkınması için gereken kaynakların önemli bir kısmı, maalesef -kanaatim odur- güvenlik harcamaları adı altında harcanmış oluyor.

Tabii, bunun tersi, demin ifade etmeye çalıştığım gibi bu, aslında birçok başka şeyden, toplumun refahını artıracak, toplumdaki kişilerin kalitesini artıracak, eğitimlerini artıracak çeşitli harcamaları yapmaktan da vazgeçiyorsunuz aslında, dolayısıyla da güvenlik harcamalarının artmasının bir maliyeti yok değil. Nitekim yanılmıyorsam Sayın Cumhurbaşkanı Ayasofya'nın açılışıyla ilgili yaptığı bir konuşmada bir cümlesi olmuştu yanlış hatırlamıyorsam, şöyle bir cümleydi o: “Bugüne kadar yüzde 20 yerli kullanıyorduk silah yapımında, şimdi yüzde 70'e çıkardık ama tabii ki her şeyin bir maliyeti olduğu gibi bu işlerin bir maliyeti var.” diyerek bize esasında söylemek istediği şey: Evet, belki daha kötü eğitim alacaksınız, belki refahınız daha az olacak ama güvenlik harcamaları itibarıyla bu harcamaları aktararak daha güvenli bir Türkiye olacak diye bir yorumu vardı.

Dolayısıyla da özetle demek istediğim şey şu: Bu kanun da esas itibarıyla bu bütçeyi artıran bir etki yaratacaktır ve ben şahsen güvenlik harcamalarının bu denli yükseliyor olmasının esasında otoriter bir yönetimin de yolunu açacak ya da o yolda taşları örecek olan bir tercih olduğu kanaatindeyim. Çünkü “özgürlük ve güvenlik dengesi” diye bize hep söylenen, sık sık özellikle iktidarın söylediği şey, daima otoriter yönetimleri ima eden bir biçimde geliyor yani “Güvenlik söz konusu olduğunda özgürlüklerden vazgeçin.” demeye getiriyorlar topluma. Bunun da çok sağlıklı, demokrat bir toplum olma yolundaki arzularımızı da karşılamadığı çok açık.

Şimdi, ikinci bir konuya geçmek istiyorum bu konuyu bırakıp. Değerli arkadaşlar, terörle ilgili çok konuşuyoruz. Eyvallah, terör hakikaten herhangi bir toplum için iyi bir şey değil fakat değerli arkadaşlar, bu, sadece bize özgü bir şey değil ki, yani bunu sadece biz yaşamıyoruz. Dünyanın birçok yerinde, ulus devlet çatısı altında farklı kimlikler, kendilerinin tanınmasını veya kendi taleplerini ortaya koyuyorlar ve dolayısıyla da bir çatışma ve tartışma ortamı ortaya çıkıyor.

Şimdi, bu, dediğim gibi bize özgü bir şey değil, bu konu “çatışma çözümleri” adı altında üniversitelerde ders olarak okutulan bir konuya denk düşüyor, yani çatışma çözümleri konusunda bir ders oluşmuş, bir literatür oluşmuş. O literatür diyor ki: “Şu şu koşullar olursa çatışma olur, gerilim olur, hatta iç savaş olur ama şunlar şunlar yapılsa bunları geçebiliriz, bunları aşabiliriz.” biçiminde teoriler ve tartışmaların olduğu bir ders bu.

Arkadaşlar, diyebilirim ki; bu dersin en önemli konularından -hepimizin yaşları müsait- bir tanesi Kuzey İrlanda sorunu. Bildiğiniz gibi Kuzey İrlanda, Protestan ve Katolikler arasındaki tartışmanın, yıllar içinde, yüzyıllar içinde oluşmuş olan tartışmanın sonucunda ortaya çıkmış bir kavgaydı ve bu kavga bildiğiniz gibi yakın bir geçmişte bir çözüme uğradı. Bir çözüm süreci yaşandı ve o çözüm sürecinin sonunda bu mesele çözüldü.

Bir başka konu, Bosna Hersek. Müslümanlar ile Hristiyanlar, yine orada da birbirlerine girdiler, iç savaş ortaya çıktı ve orada da yine çatışma çözümleri mantığı, fikriyatı ve iradesi, Bosna Hersek'i de bugün anayasası olan, belki farklılıkları olmasına rağmen, yani kendi içinde farklılıkları devam etse de şu anda barışın sağlandığı bir toplum hâline getirdi.

Güney Afrika arkadaşlar: Güney Afrika, biliyorsunuz siyahlarla beyazların çok uzun yıllar almış olan mücadelesinin sonucunda ortaya çıkmış bir olaydı Güney Afrika olayı ve sonunda yine bildiğiniz gibi barışla çözüldü. Bu arada parantez içinde söyleyeyim, altı sene sürdü Güney Afrika’da anayasa yapma süreci, bizdeki gibi böyle üç beş ayda kimse anayasa yapmıyor; bunu kapatıyorum.

Dolayısıyla da arkadaşlar, Kürt sorunu dediğimiz sorun, sadece bize özgü bir sorun değil. Bu, bir sorun; bunun ayrıntısını tartışma fırsatını dahi bulamıyoruz doğrusunu isterseniz bu Parlamentoda, öyle bir hava yok çünkü. Dediğim gibi duygular her şeye karışıyor ve yine anladığım kadarıyla birbirimizi dinlemeyen, birbirimizin ne söylediğini duymayan böyle gruplar hâlinde yaşıyoruz bunu. Fakat değerli arkadaşlar, bu, bir sorun; yani Sayın Cumhurbaşkanı “Kürt sorunu yok.” dediği zaman Kürt sorunu çözülmüş oluyor. Dolayısıyla da bu sorun var ve bu sorunun çözülmesi lazım.

Niye çözülmesi lazım? İlk cümlelerimden anlaşılabilir, Kürt sorununu bahane ederek veya gerekçe göstererek güvenlik harcamaları giderek artıyor. Dolayısıyla da burada eğer Kürt sorunu çözüldüğü zaman -yani Türkiye’de bunun nasıl çözüleceğiyle ilgili olarak konuşulabilir tabii ki ama-Türkiye’de gerçekten bir iç barışın sağlanmasıyla birlikte bu ülkenin inanılmaz bir ekonomik refahı yakalayabileceğini düşünüyorum.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu literatürle ilgili söylediğim bir şeyin altını çizeceğim, belki hani sağduyunuza da hitap eder diye düşünüyorum. Şimdi, bu literatürde yazan çizen insanlar şunu söylüyor, özetle diyorlar ki: “Eğer bir toplumda gruplar var ise -yani çeşitli kültürel gruplar var ise- ve ikincisi de bu gruplar içinde bir biz duygusu gelişmişse, üçüncüsü de gruplar arasında yabancılaşma olmuş ise yani “biz ve onlar” olmuş ise bu, çok tehlikeli bir sosyolojik durumdur.” diyorlar. Dolayısıyla da bu durumun olduğu her toplumsal örnekte sonuç, gerçekten çatışma olasılığıdır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir an için düşünün, Türkiye toplumunun geldiği yeri düşünün; bakın, Meclise ben birkaç defa konuşma yaparken de bunu söylemeye çalıştım: Türkiye’de siyasi partilerin her biri bir kimlik üzerine oturmuş durumda, her biri bir kimliğin hassasiyetlerini taşıyor. Bu, çok anlaşılabilir bir şey çünkü toplum, tek tür insandan oluşmuyor, farklı kültürlerden oluşuyor doğal olarak; tabii ki milliyetçisi, Türk milliyetçisi var, tabii ki dinci muhafazakâr olanı var, tabii ki sosyalist olanı var. Problem şu: Bütün bu farklılıkları bir araya getirip de bir biz duygusu üretebilir miyiz sorusudur esas olarak.

Bu kaçınılmaz olarak, demin vermeye çalıştığım örnek, burada nasıl bir birimizi dinlemiyorsak yani hep “biz”ler var, herkesin bir “biz”i var bir kere, herkesin bir “onlar”ı var. Arkadaşlar, bu, Türkiye toplumunda da böyle ve dolayısıyla da Türkiye toplumu da bence çatışma iklimi içinde olan bir toplum ve bu, bizim enerjimizi alıyor. Bu, Türkiye’nin enerjisini alıyor, Türkiye’nin gerçekten çocuklarına daha ileri bir refah toplumu vadebilecek olan yeteneklerini, kabiliyetlerini, imkânlarını da yok ediyor.

Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, buradan getirmek istediğim yer açık; sizler bir kısmınız, Halkların Demokratik Partisiyle ilgili olarak çok şey söylüyorsunuz. Bizi terörle, şiddetle ilişkilendiriyorsunuz. Olabilir, bunlar sizin kanaatiniz ama bir an için şöyle düşünün: Bir kere Halkların Demokratik Partisi defalarca söyledi ki: “Biz bir Kürt partisi değiliz.” Ben ve benim gibi birçok insan Kürt değil mesela ama başta Kürtler olmak üzere, Türkiye’de sorunu olan... Ha, “Ya o, sorun değil.” diyebilirsiniz ama bizim için önemli olan şudur: Bazı insanlar kendilerine karşı bir sorun hissediyorlarsa onu kabul etmemiz lazımdı. Yani ben açıkça söyleyeyim: Adalet ve Kalkınma Partisi bir zamanlar siyasete çıktığında ne diyorlardı? “Biz, İslami hassasiyetlerimizi gerçekleştiriyoruz.” diyorlardı ve belli haklılıkları da vardı. Dolayısıyla da birçok insan –benim de dâhil olduğum- onların bu hak mücadelesinde yanlarında durmaktan çekinmedik. Niye yaptık bunu? Çünkü değerli arkadaşlar, öyle hissediyorlar. Bu, önemli. Yani ben o sıralar üniversitede rektör yardımcılığı yapıyordum ve bulunduğum üniversitede başörtülü kızların YÖK’ten gelen emirler doğrultusunda içeri alınmamasına, derslere sokulmamasına karşı mücadele vermiş olan arkadaşlarınızdan biriyim.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisine gelelim. Halkların Demokratik Partisiyle ilgili her şeyi söylüyorsunuz. Ya, bir de bunu düşünün ya. Bizim iddiamız şu değerli arkadaşlar, bütün bu toplumun farklılıklarını kapsayan bir biz duygusunu üretmemiz lazım ve birbirimizi yok ederek, birbirimize yabancılaşarak yapamayız bunu. Söylediğim gibi, yabancılaşma, gruplar arası yabancılaşma zaten çatışmayı potansiyel olarak artıran bir etki üretecekti. Dolayısıyla da, bakın, çok acı şeyler bunlar belki.

Şöyle bir şey oldu geçenlerde. Kamil Hoca'nın annesi öldü, rahmetli oldu. Ben de Kamil Hoca'yla bir seyahatte beraber olmuşum, ideolojik olarak herhangi bir şey konuşmadık, insani olarak konuştuk, akademisyendi o da, ben de akademisyendim, konuşacağımız konular vardı ve konuştuk. Ya, arkadaşlar, ben bir başsağlığı diledim diye haber oldu ya, haber oldu gazetelerde "Bir HDP'li bir MHP'linin annesinin ölümüne ilişkin böyle bir taziyede bulundu." diye. Bu, çok yazık değil mi arkadaşlar?

Yani ben açıkçası şöyle hissediyorum: Bizler sonuç olarak farklı ideolojilerden geliyor olabiliriz ama bizler bu toplumun insanlarıyız. Yani bizim tarihimiz var, birlikte yaşamışlığımız var. Dolayısıyla da bizim herhangi bir şekilde Türkiye toplumunun aleyhine bir şey arzu ettiğimizi söylemek hakikaten vicdansızlıktır, hakikaten kabul edilemez bir şeydir ama gerçek budur değerli arkadaşlar, yani Halkların Demokratik Partisi olarak bizler, sadece kendi kimliğimiz için değil -bakın, bunun altını çiziyorum- başka kendini mağdur hissedenen bütün kimliklerin özgürlüğü için bir perspektif benimsemiş insanlarız. "Her şeyi biliyoruz." demiyoruz hiçbir zaman ama birlikte birçok şeyi bilebileceğimizi düşünüyoruz.

Onun için, ben buradaki gerginlikleri ve sonuçta, bazen hatta kavga noktasına gelen gerginlikleri Türkiye toplumuna benzetiyorum ve değerli arkadaşlar, tek çözümü de var gibi geliyor bana, o da birbirimizi tanımak, birbirimizle konuşmak, birbirimizle bir ilişki kurmak. Çünkü yani düşmanlaşmanın önüne geçecek olan tek şey budur. Biz niye birbirimizle doğru düzgün merhabalaşmıyoruz? Yani ben bunu yaşıyorum. Beni bilenler biliyor diyeyim, yani herkesle iyi ilişkisi olan bir insanımdır ben ama ona rağmen, bazen hissediyorum ki "Öteki, onlardan." diye düşünüldüğümü hissediyorum.

Değerli arkadaşlar, böyle bir anlayış herhangi bir şekilde Türkiye toplumunu refaha götürecektir, Türkiye toplumunu demokrasiye ve özgürlüğe götürecektir olan bir yol değildir. Onun için de yani dediğim gibi duygularınıza hitap etmek istemedim, sağduyunuza, aklınıza hitap etmek üzere birkaç şey söylemek istedim ve benim şahsen, kişisel olarak öğrendiğim, okuduğum, bildiğim şeyler, bana Türkiye toplumunun bu parçalanmış yapısının, baştan beri belki, bir ortak "biz"de buluşmasının yolunun tek yol olduğunu düşünüyorum, o da diyalogdur, diyalogdur, diyalogdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum zaten Sayın Başkanım.

Nitekim, bugün hayatını kaybeden insanlarla ilgili konuşmaları dinlediğinizde zaten göreceksiniz ki birbirimizi dinlememiştir. Yani çeşitli defalar söylenmeye çalışılmış ama dinlenilmemiştir. Zaten burada, önerge meselesi, mesela, benim geldiğimden beri hep tuhafıma giderdi. Bir önerge veriliyor, reddediliyor, üstelik de reddedileceği bilinerek veriliyor ama ne ki işte, herkes o on dakikada, beş dakikada bir şeyler söylüyor. Ya, hakikaten anlayamıyorum yani Türkiye böyle mi kurtulacak? Ben doğrusu böyle bir kurtuluşu olduğunu sanmıyorum, hepimize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Örs, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, şehitlere Cenab-ı Hak'tan rahmet dilediğine, Gümüşhane ilinini düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, eli kanlı terör örgütü PKK'yı lanetleyerek sözlerime başlamak istiyorum. Şehitlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet, ailelerine sabırlar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, dün komşu Gümüşhane ilimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümüydü. 15 Şubat 1918 tarihinde ordumuz ve milletimizin kahramanca mücadelesi sonunda Gümüşhane'deki işgal sona ermişti. Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü dönümü kutlu olsun. Bundan tam yüz üç yıl önce atalarımız, işgal edilmiş toprakları düşmanlardan temizleyerek Türk milletinin asla esir edilemeyeceğini dost ve düşmana, tüm dünyaya göstermiştir. Bu vesileyle tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, Gümüşhaneli komşularımıza, hemşehrilerimize....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – ...Türkiye Büyük Millet Meclisinden sağlık dileklerle, selam ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3346) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250) (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Haşim Teoman Sancar.

Buyurun Sayın Sancar. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Birkaç gün içinde yaşadığımız büyük acıdan dolayı da tabii ki önce milletimize ve şehit kardeşlerimizin ailelerine başsağlığı diliyorum.

Sayın milletvekilleri, bugün Gara'da yaşadığımız acı, hakikaten yürekleri dağlamıştır. Artık bu ülkede yarın sabah bir şehit haberi daha almamak adına ne yapılması gerekiyorsa bu yüce Meclis çatısı altında yapılmalıdır.

Değerli arkadaşlar, her zaman söylediğimiz bir konu var ve çok da önemsiyoruz. Türk Silahlı Kuvvetleri, Peygamber ocağı olarak adlandırdığımız siyaset üstü bir kurumdur. Yani askerlik; hiyerarşisiyle, saygınlığıyla, sevginliğiyle ve kutsallığıyla Türk Silahlı Kuvvetlerine yardımcı olması gereken ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin yanında olması gereken bir kurumdur. Fakat, siyasi bir kurum olmamalıdır, siyasallaştırılmamalıdır.

Tabii ki, dilerdik bugün hayırlı bir haber alalım, kardeşlerimiz sağ salim memleketlerine gelsinler, bizler de onları mutlulukla karşılayalım, alınlarından öpelim. Allah, mekânlarını cennet eylesin, ailelerine sabır, selamet nasip eylesin.

Tabii, bu arada bizlerin de milletvekili olarak vatandaşlar adına bazı konuları söylememizden lütfen hiç kimsenin rahatsızlık duymamasını istiyoruz. Değerli arkadaşlar, terör nasıl bitecek bana söyler misiniz? Sadece iktidar partisi “Ben yaptım, oldu.” diyecek, yanıldığı zaman “Yanıldım.” diyecek ve

muhalefet ne söylerse söylesin asla kulağını açmayacak, dinlemeyecek. Böyle bir terör çözümü olabilir mi bu yüce Parlamentoda? Zaten böyle bir sistem varsa muhalefet partilerine ihtiyaç var mı? Tek başına bir iktidar oturur, yapar, olur. O da “ben yaptım oldu” olur. Bizim her zaman anlatmaya çalıştığımız şey bu.

Değerli arkadaşlar, lütfen terör konusunda, Allah rızası için Türk Silahlı Kuvvetlerinin bekası konusunda, memleketimizin geleceği konusunda muhalefet partilerini de lütfen dinleyin, o önerilerin ne kadar önemli olduğuna kulak verin. Biz diyoruz ki bu Gara’daki kardeşlerimizle ilgili 6 kere soru önergesi vermişiz Cumhuriyet Halk Partisi olarak. Peki, ben yaklaşık iki buçuk yıldan fazla milletvekiliyim, burada üç dönem, dört dönem milletvekili arkadaşlarımız var. Ne gün şu perdeler kapanıp da Gara’yla ilgili bir şeyi konuştuk, ne gün konuştuk, ne gün Gara’yla ilgili bir çözüm önerisi aradık, ne gün bilgi sahibi olduk?

Değerli arkadaşlar, milletvekilisiniz, Sayın Bakanımız açıklama yapıyor diyor ki: “Harekâtın PKK/KCK ve diğer terörist unsurları etkisiz hâle getirmek ve hudut güvenliğini sağlamak, daha önce güvenlik nedeniyle açıklanmayan, teröristler tarafından kaçırılan vatandaşlarımızı almak.” İlk yayına nasıl düştü: “Vefat eden sivil vatandaşlarımız; insanlık düşmanı hain terör örgütü PKK’nın sivil vatandaşlarımızı canice şehit ettiği...” Ama daha sonra kimlikleri açıklanıyor; hepsi devletimizin birer güvenlik görevlisi. Bizler milletvekiliyiz arkadaşlar, bizler bunları burada en son mu öğreneceğiz? Yasayı yapmakla mükellef kişiler, yasayı yaparak 83 milyon vatandaşa uygulayacak kişiler olarak Gara’daki vefat eden şehit kardeşlerimizin mesleğini bilmeyecek miyiz? Kaçırılan askerler olduğunu, kaçırılan polisler olduğunu bilmeyecek miyiz? Neden bilmiyoruz? Nedir bu hep ben yaparım, ben bilirim, ben çözerimcilik? Niye paylaşmıyoruz? Niye fikirlerimizi önemsemiyoruz?

Değerli arkadaşlar, buradan baktığımız zaman tabii ki insan maalesef üzüntüyle karşılyor ve değerli arkadaşlar, bizler Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu memlekette yarından itibaren bir damla kanın akmaması, bir kardeşimizin şehit olmaması, ülkemizin de bir ömür özgür, demokrat, bağımsız bir ülke olarak yaşaması adına elimizi değil, kafamızı taşın altına koyuyoruz, sizlerle beraber çözülecek tüm fikirlerde de millet ve memleket lehine hazırız; yeter ki “Siz de ne diyorsunuz.” diyelim. Az önceki hatip arkadaşların dediği gibi “Verdiler soru önergesini, nasıl olsa sembolik, olmayacak.” demeyelim.

Yine, orada şehit olan kardeşlerimizle birlikte Harekât esnasında da 2 yüzbaşı kardeşimiz, 1 astsubay kardeşimiz şehit oldular. Allah, onlara da rahmet eylesin, mekânlarını cennet eylesin.

Değerli arkadaşlar, şehitlik yüce bir mertebe fakat şehit olmak için ta o bölgeye gitmek daha yüce bir mertebe. Yani ölmeye hazır bir askerimizin, komutanımızın o cesaretini acaba AK PARTİ olarak ödüllendiriyor musunuz? Değerli arkadaşlar, örneğin o 2 yüzbaşı kardeşimiz -Allah, mekânlarını cennet eylesin- diğer astsubay kardeşimiz yaşasaydı, sağ olsaydı, birkaç yıl sonra terfi edecek, binbaşı olacaktı değil mi arkadaşlar? O, binbaşı olduğu zaman, o kardeşimiz emekliliğe hak kazanacak, o kardeşimiz Gara’daki yaşadığı acıyı bir ömür unutmayacak, belki psikolojik travma yaşayacak ama biz o binbaşıya ne yapacaktık, biliyor musunuz? Biz o binbaşıya 3.750 lira maaş verecektik, biz o astsubay kardeşimize 3.750 lira maaş verecektik! biz o uzman çavuş kardeşimize 3.750 lira maaş verecektik. Ben size soruyorum değerli arkadaşlar, ben size soruyorum ya: 2 yüzbaşı, 1 astsubay kardeşimiz harekât esnasında şehit oldu, olmasaydı biz ona nasıl teşekkür edecektik? E, biz de dedik ki Cumhuriyet Halk Partisi olarak: “Bu, yanlış; maaşlarını değiştirin, kıdem tazminatı haklarını verin.” Uzman çavuşlarımız ortada, hiçbir kanunun kendilerini korumadığı, her an görevden alınmaya açık “Acaba bu yıl sözleşmem yenilenir mi? Acaba bu yıl görevimde kalabilir miyim?” diye yürekleri havada görev yapıyorlar değerli arkadaşlar. Bunu ben bütün samimiyetimle söylüyorum. Tekrar tekrar o gün komisyonda da söyledim, Sayın Bakan Yardımcımız da buradalardı.

Ya arkadaşlar, şurada bu vatani için, milleti için Gara'da, Kandil'de, Türkiye'nin her yerinde can vermeye hazır olan bir binbaşıya emekliliğinde böyle teşekkür ediyorsak, biz Türk Silahlı Kuvvetlerinin; vatanına, milletine olan bağlılığını nasıl ödüllendireceğiz, nasıl teşekkür edeceğiz? 3.750 lira maaş hanginizin içi alıyor? Ya, bir komutan, bir binbaşı, bir astsubay, bir karakol komutanı, bir uzman çavuş kardeşim, Allah aşkına ya, bu millet için 3.750 liraya mı layık? Kıdem tazminatını vermiyorsunuz. Neymiş? "Yarbayın kıdem tazminatı var, binbaşının yok." E, gidin bakalım Türkiye'de kışlalara, binbaşılara taburu teslim ediyorsunuz, alayı teslim ediyorsunuz, tugayı teslim ediyorsunuz; astsubaylarımıza bölüğü, birliği teslim ediyorsunuz, karakolları teslim ediyorsunuz. Keza, uzman çavuşlarımız kelle koltukta, gerek yurt içinde gerek yurt dışında mücadele ediyor. Bunları görmeniz lazım, görmek zorundasınız, hep beraber göreceğiz ve rica ediyorum, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu maaş dengesizliğini, bu adaletsizliğini hep beraber verelim değerli arkadaşlar, hep birlikte verelim. Siz imza atın, biz teşekkür edelim, hiç sıkıntı yok ama bu pazartesi günü de 3.750 lira almaya devam edecekse, onların maalesef vicdanları hiçbir zaman rahat olmayacak. Uzman çavuşlarımızın, astsubaylarımızın, binbaşılarımızın emeklilikleri fecaattir. Lütfen, acilen hükümetin bu konuya el atmasını önemle istirham ediyorum.

Komuta kademesindeki yansımaya da söyleyeyim değerli arkadaşlar. Komutanların, orgeneralin, paşaların maşallah maaş yansımaları, aldıkları maaşın yüzde 71'i, yüzde 72'si, yüzde 68'i yansıyor. Yani üst düzey komutanlar, aldıkları maaşın yüzde 70'ini almaya devam ediyorlar. 12 binden, 16 binden aşağı maaş alan yok, binbaşıya gelindiğinde ve hatta ve hatta binbaşı ve uzman çavuşlarımızda ve astsubaylarımızda yüzde 50'lere düşüyor; hele binbaşılardan yüzde 41'e düşmüş. Uzman çavuşlarımız 3.800 lira, 3750 lira maaş alıyorlar. Arkadaşlar, bunun acilen düzelmesi lazım, bu dengesizliğin çözülmesi lazım.

Ne dedik değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi olarak? Sayın Genel Başkanımızın hep söylediği bir söz var "Kışlaya siyaseti sokmayın" dedi. Israrla soktunuz, kışlayı öyle siyasi hâle getirdiğiniz ki kışlanın kontrolü siyasilere geçti, komutanlara değil. Nasıl? Yüksek Askerî Şûralar var. O Yüksek Askerî Şûralarda, geçmişte, en önemli olan, Türk ordusunun düzenini, insicamını, titizliğini, disiplinini bozmamak adına geçmişte komutanlarımız üyeleri olur ve komutanlarımız kendi askerîyle, kendi kıdem, kademe ve taltif durumundaki komutanlara terfi verirlerdi. Terfi etmemesi gereken varsa, irticayla iltisaklıysa bu komutanlar, bu askerler görevden alınır terfi ettirilmezdi.

Geldiniz âdeta askerle karıştınız, geldiniz âdeta Yüksek Askerî Şûraları can yakan bir yer sandınız. Dedik ki "Arkadaşlar yapmayın, yapmayın. Türk Silahlı Kuvvetlerinin disiplinine, ilkelerine, teamüllerine, hiyerarşisine müdahale etmeyin, hiç kimse etmesin." dedik. Ondan sonra bir Yüksek Askerî Şûra yaptınız, sanki biz başka bir şey söylüyormuşuz gibi içinde bakanların tümü var, bakanların tümü var ama içinde kim yok? İçinde komutanlar yok, koca paşalar yok, paşa bilmeyecek de Millî Eğitim Bakanı mı bilecek yüzbaşının binbaşı olması gerektiğini? O, bilirse işte Fetö'cüler adım atar. Ardından dedik ki "Yüksek Askerî Şûralardaki terfileri bari bir komisyon kurun, bu komisyonlar karar versin." dedik. "Hayır olmaz, mümkün değil." Tamam. Ardından ne yaptınız biliyor musunuz, ben size söyleyeyim: Serdar Atasoy, daha üç ay evvel paşa oldu, paşa; adam bir numaralı FETÖ'cü çıktı. Hem de liseden beri, ortaokuldan beri bir numaralı FETÖ'cü çıktı ve adam itirafçı oldu. Temmuzda paşa yaptınız, ağustosta terfisini aldınız. Ya, Allah aşkına, Yüksek Askerî Şûraya bakar mısınız? Bu 2021 yılında, istihbaratın, iletişimin, bilgisayar çağının bu kadar gelişmiş olduğu bir memlekette bir insan, adamı paşa yapıncaya kadar, Kara Kuvvetleri Harekât Başkanı yapıncaya kadar hiç görmez mi ya FETÖ'cülüğünü? Ya, bir okudum, 10 sayfa adamın FETÖ'yle iltisakı, bağı, 10 sayfa. Nereyi emanet ettiniz biliyor musunuz? Kara Kuvvetleri Harekât Başkanlığını emanet ettiniz. İkinci bir 15 Temmuzda zemin hazırlıyorsunuz farkında olmadan. Haksız mıyım değerli arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bugün Serdar Atasoy'un hakkındaki gelişmeleri izledim ve üzüldüm. Eğer böyle terfi, taltif yapıyorsanız, bu memleketin vay hâline! Lütfen, bir an evvel Yüksek Askerî Şûrayı eski dokusuna kavuşturmak zorundayız değerli milletvekilleri. Bu bizim görevimiz. Bu bizim muhalefetimiz değil, bu bizim görevimiz. Şimdi, Türk Silahlı Kuvvetlerinde bir kıdem, kademe vardır: Yüzbaşı, teğmeni izler; binbaşı, yüzbaşını izler; yarbay, albay, binbaşını izler; komutanlar da alt kademeleri izler ve "Biz bir yıldır izliyoruz, yaşamı, duruşu, davranışı budur." derler. Siz, onları bıraktınız, kimseyi Türk Silahlı Kuvvetlerinden ihraç etmediniz ama sonra ne oldu? Dan diye geldi 15 Temmuz, o Yüksek Askerî Şûra, 15 bin askeri bir dakikada kapı dışarı etti. Yani beş beş, on on eleyemedikleriniz başınıza dert oldu, bu milletin başına dert oldu, bir günde 15 bin askeri gönderdiniz. Şimdi, ne anladık bu işten biz? Neden o zaman sekiz dokuz yıldır Yüksek Askerî Şûrada kendi kendinize bir şeylerle direniyorsunuz? Bunları yapmayın değerli arkadaşlar. Bunlar, bakın, samimi söylüyorum, bu ülkenin terörle mücadelesinde de askere olan inancında da askerin harekâta giderkenki kendi inancında da şaibe yaratıyor, rahatsızlık yaratıyor, öz güvensizlik yaratıyor; onun için bunları yapmamak durumundayız.

Tabii, hep söylüyoruz başından beri Cumhuriyet Halk Partisi olarak, askerlik yasalarında her dönem yeni bir yasa telaşına girdiniz. Hele bir bedelliniz var, bedellinin maşallah bedeli yok. Ya, bir 15 bin, bir 18 bin, bir 28 bin, bir 30 bin, şimdi oldu 40 bin. Askerlik tabii ki para değil sadece ama siz eğer bir bedellide bile 4 kez bu muallaka düşünüyorsanız bunun bir çizgisi oturmamış demektir. 600 bin asker hayatında bu anlamda "Ne yapabilirim, askerliğimi nasıl yapabilirim, asker yükümlüsü olarak ben ne zaman gidebilirim?" derinde. Yoklama kaçığı var, bakaya var. Biz getirdik Meclise milletvekillerine askerlik yasasını. O da tutmadı. Tutmaz, biz söyledik. Milletvekilleri seçildiği günden itibaren askerlikleri ertelenecekmiş değerli milletvekilleri. "Milletvekillerinin askerliği ertelenecek." diyor ama milletvekiline seçenek vermiyor. Bu Mecliste de vardır, 4 dönem milletvekilliği yapan var, 5 dönem milletvekilliği yapan var. 25 yaşında, 27 yaşında milletvekilimiz üniversite okurken, yüksek lisansını yaparken milletvekili oldu; yüksek lisans yaparken. 27 yaşında girdi, yirmi beş yıl da milletvekilliği yaptı; yaş 52. 52 yaşından sonra siz milletvekilini kışlaya mı sokacaksınız ya? Eline tüfek verip antrenman mı yaptıracaksınız? Tatbikat mı yaptıracaksınız? Talim mi yaptıracaksınız? Olabilir mi? O milletvekili 52 yaşında ne diyecek? Ondan sonra, yine söyledik, askerlikle ilgili konuyu AK PARTİ yaşadığı için ve burada bir hata olduğu için ortaya getiriyor, diyor ki... 2 arkadaşları yaptılar, genç kardeşlerimiz, onlar da ortadan kayboldular ama izinli değiller. Biz de dedik ki Cumhuriyet Halk Partisi olarak: "Arkadaşlar bu Meclis yasama yılının bir ayında, özellikle temmuz aylarında ya da haziranda izne ayrılıyor ya da ara veriyor. Orada bu kardeşlerimiz gitsin, askerliğini yapsın." Ya, siz milletvekili olarak askerliği yapmamışsınız, kahveye gideceksiniz vatan, millet, Sakarya. Adam diyecek: "Hadi oradan ya, sen daha askerliğini yapmamışsın, sen asker kaçığısın." Ee, bu olur mu? Askerlikle ilgili yasaya oy verecek milletvekili askerliği bilmiyorsa, kışlaya girmemişse, somun ekmeği yememişse askerlikle ilgili hangi kararı verebilir? Veremez. Verebilir mi? Veremez. (CHP sıralarından alkışlar) Onun için bugün yaşadığımız acı vesilesiyle Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz hep tavsiye görevimizi, uyarı görevimizi, birlik ve beraberlik görevimizi yapmak zorundayız değerli arkadaşlar. Yasaları ihtiyaç anında çıkarıyoruz, aynı kontrol kalemi lazım olduğunda kontrol kalemi aradığımız gibi. Milletvekilleri askerlikle ilgili gol yedi, tak yeni bir yasa. Ya konuşalım, konuşalım arkadaşlar, konuşalım; konuşmaktan kaçmayın, konuşmaktan korkmayın; bir şeyleri hep beraber paylaşalım.

Yine, buna bağlı hep söylediğimiz bir şey var tabii, bedellilerle ilgili, bedelli askerlikle ilgili, mevcut, şu anda kışlada askerlik yapanlarla ilgili artık kalıcı, yapıcı, sürekli, toplumu memnun eden yasalar çıkarmak zorundasınız. Geçenlerde anlattık, diyor ki: "Sayın vekilim, özel okulda öğretmenim, bilgisayarın başından ayrılamıyorum, bedelli askerlik yapmak istiyorum, yapamıyorum. Gidersem de okul beni işten çıkarıyor, hem 40 bin lira veriyorum hem niye beni çağırıyorsunuz?" Cumhuriyet Halk

Partisi önerge verdi, ne dedi: “Bu anlamda talep eden bedelli askerler bedelini ödesin, bulunduğu ilinde AFAD eğitimi alsın.” dedik. Ne diyor Sayın Soylu: “7,5 şiddetinde deprem bekliyoruz İstanbul’da.” Nasıl bu depreme 400 bin kişi bulacağız? “Verelim AFAD eğitimi, askerliklerini yapsınlar.” dedik. Yani Cumhuriyet Halk Partisi ne söylüyorsa yerindedir, akıl ve mantık içerir, bilim ve ilim içerir çünkü Cumhuriyet Halk Partisi millet ve memleket içindir değerli arkadaşlar. Bizim de istediğimiz budur zaten. Yani bunun dışında “Acaba bununla kavga edelim, bununla tartışalım.” derdimiz asla olmadı, olmayacak da.

Tabii bu yasaların yanında yine itiraz ettiğimiz maddelerden birini hemen söylüyorum değerli arkadaşlar: “Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalıştırılan er ve erbaşlardan Mesleki Yeterlilik Belgesi istenmez.” deniliyor.

Ya, şimdi, insan neye üzüyor biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Eğer şehit olursak onurdur, gururdur; gazi olursak onurdur, gururdur. Mesleki Yeterlilik Belgesi istemediğin askere kantinin arkasında kasa için duvar ördürürken o duvar da düşerse, duvarın altında kalırsa bu züldür, ayıptır aileye. Olmaz arkadaşlar, olmaz, olmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) “Türkiye’de iş kazalarıyla ilgili mücadeleyi yapan bir Hükûmetiz.” diyorsunuz, binlerce askere Mesleki Yeterlilik Belgesi olmadan veriyorsunuz kontrol kalemini, elektriğin içine; veriyorsunuz kaynak makinesini, kaynağın içine; veriyorsunuz sıva harcını “Hadi çık iskeleye...” Olur mu bu arkadaşlar? Geçenlerde ne oldu biliyorsunuz değil mi haberlerde? Tabelacı takarken -tabelacı profesyonel- 5 metreden düştü, 5 metreden, tak öldü adam. Kim verecek bunun hesabını? Burada amaç ne? Burada amaç tazminattan kurtulmak, çocuğun ölmesi değil. Olur mu böyle şey? Uzman çavuşlarınız var, özel taşeronlarınız var, özel müteahhitleriniz var, alın birine verin, özelleştirin ama askeri bu geniş kapsama sokmayın. Kaç tane var biliyor musunuz arkadaşlar, Mesleki Yeterlilik Belgesi olmadan tehlikeli ve çok tehlikeli iş kolu kaç tane var biliyor musunuz? 187 tane. Orada onu amirinin kaderine bırakamazsınız, bırakmamalısınız. Orada onu komutanın kaderine bırakmamalısınız ve iş kazalarıyla ilgili maalesef, biz sivilde önlem alalım derken askeriyeye de sokmuş oluyorsunuz.

Buradan baktığınız zaman değerli arkadaşlar, Türk Silahlı Kuvvetleri hepimizin silahlı kuvvetleridir, asker hepimizin askeridir. Hep beraber elimizi çekelim, siyasetten uzaklaşalım ve diyelim ki askere: “Ey Mehmetçik, sen Gazi Mustafa Kemal’in kurduğu cumhuriyetin bekçisisin, askerisin; yaşa, var ol, seninleyiz, birlikteyiz. Yeter ki sen cephede, biz de Mecliste seninle koşturalım.” (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü askerini istediği enerji, askerini istediği heyecan bu. Düşünebiliyor musunuz arkadaşlar, Gara’ya gidiyor, giderken düşünmüyor; Kandil’e gidiyor, giderken düşünmüyor, biniyor kamyonete “Allah Allah!” diye.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunlarda metal yorgunluğu var artık, metal yorgunluğu.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) - Metal yorgunluğu bu tarafta, sol tarafa doğru, benim solumda, sizin sağınızda.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynen öyle. Bizde enerji, devleti yönetecek enerji, askerini ihtiyaç duyduğu enerji.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) - Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türk Silahlı Kuvvetlerine ne kadar hazırlıklı olduğumuzu, askerimizin menfaati, milletimizin menfaati için ne kadar heyecanlı olduğumuzu sizlere arz ettik ama hep söylüyorum artık ya, inşallah bunları yapmak bize nasip olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) - Yolcudur Abbas, bağlasan durmaz diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bedri Yaşar...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Gümüşhane ilinin kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümünü canıgönülden tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bir dönem Parlamentoda şeref ve onurla temsil ettiğim Gümüşhane'mizin 103'üncü kurtuluş yıl dönümünü canıgönülden tebrik ediyorum. Tarih boyunca vatanına ve milletine sadakatin timsali olmuş Gümüşhane'miz 1916 Temmuzda Ruslar ve onun yerli iş birlikçileri Ermenilerin zulmüne uğramış ve işgal edilmiştir ve nihayet şerefli ordumuzun 15 Şubat 1918'deki mücadelesiyle kurtarılmıştır.

Gümüşhane, Erzurum Kongresi'nin açılış duasını yapan Hasan Fehmi Efendi'nin memleketidir. Gümüşhane, ilk yerli sermayenin oluşturulmasında manevi önderlik etmiş Gümüşhanevi hazretlerinin memleketidir. Gümüşhane Türk milliyetçiliğinin ulu çınarlarından Nihal Atsız'ın memleketidir. Gümüşhane cumhuriyetin ilk Maliye Bakanı Hasan Fehmi Ataç'ın memleketidir. Gümüşhane, “Baş koymuşum Türkiye'nin yoluna”nın yazarı Dilâver Cebeci'nin memleketidir.

Hepsini rahmetle anıyorum, bu toprakları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gümüşhane, Türkiye'nin çimentosudur. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3346) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250) (Devam)*

BAŞKAN – Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.41

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.42****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 47'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Şubat 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.43

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

**47'NCİ BİRLEŞİM
16 ŞUBAT 2021 SALI
SAAT: 15.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 16, 17, 18, 23, 24, 25 Şubat 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 26.01.2021 tarihli 41’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 200, 199 ve 159 sıra sayılı Meclis araştırması komisyonu raporlarının Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmına alınarak Meclis araştırması komisyonu raporları üzerindeki görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşma sürelerinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 09.02.2021 tarihli 44’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu

16.02.2021 Salı - Saat: 15.30

17.02.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

*İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

17.02.2021 Çarşamba - Saat: 10.30

*Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

17.02.2021 Çarşamba - Saat: 11.00

*Deprem Araştırma Komisyonu

17.02.2021 Çarşamba - Saat: 14.00

18.02.2021 Perşembe - Saat: 14.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

47'NCİ BİRLEŞİM

16 ŞUBAT 2021 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2361) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 200) Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 30 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 19 Milletvekilinin, Kayseri Milletvekili Hülya Nergis ve 22 Milletvekilinin, MHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 32 Milletvekilinin, İYİ Parti Grubu Adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun; Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (10/242, 349, 392, 394, 397, 401) (Dağıtma Tarihi:08.04.2020)

2.- (S. Sayısı: 199) Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 28 Milletvekilinin, Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 Milletvekilinin, Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 Milletvekilinin, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 Milletvekilinin, Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 Milletvekilinin,, Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 19 Milletvekilinin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin, MHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün ve 23 Milletvekilinin, Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 34 Milletvekilinin, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 19 Milletvekilinin, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 Milletvekilinin; ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (10/184, 185, 281, 403, 585, 604, 734, 914, 915, 917, 920, 921) (Dağıtma Tarihi:08.04.2020)

3.- (S. Sayısı: 159) Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 Milletvekilinin, MHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 Milletvekilinin, CHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İYİ Parti Grubu Adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun; Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (10/361, 405, 406, 407, 410) (Dağıtma Tarihi:13.01.2020)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŐMELER

1.- (S. Sayısı: 234) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

2.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

3.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

5.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

9.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

10.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

12.- (S. Sayısı: 195) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

13.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

15.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

16.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

20.- (S. Sayısı: 34) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

21.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

25.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

26.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

27.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

28.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

63.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

64.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

65.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

66.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

67.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

68.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

69.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

77.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

88.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

90.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

93.- (S. Sayısı: 233) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2819) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 244) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2983) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 250) Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3346) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.02.2021)

TBMM Basımevi/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 250

**Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin
Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı
Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi (2/3346) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3346 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Katılma Yazıları..... 5
- Genel Gerekçesi 6
- Madde Gerekçeleri 8

• Milli Savunma Komisyonu Raporu 15

• Muhalefet Şerhleri..... 23

• Teklif Metni..... 44

• Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 44

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>İsmail Kaya</i>	<i>Tamer Dağlı</i>	<i>Feyzi Berdibek</i>
Osmaniye	Adana	Bingöl
<i>Metin Gündoğdu</i>	<i>Salim Çivircioğlu</i>	<i>Sermin Balık</i>
Ordu	Çankırı	Elâzığ
<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Mehmet Altay</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>
Elâzığ	Uşak	İstanbul
<i>Selim Gültekin</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Niğde	Osmaniye	Manisa
<i>Muhammed Fatih Toprak</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>
Adıyaman	Aydın	Gaziantep
<i>Yücel Menekşe</i>	<i>Mehmet Ali Özkan</i>	<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i>
Nevşehir	Manisa	İstanbul
<i>Refik Özen</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Ali Şahin</i>
Bursa	Ankara	Gaziantep
<i>İbrahim Yurdunuseven</i>	<i>Osman Ören</i>	<i>Selim Yağcı</i>
Afyonkarahisar	Siirt	Bilecik
<i>İsmail Tamer</i>	<i>Şamil Ayrım</i>	<i>Yusuf Başer</i>
Kayseri	İstanbul	Yozgat
<i>Zafer Işık</i>	<i>Atay Uslu</i>	<i>Ahmet Zenbilci</i>
Bursa	Antalya	Adana
<i>İrfan Kartal</i>	<i>İlyas Şeker</i>	<i>Husret Dinç</i>
Van	Kocaeli	Hakkâri
<i>Mustafa Levent Karahocagil</i>	<i>İsmail Güneş</i>	<i>Mustafa Demir</i>
Amasya	Uşak	İstanbul
<i>Metin Yavuz</i>	<i>İshak Gazel</i>	<i>Cemal Öztürk</i>
Aydın	Kütahya	Giresun
	<i>Şenel Yediyıldız</i>	
	Ordu	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

22.01.2021

Burhan Çakır

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/3346) Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

27.01.2021

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3346 esas numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

26.01.2021

Mehmet Erdoğan

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3346 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

25.01.2021

Yavuz Ergun

Niğde

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3346)	
ESAS	Milli Savunma Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Milli Savunma Bakanlığı ile bağı kurum ve kuruluşlarında ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin tüm birimlerinde tesis edilen eylem ve işlemlerin belirleyici unsuru Anayasa, hukukun evrensel ilkeleri ve buna bağı hukuk sistemimizin kabul ettiğı insan haklarına ilişkin uluslararası antlaşmalar ile meri mevzuattır. Gücünü milletimizden, tecrübesini tarihten alan Türk Silahlı Kuvvetleri hukukun üstünlüğü ilkesinin esas alındığı bir anlayış içerisinde; sürekli değışen risk ve tehditlerin bulunduğu güvenlik ortamında yüce milletimizin egemenlik ve bağımsızlığını korumak, kutsal vatan topraklarımızın, mavi vatanımızın, semalarımızın ve vatandaşlarımızın güvenliğini sağlamak, karada, denizde ve havada ülkemizin hak, alaka ve menfaatlerini korumak ve aynı zamanda bölge ve dünya barışına katkıda bulunmak için her türlü gayreti göstermektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin kendisine tevdi edilen bu görevleri süreklilik, kararlılık ve giderek artan güç ve başarıyla yerine getirebilmesi, her türlü harekâta hazır, etkin, caydırıcı ve saygın bir kuvvet olma vasfını sürdürmesine bağıdır.

Bu Kanun Teklifi ile, ülkemiz ve devletimizin büyüme ve gelişme potansiyeli istikametinde, bölgemiz ve dünyada artan, gelişen ve değışen risk ve tehditleri doğru analiz ederek Millî Savunma Bakanlığının ihtiyaçları ile kamu hizmetinin değışkenliği ve hukukun dinamik yapısı esas alınarak düzenlemeler yapılmaktadır. Teklif kapsamında, Millî Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması amacına yönelik ilgili mevzuatta düzenleme ve değışiklik yapılması hedeflenmektedir.

Bununla birlikte; Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin yürürlüğe girmesi ile bakanlıkların merkez ve taşra teşkilatlarında değışiklikler yapılmış, yapılan düzenlemelerle birlikte bakanlıklar yeniden yapılandırılırken bu kapsamda ortaya çıkan yeni ihtiyaçların karşılanması gerekliliğı hâsıl olmuştur. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Millî Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değışiklikle Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları Millî Savunma Bakanına bağılanmıştır. Buna bağı olarak da mevzuatta uyum düzenlemeleri yapılması zarureti ortaya çıkmıştır.

Bu kapsamda;

a. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda yapılan düzenleme ile; Sağlık Bilimleri Üniversitesinde uzmanlık eğitimi yapan misafir askeri personele, aynı yerde eğitim görenlerde olduğu gibi ödeme yapılabilmesi,

b. 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununda yapılan değışiklik ile; yoklama kaçağı ve bakaya suçuna ilişkin mazeret hallerinin 7179 sayılı Askeralma Kanununun 23 üncü maddesi ile uyumlu olarak düzenlenmesi,

c. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda yapılan düzenleme ile; uzman erbaşların emeklilik yaş haddinin 55 yaş olarak belirlenmesi ve seferin gereğı olarak lüzum görülmesi ve sağlık durumlarının elverişli olması halinde uzman erbaşların 60 yaşına kadar en gençlerinden başlanarak orduya alınabilmeleri, ayrıca uzman erbaş olarak görev yaptıktan sonra Devlet memuru olarak istihdam edilenlerin uzman erbaş emsallerinin aldığı emekli aylığını almaları,

ç. 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İÇ Hizmet Kanununda yapılan düzenleme ile; kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç askeri kantinlerin elektrik, su, yakacak giderlerinin genel bütçeden karşılanabilmesi,

d. 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda yapılan değişiklik ile; dış kaynaktan temin edilen subaylardan ve astsubaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılanlar veya bu şartları kaybedenlerin ilişiklerinin kesilebilmesi; hukuk sınıfı subayların arabuluculuk komisyonlarında görev yapması, dış kaynaktan alınan hukuk sınıfı subay adaylarının temel askerlik eğitimini müteakip subaylığa nasbedilmeleri, nezdinde buldukları kıta komutanı veya kurum amirlerinin hukuk sınıfı subayların disiplin amiri olmaları; ödöl ve madalyaya ilişkin düzenlemede Jandarma Genel Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle uyum düzenlemesi yapılması, birinci derece kritik illerde terörle mücadele harekâtına iştirak eden birliklerde fiilen görev yapan sağlık astsubaylarına ilave sağlık hizmetleri tazminatı ödenmesi sebebiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında yapılan ek ödemeden faydalanamamalarına yönelik mağduriyetin giderilmesi, Milli Savunma Üniversitesi ve bağlılarında, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesindeki diğer okullarda emekli kamu görevlilerinin, emekli Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin ve öğretim elemanlarının ders verebilmesine imkân tanınması, astsubaylıktan subaylığa geçenlerden nasıp tarihlerindeki farklılık nedeniyle mağdur olanların mağduriyetlerinin giderilmesi, Milli Savunma Bakanlığı celp ihtiyacı fazlası olan ve özellikle güvenlik güçleri ile gazilere verilen sağlık hizmetlerinde etkin olarak kullanılan sınıflara mensup yedek subayların, Sağlık Bakanlığına bağlı ve yoğunlukla güvenlik güçlerine hizmet veren hastanelerde görevlendirilebilmeleri,

e. 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunda yapılan değişiklik ve düzenlemeler ile, emekli uzman erbaşların üye olabileceği anılan Kanuna tabi “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği” adı altında bir dernek kurulması,

f. 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununda yapılan değişiklikler ile; Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve diğer bakanların seferberlik ve savaş halindeki görev, yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlenmesi,

g. 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununda yapılan düzenlemeler ile; uzman erbaş emeklilik yaş haddinin 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi gereği 55 yaş olarak belirlenmesi dikkate alınarak sözleşme sürelerinin yaş haddine kadar uzatılabilmesi, olağanüstü hal veya terörle mücadeleden kaynaklanan zorunlu hâllerde uzman erbaşların sözleşme sürelerinin uzatılabilmesi, komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranların istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro görev yerlerine atanabilmelerine ve bunlardan istihdam edildikleri branşta göreve devam etmek isteyenlerden uygun görölenlerin, sağlık durumlarının elverişli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branşta göreve devam ettirilebilmelerine imkân sağlanması, yaş haddini dolduran uzman erbaşların 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu esaslarına göre kendi statülerinden emekli edilmeleri, böylece doğrudan uzman erbaş statüsünden emekli olanlar ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olanların emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması,

ę. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda yapılan düzenleme ile; Devlet hizmet yükümlülüğü ile Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına atanan sivil tabiplerin özellikle acil ihtiyaç duyulan durumlarda daha uzun süre geçici görevlendirmelerinin yapılabilmesi,

h. 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununda yapılan düzenleme ile; astsubay meslek yüksekokullarında yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdam edilebilmesi,

1. 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanununda yapılan düzenlemeler ile, uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak ordu tipi tabanca verilmesi,

i. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yapılan değişiklikler ile; devre kaybeden askeri öğrenciler ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası kapsamına alınması,

j. 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununda yapılan düzenleme ile; yükümlü erbaş ve erler ile yurtiçi ve yurtdışı harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erlerin mesleki yeterlilik belgesinden muaf olması,

k. 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununda yapılan değişiklik ile; sözleşmeli erbaş ve erlerin sefer görev emirlerinde sözleşmeli olarak buldukları ihtisas ve rütbelerin esas alınması,

1. 7179 sayılı Askeralma Kanununda yapılan değişiklik ile; yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından dövizle askerlik hizmeti için başvuranların ödeyecekleri bedelin, kur farkından dolayı olumsuz etkilenmesinin engellenmesi,

m. Ayrıca, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu, 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununda uyum düzenlemelerinin yapılması, amaçlanmaktadır.

Kanun Teklifinin bütünü ele alındığında yapılan düzenlemeler ile; aziz milletimizin gönlünde müstesna bir yere sahip olan ve peygamber ocağı kabul edilen, milletimizin aldığı sevgi, saygı, güven, dua ve güçle kendisine verilecek her türlü görevi tarihî bir sorumluluk bilinciyle geçmişte olduğu gibi gelecekte de icra etme azim ve kararlılığında olan Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin, sahip olduğu teknoloji, bilgi ve eğitim üstünlüğü, azami ölçüde millî harp sanayisine dayanan silah gücü, terörle mücadele ve sınır ötesi harekât kabiliyeti ile her türlü hava koşulunda harekât icra kapasitesine katkılar sağlanması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Kanun kapsamında Gülhane Askeri Tıp Akademisinin Sağlık Bilimleri Üniversitesine devri sonrasında uluslararası askeri eğitim ve işbirliği kapsamında misafir askeri personel de uzmanlık eğitimi gören diğer personelle birlikte anılan Üniversitede eğitim görmeye başlamıştır.

Bu eğitim kapsamında misafir askeri personel hariç, tıpta ve dış tabipliğinde yabancı uyruklu kontenjanında uzmanlık eğitimi yapmakta olanlara, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesi uyarınca ödeme yapılmaktadır. Yapılan düzenleme ile, aynı eğitim kapsamında bulunan misafir askeri personelin de ödeme kapsamına alınması ve eğitim görenler arasında eşitliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında düzenleme yapılmaktadır. Söz konusu düzenleme ile, 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanunuyla uyumun sağlanması, ayrıca bakaya ve yoklama kaçağı suçlarında özür olarak kabul edilen durumların anılan Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen mazeretlerle sınırlı tutulması amaçlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ncı maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması amacıyla uzman erbaşların emeklilik yaş haddi 55 yaş olarak belirlenmektedir. Ayrıca seferin gereği olarak lüzum görülmesi ve sağlık durumlarının elverişli olması halinde uzman erbaşların 60 yaşına kadar en gençlerinden başlanarak orduya alınabilmelerinin sağlanması hedeflenmektedir.

Madde 4- 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 5 inci maddesinde 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, yaş sınırı nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayrılacak uzman erbaşlardan isteklilerin; Milli Savunma Bakanlığı, MSB ANT Başkanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) kadrolarında emekli aylığına hak kazandıkları tarihe kadar Devlet memuru olarak istihdam edilebilmelerine imkan tanınmıştır. Bu şekilde Devlet memuru olarak istihdam edilip emekliliğe hak kazanan uzman erbaşlara 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 81 inci maddesi gereğince uzman erbaş emeklilerine ödenen ilave 100 TL tazminat ödenememektedir. Yapılan düzenleme ile, uzun yıllar Türk Silahlı Kuvvetlerinde zor koşullarda görev yapmasına rağmen sadece emeklilik hakkını elde edinceye kadar kısa süreliğine Devlet memuru olarak görev yapan uzman erbaşların da emsallerinin aldığı emekli aylığını almaları amaçlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 104 üncü maddesine fıkra eklenmektedir. Eklenen fıkra ile kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere askeri kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderlerinin kurum bütçesinden ödenebilmesi sağlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda dış kaynaktan temin edilen subaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir veya bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 7- Madde ile, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda dış kaynaktan doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı emrinde görev yapmak üzere temin edilen subaylardan, verilen eğitimi tamamlamadan önce temin aşamasında aranan sağlık ve benzeri şartları taşımadıkları sonradan anlaşılabilir ile bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 46 ncı maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda;

- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum düzenlemesi yapılması,

- Hukuk sınıfı subayların arabuluculuk komisyonlarında görev yapmasına imkan tanınması,

- Dış kaynaktan alınan hukuk sınıfı subay adaylarının diğer sınıflardaki subay adayları gibi temel askerlik eğitimini müteakip subaylığa nasbedilmeleri,

- Nezdinde buldukları kıta komutanı veya kurum amirlerinin hukuk sınıfı subayların disiplin amiri olmaları,

amaçlanmaktadır.

Madde 9- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 68 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda Kanun Teklifinin çerçeve 6 ncı ve 7 nci maddeleriyle subaylara yönelik yapılan düzenlemelerle uyumlu şekilde, dış kaynaktan temin edilen astsubaylardan da deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılanların veya bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesi, yine dış kaynaktan doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı emrinde görev yapmak üzere temin edilen astsubayların da verilen eğitimi tamamlamadan önce temin aşamasında aranan sağlık ve benzeri şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması halinde ilişkilerinin kesilebilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 202 nci maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle Jandarma Genel Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle teşkilat değişikliğine uyumun sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 11- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 203 üncü maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda Jandarma Genel Komutanlığı Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle teşkilat değişikliğine uyumun sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 204 üncü maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle Jandarma Genel Komutanlığı Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle teşkilat değişikliğine uyumun sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 13- Sağlık astsubayları sağlık hizmetleri tazminatı Temmuz-Aralık 2020 dönemi için orgeneral aylığının (ek gösterge dâhil) brüt tutarının %50'si olan 733,69 TL'dir. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi hükümlerine göre astsubaylara yapılan ek ödeme ise 983,14 TL ve 997,82 TL olarak değişmektedir. Sağlık hizmetleri tazminatından yararlanan personele, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi hükümlerine göre ödeme yapılmayacağı 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinin (Ç) fıkrasının son bendinde belirtilmiştir. Madde ile; mevcut durumda personele sağlık hizmetleri tazminatı ödenmesinin personele ek fayda sağlaması yerine hak kaybına sebep olduğundan 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinde değişiklik yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 14- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa ek madde eklenmek suretiyle Milli Savunma Bakanlığında görev yapan sağlık sınıfı yedek subayların (tabip, eczacı, sağlık idarecisi, fizyoterapist, vb.) ihtiyaç halinde öncelikli olarak gazilere ve güvenlik güçlerine hizmet veren Sağlık Bakanlığı teşkilleri ile sınır ötesi ve teröristle mücadele harekâtını destekleyen Sağlık Bakanlığı sağlık teşkillerine görevlendirilebilmeleri amaçlanmaktadır.

Madde 15- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun geçici 43 üncü maddesi değiştirilmektedir. Bu suretle 2024-2025 eğitim öğretim yılı sonuna kadar Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde yer alan Milli Savunma Üniversitesi ve bağlılarında, Türk Silâhlı Kuvvetleri bünyesindeki diğer okullarda; tanınırlığı ve yetkinliği olan emekli kamu görevlilerinin, Devlet memurlarının, emekli Türk Silâhlı Kuvvetleri personelinin, emekli öğretim elemanları ile diğer yüksek öğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarının ders verebilmelerine imkân tanınması ve bunlara ödenecek ek ders ücretlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 16- 2007 yılından önce astsubaylıktan subaylığa geçişteki nasıplarda, 926 sayılı Kanunun 109 uncu maddesinde yapılan değişiklik öncesinde bulunan “*personelin okul ve kurslarda geçen süreleri, nasıp tarihine eklenerek, teğmenlik bekleme süresinden sayılır. Bu şekilde bulunacak nasıplarına göre terfi ve kademe ilerlemesine esas olacak nasıpları, nasıplarının götürüldüğü takvim yılının 30 Ağustos ’udur*” hükmü gereğince, bir üst rütbeye terfide kurs başlangıç yılının 30 Ağustos tarihi esas alınmıştır. Bu durumda 1993(dahil)-2007 yılları arasında, Deniz Kuvvetleri Komutanlığında astsubaylıktan subaylığa geçen ve deniz piyade/deniz istihkam olarak sınıflandırılan personelin teğmenliğe nasıpları mezun oldukları yıldan önceki yılın 30 Ağustos tarihine götürülürken (kurs başlangıç tarihlerinin mezun oldukları yıldan önceki yıl başlamış olması nedeniyle); güverte/makine/ikmal olarak sınıflandırılan personelin teğmenliğe nasıplarının ise geriye değil ileriye götürülmesi (kurs başlangıç tarihlerinin kursu bitirdikleri yılın Ocak ayına alınması nedeniyle), bahse konu personelin deniz piyade ve deniz istihkam olarak sınıflandırılan emsallerine kıyasla bir yıl kıdemsiz olmalarına neden olmuştur.

Madde ile, 1993(dahil)-2007 yılları arasında astsubaylıktan muvazzaf subaylığa naspedilenlerin nasıplarının, astsubaylıktan muvazzaf subaylığa naspedilme sınavlarını kazandıkları takvim yılının 30 Ağustos tarihine götürülmesi sağlanarak söz konusu mağduriyetin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 17- Madde ile; 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun adında ve 1 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda Kanunun adının, emekli uzman erbaşlar tarafından kurulacak derneğin Kanun kapsamına alınması nedeniyle değiştirilmesi ve bu doğrultuda amaç ve kapsam maddesinde gerekli uyum düzenlemelerinin yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 18- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun mükerrer 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan Muharip Gazi ve Malul Gazi tanımlarının içerisine İçişleri Bakanlığına bağlanan Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının eklenmesi suretiyle bunların üyeliğinin devamı ve bundan sonra bu durumdaki personelin üye olmasına imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 19- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun amaç ve kapsam maddesinde yapılan değişikliğe uygun bir şekilde Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ifadelerinin ilave edilmesi, emekli uzman erbaşlar tarafından bu Kanuna tabi yeni kurulacak dernek ve bu derneğin kurucularının kimler olacağıının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 20- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Bu suretle anılan Kanuna tabi olarak kurulan derneklerin tüzel kişilik kazanması ve dernek tüzük değişiklikleriyle ilgili yapılacak işlemin, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 59 uncu maddesine uyumlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 21- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere yeni bir bent eklenerek emekli uzman erbaşlar tarafından yeni kurulacak derneğe üye olabileceklerin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 22- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun kurucu ve üye olamayacakları düzenleyen 5 inci maddesinde düzenleme yapılarak; İçişleri Bakanlığına bağlanan Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin madde metnine dercedilmesi ve görev yaptıkları kurumları tarafından sözleşmeleri feshedilenler ile kamu görevinden çıkarılanların ilave edilmesiyle kurucu ve üye olamayacakların kapsamının yeniden belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 23- Madde ile, 2847 sayılı Kanuna geçici madde eklemek suretiyle Kanun Teklifi kapsamında emekli uzman erbaşlar tarafından yeni kurulacak derneğin oluşumu için geçiş hükmü düzenlenmektedir.

Madde 24- Madde ile, 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 7 nci maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teŖkilatında yapılan deđiŖiklikler ve Genelkurmay BaŖkanlıđının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum düzenlemesi yapılması ve Milli Savunma Bakanlığının seferberlik ve savaş halindeki görev yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 25- Madde ile, 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununa yeni bir madde ihdas edilmektedir. Bu suretle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teŖkilatında yapılan deđiŖiklikler ve Genelkurmay BaŖkanlıđının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum düzenlemesi yapılması ve bu kapsamda Genelkurmay BaŖkanının seferberlik ve savaş halindeki görev, yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 26- 2941 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde Milli Savunma Bakanının görev, yetki ve sorumlulukları ayrıca düzenlendiğinden, anılan Kanunun 8 inci maddesinde buna göre uyum düzenlemesi yapılması suretiyle mezkur maddenin diğer bakanların görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlediğine iliŖkin deđiŖiklik yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 27- Madde ile, 3269 sayılı Uzman ErbaŖ Kanununun 5 inci maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle uzman erbaŖ emeklilik yaŖ haddinin 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunun 40 ıncı maddesi gereği 55 yaŖ olarak belirlenmesi dikkate alınarak uzman erbaŖların sözleşme sürelerinin yaŖ haddine kadar uzatılabilmesi, uzman erbaŖların yaŖ haddini doldurdıkları yılın ağustos ayı içinde emekliye sevk edilmeleri, yaŖ sınırı nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayrılan ancak emeklilik hakkını elde etmemiŖ olanların emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmesi uygulamasının sonlandırılması, seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde; 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin (e) fıkrasında düzenlenen yaŖ sınırına kadar (60 yaŖ) sağlık durumlarının elveriŖli olması halinde en gençlerinden baŖlanarak Türk Silahlı Kuvvetlerine alınabilmeleri, ayrıca olağanüstü hal veya terörle mücadelede kaynaklanan zorunlu hâllerde uzman erbaŖ ihtiyacının bir zafiyet oluŖturmasını engellemek için talebe bakılmaksızın sözleşme sürelerinin birer yıl süreyle yaŖ hadlerine kadar uzatılabilmesine olanak sağlanması ve söz konusu durumlarda zafiyet oluŖmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 28- Madde ile, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teŖkilatında yapılan deđiŖiklikler ve Genelkurmay BaŖkanlıđının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum düzenlemesi yapılması, ayrıca komando branŖında istihdam edilen uzman erbaŖlardan 40 yaŖını dolduranların istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro görev yerlerine atanabilmelerine imkân sağlanması ve bunlardan istihdam edildikleri branŖta göreve devam etmek isteyenlerden uygun görülenlerin, sağlık durumlarının elveriŖli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branŖta göreve devam ettirilebilmelerine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 29- 30 Haziran 2010 tarihli 6000 sayılı Kanun ile 45 (2016 yılında yapılan düzenleme ile 52 yaŖ olarak deđiŖtirilmiŖtir) yaŖına gelmiŖ, fakat emekli aylığını hak etmemiŖ uzman erbaŖlardan istekli olanların, emekli aylığına hak kazanacakları tarihe kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmelerine olanak sađlanmıŖtır. 6000 sayılı Kanunun yayım tarihinden sonra;

a. Uzman erbaŖlara 22/2/2014 tarihli 6519 sayılı Kanun ile 2200 puanı geçmeyecek Ŗekilde ek gösterge verilmesine ve emeklilerine 100 TL ilave tazminat ödenmesi imkanı getirilmiŖtir.

b. En fazla üçüncü dereceye kadar yükselebilen uzman erbaŖlara 10/2/2016 tarihli 6663 sayılı Kanun ile birinci dereceye kadar yükselmelerine ve 3000 ek gösterge puanı alabilmelerine olanak sađlanmıŖtır. Ayrıca uzman erbaŖlara ve doğrudan uzman erbaŖ emeklilerine eğitim ve öğrenim durumlarına göre bir

kademe ile bir derece arasında intibak yapılması sağlanmıştır. Lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip uzman erbaşlardan ikinci derecenin üçüncü kademesinde en az bir yılını tamamlayanlardan sicil belgelerinin son altı yıllık not ortalaması sicil tam notunun yüzde doksanı ve daha yukarısı olan ve kademe ilerleme şartını taşıyanlara birinci dereceye yükselme imkânı getirilmiştir.

c. Yukarıda belirtilen 6519 sayılı Kanun ve 6663 sayılı Kanundan halen görevde olan uzman erbaşlar ile bunlardan emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylığı bağlanmış olanlar yararlanmıştır. Bu düzenlemeler kapsamında çoğunlukla üçüncü derecede olan uzman erbaşlara ikinci derecede 2500 ek gösterge ve birinci derecede 3000 ek gösterge verilmiştir. Ancak 3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilenler ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli edilenler 6519 sayılı Kanun ve 6663 sayılı Kanun ile uzman erbaşlara sağlanan aylık artışı, ek gösterge, eğitim ve öğretim veya sicil yoluyla derece ve kademe intibakından yararlanamamışlardır. Söz konusu kişiler düşük ek gösterge puanında kalmışlar ve emekli aylıkları doğrudan emekli olan uzman erbaşların 100 TL ile 605 TL arasında gerisinde kalmıştır.

Madde ile; 6000 sayılı Kanun kapsamında Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olan veya halen Devlet memuru olarak çalışan yaklaşık 2900 kişinin hak kaybının önlenmesi maksadıyla düzenlenmesi yapılması ve bu kapsamda; Devlet memuru olurken derece ve kademeleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yeniden düzenlemiş olanların bu işlemlerinin iptal edilerek uzman erbaşlıkta geçen süre ile Devlet memurluğunda geçen sürenin toplamının 3269 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi ve buna göre derece, kademe, gösterge ve ek göstergelerinin yeniden düzenlenmesi, eğitim ve öğrenim veya sicil yoluyla intibaklarının yapılması, böylece doğrudan uzman erbaş statüsünden emekli olanlar ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olanların emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 30- Madde ile; Devlet hizmet yükümlülüğü kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına atanan sivil tabiplerin özellikle acil ihtiyaç duyulan durumlarda daha uzun süre geçici görevlendirmelerinin yapılabilmesi, ayrıca maddeye eklenen ikinci fıkrada belirtilen yerlerde Devlet hizmet yükümlüsü olarak görev yapan personelin buralarda geçirecekleri hizmet sürelerinin hesaplanmasına ilişkin düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 31- 4566 sayılı Harp Okulları Kanununun 28 inci maddesi uyarınca harp okullarında sözleşmeli olarak yabancı uyruklu öğretim elemanı görevlendirilebilmektedir. Madde ile, harp okulları için var olan bu düzenlemeyle uyumlu olarak Astsubay Meslek Yüksekokullarında da yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdam edilebilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 32- Kanun Teklifi ile uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak bir adet yerli üretim olmak üzere ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilmesi öngörüldüğünden; maddeyle 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanunun kapsam maddesinde düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 33- Madde ile, 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun kapsamında verilecek ordu tipi tabancanın yerli üretim olması şartı getirilmekte, ayrıca uzman erbaşlara, bir adet yerli üretim olmak üzere ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilmesi ilk beş aylık intibak dönemini tamamlamaları şartına bağlanmaktadır.

Madde 34- Madde ile, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle teşkilat değişikliğine uyumlu olarak maddede gerekli değişikliklerin yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 35- Madde ile, bu maddenin yayımı tarihinde uzman erbaşlıktaki hizmet süresinin ilk beş ayını tamamlamış olan uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak bir adet yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 36- Madde ile, devre kaybeden askeri öğrenciler ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası kapsamına alınabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 37- Madde ile, devre kaybeden askeri öğrenciler ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası bildirimlerinin ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 38- Madde ile, Türk Silahlı Kuvvetleri ve İçişleri Bakanlığı bünyesinde icra edilen bakım onarım işlerinin bir kısmı mesleki yeterlik belgesi olmayan erbaş ve erler tarafından icra edilmesi nedeniyle bu personelin de bu belgeden muaf olması, ayrıca yurtiçi ve yurtdışı harekâtlarda görevli uzman erbaşlar ve sözleşmeli erbaş ve erlerin de acil bakım onarım işlerini yapabilmeleri için söz konusu belgeden muaf olmaları amaçlanmaktadır.

Madde 39- Sözleşmeli personel, askerlik yükümlülüğünü yerine getirdikleri görevden daha uzun süre sözleşmeli olarak başka bir görevi yerine getirmiş olduğundan madde ile, sefer görev emirlerinde daha tecrübeli ve bilgili olduğu, aynı zamanda bilgi ve tecrübelerinin daha taze olduğu sözleşme süresindeki görevinin esas alınması amaçlanmaktadır.

Madde 40- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 76 ncı maddesinde 6771 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında milletvekili seçilme yaşı onsekize indirilmiş ve askerlik hizmetini yapmış olmak, seçilme yeterliliğini belirleyen koşullar arasından çıkarılarak “askerlikle ilişkisi olmama” koşuluyla ikame edilmiştir. Milletvekili seçilme hakkını genişleten bu düzenlemeler, milletvekillerinin TBMM üyeliği sıfatını taşıdıkları süreç içinde askerlik yükümlülüklerinin akıbeti hususunda tereddütlere yol açmış, bu alanda yeni bir düzenleme yapılması temel bir gereksinim olarak ortaya çıkmıştır. TBMM üyeleri milletvekili sıfatını taşıdıkları dönem süresince bütün Milleti temsil ederler. TBMM üyelerinin milletvekili sıfatını taşıdıkları süre boyunca taşıdıkları temsil yükümlülüklerinin askerlik hizmeti yükümlülüğü ile bölünmemesi amacıyla milletvekillerinin askerlik yükümlülüklerinin üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenmesi yönünde düzenleme yapılarak seçme ve seçilme hakkının korunması amaçlanmaktadır.

Madde 41- Madde ile; yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan dövizle askerlik hizmeti için başvuranların ödeyecekleri bedelin, kur farkından dolayı olumsuz etkilenmesini engellenmesini, yurt içindeki bedelli askerlik hizmetine tabi yükümlülerle Türk lirası karşılığı aynı tutarın ödemelerinin sağlanması ve bu hizmetten yararlanan yükümlü sayısının artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 42- Madde ile, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Millî Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerine ilişkin mevzuatta uyum düzenlemesi yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 43- Yürürlük maddesidir.

Madde 44- Yürütme maddesidir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

29/1/2021

Esas No: 2/3346

Karar No: 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3346 esas numaralı “Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 28/1/2021 tarihinde yapılan 7’nci toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa arz olunur.

1. Giriş

Osmaniye Milletvekili İsmail KAYA ve 39 milletvekili tarafından 22/1/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/3346 esas numaralı “Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 28/1/2021 tarihli 7’nci toplantısında 2/3346 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Osmaniye Milletvekili İsmail KAYA ile Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Kanun Teklifi ile; Milli Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması hedefine yönelik ilgili mevzuatta düzenleme yapılması ve ayrıca Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin yürürlüğe girmesi ile birlikte Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığının teşkilatlarında yapılan değişikliklere uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda Teklif ile;

- Sağlık Bilimleri Üniversitesinde uzmanlık eğitimi yapan misafir askerî personele, aynı yerde eğitim görenlerde olduğu gibi ödeme yapılabilmesi,
- Yoklama kaçağı ve bakaya suçuna ilişkin mazeret hâllerinin 7179 sayılı Askeralma Kanunu ile uyumlu hâle getirilmesi,
- Uzman erbaşların emeklilik yaş haddinin 55 olarak belirlenmesi suretiyle bu personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması,
- Seferin gereği olarak lüzum görülmesi ve sağlık durumlarının elverişli olması hâlinde uzman erbaşların 60 yaşına kadar orduya alınabilmesi,
- Uzman erbaş olarak görev yaptıktan sonra Devlet memuru olarak istihdam edilenlerin uzman erbaş emsallerinin aldığı emekli aylığını alabilmeleri, böylelikle doğrudan uzman erbaş statüsünden emekli olanlar ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olanların emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması,
- Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere askerî kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderlerinin genel bütçeden karşılanabilmesi,
- Dış kaynaktan temin edilen subaylardan ve astsubaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılınların veya bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesi,
- Arbuluculuk komisyonlarında hukuk sınıfı subayların görev yapabilmesi,
- Dış kaynaktan temin edilen hukuk sınıfı subay adaylarının diğer sınıflardaki subay adayları gibi temel askerlik eğitimine tabi olması,
- Birinci derece kritik illerde terörle mücadele harekâtına iştirak eden birliklerde fiilen görev yapan sağlık astsubaylarının ek ödeme imkânından yararlanabilmesi,
- Celp ihtiyacı fazlası olan ve özellikle güvenlik güçleri ile gazilere verilen sağlık hizmetlerinde etkin olarak kullanılan sağlık sınıflarına mensup yedek subayların, Sağlık Bakanlığına bağlı ve yoğunlukla güvenlik güçlerine hizmet veren hastanelerde görevlendirilebilmelerinin sağlanması,

- Emekli subay ve astsubaylarda olduğu gibi emekli uzman erbaşların üye olabileceği “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği” adı altında bir dernek kurulması,
  - Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve diğer bakanların seferberlik ve savaş hâlindeki görev, yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlenmesi,
  - Olağanüstü hâl veya terörle mücadeleden kaynaklanan zorunlu hâllerde uzman erbaşların sözleşme sürelerinin birer yıl süreyle yaş hadlerine kadar uzatılabilmesi,
  - Astsubay meslek yüksekokullarında yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdam edilebilmesi,
  - Uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak yerli üretim ordu tipi tabanca verilmesi,
  - Devre kaybeden askerî öğrencilerin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası kapsamına alınabilmesi,
  - Tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde aranan mesleki yeterlilik belgesi şartının yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışı harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için aranmaması,
  - Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin her türlü askerlik işlemlerinin üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenmesi,
  - Yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının dövizle askerlik hizmeti için ödeyecekleri bedelin kur farkından olumsuz etkilenmemesinin sağlanması,
  - 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle ilgili mevzuatta uyum düzenlemeleri yapılması
- öngörülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Kanun Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon Başkanı İsmet YILMAZ tarafından;

- Teklifte genel olarak, Milli Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin özlük haklarının iyileştirilmesi ve Bakanlığın ihtiyaçları kapsamında çeşitli konularda yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlandığı,
  - Bu kapsamda, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu başta olmak üzere toplam 17 kanunda değişiklik yapılması öngörüldüğü,
  - Söz konusu değişikliklerle Bakanlık kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması hedeflendiği,
  - Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin yürürlüğe girmesiyle birlikte Milli Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığının teşkilatlarında yapılan değişikliklere bağlı olarak ilgili mevzuatta uyum düzenlemeleri yapılması amaçlandığı
- ifade edilmiştir.

Kanun Teklifinin ilk imza sahibi Osmaniye Milletvekili İsmail KAYA tarafından yapılan açıklamalarda;

- Teklifin Milli Savunma Bakanlığının ihtiyaçları, kamu hizmetlerinin değişkenliği ve hukukun dinamik yapısı esas alınarak hazırlandığı,

- Sağlık Bilimleri Üniversitesinde uzmanlık eğitimi gören yabancı uyruklu misafir askerî personele aynı yerde eğitim görenlerde olduğu gibi ödeme yapılması hedeflendiği ve bu kapsamda hâlihazırda eğitim gören toplam 33 misafir askerî personel olduğu,

- Tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde yararlanılması amacıyla uzman erbaşların emeklilik yaş haddininin 55 olarak düzenlendiği,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinde uzun yıllar zor koşullarda görev yapmasına rağmen sadece emeklilik hakkını elde edinceye kadar kısa süreliğine Devlet memuru olarak istihdam edilen uzman erbaşların da emsallerinin aldığı emekli aylığını alabilmelerine yönelik düzenleme yapıldığı,

- Hâlen Devlet memuru olarak çalışan veya memur olarak istihdam edildikten sonra emekli olan uzman erbaşların getirilen düzenleme ile ortaya çıkacak prim farklarının on iki eşit taksit hâlinde maaşlarından kesilmesi suretiyle tahsil edilmesi öngörüldüğü,

- Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilenler hariç olmak üzere, askerî kantinlerin elektrik, su ve yakacak gibi giderlerinin genel bütçeden karşılanması önerildiği,

- Dış kaynaktan temin edilen subay ve astsubaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı ya da temin şartlarını kaybettiği anlaşılmanın ilişkilerinin kesilmesine imkân sağlandığı,

- Hukuk sınıfı subayların arabuluculuk komisyonlarında görev alabilmesi, dış kaynaktan temin edilen hukuk sınıfı subayların da temel askerlik eğitimine tabi tutulması ve nezdinde buldukları kıta komutanı ve kurum amirlerinin hukuk sınıfı subayların disiplin amiri olmasının teklif edildiği,

- Sağlık astsubaylarına sağlık hizmetleri tazminatı ödenmesinin ilgili personele ek fayda sağlamak yerine bir hak kaybı oluşturduğu için birinci derecede kritik illerde görev yapan ve sağlık hizmetleri tazminatı almaları nedeniyle ek ödemededen yaralanamayan 154 sağlık astsubayına ek ödemededen yararlanma imkânı tanındığı,

- Milli Savunma Üniversitesi ve bağlılarında, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesindeki diğer okullarda emekli kamu görevlilerinin, emekli TSK personeli ile öğretim elemanlarının ders verebilmelerine olanak sağlandığı, bu kapsamda görevlendirilecek personel sayısının 1.000'i ve ödenecek ek ders ücretinin de haftada 20 saati geçmemesi önerildiği,

- 1993 ve 2007 yılları arasında Deniz Kuvvetleri Komutanlığında astsubaylıktan subaylığa geçen ancak kurslarının geç başlaması nedeniyle bir yıl kıdem kaybına uğrayan 40 subayın bu kayıplarını telafi edecek şekilde nasip tarihlerinin düzenlendiği,

- Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanlığına bağlanması nedeniyle ilgili mevzuatta uyum düzenlemeleri yapıldığı ve Genelkurmay Başkanının seferberlik ve savaş hâlindeki görev, yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlendiği,

- Olağanüstü hâl ve terörle mücadelede kaynaklanan zorunlu hâllerde ihtiyaç duyulan sözleşme sürelerinin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nda belirtilen yaş haddine kadar birer yıl süreyle uzatılmasının öngörüldüğü, böylelikle söz konusu durumlarda herhangi bir zafiyetin oluşmamasının amaçlandığı,

- Uzman Erbaş Kanunu'nda yapılan değişikliklerle mevcut durumda komando branşında 40 yaşına kadar çalışabilen uzman erbaşların sağlık koşullarının uygun olması hâlinde aynı branşta çalışmaya devam edebilmelerine olanak sağlandığı,

- Harp okullarında olduğu gibi astsubay meslek yüksekokullarında da yabancı uyruklu öğretim elemanlarının ders verebilmelerine imkân tanındığı,

- Uzman erbaşlara ilk beş aylık intibak dönemini tamamlamaları hâlinde yerli üretim olmak şartıyla bir adet tabanca hakkı verildiği, bu kapsamda hâlihazırda görevde olan 89 bin civarındaki uzman erbaşın bu haktan yararlanabileceği,

- Devre kaybeden askerî öğrencilerle Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası kapsamına alınmasının amaçlandığı,

- Türk Silahlı Kuvvetleri ve İçişleri Bakanlığı bünyesinde icra edilen bakım onarım işlerinin bir kısmında mesleki yeterlilik belgesi şartı arandığı için uzman erbaşlar ile sözleşmeli er ve erbaşların acil bakım onarım işlerini yapabilmeleri amacıyla bu belgeden muaf olmalarının öngörüldüğü,

- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilen milletvekillerinin üyelik sıfatları sona erene kadar askerlikten muaf olmaları önerildiği,

- Yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının dövizle askerlik hizmeti için ödeyecekleri bedelin kur farkından olumsuz etkilenmemesinin sağlanması amaçlandığı,

- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanlığına bağlanması nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerine ilişkin mevzuatta uyum düzenlemeleri yapıldığı

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifinin geneli üzerinde Milli Savunma Bakanlığı adına Bakan Yardımcısı Şuay ALPAY tarafından yapılan açıklamalarda;

- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin yürürlüğe girmesinin ardından 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile bakanlıkların merkez ve taşra teşkilatları yeniden yapılandırıldığı,

- Bakanlık teşkilat yapılarındaki değişiklikler ve kamu hizmetlerinin değişkenliği nedeniyle Milli Savunma Bakanlığı ile ilgili mevzuatta bazı düzenlemeler yapılması ihtiyacı ortaya çıktı,

- Milli Savunma Bakanlığının ihtiyaçlarının bir kısmının hazırlanan bu Kanun Teklifi ile karşılandığı

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde milletvekilleri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Genelkurmay Başkanlığı ile Kuvvet Komutanlıklarının aralarındaki hiyerarşik ilişkiyi ortadan kaldıracak şekilde Milli Savunma Bakanlığına bağlanması uygulamasının terk edilmesinin emir-komuta birliği ile kuvvetlerin sevk ve idaresi açısından daha faydalı olacağı,

- Askerî mahkemeler ve disiplin mahkemelerinin yeniden oluşturulması gerektiği, Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin Yargıtay ve Danıştay içerisinde birer daireye dönüştürülebileceği,

- Harp okullarının Kuvvet Komutanlıklarına bağlanmasına, askerî liselerin ise yeniden açılmasına ihtiyaç olduğu,

- Askerî hastanelerin Sağlık Bakanlığına devrinin askerî sağlık hizmetlerinin gerekleri bakımından zafiyet oluşturduğu, bu nedenle kritik önemdeki askerî hastanelerin tekrar açılıp Milli Savunma Bakanlığına bağlanması gerektiği,

- Yüksek Askerî Şûrada atamaların liyakat esasına göre yapılması ve ülkenin güvenlik ihtiyaçlarına yönelik olarak Milli Güvenlik Kurulunun yeniden yapılandırılması gerektiği,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinde atama ve terfi sisteminin yetmişmiş personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde yararlanılmasına imkân sağlayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği,

- Askerî fabrikalar gibi stratejik tesislerin özelleştirilmemesi ve savunma sanayi alanında yürütülen projelerin desteklenmesi gerektiği,
  - Teklifte askerî personelin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik bazı düzenlemeler olduğu ancak bunların yeterli olmadığı, personelin özlük haklarına yönelik daha fazla çalışma yapılması ve özellikle binbaşı rütbesindeki askerî personelin makam tazminatı sorununun çözülmesi gerektiği,
  - Astsubayların görev tazminatı ve öğrenim durumları itibarıyla göreve başlatılma derece ve kademeleri ile ilgili sorunlarının çözülmesi gerektiği,
  - Uzman erbaşların kadro sorunu başta olmak üzere özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik düzenleme yapılmasına ihtiyaç olduğu,
  - Uzman erbaşların çalışma şartları nedeniyle emeklilik yaş hadlerinin 52 olarak düzenlenmesinin daha uygun olacağı, emeklilik yaş haddinin 55 olarak düzenlenmesi hâlinde ise fiili hizmet zammı sürelerinin üç yıla indirilmesi gerektiği,
  - Uzman erbaşların emeklilikle ilgili 6000 sayılı Kanun'dan kaynaklanan mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik Teklifte öngörülen düzenlemenin birinci ve ikinci dereceye düşmüş olanlar yönünden sonuç doğuracağı, üçüncü derecede kalmış uzman erbaşlar bakımından ise bir etkisinin olmayacağı, bu durumdakilere bir derece verilerek hak kaybı sorunlarının çözülebileceği,
  - Askerî kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderlerinin öncelikle işletmenin kârından karşılanması gerektiği, işletmenin kârından bu giderlerin karşılanamaması hâlinde kurum bütçesinden ilgili ödemelerin yapılmasının daha uygun olacağı,
  - Mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğunun kaldırılmasının iş kazalarına yol açabileceği, bu nedenle mesleki yeterlilik belgesi şartının kaldırılmasına yönelik düzenlemeden vazgeçilmesi gerektiği,
  - Sivil tabiplerin mali ve özlük haklarına ilişkin düzenlemeler yapılarak sivil memur statüsünde olmalarından kaynaklı sorunların giderilmesi gerektiği,
  - Askerlik hizmetini yerine getirmemiş olan milletvekilinin, üyeliği sona ermeden askerlik hizmetini isteğine bağlı olacak şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisinin ara verme ve tatil döneminde yapabilmesine imkân tanınması gerektiği
- ifade edilmiştir.

4. Komisyonun Maddeler Hakkında Kararı

Kanun Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip, maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin;

- Çerçeve 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddeleri, aynen kabul edilmiştir.
- Çerçeve 16 ncı maddesi ise kabul edilen önerge doğrultusunda; 1993 (dâhil)-2007 yılları arasında yalnızca Deniz Kuvvetleri Komutanlığında astsubaylıktan subaylığa geçen güverte/makine/ikmal olarak sınıflandırılan personelin teğmenliğe nasıplarının geriye götürülerek mağduriyetlerinin giderilmesini temin amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.
- Çerçeve 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ve 28 inci maddeleri, aynen kabul edilmiştir.
- Çerçeve 29 uncu maddesi ise kabul edilen önerge doğrultusunda; Uzman Erbaş Kanunu'na eklenen geçici 5 inci madde kapsamında aylıkları yeniden belirlenenlerden tahsil edilecek tutarların ilgililerin aylıklarından on iki eşit taksit yerine yirmi dört eşit taksitle yapılmasını temin amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

- Çerçeve 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 nci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 43 ve 44 üncü maddeleri, aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Teklifin tümü kabul edilmiştir.

Ayrıca, verilen redaksiyon yetkisi doğrultusunda kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde metnin tamamı redaksiyona tabi tutulmuştur.

5. Komisyonun Özel Sözcüler Hakkında Kararı

İçtüzük'ün 45 inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Burdur Milletvekili Yasin UĞUR,
  - Isparta Milletvekili Mehmet Uğur GÖKGÖZ,
  - Manisa Milletvekili Mehmet Ali ÖZKAN,
  - Nevşehir Milletvekili Yücel MENEKŞE,
  - Niğde Milletvekili Yavuz ERGUN,
  - Osmaniye Milletvekili İsmail KAYA,
  - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Ali CEVHERİ
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>İsmet Yılmaz</i>	<i>Refik Özen</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>
Sivas	Bursa	Gaziantep
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mustafa Hidayet Vahapoğlu</i>	<i>Kemal Bülbül</i>	<i>Feyzi Berdibek</i>
Bursa	Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Bingöl
Üye	Üye	Üye
<i>Yasin Uğur</i>	<i>Özgür Ceylan</i>	<i>Haşim Teoman Sancar</i>
Burdur	Çanakkale	Denizli
(Özel sözcü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Bayram Yılmazkaya</i>	<i>Mehmet Uğur Gökgöz</i>	<i>Mehmet Ali Çelebi</i>
Gaziantep	Isparta	İzmir
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Özel sözcü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Dursun Ataş</i>	<i>Saffet Sancaklı</i>	<i>Mehmet Ali Özkan</i>
Kayseri	Kocaeli	Manisa
(Muhalefet şerhimiz vardır)		(Özel sözcü)

Üye
Mehmet Yavuz Demir
Muğla

Üye
İsmail Kaya
Osmaniye
(Özel sözcü)

Üye
Yücel Menekşe
Nevşehir
(Özel sözcü)

Üye
Mehmet Ali Cevheri
Şanlıurfa
(Özel sözcü)

Üye
Polat Şaroğlu
Tunceli
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Yavuz Ergun
Niğde
(Özel sözcü)
Üye
Hüseyin Örs
Trabzon
(Muhalefet şerhimiz vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

2/3346 esas numaralı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir. Bilgilerinize sunarız.

1-GENEL DEĞERLENDİRME

Teklif genel olarak incelendiğinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin aşağıda belirtilen yapısal sorunlarına dönük çözümler sunulmadığı görülmüştür:

1-Ordu birlik bütünlüğü bozulmuştur. Kuvvetler ve Genelkurmay ayrı ayrı MSB'ye bağlanmış, sıkı emir komuta bağı parçalanmış, genelkurmay başkanı yetkileri budanmıştır. Tekrar düzenlenmelidir.

2-Ordu yargı sistemi bozulmuştur. Askeri mahkemeler, disiplin mahkemeleri kaldırılmıştır. Askeri mahkemeler korunmalıdır. Askeri Yargıtay Yargıtay'ın; askeri yüksek idare mahkemesi Danıştay'ın içinde birer daireye dönüştürülmelidir.

3-Ordu eğitim sistemi bozulmuştur. Harp Akademileri teşkilatı bozulmadan Milli Savunma Üniversitesi'ne bağlanmalıydı. Harp okulları kuvvetlere bağlı kalmalıydı. Bunlar yapılmalı, askeri liseler tekrar açılmalıdır.

4-Ordu sağlık sistemi bozulmuştur. Askeri hastanelerin sağlık bakanlığına devri yanlıştır. Kritik önemdekiler tekrar açılmalı MSB'ye devredilmelidir.

5-Ordu atama sistemi bozulmuştur. Yüksek Askeri Şura ilgili ilgisiz sivillerle doldurulmuştur. Siyasi müdahaleye açık, milli ordu yerine parti ordusu kuran yaş yapısı değiştirilmelidir. Milli güvenlik kurulu da ülke güvenlik ihtiyaçlarına göre yeniden tasarlanmalıdır.

6-Ordu liyakat sistemi bozulmuştur. Atama, terfi sistemi komple yeniden düzenlenmiş, rütbelerde bekleme, emeklilik süreleri değiştirilmiştir. Öğrenci, muvazzaf alımlarında komisyonlarda usulsüzlükler, yandaş kayırmacılığı yapılmaktadır. Liyakat merkezli bir yapı kurulmalıdır.

7-Ordunun vazifede devamlılık ilkesi bozulmuştur. Askerlik yasası ile %70 olan yükümlü erbaş/er oranı %30 seviyelerindedir. Süresi, sınırı, sonuçları belli olmayan geçici güvenlik zafiyeti yaşanmaktadır. 6 aylık askerlikle yeterli eğitim verilememektedir. Konu tekrar ele alınmalıdır.

8-Kumpas davalarda yaşanan tahribat, 15 Temmuz darbesiyle üst seviyeye çıkmıştır. Kumpaslarda yargılananlardan özür dilenip, iade-i itibarla ordunun yükünü omuzlamalarının sağlanması gerekirken tam tersine görevde olanlar yaş kararlarıyla uzaklaştırılmışlardır. FETÖ gerçeğinden ders çıkarılmamıştır. Bu hatadan dönülmeli ordunun yapılandırılmasında bu subaylardan faydalanılmalıdır.

9-15 Temmuz davalarında FETÖ üyesi olmadığı, hiçbir eyleme karışmadığı sabit olan askeri öğrenci, uzman erbaş, astsubay ve subayların emir veren fetöcülerle aynı şekilde müebbet ceza almaları yanlıştır. Hiyerarşiye uygun içtihatlar oluşmalı, yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Mağduriyetler giderilmelidir.

10-Askeri fabrikalar gibi stratejik tesislerin özelleştirilmesi politikası terk edilmeli, tank palet fabrikasının bedelsiz olarak yabancılara devredilmesi yanlışımdan dönülmelidir.

11-Türkiye son on yıldır FETÖ, PKK ve İŞİD odaklı terör, göç ve iç güvenlik sorunları yanında ayrıca bir ekonomik darboğazdan geçmektedir. Bu durumun savunma sanayi projelerine yansımaları kaçınılmazdır. Ancak modernizasyon ve idame projelerinde deniz kuvvetlerinin özellikle Doğu Akdeniz harekât alanında ateş ve manevra gücü kaybına neden olacak durumlara asla düşülmemelidir. Olası bir ambargoya karşılık milli olarak üretilmeye başlanan deniz kuvvetlerinin ihtiyacı olan savunma projeleri artan bir tempoda devam etmeli, savunma sanayii fonlarında gereken öncelik ve artışlar sağlanmalıdır.

12-Kahraman ve fedakâr silahlı kuvvetler personelinin **özlük haklarında** iyileştirmeler yapılmalıdır.

13-Türk Silahlı Kuvvetleri'nin **afetlerde daha etkin** görev alması sağlanmalıdır.

Teklifte eksik gördüğümüz öncelikli çözülmesini beklediğimiz **özlük haklarına dair** konular şunlardır:

1-BİNBAŞILARIMIZIN MAKAM TAZMİNATI:

- a. Diğer üst subaylara verilen Görev-Makam Tazminatı, yine bir üst subay olan Binbaşılara verilmemiştir.
- b. Görevdeki Binbaşılara başka adlar altında yapılan iyileştirmeler Emekli Binbaşılara yansıtılmamıştır.
- c. Bunların sonucunda, Emekli Binbaşılar için emekli/çalışan maaş oranı hiçbir asker ve sivil emekli memurda görülmeyen %41 oranına kadar düşmüştür.
- d. Sonuçta, Emekli Binbaşı ile kendisinden 1-2 yıl fazla görev süresi olan Emekli Yarbay arasındaki maaş aralığı anormal derecede açılmış, hatta astlarından daha az maaş alır hale gelmiş. Örneğin, Emekli Binbaşı maaşı, Emekli Uzman Çavuşun maaşından daha düşük bir duruma gelmiştir.
- e. Üst subay olan binbaşılarımızın makam tazminatı hakları halen verilmemiştir. 2021 itibariyle eşi vefat etmiş kıdemli binbaşı eşleri 3.200 TL, binbaşı eşleri 2750 TL emekli maaşı almaktadır. Toplam 5680 emekli binbaşı vardır. Bunun 2300 civarında olanı sağdır. Bu mağduriyet ivedi giderilmelidir.

TSK GÖREVDEKİ VE EMEKLİ PERSONEL MAAS ORANI ÇİZELGESİ
(15.01.2021 DURUMU)

GÖREVDE OLANLAR			EMEKLİ OLANLAR			
RÜTBE	D/K	NET AYLIK	HİZMET YILI	İKRAMIYE YILI	EM.AYLIĞI	EM.AYLIK ORANI
KKK	1/4	22.835,90	54,00	54	16.541,66	72%
ORG.	1/4	21.357,85	53,00	53	15.016,43	70%
KORG.	1/4	18.573,65	50,00	50	13.797,91	74%
TÜMG.	1/4	17.353,30	46,00	46	12.442,26	71%
TUĞG.	1/4	16.343,65	41,50	41	11.618,80	71%
KD.ALB.(29 Yıllık)	1/4	13.498,72	40,25	40	9.609,34	71%
KD.ALB. (ilk yılı)	1/4	13.498,72	35,25	35	9.285,00	68%
ALB.	1/4	12.337,33	32,75	32	7.380,32	59%
YB.	1/4	10.794,31	29,00	29	6.232,31	57%
KD.BNB.	1/1	9.225,15	27,00	27	4.501,79	48%
BNB.	2/1	9.078,52	24,00	24	3.750,00	41%
2.KAD.KD.BŞÇVŞ.	1/4	8.772,70	36,00	36	5.094,04	58%
KAD.KD.BŞÇVŞ.	1/3	8.501,47	32,00	32	4.850,88	57%
KD.BŞÇVŞ.	1/1	8.061,26	28,25	28	4.610,26	57%
UZM.ÇVŞ.	1/1	6.521,25	30,00	30	3.883,53	59%

2-ASTSUBAYLARIMIZIN 2 TEMEL SORUNU:

1-Makam-Görev Tazminatı: Sözü verilmiş yapılmamıştır. Bu sorun çözüldüğünde emeklilik maaşları daha makul seviyeye gelecektir.

2-Kademe-Derece Sorunu: Sözü verilmiş yapılmamıştır. MYO mezunu astsubaylarımızın göreve 9.derecenin 2.Kademesinden, lisans mezunlarının ise 8.derecenin 1. Kademesinden başlamaları ivedi çözülmesi gereken bir mağduriyettir.

3-UZMAN ÇAVUŞLARIMIZIN SORUNLARI: “Vatan savunmasının sözleşmesi olmaz!” anlayışıyla en fazla şehit veren uzman çavuş camiamızın kadro istekleri yerine getirilmelidir. Astlık-üstlük münasebetleri düzenlenmelidir. TSK sağlık yeteneği yönetmeliğinde adilane değişiklikler yapılmalıdır. İçişleri Bakanlığı’na bağlı komutanlıklarda görevli uzman erbaşların TSK İç Hizmetleri Yönetmeliğine mi yoksa Jandarma ve Sahil Güvenlik Hizmet Esasları Yönetmeliğine mi yoksa her ikisine de mi tabi oldukları netleştirilmelidir.

4-SÖZLEŞMELİ ERLERİN SORUNLARI:

Mesai sonrası evlerine gidebilmelerine dair kanun eksik uygulanmaktadır, yönetmelik çalışması bitirilmelidir. Refakat izni, meyil izni, asgari geçim indirimi, yol harcırahı, komando tazminatı, 2’nci doğu tazminatı, DKK amfibi tugayı tazminatı, iyileştirme zammı haklarından faydalanamamaktadırlar. Eş atamalarında sorun yaşamaktadırlar. Sağlık yönetmeliği düzenlenmelidir. 7 yıl görev yaptıktan sonra memur kadrolarına geçişte sorun yaşamaktadırlar.

Teklifteki bazı maddelere **şerhimiz** bulunmaktadır:

3.maddede yaş haddinin 52 olması, son sözleşme yenileme yaşının 52’de bırakılması, yaş haddi 55 kalacak denilir ise; hiç olmazsa uzman çavuşların “hak ettikleri fiili hizmet zammı

sürelerinin en fazla 3 yıl olacak şekilde yarısının, bu 55 yaş hadlerinden düşülerek, isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmesinin sağlanması çok yararlı olacaktır.

4 ve 29.maddede 2011 yılından beri bekleyen 6000 sayılı kanun mağdurlarının sorunları eksik olarak çözülmekte yarısı faydalanamamaktadır. Konu arkasında mağdurlar bırakmadan çözülmelidir.

5.maddede askeri kantinlerin elektrik, su, yakacak giderlerinin kurum bütçesinden ödenebilmesi kötüye kullanılabilir.

7.maddede özel kuvvetlere dış kaynaktan subay teminine olanak sağlanması doğru değildir.

27.maddede son sözleşme yaşının 52’de bırakılması, yapılamazsa uzman çavuşların “hak ettikleri fiili hizmet zammı sürelerinin en fazla 3 yıl olacak şekilde yarısı, 55 yaş hadlerinden de indirilerek, isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmesi sağlansa çok daha yararlı olacaktır.

28.maddede komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranların uygun kadrolara atanabilmeleri eksik bir düzenlemedir. Sadece komando branşı değil tüm branşlardaki uzman çavuşların 40 yaşını doldurduklarında kadro görevlerine atanması sağlanmalıdır.

30.maddede sivil tabiplerin süre sınırlamasına tabi olmadan görevlendirilmesi mevcut sorunları (mobbing iddiaları, statü sorunları, maaş, orduvi gibi sosyal imkânlar) daha da artıracak, istifaların önünü açabilecek, zafiyet yaratabilecektir.

38.maddede gerekçe madde metni arasında uyumsuzluk vardır, düzeltilmelidir. Mesleki yeterlik belgesi olmadan yapılacak faaliyetlerin harekâtın seyrini etkileyecek çok acil durumlarla kısıtlanması gerekir.

40.maddede milletvekillerinin askerlik yükümlülüklerini ister dönem sonunda ister vekillik görevleri esnasında yapabilmelerine olanak sağlanmalıdır.

2-MADDELER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRME

MADDE 3

Bu düzenleme ile dün olduğu gibi yarın da 20 yaşında ilk defa göreve başlayacak bir uzman erbaştan beklenecek teknik, kritik operasyonel birçok görev, fiziki ve ruhsal dinçlik, 55 yaşındaki 30-35 yıldır görevde olan bir uzman erbaştan aynı şekilde beklenilecek ve istenilecektir. Bu icra edilen teknik ve kritik, operasyonel kadro görevleri içerisinde tim personeli, tank ve zırhlı araç kullanıcısı, tanksavar (milan, tow) kullanıcısı, kurbağa/balık adam, topçu, havancı, keskin nişancı, gemi branş görevlileri, komando, paraşütçü, ağır bakım/onarım görevlileri vb. vardır. Bu aktif fiziki kabiliyet gerektiren, teknik ve kritik görevlerin belli bir yaştan sonra faal olarak icrasının ne kadar zor olacağı tahmin edilebilir.

Teklif ile yaş haddi 55 olarak belirlenecek ve son sözleşme yenileme-görev yapabilme yaşı da 55 olacaktır. Uzman erbaşların, çalışma-görev koşulları ve şartları düzeltilmeden, statünün mevzuat içinde konumu netleştirilmeden bu düzenleme yapılırsa sorunlar büyüyebilir. Eğer görev ve statü şartları 1986 yılındaki gibi bırakılacak ve iyileştirilmeden sadece yaş haddi hakkı verilecekse, en azından bu yaş haddi hakkının 52 yaş olarak belirlenmesi, yani zaten 52 olan son sözleşme yenileme yaşının daha da uzatılmaması daha uygun olacaktır.

Yine de bu yaş haddi 55 kalacak denilir ise; hiç olmazsa uzman çavuşların “hak ettikleri fiili hizmet zammı sürelerinin en fazla 3 yıl olacak şekilde yarısının, bu 55 yaş hadlerinden düşülerek, isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmesinin sağlanması çok yararlı olacaktır.

MADDE 4-29

Bu madde yaş haddinden memurluğa geçirilip RESEN memur emeklisi edilen uzman çavuş kaynaklı personelin özlük haklarında iyileştirmeler yapma amacı taşımaktadır. Ancak bu haliyle yasalarsa 2900 kişiden sadece 1000 kişiyi kapsayacak, geri kalan 1900 kişinin mağduriyeti devam edecektir.

İstekleri dışında RESEN emekli edilen 1900 kişi çalıştırılmadığı için 2. dereceye düşmemiştir. Bu madde 2'nci dereceye düşüp 2500 ek gösterge alanlar için çözüm sağlamaktadır. 1900 kişi 3/1-2-3'üncü kademelerinde olduğu için yararlanamayacaktır.

1900 kişiye de 1 derece verilerek sorun çözülmeli, 2011 yılından beri bu teklifi bekleyen hiç kimse mağdur kalmamalıdır.

MADDE 5

Askeri kantinlerin elektrik, su, yakacak giderlerinin kurum bütçesinden ödenebilmesi kötüye kullanılabilir. Kar amacı gütmeyen, kooperatifçi bir anlayışla Mehmetçik'in faydasına bir düzen sağlanırsa uygundur.

MADDE 7

Özel kuvvetlere dış kaynaktan subay teminine olanak sağlanması doğru değildir. Seçkin birliklerde görev alacak personelde oluşturulacak askeri nosyon ve formasyon ancak uzun yıllar sonucu elde edilebilir.

MADDE 27

Yaş haddinin en fazla 52 olması, eğer son görev yapma yaşı 55 yaş olarak belirlenecek ise;

- a. Göreve alımların yani istihdamın; Milli Savunma Üniversitesi ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi kaynaklı olarak en az 1 (bir) yıl süreli mesleki okul eğitimi sonrası yapılmasının,
- b. En az "Lise Mezuniyeti" şartı aranması ve bunun esnetilmemesinin,
- c. Göreve ilk başlangıcın "Uzman Çavuş Rütbesi" ile olması, Uzman Onbaşı istihdamına son verilerek, "Uzman Erbaş ifadesinin, Uzman Çavuş olarak" değiştirilmesinin,
- d. Kadro görev yerlerinin "Onbaşı-Çavuş" kadrolarından ayrılarak, "Uzman Çavuş" Kadrolarının açılması ve bu kendi kadro görev yerlerine atanmalarının,
- e. Kıdemlerinin rütbeden sayılması ile profesyonelleşmenin önünün açılmasının böylece statü içerisinde bir hiyerarşi ve düzen oluşmasının sağlanmasının, rütbelerinin örneğin, "Uzman Çavuş, Uzman Kıdemli Çavuş, Uzman Üst Çavuş, Uzman Kıdemli Üst Çavuş, Uzman Baş Çavuş, Uzman Kıdemli Baş Çavuş" gibi düzenlenmesinin,
- f. Teknik ve kritik devamlılık arz eden önemli özel görevler için istihdam edilen uzman erbaşların; görev tanımlarının ve hizmet şartlarının çerçevesinin net olarak belirlenmesinin ve bu özel istihdam amaçlarına göre görevlendirmeler yapılmasının sağlanmasının,
- g. Nöbet, atama, özlük hakları konusunda genel çerçevenin yönetmeliklerle net olarak belirlenerek uygulama birliği sağlanmasının,
- h. Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde düzenleme yapılmasının, hastalıklar çizelgesinde Uzman Erbaşlara da yer verilerek, gerekli hallerde sınıf değişikliği hakkı tanınmasının,
- i. 40 yaş üstü personel için, hastalanması halinde 3 ay hava değişimi/istirahat süresi sınırı aranmasının,

j. 40 yaş üstü personelin tümünün fiziki ve ruhsal güç ve gençlik isteyen tüm görev ve faaliyetlerden muaf tutulmasının sağlanmasının, bu durumdaki personel için uygun kadro görevlerinin belirlenmesinin,

k. Uzman erbaşların, sözleşmeli geçici statüde değil, kadrolu daimi statüde istihdamının sağlanmasının kamuya maddi bir yük getirmeyeceğinin ve profesyonelleşmeye çok büyük katkı sağlayacağına göz önüne alınmasının,

l. İlk görevlendirme ve istihdam, kadrolu daimi statüde değil de sözleşmeli statüde yapılmaya devam edilecek ise; 4 tam yıl sözleşmeli geçici statüde görev yapanların, daha sonra kadrolu daimî statüde istihdam edilmesinin, eğer 4 tam yıl olmaz denilir ise en fazla, 10 tam yıl görev yapanların daha sonra kadrolu daimî statüde istihdam edilmesinin, sağlanması gibi birçok elzem ve gerekli düzenlemeye ihtiyaç olduğunun dikkate alınmasında çok yarar vardır.

Eğer bu ve benzeri iyileştirmeler, düzenlemeler yapılmadan yaş haddi 55 olarak belirlenirse, önceden yapılan hatanın tekrar edileceğinin altını çizerek yaş haddinin 52 olarak tespit edilmesinde yarar olduğu fikrindeyiz.

Yaş haddi 55 kalacak ise; bilindiği üzere hali hazır uygulamada; 5434 sayılı kanunun 39'uncu maddesine göre Fiili Hizmet Zammı (yıpranma) süresinin, 3 yılı geçmemek üzere yarısı emeklilikte tabi olunan yaştan indirilmektedir. 5434 sayılı kanunun 40'uncü maddesinde yazılı yaş hadlerinden de, bu hak edilen fiili hizmet zammı süresinin yarısının, en fazla 3 yıl olarak indirilmesi çok yararlı olacaktır.

Bu kapsamda, uzman çavuşların "hak ettikleri fiili hizmet zammı sürelerinin en fazla 3 yıl olacak şekilde yarısı, bu 55 yaş hadlerinden de indirilerek, isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmesi sağlanırsa çok daha yararlı olacaktır.

Örneğin emeklilikte 60 yaşına tabi olan, 28 yıl fiili hizmetine karşılık, 7 yıl Fiili Hizmet Zammı Hak eden bir Astsubay Kıdemli Başçavuş personelin, bu 7 yıl fiili hizmet zammı süresinin sadece 3 yılı tabi olduğu yaşından indirilerek 57 yaşında emeklilik hak edebilecektir.

5434 sayılı kanunun 40'uncü maddesine göre mesleki olarak 55 yaş haddi hakkı olan bu personelin, emeklilik yaşındaki hak ettiği Fiili Hizmet Zammı Süresinin indirilme etkisi, bu 55 yaş haddinde de indirilmez ise, bunun bir anlamı kalmayacak, fhz süresinin tabi olduğu yaştan indirilme etkisi yok sayılmış olacak, yararı ortadan kalkacaktır. Bu nedenle bu personelin emeklilikte tabi olduğu 60 yaşından indirilen bu 3 yılın, tabi olduğu 55 mesleki yaş haddinden de indirilmesi daha uygun olacaktır. Böylece bu personel, 52 yaşına geldiğinde emeklilik hak etmiş olacak, isterse 55 yaş haddine kadar görevine devam edebilecektir.

27'ncü madde içinde yer alan diğer önemli bir hususta, 3269 sayılı kanuna eklenmesi ön görülen aşağıda yazılı fıkranın, bazı hukuki sorunlara yol açabileceğinin değerlendirilmemesidir.

"Olağan üstü hal veya terörle mücadelede kaynaklanan zorunlu hallerde ihtiyaç duyulanların sözleşme süreleri, talebe bakılmaksızın, ilgisine göre Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanının onayını müteakip 5434 sayılı Kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar birer yıl süreyle uzatılabilir."

Bu fıkradaki, "5434 sayılı kanunda belirtilen yaş hadleri" ifadesi çoğul kullanılmıştır. Burada 55 olarak ön görülen yaş haddinin mi yoksa seferberlik yaş haddi olan 60 yaş haddinin mi kastedildiğinin net olarak belirtilmesinde yarar vardır. Ayrıca "zorunlu hallerde ihtiyaç duyulanların" ifadesindeki bu "zorunlu hallerin neler olabileceğinin" belirtilmesinde de yarar

vardır. Buradaki en sorunlu görülen kısım ise “talebe bakılmaksızın” ifadesindedir. Burada “Uzman Erbaşın sözleşmesini gerçekten yenileyemeyecek durumda olmasına neden olacak, geçerli mücbir bir sebebi olması halinde”, kendisi istemese de sözleşmesinin yenilenebilecek ve göreve devam etmeye mecbur bırakılacak olması, “mücbir sebebin” durumuna göre Anayasal ilkelerimiz ve hukukun genel kuralları ile çelişebilir.

MADDE 28

Bu madde ile sadece komando branşındaki 40 yaş üstü personelin başka uygun kadro görev yerine atanması ön görülmüştür. Oysaki komando branşı ile birlikte, aynı zorluktaki teknik ve kritik birçok başka görevler icra eden Uzman Erbaşlar da bu kapsamda göz önüne alınmalıdır. Zaten 3269 sayılı kanunun bu 16’ncı maddesinin ilk paragrafına bakıldığında komando branşında 4 fiili yıl hizmet eden personelin başka bir sınıfta istihdamına imkân verildiği görülmektedir. Bu nedenle, teknik ve kritik, operasyonel kadro görevleri içerisinde komando branşı gibi örneğin; tim personeli, tank ve zırhlı araç kullanıcısı, tanksavar (milan, tow) kullanıcısı, kurbağa/balık adam, topçu, havancı, keskin nişancı, gemi branş görevlileri, paraşütçü, ağır bakım/onarım görevlileri ve benzeri birçok aktif fiziki kabiliyet gerektiren teknik ve kritik görevleri icra eden 40 yaşını geçmiş uzman erbaşların durumu da göz önüne alınmalıdır.

MADDE 30

30. Maddede belirtilen "Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı kadrolarına atananlar, sağlık hizmeti vermek üzere süre sınırlamasına tabi olmadan" ibaresi sivil tabiplerin sorunlarını derinleştirecektir.

6 senelik Tıp Fakültesi eğitimi almış bir kişi mezuniyet sonrası Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak pratisyen doktor diplomasının geçerliliği ve aktif iş hayatı için Devlet Hizmet Yükümlülüğünü tamamlaması gerekir. Yılda 6 defa olan Sağlık Bakanlığı nezdinde Devlet Hizmet Yükümlülük (D.H.Y) atamaları sonucu atama takvimine uygun olarak münhal kadrolardan tercihlerde bulunur ve ataması gerçekleşir. Atandığı yerde görev süresini tamamlayan tabip devlete olan hizmet yükümlülüğünü tamamlamış olur.

Mevcut münhal kadrolarda Sağlık Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı tabip kadroları mevcuttur. Mevcut kura ve atama ile Millî Savunma Bakanlığı tabip kadrosuna atanan tabipler görevlerini 657 sayılı Devlet Memuru Kanununa uygun “Sivil Tabip” olarak yaparlar. Yaşadıkları sorunlar aşağıdadır:

- 1- Sivil Tabipler ordu içerisinde kendilerini doktor olarak gösteren kimlik kartına sahip değildir. Mevcut kartta “Sivil Memur” yazmaktadır, konu düzeltilmelidir.
- 2- 657’ye tabi Sivil Tabiplerin özlük hakları, amir statü kavramı güvence altına alınmamıştır. Sivil Tabipler hala istisnai memur değildir. Statü belirsizlikleri suiistimal edilmektedir. Bu konuda çalışma yapılmalıdır.
- 3- Sivil Tabipler genel olarak orduveinden yararlanamamaktadır. Statü olarak sivil memur oldukları, istisnai memur olmadıkları için orduve giriş hakları bulunmamaktadır. Sivil tabiplerin sosyal tesislerden yararlanmaları sağlanmalıdır.
- 4- Askeri tabibin olmadığı bazı revirlerde baştabip olarak Sivil Doktor bildirilmektedir ancak askeri hiyerarşide Sivil Tabipler en alt statüde yer aldığından revir amiri olamamaktadırlar. Bu durum da karmaşa yaratmaktadır. Revir hizmetlerinin aksamaması adına Sivil Tabipler revir amiri olabilmeli bu konuda çalışma yapılmalıdır.

5- Devlet Hizmet Yükümlüsü olarak 657 sayılı Devlet Memuru Kanununa tabii olan Sivil Tabiplerin kendi istekleri dışında ansızın görev yeri değişmektedir. Sivil Tabiplerin atandıkları kadrolar koruma altına alınmalı, tabiplerin istekleri dışında görev yeri değişikliği yapılmamalıdır.

6- Sivil Tabip olarak MSB kadrosuna yerleştirilme sonrasında güvenlik soruşturması ortalama 6 ay sürmektedir. Bu 6 aylık süreçte maddi ve zaman kayıpları olmaktadır. Bu süreç hızlandırılmalıdır.

7- Sivil tabiplerden bazıları Tıpta Uzmanlık Sınavına girmek temel eğitim hakları olmasına rağmen amir izni alamadıkları için bu sınava girememektedir. Bu konu mutlaka çözümlenmeli yıl kaybı yaşamaları önlenmelidir.

8- Sivil tabip çalışma usul ve esasları net değildir. Mesai bitse dahi amir uygun görürse mesai sonrası çalışma devam etmektedir. Fazla mesai yapıldığında ücret ödenmemekte veya izin hakkı verilmemektedir. 7/24 icap nöbetleri tutturulmaktadır. Çalışma usul ve esasları netleştirilmelidir.

9- Sivil Tabip ücretleri aynı işi yapan farklı statülü doktorlar ile toplu değerlendirilip gözden geçirilmelidir. Ek tazminatların Sivil Tabiplere verilmesinin yolu açılmalıdır. Ayrıca aynı birlikte görev yapan askeri tabipler ile sivil tabipler arasında terör tazminatı, komando birliği tazminatı, hudut tazminatı, teminde güçlük tazminatı vb. gibi tazminatlardan dolayı ciddi fark oluşmaktadır. Aynı şartlarda aynı görevleri ifa eden hekimler arasındaki bu haksız fark giderilmelidir.

Öncesinde çözüm bekleyen yukarıdaki sorunların çözümü beklenirken bunların görmezden gelinerek bu düzenlemenin getirilmesi sorunların daha da derinleşmesine sebep olacaktır.

Askeri tababette yetişmemiş sivil tabiplerin süre sınırlamasına tabi olmadan görevlendirilecek olması sivil tabiplerin istifa etmesinin önünü açabilecek, bu durum da ordumuz için zafiyet yaratabilecektir.

MADDE 38

Gerekçe madde metni arasında uyumsuzluk vardır, düzeltilmelidir. Mesleki yeterlik belgesi olmadan yapılacak faaliyetlerin harekâtın seyrini etkileyecek çok acil durumlarla kısıtlanması gerekir. Aksi takdirde iş güvenliği açısından riskler ve telafisi mümkün olmayan zararlar doğabilir.

MADDE 40

Milletvekillerinin askerlik yükümlülüklerini ister dönem sonunda ister vekillik görevleri esnasında yapabilmelerine olanak sağlanmalıdır.

Teoman Sancar

Mehmet Ali Çelebi

Özgür Ceylan

Denizli

İzmir

Çanakkale

Bayram Yılmazkaya

Polat Şaroğlu

Gaziantep

Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

2/3346 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasını amaçlayan kanun teklifi ile ilgili muhalefet şerhimiz aşığıdadır. 29.01.2021

Söz konusu değişiklik teklifinin gerekçesinde Millî Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin özlük haklarının iyileştirilmesi ve Bakanlığın ihtiyaçları kapsamında çeşitli konularda yasal düzenlemelere dikkat çekilmektedir.

Bu kapsamda, ağırlıklı olarak 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda olmak üzere toplam 17 kanunda değişiklik öngörülmekte, bu değişikliklerle, Bakanlık kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması hedeflenmektedir.

Kanun teklifi ile ilgili görüşlerimizi ifade etmeden önce şu hususu belirtmenin önemli olduğunu düşünüyoruz. AKP iktidarları döneminde komisyona getirilen kanun teklifleri için milletvekillerinin hazırlık yapmasına imkân tanınmamaktadır. Komisyona apar topar getirilen bu kanun teklifi için de milletvekillerine hazırlık için 3-4 günlük bir süre verilmiştir. Bu yöntemin AKP iktidarının komisyonları çalıştır(ma)ma tarzına dönüşmüştür.

Komisyonlara uzmanların çağırılmamasının bir geleneğe dönüşmesi gibi kim zaman birkaç gün içinde başlanacağı belirtilen komisyon görüşmeleri demokratik bir işleyişle bağdaşmamakta, milletvekillerini yasa yapım süreçlerine dâhil etmemektedir. Böyle olunca ortaya belki de birkaç yıl içinde yeniden değiştirilmesi gereken kanun metinleri çıkmaktadır. Muhalefet hazırlık yapamamakta, yapabilse bile önerileri yeteri kadar dikkate alınmamaktadır. Son derece anti-demokratik olan bu yöntemin değiştirilmesi gerekmektedir.

İnsanlığın refahından kısılarak yatırım yapılan askeri teknoloji ile atom bombaları, uzun menzilli füzeler, kimyasal silahlar, kitle imha silahları, nükleer silahlar, insansız savaş uçakları üretildiği bilinmektedir. 21. yüzyılda önceki yüzyıla oranla daha geniş çaplı, daha yıkıcı ve daha ağır sonuçlar doğuran savaş teknolojileri teknolojinin kötüye kullanıldığının önemli bir göstergesidir.

1984 yılından günümüze kadar süregelen askeri çözüm yaratma konseptinin ekonomik/politik maliyeti önemli bir tartışma başlığı olarak 2021 bütçesinde de kendini fazlasıyla görünür kılmıştır.

Meclise sunulan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre başta Milli Savunma Bakanlığı (MSB) olmak üzere savunma ve güvenlik için ayrılan pay arttı. 2020 yılı bütçesinde yüzde 12 olan askeri ve güvenlik harcamaları payı, 2021 yılında yaklaşık 20 milyar TL arttı, bütçe içindeki payı yüzde 13'e çıktı. 2021 yılı bütçesinde İçişleri Bakanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT), Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM), Jandarma Genel Komutanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'na toplamda 148,5 milyar TL ayrıldı. Bu rakam 2020 yılında 129 milyar TL idi.

MSB'nin 2021 Yılı Bütçe Teklifi, 2020'ye göre 7,6 milyar TL artarak, 61,5 milyar TL'ye yükseldi. MSB bütçesinde 2020 yılında da bir önceki yıla oranla yüzde 12 artış olmuştur. 2021 yılı için Milli Savunma Bakanlığı bütçesi, Adalet, Çevre ve Şehircilik, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Gençlik ve Spor, Dışişleri, Tarım ve Orman, Ticaret, Ulaştırma ve Altyapı, Sanayi ve Teknoloji bakanlıklarının bütçesini geride bıraktı.

Bütçeden savunma ve güvenlik harcamalarına ayrılan pay, AKP'nin iktidara geldiği son 18 yılda sürekli arttı. Bunun tek istisnası nispi düzeyde de olsa "demokratik çözüm ve müzakere süreci" inde yaşanan düşüş oldu.

Çözüm sürecinin başladığı 2013 yılında Milli Savunma Bakanlığı (MSB) bütçesinde önceki yıla göre 2,13 milyar artış yaşanmıştı. Çözüm süreci döneminde ise bu nispi düşüş yaşandı. MSB bütçesinde 2014 yılında 1,4 milyar TL, 2015 yılında ise 949 milyon TL artış oldu. Çözüm sürecinin sonlandırılmasıyla birlikte MSB bütçesinde 2016 yılında 3,6 milyar TL, 2017 yılında 2,2 milyar TL artış yaşandı. Ve bu artış 2021 bütçesinde en yüksek seviyesine ulaşmış durumdadır.

Savaş ve silahlanmaya yapılan harcamalar pandemi süreci ile birlikte zorunda kalınan uzaktan eğitim uygulamalarında yaşanan erişim sorunları büyük ölçüde halledilecekti. Teknolojik alt yapı ve erişim konusunda ne kadar içler acısı durumda olduğumuz bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu kadar yazılım firmaları, yazılım uzmanları EBA'ya erişim sorununu çözmekten aciz durumdadır.

Türkiye’de 71’i faal olmak üzere toplam 85 adet teknoloji geliştirme bölgesi bulunduğu, 6.000’e yakın firmada ve 60 bin kişinin çalıştığı kayıtlara geçmiştir. Peki, bu teknoloji geliştirme firmaları bir ülkenin geleceğinin örüldüğü eğitim alanında neden bir başarı elde edemiyor?

Pandemi sürecinde uygulamaya sokulan uzaktan eğitimde EBA sistemi sınıfta kalmıştır. EBA’nın alt yapı yetersizliğine teknoloji bölgelerinde faaliyet gösteren yazılım firmaları bir çare üretebilmiş midir? Kamuoyuna yansıyan haberler çözümsüzlüğün boyutlarını gözler önüne sermiştir. Yeni eğitim yılına merhaba diyen öğrenciler, EBA’ya bağlanmak istediklerinde ekranda “Çok kalabalık” uyarısıyla karşılaştılar. EBA’nın kapasitesi 1 milyon kullanıcıya yükseltilmiş. Ancak öğrenci ve öğretmenlerin sayısı toplam 19 milyondur. O nedenle okul idarecileri öğretmenlere, geç saatlere kadar ders yapabilir, farklı platformlardan da bağlanabilirsiniz mesajları gönderiliyor. Oysa Koronavirüs salgını başladığında mart ayında öğrenciler EBA’ya girememiş, sistem çökmüştü, aradan 6 ay geçmesine rağmen bırakın çözüm üretilmesini, sorun katmerlenerek çığ gibi büyümüştür.

Yaşanan sıkıntılarla ilgili çıkan haberler yürek burkar hale gelmiştir.

Türkiye’nin teknolojide en donanımlı kenti olduğu sanılan İstanbul’da İnternet altyapısındaki sorun nedeniyle EBA’ya erişemeyen 8 yaşındaki Çınar Mert, sorunun çözümü için çıktığı çatıdan düşerek hayatını kaybetmiştir. Çınar Mert’in hayatını kaybetmesinin ardından konuşan baba Önder Mert, “Oğlum o bilgisayarın kapağını bile açamadı. Olan çocuğumuza oldu. Oğlumu ne EBA geri getirebilir ne başka bir şey. Eğitim hani bedavaydı, herkese eşitti. Eğitim sistemimizi sıfırladılar. Ellerine yüzlerine bulaştırdılar. Ciğerimiz yandı. Ne diyelim!” demiştir. Kahramanmaraş’ta edebiyat öğretmeni olarak görev yapan 50 yaşındaki Aziz Serin, öğrencilerine ders anlatırken internet bağlantısında yaşadığı sorun nedeniyle çıktığı tepede, kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdi... Kars Arpaçay Kümbet köyünde şebeke sorunu yaşayan onlarca öğrenci EBA’dan derslere katılmadığı için 1 kilometre yürüyerek ellerinde kalem, defter ve cep telefonlarıyla demir yolu ve toprak zeminde EBA’ya bağlanmaya çalışıyorlar. Hakkari kırsalındaki öğrenciler, şebeke ve internet sorunundan kaynaklı EBA’ya ulaşım için her gün Zap Vadisi’nde şebeke çeken bir yer aramak için yürüyüş yapıyorlar. (Bunun birde kış mevsimini düşünmek gerekiyor) 7 öğrenciye bir telefon, Her gün bir veli eşlik ediyor.

Eğitim-Sen 6 milyon öğrencinin sisteme erişemediği açıklamasını yapmıştır. Partimiz; Milli Eğitim Temel Kanunu’nda bir değişiklik yapılmasını öneren bir kanun teklifini parlamentoya

sundu. Buna göre Eğitim kurumlarında kullanılacak basılı eğitim malzemesi ile bilgisayar ve/veya tablet, ders uygulamalarının gerektirdiği çevrimiçi programlar ve hızlı ve sabit internet hizmeti öğrenim süresi boyunca ücretsiz olarak Bakanlıkça karşılanmasını öneriyoruz. Bu konuda bir adım atılmalı ve eğitim konusunda gerçek, kalıcı çözümler derhal üretilmelidir.

Bunlar söyleyince Milli Eğitim'in bütün bütçesinin öğretmen maaşlarına gittiği, çocuklara bilgisayar, internet paketi dağıtmaya para kalmadığı cevabını alıyoruz. Oysa ki Dünya Bankası uzaktan eğitim altyapısı kurulması için Türkiye'ye 160 milyon dolar kredi verilmiştir.

Gerekçede öne sürülen “yeni ihtiyaçlar” için ihtiyaç duyulan yeni yasal düzenlemeler ile kutsiyet gerekçesinin arkasına sığınarak Türkiye Cumhuriyeti kurumları arasında “Anayasal eşitlik” ile uyumlu olmayan talepler dile getirilmektedir.

Ülkemizin eğitim ve sağlık emekçilerine sağlanmayan kolaylıkların silahlı kuvvetler kurumları ve mensuplarına sağlanmak istenmesi anayasal eşitlik ile çelişmektedir. Kanun teklifinin bütünü ele alındığında talep edilen ayrıcalıklar kamu hizmeti veren kurumlar arasında bir eşitsizliğe yol açacak. Asker / Polis devletine doğru gidişin önünü açacak niteliktedir.

Kemal Bülbül
Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

2/3346 Esas Numaralı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne ilişkin görüşlerimiz aşağıdaki gibidir.

Genel Değerlendirme

İktidar, torba kanunlarla alakalı olarak yıllardır yapılan eleştirilere kulak asmamakta ve inatla torba kanunlar vasıtasıyla kanun yapmaya devam etmektedir. Bu durum tartışmasız bir şekilde, özü otoriterliğe ve keyfilliğe dayanan Partili Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin yasama faaliyetlerine olan olumsuz bir yansımasıdır.

Torba kanun teklifleri, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin asli yasama erki olan Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin yasama sistematiğini bozmakta, anlaşılması zor ve karmaşık düzenlemeler içermesinden dolayı da yasama sürecini zaafa uğratmaktadır.

Getirilen kanun teklifinin genel değerlendirmesine geçmeden bu sıradanlaşan olumsuzlukları tekrar hatırlatmakta yarar görüyoruz. Söz konusu kanun teklifine bakıldığında ise; on yedi kanunda düzenlemeler içermektedir. Kanun teklifinin geneline bakıldığında eksik pek çok husus ve bazı olumsuzluklara yol açacak düzenlemeler bulunmakla beraber, olumlu düzenlemeler de içermektedir.

Teklifin gerekçesinde *“Milli Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması amacıyla yönelik ilgili mevzuatta düzenleme ve değişiklik yapılması hedeflenmektedir.”* şeklinde ifade edilmektedir. Ancak kanun bu amacına ulaşamamıştır. Nitekim misafir askeri personele, yabancı öğretim görevlisine dahi ödeme yapılabilmesinin önünü açan düzenlemeler mevcutken, yıllardır sorunları bilinen emekli binbaşılardan, sözleşmeli subay ve astsubayların yine emekli astsubayların, TSK bünyesindeki sivil personelin sorunlarına yer verilmemiş olup, özlük haklarının iyileştirilmesi gibi bir durum olmamıştır. Uzman erbaşlara yönelik bazı düzenlemeler olumlu ve yapıcı olarak değerlendirilebilecekse dahi onların bile pek çok talep ve beklentisi kapsam dışı bırakılmıştır. Bu nedenle subay, astsubay, uzman, sözleşmeli, sivil memur gibi ayrımlara girmeksizin tüm TSK personelini kapsayacak bir kanun teklifine ihtiyaç vardır. Devletimiz bunu yapacak güce sahiptir. Çünkü asker bir milletin kurduğu devlet olan Türkiye Cumhuriyeti binlerce yıllık tarihi bir mirasın üzerinde şekillenmiş bir devlettir. Bu yüzden Türk birliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin, Türk vatanseverliğinin çelikleşmiş bir ifadesi olan Türk Kara Kuvvetlerinin kuruluş tarihi olarak, Büyük Hun İmparatoru Mete Han’ın tahta çıkış tarihi

olan M.Ö. 209 yılı esas alınmıştır. Dünyaya bugün ki şekliyle askeri hiyerarşiyi, onluk sistemi benimsetmiş bir milletin bugün askeri personeline hak ettiği hakları veremeyeceği düşüncesini ve bu şerefli görevlerden emekli olmuş subay ve astsubayların geçinemediği için başka yerlerde çalışmak zorunda bırakılmasını kabul etmemekteyiz. Nitekim iktidar bu personellerin tüm sorunlarını bilmektedir, defalarca sözde vermiştir lakin esaslı şekilde sorunları çözmek yerine lokal bazda ve ara ara düzenlemeler getirmektedir.

Bu kapsamda Binbaşı rütbesindeki bir üst subay, Yarbay ile aynı görev ve makamlara (örneğin Tabur Komutanlığı vb.) devletçe atanmasına rağmen, Yarbaya verilen görev ve makam tazminatı, aynı görev ve makamdaki binbaşıya verilmemektedir. Bu hususun kanunda yer almamasını büyük bir eksiklik olarak görüyoruz. Bu durum yani binbaşılarımızın emekli maaşının düşük tutulması eski ama yanlış bir anlayışın ürünü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu binbaşılardan görevden ayrılmaması için bir başka deyişle emekli maaşını düşük tutalım böylece emekli olmasın, ayrılırsa da aç kalsın mantığıdır ve kabul edilemezdir. Tarihi şan ve şeref ile dolu bir mensubiyetin ifadesi olan bu asil üniforma ve kadrolar bu anlayış ile değil özlük haklarının iyileştirilmesi ile imkanların artırılmasıyla korunabilecektir.

Yine teklifte büyük bir eksiklik olarak karşımıza sözleşmeli subay ve astsubayların sorunları çıkmaktadır. Sözleşmeli subay ve astsubaylarında muvazzaf personele kıyasla özlük haklarındaki farklılıklar, sözleşmelerinin yenilenmesinde personele güvence verilmemesi, hizmet süresi dolduğunda sınavsız devlet memurluğuna geçilme hakkına sahip olmamaları, kamu kurum ve kuruluşlarında sözleşmeli olarak çalışan personelin durumlarına uygun kadrolara geçirilmesine yönelik düzenlemeler kapsamı dışında tutulmaları başta olmak üzere pek çok sorunun yaşanması anılan personelin maddi ve manevi yönden mağduriyetine yol açmış ve açmaya devam etmektedir.

Teklifin eksikliklerle doludur ama en önemlilerinden biride astsubayların sorunlarıdır. Astsubaylar 2003 yılından itibaren meslek yüksekokulu yani ön lisans mezunu olarak 9. derecenin 1. kademesinden göreve başlamaktadırlar. Ancak diğer meslek yüksekokulu mezunu hemen hemen tüm devlet memurları 9. derecenin 2. kademesinden göreve başlamaktadır. Bu ciddi bir eşitsizliktir. Aynı eğitime sahip kişiler arasında, kanun önünde eşitlik ilkesi gereği aynı hakların verilmesi gerekir. Yine, TSK'da ki astsubaylar emekliliklerine yansıyacak şekilde makam veya görev tazminatı gibi hiçbir tazminat almamaktadır. TSK'nın bel kemiği olan astsubaylarımız emekli olduktan sonra tekrar çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu iki hususa ilişkin madde eklenmesi önergemizde ne yazık ki komisyonunda reddedilmiştir.

Teklifin başka gerekçelerinden olan bir başka husus ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve sonrasında çıkarılan ve çok ciddi sakıncalara sebep olacağını düşündüğümüz 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapılan düzenlemelerin bağlı mevzuata uyum düzenlemelerinin yapılmasıdır. İlgili maddelerin şerhinde yer vereceğimiz üzere bu husus TSK'nın yapısını, emir komuta zincirini ve silah arkadaşlığı ruhunu olumsuz olarak etkilemiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde yazılı mevzuatın yanında teamüllerin dahi çok büyük önemi bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri ben yaptım oldu anlayışı ile hareket edilemeyecek yapı ile düşünmeden oynanamayacak bir kurumdur. Buna rağmen siyasi kaygılarla ve ilerisi düşünülmeden kararname çıkarıp sonrada yasaları buna uygun hale getirmek kabul edilemezdir.

Teklifin Maddeleri Üzerindeki Değerlendirmelerimiz

1. Madde 1’e İlişkin Değerlendirmemiz:

2/3346 Esas Numaralı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin 1. Maddesinde GATA’nın Sağlık Bilimleri Üniversitesine devri sonrası misafir askeri personele de ödeme yapılabilmesi için düzenleme yapılmaktadır.

Burada en başından yanlış bir düzenleme söz konusudur. Nitekim hata en başında Gülhane Askeri Tıp Akademisi’nin Sağlık Bilimleri Üniversitesine devri ile yapılmıştır. 15 Temmuz hain darbe girişiminin ardından askeri hastanelerin kapatılması nedeniyle, "savaş cerrahisi" uzmanlığındaki doktor sayısında büyük bir oranda azalma meydana gelmiştir. 2 bin 43 olan askeri doktor sayısı 347’ye düşmüştür. Askeri hastanelerin kapatılması hayati bir hata olmuştur. Bu hatadan bir an evvel dönülmelidir. Savaş cerrahisi çok özel bir konudur. Bilinmektedir ki, askeri tıp eğitimi ve uygulaması, normal tıp eğitimi ve uygulamasından farklılıklar taşımaktadır. Ülkemizin ve dünyanın pek çok yerinde kahramanca görev yapan Mehmetçiklerimizin, yaralanması, acil ameliyat gereksinimi ve hayati tehlikeleri yine olası bir savaş hali uzmanlık, tecrübe ve tıp bilgisinin yanına askerlik bilgisi de gerekmektedir. Askeri bir doktor her türlü askeri harekât, savaş vb. durumlara ve bu durumlarda çalışmaya hazırlıklıyken; sivil bir doktorun bu durumlara hazırlıklı olması ve bu durumlarda mesleki bilgisini tam olarak kullanabilmesi beklenemeyecektir. Askeri bakımdan tarafsız olduğu için silahlı kuvvetleri, başka ülkelerdeki silahlı çatışmalarda ve BM Barış Güçleri’nde görev yapmayan İsviçre’de bile askeri sağlık sistemi varken, dünyanın dört bir tarafında kahramanca görev yapan Türk ordusunun askeri sağlık sistemi yok edilmiştir. Bu durum sivil doktorlarla götürülemeyecek mahiyettedir. Bu sebeplerden ötürü, askeri tıp akademisinin ve hastanelerinin tekrar açılması, ordumuz için hayati öneme sahiptir. Ayrıca askeri tabiplerin ayrı ayrı kurumlara bağlanması, iktidarın zedelediği emir komuta zincirini ve silah arkadaşlığı ruhunu paramparça etmiştir.

2. Madde 3’e İlişkin Değerlendirmemiz:

Düzenlemede, uzman erbaşların yaş haddi 55 yaş olarak belirtilmiştir. Kanun Teklifinin 3’üncü Maddesi ile “Uzman Erbaşlar” için de yaş haddi hakkı verilecek olması çok yerinde ve doğru bir uygulama olmuştur. Ancak, 5434 sayılı kanunun 40’inci maddesinde görüleceği gibi, örneğin Binbaşlılarımızın yaş haddi 52, Astsubay Başçavuşlarımızın yaş haddi 49 olarak yer almaktayken, aşağıda arz etmeye çalışacağımız gerekçeler ile, Uzman Erbaşların yaş haddinin de 55 yaş yerine en fazla 52 yaş olarak belirlenmesinin birçok açıdan daha yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin devamlılık arz eden, teknik ve kritik kadro görevlerinde istihdam edilen ve yerine getirdikleri görevlerin birçoğunun fiziki ve ruhsal kabiliyetler yönünden çok zor şartlar içerdiği Uzman Erbaşlık mesleğinin belli bir yaştan sonra icrasında bazı zorluklar yaşanması doğaldır. Her mesleğin kendi şartlarına özel olan bu yaş haddi hakkı, icra ettikleri görevler ve statüleri göz önüne alınarak “uzman erbaşların durumlarına özel olarak” düzenlenirse daha yararlı olacaktır. Bu nedenle “uzman erbaşların yaş hadlerinin 52 olarak” belirlenmesi, Yaş Haddinin 55 olarak belirlenmesi halinde ise, hak

ettikleri fiili hizmet zammı sürelerinin bu 55 yaşından indirilmesine ve isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmelerine imkân tanınması daha yararlı olacaktır.

3. Madde 4'e İlişkin Değerlendirmemiz:

6000 Sayılı Kanun ile mağdur olan uzman çavuşların temel sorunu hizmetlerinin az olması, genç yaşta 45 yaşına kadar uzman çavuş ve daha sonra 3 - 5 ay sivil memur olarak zorunlu emekli edilmeleridir. Hâlbuki daha sonra 2016 da yaş 52 ye şimdi ise 55'e çıkarılmıştır. Bu kişiler bu haklardan da yararlanamamıştır.

Geçmişte subay ve astsubaylarda hizmet eksikliklerinden dolayı bu mağduriyeti yaşamış ve kendilerine 1 derece verilmiştir. Bu yasadan mağdur Türkiye genelinde 2900 kişi vardır, bu kadar mağdur arkadaşlarımızın tekrar hizmetine bakılarak ek gösterge ve derece verilmesi hesaplanır ise bu düzenlemeden en az yarısı faydalanamayacaktır. Bu durum göze alınarak bütün mağdurlara 2016 da uzman çavuşlara verilen 3000 ek gösterge ve 1 derece bu arkadaşlarımıza da verilmedikçe sorun devam edecektir. Bu kadar mağdur insan emekli olduğundan bu yana ek gösterileri düşük olduğundan eksik maaş almaktadır. İkramiyeleri eksik ödenmiştir. Haklarının geriye dönük verilmesi yerinde olacaktır.

4. Madde 6'ya İlişkin Değerlendirmemiz:

Maddeye ilişkin doğrudan bir eleştiri olmasa da, düzenleme bekleyen sözleşmeli subay ve astsubaylarımızda bu teklifin kapsamına alınmaması eksiklik olmuştur. Sözleşmeli subay ve astsubaylarımız muvazzaf personelle aynı işi yapmasına rağmen, özlük haklarında ciddi farklılıklar vardır. Bu farklılıkların giderilmesi gerekmektedir.

5. Madde 7'ye İlişkin Değerlendirmemiz:

Değişiklik teklif edilen metin ile doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda görev yapmak üzere subay nasbedilenlerden eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılanların veya temin aşamasındaki şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilmesi ve Devletçe bunlara yapılan masrafların kanuni faizleriyle tahsil edilmesi teklif edilmektedir.

Özel Kuvvetler Komutanlığı Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal güvenlik konsepti içerisinde özel önemi haiz birliklere sahip bir komutanlıktır. 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra ilgili komutanlığın rütbesi "korgeneral" düzeyinden "tuğgeneral" düzeyine indirilmiş ve bunu müteakip sivil alım için ilana çıkmıştır. Sivil alım neticesinde ihtisas eğitimine tabi tutulan personelin pek çoğu refüze edilmiştir. Ek olarak personel ihtiyacı nedeniyle bahse konu eğitimin süresinin de kısaltıldığı açık kaynaklarda iddia edilmektedir.

Özel Kuvvetler Komutanlığı stratejik önemi gereği iç kaynaktan alım yapması gereken ve personelinin uzun ve yoğun eğitimlere tabi tutması gereken bir komutanlıktır. Düzenli olarak sivil alım yapılması da ilgili birliğin gelecekte politize olması riskini doğurmaktadır. Bu kapsamda, ilgili fıkranın Özel Kuvvetler Komutanlığı'na sivil alımı düzenleyen son bölümüne tümüyle karşı çıkılması ve Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın personel ihtiyacının iç kaynaktan tahsisi önem arz etmektedir. Zira 15 Temmuz 2016'nın üzerinden 5 sene geçmiştir ve acil sivil alım ihtiyacını gerektiren koşullar ortadan kalkmıştır. Gerekli uzmanlığa ve spesifik yeteneklere

sahip olması gereken Özel Kuvvetler Komutanlığı mensuplarının askerlik nosyonu almış kişilerden seçilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda maddenin ilgili fıkrasının madde metninden tümüyle çıkarılması gerekmektedir.

6. Madde 8'e İlişkin Değerlendirmemiz:

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile gelen düzenlemeler nedeniyle uyum yasasıdır ve 926 sayılı Kanununun 46'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Genelkurmay Başkanlığı ve" ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan "birinci hukuk müşaviri" ibaresi "Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü" şeklinde değiştirilmiştir.

Burada askeri yargıdan bahsetmek gerekecektir. Askerî yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemelerinden oluşan yargısal faaliyetlerdir. 2017 Anayasa değişiklikleriyle Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve askeri mahkemeler kaldırılmıştır. Ancak askeri hukuk ayrı bir çalışma ve bilgi isteyen konudur. Bu bağlamda tıpkı ticaret mahkemeleri, iş mahkemeleri, aile mahkemeleri gibi sivil ancak bu konularda branşlaşan mahkemelerin kurulması yine Yargıtay ve Danıştay içerisinde sırf bu davalara bakan daireler kurulmalıdır.

7. Madde 15'e İlişkin Görüşlerimiz:

Ordumuzu ilgilendiren en önemli konuların biri de şüphesiz askeri okulların kapatılmasıdır. Kamuoyunda neredeyse her kesim, askeri okulların kapatılmasına karşı çıkmaktadır. Milletimizin hiçbir ferdi askeri okulların cezalandırılmasını, tarihi öneme sahip okulların kapatılmasını anlayamamıştır. Nitekim buralarda bulunan FETÖ'yle ilişkili kişilerin tespit edilip, yargılanıp, cezalandırılması gerekirken, toptancı bir anlayışla ve anlaşılması güç bir şekilde okulların tamamen kapatılması kabul edilemez bir durumdur. Asırlık kurumlar vebal altında bırakılarak bir günde kapatılmıştır. Mustafa Kemalleri, Fevzi Çakmakları, Kazım Karabekirleri ve daha nice kahramanları yetiştiren yaklaşık iki asırlık askeri liseleri, harp okullarını, harp akademilerini astsubay hazırlama okullarını kapatmak darbeyi önlemek değil, ordumuza darbe vurmaya gelecektir. Bu okulların kapatılmasının ne kadar yanlış olduğu ortadadır. Taşıma suyla değirmenin dönmeyeceği de aşikârdır.

8. Madde 21'e İlişkin Değerlendirmemiz:

Emekli uzman erbaşların üye olabileceği 2847 sayılı Kanuna tabi "Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği" adı altında dernek kurulması için düzenleme yapılmaktadır. Düzenleme genel itibarıyla olumlu olsa da eksiktir. Nitekim kanun Türkiye Emekli Subaylar Derneği, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneği, Türkiye Muharip Gaziler Derneği ve yeni kurulacak Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneğine üye olabilecekleri sayılırken bunların dul ve yetimleri sayılmış ancak çocukları sayılmamıştır. Bunun bir eksiklik olduğunu düşünüyoruz.

9. Madde 24 ve 25'e İlişkin Değerlendirmemiz:

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanlığına bağlanması nedeniyle uyum yasasıdır. Milli Savunma Bakanlığının ve Genelkurmay Başkanlığının seferberlik ve savaş halindeki yetkilerinin yeniden düzenlemektedir. Yapılan düzenlemelerle Genelkurmay Başkanlığı'nın birçok yetki ve görevi elinden alınarak bakanlığa verilmiş Genelkurmay Başkanlığı sembolik bir makam olarak bırakılmıştır.

15 Temmuz hain darbe girişimi sonrası Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapısında köklü değişikliklere gidilerek, TSK'nın hiyerarşik düzeni bozulmuş, silah arkadaşlığı ruhu ve emir komuta zinciri tahrip edilmiştir.

1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kuvvet komutanlıkları ve Genel Kurmay Başkanlığı ayrı ayrı Milli Savunma Bakanlığına bağlanmıştır. Genel Kurmay Başkanlığının tarihsel ve hiyerarşik önemi hiçe sayılmıştır. Genelkurmay ve kuvvet komutanlıkları arasındaki sıkı emir ve komuta zinciri koparılmıştır. Bu Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin hiç görüş almadan, istişare etmeden böylesi önemli konularda tek başına karar alabilmesi açısından ne kadar tehlikeli ve hatalı bir hükümet sistemi olduğunu göstermektedir. 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile gelen düzenleme, darbe girişimi sonrası makul görülebilir olsa da artık TSK'nın eski haline getirilmesi gerekmektedir.

Türkiye'de başkomutanlık TBMM adına cumhurbaşkanı tarafından temsil edilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin manevî varlığından ayrılamaz. Genelkurmay başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta başkomutanlık görevlerini cumhurbaşkanı adına yerine getirir. Bakanlar Kurulu, millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne karşı sorumludur. Olası bir savaş halinde başkomutan olan Genelkurmay başkanının yetkilerinin elinden alınması anlaşılabilir değildir.

Bilinmelidir ki; Türk Silahlı Kuvvetleri, Türk Milleti'nin ve devletinin en önemli ve en güzide kurumu olup yıpratılmaması, siyasete alet edilmemesi gerekmektedir.

10. Madde 27'e İlişkin Değerlendirmemiz:

3. Maddeye paralel bir düzenleme yapılmıştır. Her ne kadar Uzman Erbaşlar için de yaş haddi hakkı verilecek olması çok yerinde ve doğru bir uygulama ise de bunun 55 değil 52 yaş olarak belirlenmesi daha yerinde olurdu. Eğer son görev yapma yaşı 55 yaş olarak belirlenecek ise; bir yıl içerisinde 90 gün istirahat ve hava değişimi alan uzman erbaşın Türk Silahlı Kuvvetleri'nden ilişiği kesilme uygulaması sağlık sebeplerinden dolayı rahatsızlanan çavuşların ilişiğini kesmek yerine sınıf ve branşının değiştirilerek daha uygun kadrolarda görevlendirilmesi, göreve alımların yani istihdamın; Milli Savunma Üniversitesi ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi kaynaklı olarak en az 1 (bir) yıl süreli mesleki okul eğitimi sonrası yapılması, en az "Lise Mezuniyeti" şartı aranması ve bunun esnetilmemesi, göreve ilk başlangıcın "Uzman Çavuş Rütbesi" ile olması, Uzman Onbaşı istihdamına son verilerek, "Uzman Erbaş ifadesinin, Uzman Çavuş olarak" değiştirilmesi, kıdemlerinin rütbeden sayılması ile profesyonelleşmenin önünün açılmasının böylece statü içerisinde bir hiyerarşi ve düzen

oluşmasının sağlanmasının, rütbelerinin örneğin, “Uzman Çavuş, Uzman Kıdemli Çavuş, Uzman Üst Çavuş, Uzman Kıdemli Üst Çavuş, Uzman Baş Çavuş, Uzman Kıdemli Baş Çavuş” gibi düzenlenmesi, nöbet, atama, özlük hakları konusunda genel çerçevenin yönetmeliklerle net olarak belirlenerek uygulama birliği sağlanmasının yapılması yerinde olacaktır.

11. Madde 28’e İlişkin Değerlendirmemiz:

Kanun teklifinin 28’nci maddesi ile sadece komando branşındaki 40 yaş üstü personelin başka uygun kadro görev yerine atanması öngörülmüştür. Oysaki komando branşı ile birlikte, aynı zorluktaki teknik ve kritik birçok başka görevler icra eden Uzman Erbaşlar da bu kapsamda göz önüne alınmalıdır. Zaten 3269 sayılı kanunun bu 16’ncı maddesinin ilk paragrafına bakıldığında komando branşında 4 fiili yıl hizmet eden personelin başka bir sınıfta istihdamına imkân verildiği görülmektedir. Bu nedenle, teknik ve kritik, operasyonel kadro görevleri içerisinde komando branşı gibi örneğin; tim personeli, tank ve zırhlı araç kullanıcısı, tanksavar (milan, tow) kullanıcısı, kurbağa/balık adam, topçu, havancı, keskin nişancı, gemi branş görevlileri, paraşütçü, ağır bakım/onarım görevlileri ve benzeri birçok aktif fiziki kabiliyet gerektiren teknik ve kritik görevleri icra eden 40 yaşını geçmiş Uzman Erbaşların durumu da göz önüne alınmalıdır.

12. Madde 29’a İlişkin Değerlendirmemiz:

6000 s. Kanun kapsamında devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olan veya halen devlet memuru olarak çalışanların hak kaybının önlenmesi amacıyla emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması amaçlanmıştır ancak bu konuda daha kapsayıcı bir düzenleme getirilmesi gerekmektedir. Nitekim düzenlemenin bu şekilde yasallaşması halinde çalıştırılmadığı için 2. dereceye düşemeyen çok sayıda mağdur yararlanamayacaktır. Yani bu tasarı kanunlaşsa bile az sayıda insanı kapsayacak ve mağduriyet büyük ölçüde devam edecektir. 2. dereceye düşemeyen bu kişilere de 1 derece verilmesi halinde daha yerinde bir düzenleme olacaktır.

13. Madde 30’a İlişkin Değerlendirmemiz:

TSK’da görevli Sivil tabiplerin ihtiyaç halinde daha uzun süre geçici görevlendirme yapılabilmesi için düzenleme yapılmaktadır. Maddede belirtilen "Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı kadrolarına atanmalar, sağlık hizmeti vermek üzere süre sınırlamasına tabi olmadan" ibaresi son derece sivil tabipleri tedirgin etmektedir. Zor bir meslek icra eden sivil tabipler başlı başına askeriye içerisinde tabiplik vazifesinde sivil tabip belirsizliğinden dolayı zorlanmaktadır. Ast üst belirsizliği sebebiyle mesleki mobbing düzeyinde baskılar artmıştır. Sivil memur statüsünde bulunan sivil tabipler son derece amirlerinin baskısına maruz kalmaktadır. Askeri tababette yetişmemiş sivil tabiplerin süre sınırlamasına tabi olmadan görevlendirilecek olması sivil tabiplerin istifa etmesinin önünü açacak bir tutumdur. Sivil tabipler önünü görememektedir. Sürekli joker eleman statüsüne maruz kalan sivil tabipler artık TSK içerisinde mevcut sorunlardan dolayı görev yapmak istememektedir ve TUS ile uzmanlık kazanarak TSK sivil tabip kadrolarından feragat etmektedirler.

Sivil Tabipler “Ordu” içerisinde kendileri Doktor olarak beyan edecek kimlik kartına sahip değildir. Mevcut kartta Sivil Memur olarak yazmaktadır. Doktorun Hizmet sınıf statü olarak Sivil Tabip olarak belirtecek Kimlik kartına sahip olması için çalışma yapılmalıdır.

657’ye tabi Sivil Tabip görev ve sorumluluk gereği stratejik personel olmasına karşılık Sivil Tabibi koruyacak özlük hakları, amir statü kavramı güvence altına alınmamıştır. Sivil tabipler fiilen, TSK iç hizmet Kanununda belirtilen “istisnai memur” statüsünde değildir. Bu sebeple “Ordu” içerisinde Sivil Tabipler en alt tabakada olduğu için statü kavramı gereği belirsizliği suistimal edilmektedir. Yasa ve Kanunlar ile Sivil Tabip görev sorumluluk ve hakları korunması için çalışma yapılmalıdır. Ayrıca sivil Tabipler Orduevinden yararlanamamaktadır.

Deniz Kuvvetleri’nde bulunan sivil tabipler, farklı statü ve kadroda olmalarına karşın “Yüzer Birlikler”e atanmaktadır. Kadroları karada bulunan revirlerde bulunan tabipler mesai usûlü 40 saat çalışıyor görünmekte iken fiilen yüzer birliklerde 7/24 şeklinde çalışmaktadırlar.

Ayrıca bu hususta 1. Maddede yaptığımız açıklamaları da yineliyoruz.

14. Madde 38’e İlişkin Değerlendirmemiz:

Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bağlarında görevli yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için meslekî yeterlilik belgesi şartı aranmaksızın bakım onarım işlemlerinin yapılabilmesi için bir düzenleme getirilmek istenmektedir. Ancak bu düzenleme beraberinde çok farklı sorunları da getirebilecek mahiyettedir. Nitekim mesleki yeterlilik belgesi o iş açısından bir ehliyettir. Düzenlemede 137 melek kolu bulunmakta ve bunların içinde iş güvenliği açısından “tehlikeli” hatta “çok tehlikeli” grupta bulunan mesleki faaliyetler bulunmaktadır. Teklif yasalarsa bu çok tehlikeli işler acemi bir ere yaptırılabilir. Her hangi bir iş kazası gerçekleşirse bunun sorumlusu kim olacaktır? Şehit zaten sayılmayacaktır. Öyle ki madde yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarda yapılabileceği ibaresini getirerek çok geniş bir aralık bırakmıştır. Oysa görevin yapılması ile iş güvenliği arasında bir denge kurulmalı, kapsam mümkün olduğu kadar dar tutulmalıdır. Zaten son yıllarda ve özellikle de son günlerde Türk Silahlı Kuvvetlerinde meydana gelen kazalar üzüntüyle kamuoyunun ve milletimizin dikkatini çekmektedir. Askeri okulların kapatılması, ordumuza kurulan Ergenekon-Balyoz gibi kumpaslar, 3-6 ay arası basit bir eğitim ile subay ve astsubay alımları, askeri disiplin ve silah arkadaşlığı gibi kavramların içinin boşaltılması da zaten bu vakaların meydana gelmesine zemin hazırlamışken şimdi böyle bir düzenleme çok tehlikeli görülmektedir.

Bu hususta görev başı eğitimleri ile sertifika almış askeri personelin görevlendirilmesi de düşünülmelidir. Ayrıca bu sertifikaların emekli olduktan sonra sivilde kullanılamaması da düzenlemeye muhtaç bir durumdur.

15. Madde 40'a İlişkin Değerlendirmemiz:

Milletvekillerinin askerlik yükümlülükleri, üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenmesi amacıyla getirilmiş bir düzenlemedir. Bu düzenlemeyi de doğru bulmuyoruz. Nitekim yürütme ya da yargı erklerinde görev yapanlar için böyle bir düzenleme yokken milletvekillerine getirilmesi hatalı olmuştur. Nitekim kanuni olarak meclis 1 Temmuz – 1 Ekim tarihleri arasında ara vermededir. Bu aralıkta milletvekilinin askere gitmesinde bir sakınca bulunmamaktadır. Ancak askerlik hizmetini yerine getirmek istese dahi bu teklifin yasalaşması sonucu milletvekili askere gidemeyecektir.

16. Madde 41'e İlişkin Değerlendirmemiz:

Döviz ile askerliğe ilişkin düzenleme getirmektedir. Yurt içi bedelli askerlik ücreti 2021 yılında 39 bin 788 lira olarak belirlenmiştir. Bedelli askerlik ücreti böylece son bir yılda yüzde 13.50 olarak artmıştır.

Dövizle askerlik yapacak olanlar ise geçen yılın ikinci yarısında 5 bin 563 Euro öderken, bu düzenlemeyle 4 bin 402 Euro ödeyecektir. Böylece dövizle askerlik yapmak isteyenlere kurdaki artış nedeniyle 1161 Euro indirim yapılmış olmaktadır.

Ülkede her şeye zam gelirken yurtdışında yaşayan ve dövizle askerlik yapmak isteyen gurbetçilere kurdaki artış nedeniyle 1161 Euro indirim yapılmıştır.

Avrupa da ortalama asgari ücret 1500 – 1700 Euro arasında ve dövizle askerlik yapacak olan kişi ortalama 2-3 asgari ücreti ile askerliğini yapabilecekken bizde ki asgari ücret karşısında askerlik bedelli ücreti 14-15 aylık ücretiyle askerliğini yapabilecektir. Bu dikkate alındığında orantısızlık mevcuttur. Bu orantısızlık giderilmelidir.

Sonuç olarak, genel değerlendirmede işaret ettiğimiz hususlar ile 2/3346 Esas Numaralı "Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin yukarıda ayrıntıları açıklanan hususlarında gerekli düzenlemeler yapıldığı takdirde, daha etkin ve verimli sonuçların elde edilmesinde faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Dursun Ataş
Kayseri

Hüseyin Örs
Trabzon

OSMANİYE MİLLETVEKİLİ İSMAİL KAYA
VE 39 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ PERSONEL
KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “olanlara,” ibaresi “olanlar ile dost ve müttefik ülkelerle imzalanan askeri anlaşmalar ve protokoller kapsamında tıpta ve dış tabipliğinde uzmanlık eğitimini yapmakta olan yabancı uyruklulara hizmette buldukları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1111 sayılı Askerlik Kanununun 89 uncu maddesi” ibaresi “25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 24 üncü maddesi” şeklinde ve “kabul edilecek bir özrü olmadan,” ibaresi “söz konusu Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen mazeretlerden birisi bulunmaksızın,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin (ç) fıkrasının (I) işaretli bendinde yer alan “Subay ve askeri memur ve gedikliler” ibaresi “Subay, askeri memur, gedikliler ve uzman erbaşlar” şeklinde değiştirilmiş, bende aşağıdaki (16) numaralı alt bent ve (e) fıkrasına (II) işaretli bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (III) işaretli bent eklenmiştir.

“16- Uzman erbaşlar 55”
“III- Uzman erbaşlardan;
1- 60 yaşını geçmemek kaydıyla,”

MADDE 4- 5434 sayılı Kanunun ek 81 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman jandarma ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ PERSONEL
KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “olanlara,” ibaresi “olanlar ile dost ve müttefik ülkelerle imzalanan askeri anlaşmalar ve protokoller kapsamında tıpta ve dış tabipliğinde uzmanlık eğitimini yapmakta olan yabancı uyruklulara hizmette buldukları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1111 sayılı Askerlik Kanununun 89 uncu maddesi” ibaresi “25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 24 üncü maddesi” şeklinde ve “kabul edilecek bir özrü olmadan,” ibaresi “söz konusu Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen mazeretlerden birisi bulunmaksızın,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin (ç) fıkrasının (I) işaretli bendinde yer alan “Subay ve askeri memur ve gedikliler” ibaresi “Subay, askeri memur, gedikliler ve uzman erbaşlar” şeklinde değiştirilmiş, bende aşağıdaki (16) numaralı alt bent ve (e) fıkrasına (II) işaretli bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (III) işaretli bent eklenmiştir.

“16- Uzman erbaşlar 55”
“III- Uzman erbaşlardan;
1- 60 yaşını geçmemek kaydıyla,”

MADDE 4- 5434 sayılı Kanunun ek 81 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman jandarma ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik gereğince Devlet memuru olarak istihdam edilip emekliliğe hak kazananlar dahil” ibaresi eklenmiştir

MADDE 5- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 104 üncü maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere askeri kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderleri genel bütçeden karşılanır.”

MADDE 6- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına “subaylığa engel hali görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “, deneme süresinin sona ermesinden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir veya bu şartları kaybedenler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 926 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu eğitimlerde başarı gösteremeyenlerin, eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilirlerin veya temin aşamasındaki şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Geçici sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler bir sonraki dönem eğitimine katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde her ne sebeple olursa olsun başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.” “Sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler hariç olmak üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilenlerden aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte tahsil olunur.”

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik gereğince Devlet memuru olarak istihdam edilip emekliliğe hak kazananlar dâhil” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 104 üncü maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere askeri kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderleri genel bütçeden karşılanır.”

MADDE 6- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına “subaylığa engel hali görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “, deneme süresinin sona ermesinden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir veya bu şartları kaybedenler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 926 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu eğitimlerde başarı gösteremeyenlerin, eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilirlerin veya temin aşamasındaki şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Geçici sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler bir sonraki dönem eğitimine katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde her ne sebeple olursa olsun başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.” “Sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler hariç olmak üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilenlerden aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte tahsil olunur.”

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 8- 926 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığı ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “birinci hukuk müşaviri” ibaresi “Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent, dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine “dış kaynaktan alınanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “Milli Savunma Üniversitesinde verilecek temel askerlik eğitiminde başarılı olmak şartıyla” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasında yer alan “23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu” ibaresi “ilgili mevzuat” şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan “disiplin amirleri değildir.” ibaresi “disiplin amiridir.” şeklinde değiştirilmiştir.

“f) Üst yönetici veya Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü tarafından yetki verilmesi halinde avukat ya da hukuk müşavirleri yerine 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kapsamında idareyi temsilen oluşturulan komisyonda üyelik görevini yerine getirmek,”

MADDE 9- 926 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine “hali görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir ya da bu şartları kaybedenler” ibaresi eklenmiş, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya yedinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu eğitimlerde başarı gösteremeyenlerin, eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir ya da bu şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Geçici sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler bir sonraki dönem eğitimine

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8- 926 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığı ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “birinci hukuk müşaviri” ibaresi “Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent, dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine “dış kaynaktan alınanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “Milli Savunma Üniversitesinde verilecek temel askerlik eğitiminde başarılı olmak şartıyla” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasında yer alan “23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu” ibaresi “ilgili mevzuat” şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan “disiplin amirleri değildir.” ibaresi “disiplin amiridir.” şeklinde değiştirilmiştir.

“f) Üst yönetici veya Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü tarafından yetki verilmesi halinde avukat ya da hukuk müşavirleri yerine 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kapsamında idareyi temsilen oluşturulan komisyonda üyelik görevini yerine getirmek,”

MADDE 9- 926 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine “hali görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir ya da bu şartları kaybedenler” ibaresi eklenmiş, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya yedinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu eğitimlerde başarı gösteremeyenlerin, eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir ya da bu şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Geçici sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler bir sonraki dönem eğitimine

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde her ne sebeple olursa olsun başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.”

“Sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler hariç olmak üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilenlerden aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte tahsil olunur.”

MADDE 10- 926 sayılı Kanunun 202 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman jandarma,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11- 926 sayılı Kanunun 203 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden” ibaresi “bütçesinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 926 sayılı Kanunun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Milli Savunma ve İçişleri Bakanlığınca müştereken” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinin (Ç) fıkrasının altıncı paragrafında yer alan “Sağlık hizmetleri” ibaresi “Sağlık astsubayları hariç sağlık hizmetleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 38- Sağlık Bakanlığınca talep edilmesi halinde; 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında Sağlık Bakanlığınca ve Sağlık Bilimleri Üniversitesine devredilen kurumlar ile şehit aileleri, gaziler, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ve aileleri ile sınır ötesi ve teröristle mücadele harekâtına öncelikle

katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde her ne sebeple olursa olsun başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.”

“Sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler hariç olmak üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilenlerden aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte tahsil olunur.”

MADDE 10- 926 sayılı Kanunun 202 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman jandarma,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11- 926 sayılı Kanunun 203 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden” ibaresi “bütçesinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 926 sayılı Kanunun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Milli Savunma ve İçişleri Bakanlığınca müştereken” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinin (Ç) fıkrasının altıncı paragrafında yer alan “Sağlık hizmetleri” ibaresi “Sağlık astsubayları hariç sağlık hizmetleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 38- Sağlık Bakanlığınca talep edilmesi halinde; 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında Sağlık Bakanlığınca ve Sağlık Bilimleri Üniversitesine devredilen kurumlar ile şehit aileleri, gaziler, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ve aileleri ile sınır ötesi ve teröristle mücadele harekâtına öncelikle

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

sağlık hizmet desteği sağlayan Sağlık Bakanlığı teşkillinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinde yedek subay olarak görevli sağlık sınıfı personel görevlendirilebilir.”

MADDE 15- 926 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 43- 2024-2025 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar olmak kaydıyla, bu Kanunun 150 nci ve ek 4 üncü maddesi kapsamında Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde yer alan yükseköğretim kurumlarında, sınıf okulu, sınıf okulu ve eğitim merkezi komutanlıkları, özel ihtisas okulları, KBRN okulu, istihbarat ve dil okulu, harita yüksek teknik okulu, Terörizmle Mücadele Mükemmeliyet Merkezi Komutanlığı, birlik içi eğitim merkezleri ile meslek içi eğitim ve kurslarda ve benzerlerinde ders vermek üzere görevlendirilen emekli subay ve astsubaylar ile Devlet memurları, kamu kurum ve kuruluşlarından emekli olup çalışma alanında tanınırlığı ve yetkinliği olanlar ile emekli öğretim elemanlarına (varsa akademik unvanları da göz önünde bulundurularak) ve diğer yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına (Milli Savunma Bakanlığına bağlı yüksek öğretim kurumlarına görevlendirilen öğretim elemanları hariç) 2914 sayılı Kanuna göre belirlenen tutarın üç katını geçmemek üzere; ek ders ücreti ödenir. Bu kapsamda; ders vermek üzere görevlendirilecek personel sayısı 1.000’i, ödenecek ek ders ücreti haftada 20 saati geçemez. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 16- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

“EK GEÇİCİ MADDE 99- 1993 (dahil)-2007 yılları arasında, 109 uncu madde kapsamında astsubaylıktan muvazzaf subaylığa

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sağlık hizmet desteği sağlayan Sağlık Bakanlığı teşkillinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinde yedek subay olarak görevli sağlık sınıfı personel görevlendirilebilir.”

MADDE 15- 926 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 43- 2024-2025 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar olmak kaydıyla, bu Kanunun 150 nci ve ek 4 üncü maddesi kapsamında Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde yer alan yükseköğretim kurumlarında, sınıf okulu, sınıf okulu ve eğitim merkezi komutanlıkları, özel ihtisas okulları, KBRN okulu, istihbarat ve dil okulu, harita yüksek teknik okulu, Terörizmle Mücadele Mükemmeliyet Merkezi Komutanlığı, birlik içi eğitim merkezleri ile meslek içi eğitim ve kurslarda ve benzerlerinde ders vermek üzere görevlendirilen emekli subay ve astsubaylar ile Devlet memurları, kamu kurum ve kuruluşlarından emekli olup çalışma alanında tanınırlığı ve yetkinliği olanlar ile emekli öğretim elemanlarına (varsa akademik unvanları da göz önünde bulundurularak) ve diğer yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına (Milli Savunma Bakanlığına bağlı yükseköğretim kurumlarına görevlendirilen öğretim elemanları hariç) 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre belirlenen tutarın üç katını geçmemek üzere; ek ders ücreti ödenir. Bu kapsamda; ders vermek üzere görevlendirilecek personel sayısı 1.000’i, ödenecek ek ders ücreti haftada 20 saati geçemez. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 16- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

“EK GEÇİCİ MADDE 99- 1993 (dahil)-2007 yılları arasında, Deniz Kuvvetleri Komutanlığında 109 uncu madde kapsamında astsubaylıktan

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

nasbedilenlerin nasıpları, astsubaylıktan muvazzaf subaylığa nasbedilme sınavlarını kazandıkları takvim yılının 30 Ağustos tarihine götürülür. Ancak, nasıpları lehlerine düzeltilenlere bu işlemlerden dolayı geriye doğru maaş, maaş farkı ve benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı ile dul ve yetim aylığı alanlar için de bu madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 17- 16/6/1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun adı “Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Emekli Uzman Erbaşlar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanun” şeklinde, 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanların” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanların” şeklinde değiştirilmiş, fıkra “Türkiye Emekli Astsubaylar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 18- 2847 sayılı Kanunun mükerrer 1 inci maddesinin birinci fıkrasının “Muharip Gazi” ve “Malûl Gazi” tanımlarında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibarelerinden sonra gelmek üzere “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19- 2847 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından” şeklinde, (b) bendinde yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden emeklilik veya maluliyet

muvazzaf subaylığa nasbedilenlerin nasıpları, astsubaylıktan muvazzaf subaylığa nasbedilme sınavlarını kazandıkları takvim yılının 30 Ağustos tarihine götürülür. Ancak, nasıpları lehlerine düzeltilenlere bu işlemlerden dolayı geriye doğru maaş, maaş farkı ve benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı ile dul ve yetim aylığı alanlar için de bu madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 17- 16/6/1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun adı “Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Emekli Uzman Erbaşlar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanun” şeklinde, 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanların” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanların” şeklinde değiştirilmiş, fıkra “Türkiye Emekli Astsubaylar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 18- 2847 sayılı Kanunun mükerrer 1 inci maddesinin birinci fıkrasının “Muharip Gazi” ve “Malûl Gazi” tanımlarında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibarelerinden sonra gelmek üzere “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19- 2847 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından” şeklinde, (b) bendinde yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden emeklilik veya maluliyet

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

nedeniyle ayrılan astsubaylar ile uzman çavuş, uzman jandarma çavuşlar,” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik veya maluliyet nedeniyle ayrılan astsubaylar,” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği; Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik, maluliyet ve sağlık nedeniyle ayrılan veya sözleşmesini yenilemeyerek ayrılan uzman erbaşlardan en az on yıl görev yapmış olanlar,”

MADDE 20- 2847 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanuna göre kurulacak derneklerin tüzükleri ilgili mülki amire verilir. Mülki amir İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının görüşünü alarak tüzüğü inceler. Bu Kanuna ve 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa aykırılık ve noksanlık bulunmaz ise dernek, Dernekler Kütüğüne kaydedilir ve kayıt tarihinde tüzel kişilik kazanır.

Tüzük, kayıt tarihi ile birlikte kuruculara, İçişleri Bakanlığına ve Milli Savunma Bakanlığına tebliğ edilir.”

MADDE 21- 2847 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneğine, bu Derneği kurma hakkına sahip olanlar, bunların eşleri ile dul ve yetimleri,”

MADDE 22- 2847 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden emeklilik” ibaresi “2 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik” şeklinde

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

nedeniyle ayrılan astsubaylar ile uzman çavuş, uzman jandarma çavuşlar,” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik veya maluliyet nedeniyle ayrılan astsubaylar,” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği; Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik, maluliyet ve sağlık nedeniyle ayrılan veya sözleşmesini yenilemeyerek ayrılan uzman erbaşlardan en az on yıl görev yapmış olanlar,”

MADDE 20- 2847 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanuna göre kurulacak derneklerin tüzükleri ilgili mülki amire verilir. Mülki amir İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının görüşünü alarak tüzüğü inceler. Bu Kanuna ve 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa aykırılık ve noksanlık bulunmaz ise dernek, Dernekler Kütüğüne kaydedilir ve kayıt tarihinde tüzel kişilik kazanır.

Tüzük, kayıt tarihi ile birlikte kuruculara, İçişleri Bakanlığına ve Milli Savunma Bakanlığına tebliğ edilir.”

MADDE 21- 2847 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneğine, bu Derneği kurma hakkına sahip olanlar, bunların eşleri ile dul ve yetimleri,”

MADDE 22- 2847 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden emeklilik” ibaresi “2 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik” şeklinde

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

değiştirilmiş ve fıkraya “ayırma işlemine tabi tutulanlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşmeleri feshedilenler ile kamu görevinden çıkarılanlar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23- 2847 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yayımı tarihini müteakip;

a) Milli Savunma ve İçişleri Bakanları ilk genel kurul toplantısını gerçekleştiren uzman erbaş derneklerinin yönetim kurullarından bir ay içerisinde, yeni kurulacak derneğin kurucu heyetlerinde görev alacak kişilerin tespitini ister. Bu süre içinde dernekler, kurucu heyette görev alacak kişileri belirlemez veya bildirilenler gerekli nitelikleri haiz olmaz yahut sayısı yediden az olursa, yetkili Bakanlar kurucu heyetleri doğrudan oluşturur.

b) Bu şekilde oluşturulan kurucu heyetler, 5253 sayılı Kanun ve bu Kanunda öngörülen esasları dikkate alarak yeni kurulacak derneğin tüzüğünü hazırlayıp iki ay içinde ilgili mülki amire vermek zorundadır. Mülki amir İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının görüşünü alarak tüzüğü inceler ve 3 üncü madde hükümlerine göre işlem tesis eder.

Mevcut dernekler, birinci fıkraya hükümlerine göre yeni derneğin kurulma işlemlerinin tamamlanmasını izleyen üç ay içinde genel kurullarını toplayıp üyelerinin yeni kurulan derneğe intibak ve mal varlıklarının bu Kanuna göre kurulacak derneğe intikali veya tüzüklerini bu Kanun hükümlerine uygun hale getirme hususunda gerekli kararı almak zorundadır. Belirlenen sürede bu kararı almayan dernekler süre bitiminde infisah etmiş sayılır. Bu derneklerin mal varlıkları Milli Savunma ve İçişleri Bakanlarınca bu Kanuna göre kurulan derneğe intikal ettirilir.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

değiştirilmiş ve fıkraya “ayırma işlemine tabi tutulanlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşmeleri feshedilenler ile kamu görevinden çıkarılanlar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23- 2847 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yayımı tarihini müteakip;

a) Milli Savunma ve İçişleri Bakanları ilk genel kurul toplantısını gerçekleştiren uzman erbaş derneklerinin yönetim kurullarından bir ay içerisinde, yeni kurulacak derneğin kurucu heyetlerinde görev alacak kişilerin tespitini ister. Bu süre içinde dernekler, kurucu heyette görev alacak kişileri belirlemez veya bildirilenler gerekli nitelikleri haiz olmaz yahut sayısı yediden az olursa, yetkili Bakanlar kurucu heyetleri doğrudan oluşturur.

b) Bu şekilde oluşturulan kurucu heyetler, Dernekler Kanunu ve bu Kanunda öngörülen esasları dikkate alarak yeni kurulacak derneğin tüzüğünü hazırlayıp iki ay içinde ilgili mülki amire vermek zorundadır. Mülki amir İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının görüşünü alarak tüzüğü inceler ve 3 üncü madde hükümlerine göre işlem tesis eder.

Mevcut dernekler, birinci fıkraya hükümlerine göre yeni derneğin kurulma işlemlerinin tamamlanmasını izleyen üç ay içinde genel kurullarını toplayıp üyelerinin yeni kurulan derneğe intibak ve mal varlıklarının bu Kanuna göre kurulacak derneğe intikali veya tüzüklerini bu Kanun hükümlerine uygun hale getirme hususunda gerekli kararı almak zorundadır. Belirlenen sürede bu kararı almayan dernekler süre bitiminde infisah etmiş sayılır. Bu derneklerin mal varlıkları Milli Savunma ve İçişleri Bakanlarınca bu Kanuna göre kurulan derneğe intikal ettirilir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Üyelerin nitelikleri ve kuruluş amaçları bakımından ikinci fıkra hükümlerine göre iltihak kararı alması veya infisah etmiş sayılması mümkün olmayan ancak tüzüklerinde belirlenen amaç ve kullandıkları isimler bakımından bu Kanun esaslarına aykırı durumda olan dernekler, bu Kanunun yayımını izleyen bir ay içinde İçişleri Bakanlığınca tespit edilerek ilgililere yazılı olarak bildirilir. Dernekler bu bildirimden itibaren altı ay içinde gerekli değişiklikleri yaparak tüzüklerindeki Kanuna aykırılıkları gidermek zorundadır. Belirlenen sürede gerekli değişiklikleri yapmayan dernekler, süre bitiminde infisah etmiş sayılır ve Dernekler Kanununa göre tasfiye edilir.”

MADDE 24- 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 7 nci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “Milli Savunma Bakanının” şeklinde, birinci fıkrasının birinci bendinde yer alan “ile ilgili hazırlıklarını, Bakanlıklarla koordineli olarak yapmak ve geliştirmek,” ibaresi “hazırlıkları ile ilgili faaliyetlerini diğer Bakanlıklarla koordine etmek” şeklinde, dördüncü bendinde yer alan “öneride” ibaresi “teklifte” şeklinde, beşinci bendinde yer alan “personeli” ibaresi “personelin” şeklinde, “muvafakatiyle” ibaresi “olarıyla” şeklinde, “silah altına almak” ibaresi “silah altına alınmasını sağlamak” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 25- 2941 sayılı Kanuna 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

“Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları:

MADDE 7/A- Barış döneminde seferberlik ve savaş hali için yapılacak hazırlıklara ilişkin Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

Üyelerin nitelikleri ve kuruluş amaçları bakımından ikinci fıkra hükümlerine göre iltihak kararı alması veya infisah etmiş sayılması mümkün olmayan ancak tüzüklerinde belirlenen amaç ve kullandıkları isimler bakımından bu Kanun esaslarına aykırı durumda olan dernekler, bu Kanunun yayımını izleyen bir ay içinde İçişleri Bakanlığınca tespit edilerek ilgililere yazılı olarak bildirilir. Dernekler bu bildirimden itibaren altı ay içinde gerekli değişiklikleri yaparak tüzüklerindeki Kanuna aykırılıkları gidermek zorundadır. Belirlenen sürede gerekli değişiklikleri yapmayan dernekler, süre bitiminde infisah etmiş sayılır ve Dernekler Kanununa göre tasfiye edilir.”

MADDE 24- 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 7 nci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “Milli Savunma Bakanının” şeklinde, birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “ile ilgili hazırlıklarını, bakanlıklarla koordineli olarak yapmak ve geliştirmek,” ibaresi “hazırlıkları ile ilgili faaliyetlerini diğer bakanlıklarla koordine etmek” şeklinde, (4) numaralı bendinde yer alan “öneride” ibaresi “teklifte” şeklinde, (5) numaralı bendinde yer alan “personeli” ibaresi “personelin” şeklinde, “muvafakatiyle” ibaresi “olarıyla” şeklinde, “silah altına almak.” ibaresi “silah altına alınmasını sağlamak,” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 25- 2941 sayılı Kanuna 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları:

MADDE 7/A- Barış döneminde seferberlik ve savaş hali için yapılacak hazırlıklara ilişkin Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

1. Türk Silahlı Kuvvetlerinin seferberlik ve savaş hali ile ilgili hazırlıklarını yapmak,

2. Yapılan hazırlıkların Cumhurbaşkanının oluruyla tatbikatlarda denenmesini sağlamak.”

MADDE 26- 2941 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı “Diğer Bakanların görev, yetki ve sorumlulukları:” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “elliiki yaşına girdikleri yılı” ibaresi “8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde düzenlenen yaş haddine” şeklinde ve üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde, üçüncü fıkrasında yer alan “bu Kanunda” ibaresi “5434 sayılı Kanunda” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Uzman erbaşlar yaş haddini doldurdıkları yılın ağustos ayı içinde emekliye sevk edilirler.”

“Uzman erbaşlar, seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde; 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin (e) fıkrasında düzenlenen yaş sınırına kadar sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.”

“Olağanüstü hal veya terörle mücadelelen kaynaklanan zorunlu hâllerde ihtiyaç duyulanların sözleşme süreleri, talebe bakılmaksızın, ilgisine göre Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanının onayını müteakip 5434 sayılı Kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar birer yıl süreyle uzatılabilir.”

MADDE 28- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Yabancı Uyruklu Kişilerle Evlenen Subay ve Astsubaylar Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslar

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

1. Türk Silahlı Kuvvetlerinin seferberlik ve savaş hali ile ilgili hazırlıklarını yapmak,

2. Yapılan hazırlıkların Cumhurbaşkanının oluruyla tatbikatlarda denenmesini sağlamak.”

MADDE 26- 2941 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı “Diğer Bakanların görev, yetki ve sorumlulukları:” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “elliiki yaşına girdikleri yılı” ibaresi “8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde düzenlenen yaş haddine” şeklinde ve üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde, üçüncü fıkrasında yer alan “bu Kanunda” ibaresi “5434 sayılı Kanunda” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Uzman erbaşlar yaş haddini doldurdıkları yılın ağustos ayı içinde emekliye sevk edilirler.”

“Uzman erbaşlar, seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde; 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin (e) fıkrasında düzenlenen yaş sınırına kadar sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.”

“Olağanüstü hal veya terörle mücadelelen kaynaklanan zorunlu hâllerde ihtiyaç duyulanların sözleşme süreleri, talebe bakılmaksızın, ilgisine göre Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanının onayını müteakip 5434 sayılı Kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar birer yıl süreyle uzatılabilir.”

MADDE 28- 3269 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Yabancı Uyruklu Kişilerle Evlenen Subay ve Astsubaylar Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Genelkurmay Başkanlığı tarafından”

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

dahilinde Genelkurmay Başkanlığı tarafından” ibaresi “ilgili yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranlar istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro görev yerlerine atanırlar. Atama işlemi 40 yaşını doldurdukları yıl içerisinde tamamlanır. Bunlardan; istihdam edildikleri branşta göreve devam etmek isteyenlerden uygun görülenlerin, sağlık durumlarının elverişli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branşta göreve devam ettirililer.”

MADDE 29- 3269 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 5 inci maddede 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmiş olanlardan emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların veya dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların aylıkları, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapacakları yazılı başvuru üzerine, Devlet memurluğunun sona erdiği tarihteki en son öğrenim durumları ve ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren yeniden belirlenir ve bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge ve ek gösterge uygulanır.

Ayrıca 5 inci maddede 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında halen Devlet memuru olarak çalışanların emekli aylığına hak kazandıkları tarihe kadar istihdam edilmelerine devam edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde talepleri halinde aylıkları ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden belirlenir ve

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ibaresi “ilgili yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranlar istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro görev yerlerine atanırlar. Atama işlemi 40 yaşını doldurdukları yıl içerisinde tamamlanır. Bunlardan; istihdam edildikleri branşta göreve devam etmek isteyenlerden uygun görülenler, sağlık durumlarının elverişli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branşta göreve devam ettirililer.”

MADDE 29- 3269 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 5 inci maddede 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmiş olanlardan emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların veya dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların aylıkları, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapacakları yazılı başvuru üzerine, Devlet memurluğunun sona erdiği tarihteki en son öğrenim durumları ve ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren yeniden belirlenir ve bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge ve ek gösterge uygulanır.

Ayrıca 5 inci maddede 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında halen Devlet memuru olarak çalışanların emekli aylığına hak kazandıkları tarihe kadar istihdam edilmelerine devam edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde talepleri halinde aylıkları ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden belirlenir ve

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge, ek gösterge ve ek 4 üncü madde hükümleri uygulanır.

Bunlardan lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip olup ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı cetvele göre yeniden aylıkları belirleneceklerin uzman erbaş olarak görev yaptıkları dönemde aldıkları son altı yıllık sicil notu ortalaması esas alınır.

Aylıkların bu şekilde yeniden belirlenmesinden dolayı geçmişe yönelik aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Yukarıdaki fıkralar kapsamında aylıkları yeniden belirlenenlerin Devlet memuru olarak görev yaptıkları süre için hesaplanacak emekli keseneği, kurum karşılığı ve genel sağlık sigortası primi fark tutarları, talep tarihindeki katsayılar esas alınarak, gecikme cezası, gecikme zammı veya faiz uygulanmaksızın, ilgililerin aylıklarından oniki eşit taksitle kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir.”

MADDE 30- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine “bir ayı aşmamak üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığının harekât, salgınla mücadele vb. ihtiyaçları kapsamında yurt içi ve yurt dışında iki aya kadar resen” ibaresi, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu süre olağanüstü durumlarda Sağlık Bakanı tarafından üç katına kadar uzatılabilir.”

“Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı kadrolarına atanalar, sağlık hizmeti vermek üzere süre sınırlamasına tabi olmadan birliğinin atamalı olduğu yer dışında icra edilecek yurt içi veya yurt dışı eğitim, atış, spor, tatbikat

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge, ek gösterge ve ek 4 üncü madde hükümleri uygulanır.

Bunlardan lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip olup ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden aylıkları belirleneceklerin uzman erbaş olarak görev yaptıkları dönemde aldıkları son altı yıllık sicil notu ortalaması esas alınır.

Aylıkların bu şekilde yeniden belirlenmesinden dolayı geçmişe yönelik aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Yukarıdaki fıkralar kapsamında aylıkları yeniden belirlenenlerin Devlet memuru olarak görev yaptıkları süre için hesaplanacak emekli keseneği, kurum karşılığı ve genel sağlık sigortası primi fark tutarları, talep tarihindeki katsayılar esas alınarak, gecikme cezası, gecikme zammı veya faiz uygulanmaksızın, ilgililerin aylıklarından yirmi dört eşit taksitle kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir.”

MADDE 30- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine “bir ayı aşmamak üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığının harekât, salgınla mücadele vb. ihtiyaçları kapsamında yurt içi ve yurt dışında iki aya kadar resen” ibaresi, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu süre olağanüstü durumlarda Sağlık Bakanı tarafından üç katına kadar uzatılabilir.”

“Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı kadrolarına atanalar, sağlık hizmeti vermek üzere süre sınırlamasına tabi olmadan birliğinin atamalı olduğu yer dışında icra edilecek yurt içi veya yurt dışı eğitim, atış, spor, tatbikat

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ve harekât faaliyetlerine görevlendirilebilir. Kesintisiz 30 gün ve daha fazla olacak şekilde yurt içi ve yurt dışında icra edilen harekât kapsamında birliklerin; tertiplendiği, harekât için hazırlık yaptığı, harekâtın icrasına başladığı ve harekâtı bilfiil icra ettiği, harekâtın muharebe hizmet desteği için gerekli askeri unsurların tertiplendiği veya harekât muharebe hizmet desteğinin sağlandığı Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı veya kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca belirlenen yerlerde görev yapan personelin Devlet hizmeti yükümlülüğü süresinin hesaplanmasında buralarda geçirilen fiili sürelerin bir buçuk (1,5) katı alınır.”

MADDE 31- 11/4/2002 tarihli ve 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Astsubay meslek yüksek okullarında görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları; Astsubay Meslek Yüksekokulu Müdürlüğünün talebi ve Rektörlüğün ihtiyaç göstermesi üzerine, Bakan onayı ile sözleşmeli olarak çalıştırılırlar. Sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı öğretim elemanlarına ödenecek ücret 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 16 nci maddesi uyarınca Cumhurbaşkanınca belirlenen esaslar dâhilinde Bakanlıkça tespit edilir.”

MADDE 32- 21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve uzman jandarmalarla bunları istihdam edecek Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil)” ibaresi “, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile bunları istihdam eden Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

ve harekât faaliyetlerine görevlendirilebilir. Kesintisiz 30 gün ve daha fazla olacak şekilde yurt içi ve yurt dışında icra edilen harekât kapsamında birliklerin; tertiplendiği, harekât için hazırlık yaptığı, harekâtın icrasına başladığı ve harekâtı bilfiil icra ettiği, harekâtın muharebe hizmet desteği için gerekli askeri unsurların tertiplendiği veya harekât muharebe hizmet desteğinin sağlandığı Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı veya kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca belirlenen yerlerde görev yapan personelin Devlet hizmeti yükümlülüğü süresinin hesaplanmasında buralarda geçirilen fiili sürelerin bir buçuk (1,5) katı alınır.”

MADDE 31- 11/4/2002 tarihli ve 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Astsubay meslek yüksek okullarında görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları; Astsubay Meslek Yüksekokulu Müdürlüğünün talebi ve Rektörlüğün ihtiyaç göstermesi üzerine, Bakan onayı ile sözleşmeli olarak çalıştırılırlar. Sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı öğretim elemanlarına ödenecek ücret 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 16 nci maddesi uyarınca Cumhurbaşkanınca belirlenen esaslar dâhilinde Bakanlıkça tespit edilir.”

MADDE 32- 21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve uzman jandarmalarla bunları istihdam edecek Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil)” ibaresi “, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile bunları istihdam eden Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 33- 5143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bu Kanun kapsamına giren personele ilk nasıplarında, bir adet yerli üretim olmak üzere ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi ile yönetmelikte belirtilecek diğer eşya ve teçhizat verilir.

27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesine göre dış kaynaktan muvazzaf subaylığa geçirilenlere bir yıllık deneme süresini ve uzman erbaşlara ise ilk beş aylık intibak dönemini tamamlamalarını müteakip yerli üretim olmak üzere ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilir.

Bu eşya ve teçhizatın cinsinde, günün koşullarına ve ilgili kıyafet yönetmeliğine göre malî imkânlar da dikkate alınarak değişiklik yapmaya ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 34- 5143 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil)” ibaresi “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 35- 5143 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yayımı tarihinde uzman erbaşlıktaki hizmet süresinin ilk beş ayını tamamlamış olan uzman erbaşlara bir adet yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilir.”

MADDE 36- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin on ikinci fıkrasının birinci cümlesine “yemin ettikleri tarih arasında” ibaresinden sonra gelmek üzere “, devre kaybeden askeri öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencileri devre kaybettikleri sürelerde” ibaresi eklenmiştir.

(Millî Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 33- 5143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bu Kanun kapsamına giren personele ilk nasıplarında, bir adet yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi ile yönetmelikte belirtilecek diğer eşya ve teçhizat verilir.

27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesine göre dış kaynaktan muvazzaf subaylığa geçirilenlere bir yıllık deneme süresini ve uzman erbaşlara ise ilk beş aylık intibak dönemini tamamlamalarını müteakip yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilir.

Bu eşya ve teçhizatın cinsinde, günün koşullarına ve ilgili kıyafet yönetmeliğine göre malî imkânlar da dikkate alınarak değişiklik yapmaya ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 34- 5143 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil)” ibaresi “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 35- 5143 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yayımı tarihinde uzman erbaşlıktaki hizmet süresinin ilk beş ayını tamamlamış olan uzman erbaşlara bir adet yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilir.”

MADDE 36- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin on ikinci fıkrasının birinci cümlesine “yemin ettikleri tarih arasında” ibaresinden sonra gelmek üzere “, devre kaybeden askeri öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencileri devre kaybettikleri sürelerde” ibaresi eklenmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 37- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin sekizinci fıkrasına “ başlangıç eğitimine başladıkları tarih” ibaresinden sonra gelmek üzere “, devre kaybeden askerî öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin genel sağlık sigortası bildirimini devre kaybının başladığı tarih” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 38- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bağlularında görevli yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için birinci fıkradaki meslekî yeterlilik belgesi şartı aranmaz.”

MADDE 39- 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Sefer görev emirleri, öncelikle sözleşmeli erbaş ve er olarak görev yaptıkları sınıf, brans, ihtisas ve rütbe esasları dikkate alınarak çıkarılır.”

MADDE 40- 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 20 nci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut yedinci fıkra sekizinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(7) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin askerlikleri üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenir.”

MADDE 41- 7179 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “her yılın ilk mesai günü” ibaresi “döviz miktarının yatırılacağı gün” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin sekizinci fıkrasına “ başlangıç eğitimine başladıkları tarih” ibaresinden sonra gelmek üzere “, devre kaybeden askerî öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin genel sağlık sigortası bildirimini devre kaybının başladığı tarih” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 38- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bağlularında görevli yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için birinci fıkradaki meslekî yeterlilik belgesi şartı aranmaz.”

MADDE 39- 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Sefer görev emirleri, öncelikle sözleşmeli erbaş ve er olarak görev yaptıkları sınıf, brans, ihtisas ve rütbe esasları dikkate alınarak çıkarılır.”

MADDE 40- 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 20 nci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut yedinci fıkra sekizinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(7) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin askerlikleri üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenir.”

MADDE 41- 7179 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “her yılın ilk mesai günü” ibaresi “döviz miktarının yatırılacağı gün” şeklinde değiştirilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 42- (1) 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun;

a) 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının”, üçüncü cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca”, dördüncü cümlesinde yer alan “diğer hususlar” ibaresi “diğer hususlar Milli Savunma Bakanlığınca çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibareleri “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 50 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

d) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

e) 102 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “Milli Savunma Bakanının” şeklinde değiştirilmiştir.

g) 116 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “ile Genelkurmay Başkanlığı” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve bentte yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun;

a) 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kuvvet Komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca”

MADDE 42- (1) 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun;

a) 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde, dördüncü cümlesinde yer alan “diğer hususlar” ibaresi “diğer hususlar Milli Savunma Bakanlığınca çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibareleri “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 50 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

d) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

e) 102 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “Milli Savunma Bakanının” şeklinde değiştirilmiştir.

g) 116 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “ile Genelkurmay Başkanlığı” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve bentte yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun;

a) 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kuvvet Komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca”

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı tarafından” şeklinde, ikinci fıkrasının iki numaralı alt bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca onaylı” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 89 uncu maddesinde yer alan “kuvvet komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 112 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 126 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Bakanlık kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlarda gerekli uzmanlık dallarında ve ihtiyaç duyulan branşlarda yurt içinde öğrenim için general ve amirallere ve bu Kanun kapsamına giren diğer personele Milli Savunma Bakanlığınca, özlük hakları saklı kalmak şartıyla öğrenim süresi kadar veya eğitim öğretim programının özelliğine göre ve programın safhaları dikkate alınarak ihtiyaç duyulan sürelerde bölümler halinde izin verilebilir.”

d) 127 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “personelinden general ve amirallere Milli Savunma Bakanlığınca, bu Kanun kapsamına giren diğer personelden Genelkurmay Başkanlığına bağlı olanlara Genelkurmay Başkanlığınca, Milli Savunma Bakanlığınca bağlı olanlara” ibaresi “personeline” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

e) 196 ncı maddesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 200 üncü maddesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı tarafından” şeklinde, ikinci fıkrasının (II) numaralı alt bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca onaylı” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 89 uncu maddesinde yer alan “kuvvet komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 112 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 126 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Bakanlık kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlarda gerekli uzmanlık dallarında ve ihtiyaç duyulan branşlarda yurt içinde öğrenim için general ve amirallere ve bu Kanun kapsamına giren diğer personele Milli Savunma Bakanlığınca, özlük hakları saklı kalmak şartıyla öğrenim süresi kadar veya eğitim öğretim programının özelliğine göre ve programın safhaları dikkate alınarak ihtiyaç duyulan sürelerde bölümler halinde izin verilebilir.”

d) 127 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “personelinden general ve amirallere Milli Savunma Bakanlığınca, bu Kanun kapsamına giren diğer personelden Genelkurmay Başkanlığına bağlı olanlara Genelkurmay Başkanlığınca, Milli Savunma Bakanlığınca bağlı olanlara” ibaresi “personeline” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

e) 196 ncı maddesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 200 üncü maddesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

g) Ek 35 inci maddesinin birinci cümlesi
aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İtibari rütbe; yurt dışı sürekli göreve atananlara
Milli Savunma Bakanlığı, yurt dışı geçici görevle
görevlendirilenlere ilgili kuvvet komutanlıkları
tarafından verilebilir.”

(3) 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı
Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun;

a) 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında
yer alan “tespit edilir” ibaresi “belirlenir”
şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle
eklenmiştir.

“Belirlenen bu kadro ve teşkilat Milli Savunma
Bakanlığınca onaylanır.”

b) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının
(4) numaralı bendinde yer alan Genelkurmay
Başkanının görüşlerini de dikkate alarak” ibaresi
“Milli Savunma Bakanının görüşlerini de alarak”
şeklinde ve (6) numaralı bendinde yer alan
“Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine”
ibaresi “Genelkurmay Başkanlığının talebi
üzerine Milli Savunma Bakanlığı koordinesinde”
şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı
Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin
Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer
Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların
Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel
Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin
beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan
“Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay
Başkanlığınca müştereken tespit edilen” ibaresi
“Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen ve
Milli Savunma Bakanlığınca onaylanan” şeklinde
değiştirilmiştir.

(5) 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman
Erbaş Kanununun 12 nci maddesinin dördüncü
fıkrasının (e) bendinde yer alan “Genelkurmay
Başkanlığı tarafından” ibaresi “Milli Savunma
Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

g) Ek 35 inci maddesinin birinci cümlesi
aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İtibari rütbe; yurt dışı sürekli göreve
atananlara Milli Savunma Bakanlığı, yurt dışı
geçici görevle görevlendirilenlere ilgili kuvvet
komutanlıkları tarafından verilebilir.”

(3) 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı
Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun;

a) 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında
yer alan “tespit edilir” ibaresi “belirlenir”
şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle
eklenmiştir.

“Belirlenen bu kadro ve teşkilat Milli Savunma
Bakanlığınca onaylanır.”

b) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (4)
numaralı bendinde yer alan “Genelkurmay
Başkanının görüşlerini de dikkate alarak” ibaresi
“Milli Savunma Bakanının görüşlerini de alarak”
şeklinde ve (6) numaralı bendinde yer alan
“Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine”
ibaresi “Genelkurmay Başkanlığının talebi
üzerine Milli Savunma Bakanlığı koordinesinde”
şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı
Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin
Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer
Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların
Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel
Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin
beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan
“Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay
Başkanlığınca müştereken tespit edilen” ibaresi
“Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen ve
Milli Savunma Bakanlığınca onaylanan” şeklinde
değiştirilmiştir.

(5) 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman
Erbaş Kanununun 12 nci maddesinin dördüncü
fıkrasının (e) bendinde yer alan “Genelkurmay
Başkanlığı tarafından” ibaresi “Milli Savunma
Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(6) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun;

a) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “İlgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (1) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(7) 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 43- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 44- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(6) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun;

a) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “İlgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (1) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(7) 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 43- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 44- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

